

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΗ¹

Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 19 Δεκεμβρίου 2001, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.52' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Νικόλαο Λεβογιάννη, Βουλευτή Κυκλαδών, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Συνταξιούχων ΤΕΒΕ – ΤΑΕ και ΤΣΑ Επαρχίας Σητείας ζητεί τη χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης από το Κράτος.

2) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Λακωνίας αναφέρεται στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις με τις δηλώσεις ΦΠΑ.

3) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πελασγίας Φθιώτιδας ζητεί την απομάκρυνση της ιχθυοτροφικής μονάδας ΕΧΙΝΟΣ από τον υγροβιότοπο «Σβάλα».

4) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. **ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μενελαΐδος Καρδίτσας ζητεί την αποζημίωση των κτηνοτρόφων και αγροτών της περιοχής του που επλήγησαν από πυρκαϊά.

5) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Μέστης και Παράκτιας Αλιείας Μαρμαρίου 'Αγιος Γεώργιος ζητεί να επιτραπεί η αλιευτική δράση της βιντζότρατας.

6) Ο Βουλευτής Τρικάλων κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Καθαριστρών και Καθαριστών Νομού Τρικάλων ζητεί την αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος των μελών του.

7) Ο Βουλευτής Ρεθύμνης κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Κρητών Σαντορίνης «ΤΟ ΑΡΚΑΔΙ» ζητεί την ακτοπλοϊκή σύνδεση της Σαντορίνης με την Κρήτη.

8) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Αγρινίου και Περιχώρων ζητεί τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων σε πολύτεκνους.

9) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Αγρινίου και Περιχώρων ζητεί τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων σε πολύτεκνους.

10) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Πρόεδροι των Αγροτικών Συνεταιρισμών Δήμου Θέρμου Αιτωλ/νίας ζητούν την αποστολή γεωπόνων στην περιοχή τους για την καταγραφή των ζημιών που υπέστησαν οι ελαιοκαλλιέργειες από ανεμοθύελλα.

11) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Μαγδαληνή Νταλαπέρα ζητεί την απόσπαση του γιού της, αναπληρωτή εκπαιδευτικού, από την εκπαιδευτική περιφέρεια Αιτωλ/νίας στην αντίστοιχη Ιωαννίνων για λόγους υγείας.

12) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ελυμνίων Εύβοιας ζητεί την κατασκευή παραλιακού δρόμου από τα Πολιτικά έως τη Λίμνη Εύβοιας.

13) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Νομού Εύβοιας ζητεί να ματαιωθούν οι αποσπάσεις αστυνομικών από την αστυνομική Δ/νση Εύβοιας.

14) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. **ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Καρδίτσας ζητεί την ίση καταβολή επιδομάτων και στους υπαλλήλους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

15) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. **ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αχελώου Καρδίτσας ζητεί την καταβολή εξόδων παράστασης σε πρώην προέδρους κοινοτήτων.

16) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. **ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μητρόπολης Καρδίτσας ζητεί την καταβολή εξόδων παράστασης σε πρώην προέδρους κοινοτήτων.

17) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ουρανία Χατζή ζητεί την εγγραφή της κόρης της Ιωάννας Χατζή σε ΑΕΙ για λόγους υγείας.

18) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ιωάννης Πατέλης, πρόεδρος ιατρικού συλλόγους επαρχίας Καλύμνου, διαμαρτύρεται και καταγγέλλει πολλαπλές διώξεις εις βάρος του.

19) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών διακηρύσσει υπέρ της ειρήνης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ελευθεριών.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1195/31-8-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1961/19-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1195/31-8-2001 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ι. Δ. Λαμπρόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 504/97 και τον Καν. (ΕΚ.) 445/01 που τον αντικατέστησε, η ενίσχυση στη μεταποίηση ξερών σύκων χορηγείται στον μεταποιητή, με την προϋπόθεση όμως ότι ο μεταποιητής θα έχει καταβάλει την αξία της πρώτης ύλης στην Οργάνωση Παραγωγών (ΟΠ) «ΣΥΚΙΚΗ ΣΥΝ.ΠΕ» ή στους μεμονωμένους παραγωγούς, κατά περίπτωση και σε τιμή τουλάχιστον ίση με την ελάχιστη, όπως αυτή καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στη συνέχεια, η Ο.Π. υποχρεούταν να καταβάλει τα ποσά αυτά στο ακέραιο, στους παραγωγούς μέλη της, μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες.

Στην αντίθεση περίπτωση, ακολουθούν κυρώσεις που επιβάλλονται στους υπευθύνους των Ο.Π.

Προωθείται Τροπολογία της 187822/6-8-2001 Κ.Υ.Α. προκειμένου να διευκολυνθούν οι πληρωμές των παραγωγών σύκων.

Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΟΜΕΡΙΤΗΣ

2. Στην με αριθμό 1198/3-9-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 344/20-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 1198/3-9-2001 του Βουλευτή κ. Ευάγγελου Γ. Πολύζου, σας γνωρίζουμε ότι:

1. Ενώ η μέση επίσης διεθνής τιμή του πετρελαίου εκτιμάται ότι θα μειωθεί εφέτος σε σχέση με το 2000 (όταν έφθασε το 56,2%), οι έμμεσες επιπτώσεις της περιστνής ανόδου της, εξακολουθούν να εκδηλώνονται στις τιμές των τελικών αγαθών και υπηρεσιών, με αποτέλεσμα ο πυρήνας του πληθωρισμού να αυξάνεται έως και τον Ιούλιο του 2001.

Όμως, η συνολική επίδραση των βασικών προσδιοριστικών παραγόντων του πληθωρισμού στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα τον οδηγήσουν σε βαθμαία υποχώρηση, περίπου στο 3%, μέχρι το τέλος του έτους.

Οι βασικοί αυτοί προσδιοριστικοί παράγοντες από πλευράς οικονομικής πολιτικής είναι :

- Η συγκράτηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στο σύνολο της οικονομίας.

- Η πλεονασματική δημοσιονομική διαχείριση της γενικής κυβέρνησης.

- Η συγκράτηση της ζήτησης, καθώς η μεγάλη αύξηση της από την επεκτατική επίδραση που είχε η μείωση των επιτοκίων, απορροφήθηκε το 2000.

- Η ενίσχυση του ανταγωνισμού με τις απελευθερώσεις των αγορών στις τηλεπικοινωνίες και της ηλεκτρικής ενέργειας, την αναβάθμιση του ρόλου της επιτροπής ανταγωνισμού και την προβλεπόμενη απελευθέρωση των «κλειστών επεγγελμάτων».

Επιπλέον, οι εξωγενείς προσδιοριστικοί παράγοντες οι οποίοι αναμένεται να έχουν ευνοϊκή επίδραση στη μείωση του πληθωρισμού είναι:

- Η αμετάκλητα σταθερή ισοτιμία της δραχμής έναντι του

ευρώ.

- Η προοπτική ενίσχυσης της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου.

- Η προβλεπόμενη μείωση της μέσης επίσημας διεθνούς τιμής του πετρελαίου.

- Η σημαντική επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου των διεθνών τιμών των εισαγομένων πρώτων υλών.

2. Επειτα από τις σημαντικές αυξήσεις στις πραγματικές ακαθάριστες αποδοχές των μισθωτών την επταετία 1994-2000 κατά 2,2% επησίως (και σωρευτικά κατά 16,5%) έναντι 0,5% της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 15, το 2001 εκτιμάται περαιτέρω άνοδος των πραγματικών αποδοχών κατά 2,0% διπλάσια από την αντίστοιχη της Ε. Ένωσης. Σημειώνεται ότι οι αυξήσεις αυτές όλη την οκταετία 1994-2001 ανέρχονται στο 70% της αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, ενώ στην Ε. Ένωση οι αυξήσεις των πραγματικών μισθών καλύπτουν μόνο το 24% της ανόδου του μέσου κοινοτικού ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τις στοιχεία των Κοινωνικών Προϋπολογισμών του Υπουργείου Εργασίας και του Υπουργείου Οικονομικών, η πραγματική δαπάνη ανά συνταξιούχο, ύστερα από μέση επήση πραγματική αύξηση 2,6% την περίοδο 1994-2000 (και συνολικά 19,7%), εφέτος εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 2%.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

3. Στην με αριθμό 1038/23-8-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2831/20-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 1038/23-8-01 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Προκ. Παυλόπουλος σχετικά με τη λειτουργία της Εταιρείας Θερμικών Λεωφορείων (ΕΘΕΛ), τις υπηρεσίες προσωπικού, τη διενέργεια διαγωνισμών, κλπ., σύμφωνα με το αριθμ. 625/3-9-01 έγγραφο της Εταιρείας Θερμικών Λεωφορείων (Ε.Θ.Ε.Λ.), σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

A. ΥΠΕΡΩΡΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Η Γραμματεία Διοικήσεως που αποτελείται από τέσσερις (4) γραμματείς, δύο (2) οδηγούς και ένα (1) κλητήρα, εξυπηρετεί τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Διοικήσεως, δηλ. τον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους τρεις (3) Γενικούς Διευθυντές και τους τρεις (3) Ειδικούς Συμβούλους της Διοικήσεως. Υποστηρίζει επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο, το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το Τεχνικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Διεύθυνσης, όργανα που επίσης προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Όπως ισχύει σε όλα τα ανώτατα κλιμάκια της Δημόσιας Διοίκησης, οι ώρες απασχόλησης των υπόψη Οργάνων Διοικήσεως (πλην των Συμβουλίων) υπερβαίνει κατά πολύ το οπιοδήποτε συμβατικό ωράριο με συνέπεια την ανάλογη αύξηση των απαιτούμενων ωρών διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης.

Ο Κανονισμός Εργασίας της Ε.Θ.Ε.Λ. προβλέπει την πιστοποίηση της προσέλευσης και της αποχώρησης των υπαλλήλων, όχι αναγκαστικά με ωροσήμανση κάρτας. Έχει όμως καθιερωθεί οι υπαλλήλοι να ωροσημαίνουν. Αντίθετα με ότι εσφαλμένως αναφέρεται στην ερώτηση, οι εργαζόμενοι στην Γραμματεία Διοικήσεως δεν έχουν απαλλαγεί από την ωροσήμανση της κάρτας τους. Δεν ωροσημαίνουν μόνον οι δύο οδηγοί, ως εκ της φύσεως της εργασίας τους και η κυρίως υπεύθυνη της Γραμματείας των οποίων οι ώρες κανονικής και υπερωριακής εργασίας ελέγχονται και πιστοποιούνται. Το υπόλοιπο προσωπικό της Γραμματείας Διοικήσεως (τρεις γραμματείς και ένας κλητήρας) ωροσημαίνουν κανονικά.

B. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Θ.Ε.Λ.-Α.Ε.

Σε εφαρμογή του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών του έτους 1999 οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης ενεργώντας για λογαριασμό της Ε.Θ.Ε.Λ. διεξήγαγαν ανοικτό μειοδοτικό διαγωνισμό στις 11/1/2000 για την προμήθεια συγκεκριμένου τύπου ελαστικών (275/70R 22,5) που χρησιμοποιούνται στα λεωφορεία της Ε.Θ.Ε.Λ.

Στις 30/3/2000 με την υπ' αριθμ. Δ2/1268/ απόφαση ματαιώθηκαν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού για τους λόγους που αναφέρονται σ' αυτή και εγκρίθηκε η επανάληψή του.

Στις 29/5/00 διενεργήθηκε ο επαναληπτικός διαγωνισμός στον οποίο συμμετείχαν κατά σειρά μειοδοσίας οι παρακάτω εταιρείες:

ΜΕΪΔΑΝΗΣ – ΣΟΦΟΣ	56.800 δρχ.
PIRELLI	56.950 δρχ.
GOOD YEAR	60.250 δρχ.

Η σχετική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και της μειοδότριας εταιρείας «ΜΕΪΔΑΝΗΣ – ΣΟΦΟΣ ΕΛΑΣΤΙΚΑ Α.Ε.» υπεγράφη στις 26-1-01 με έναρξη παραδόσεως δύο μήνες μετά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

Η Ε.Θ.Ε.Λ. στον προγραμματισμό της για την έναρξη της χειμερινής περιόδου κίνησης των λεωφορείων έχει προβλέψει την αντικατάσταση των φθαρμένων ελαστικών για λόγους ασφαλείας τους πρώτους μήνες του Φεβρουαρίου 2000.

'Ηδη τέλος Σεπτεμβρίου του 2000 υπήρχαν άκινητοι οι ελαστικοί του Υπουργείου λόγω έλλειψης ελαστικών ενώ ο διαγωνισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης από τις 29-5-00 δεν είχε ολοκληρωθεί.

Για την αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος η Ε.Θ.Ε.Λ. με την υπ' αριθμ. 8969/Π.1145/26-9-00 έγγραφό της προς το Υπουργείο ζήτησε και έλαβε τη χορήγηση εξουσιοδοτησης ώστε να διενεργήσει το διαγωνισμό του Ε.Π.Π. του έτους 2000 για την προμήθεια του εν λόγω είδους.

Η Ε.Θ.Ε.Λ. προέβη στη διενέργεια ανοικτού μειοδοτικού διαγωνισμού στις 20/11/2000 σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τα ισχύον νομικό πλαίσιο, στο οποίο συμμετείχαν κατά σειρά μειοδοσίας οι παρακάτω εταιρείες:

ΜΕΪΔΑΝΗΣ – ΣΟΦΟΣ	61.450 δρχ.
PIRELLI	61.800 δρχ.
MICHEILIN	108.500 δρχ.

Η σχετική σύμβαση μεταξύ της Ε.Θ.Ε.Λ. και της μειοδότριας εταιρείας ΜΕΪΔΑΝΗΣ – ΣΟΦΟΣ υπεγράφη στις 29/12/2000 με έναρξη παραδόσεων άμεσα με την υπογραφή της σύμβασης.

Κατά τη διαπραγμάτευση της τιμής ο εκπρόσωπος της μειοδότριας εταιρείας εξήγησε ότι αδυνατεί να την μειώσει και ο καθορισμός της στο επίπεδο αυτό (υψηλότερη από την προεξαμήνου προσφερθείσα) οφείλεται στη συναλλαγματική διαφορά και την αύξηση της τιμής του πετρελαίου.

Στη συνέχεια, ο μειοδότης, συνεπής στις συμβατικές του υποχρεώσεις, παρέδωσε αμέσως 50 τεμάχια ελαστικών MICHELEN στη τιμή προσφοράς του, δηλ. στις 61.450 δρχ.

**Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»**

4. Στην με αριθμό 1145/29-8-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1036/20-9-01 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1145/29-8-01 που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σ. Κούβελα, σχετικά με τη λειτουργία ακτινοθεραπευτικών μηχανημάτων στο Νοσ. ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ Θεσσαλονίκης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο Νοσοκομείο υπάρχει Γραμμικός Επιταχυντής ο οποίος λειτουργεί περισσότερο από 17 χρόνια και συνεχίζει να λειτουργεί καθημερινά σε δύο βάρδιες, παρέχοντας θεραπεία σε καρκινοπαθείς ασθενείς. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο υπάρχων Γραμμικός Επιταχυντής μέχρι το 2000 ήταν ο μοναδικός που λειτουργούσε στη Β. Ελλάδα και κάλυπτε το σύνολο των αναγκών της περιοχής. Σήμερα υπάρχει και εργάζεται παράλληλα σε μια βάρδια και ο αντίστοιχος του Νοσοκομείου ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Η καλή λειτουργία του Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος του ΘΕΑΓΕΝΕΙΟΥ Νοσοκομείου αποδεικνύεται από τη συνεχή λειτουργία των μηχανημάτων του τμήματος και την υψηλού επιπέδου παροχή ιατρικών ιατρικών υπηρεσιών. Για την απρόσκοπη λειτουργία του τμήματος σχεδιάστηκε έγκαιρα η αγορά ενός νέου Γραμμικού Επιταχυντή 20 MeV που θα αντικαταστήσει τον υπάρχοντα και ενός 6 MeV ο οποίος θα αντικαταστήσει ένα μηχάνημα ακτινοθεραπείας κοβαλτίου.

Από την αρχή υπήρξαν τρεις προϋποθέσεις για την τοποθέτηση των νέων Γραμμικών Επιταχυντών:

- Η αντικατάσταση του υπάρχοντος θα γίνει χωρίς να σταματήσει ούτε για μια μέρα η θεραπεία των ασθενών.

- Η διασφαλίζεται η στατική επάρκεια του κτιρίου και ταυτόχρονα η λειτουργία των τμημάτων που βρίσκονται σε αυτό.

- Η τελική κατασκευή θα πρέπει να λάβει υπόψη της τις τελευταίες οδηγίες για ακτινοπροστασία τόσο της Ευρωπαϊκής Ατομικής Ενέργειας, όσο και της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, των ασθενών και των εργαζομένων. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η κατασκευή προστατευτικών για ακτινοπροστασία στοιχείων θα επιβαρύνει την υπάρχουσα στατική δομή με αρκετούς τόνους βάρος.

Η διαδικασία για την προετοιμασία του χώρου υπόδοχής του επιταχυντή 20 MeV ξεκίνησε πριν ακόμη κατοχυρωθεί ο διαγωνισμός από το Υπουργείο Εμπορίου με την απομάκρυνση δύο παλών ραδιενέργων πηγών, που με ειδικά μεταφορικά μέσα εστάλησαν στον Καναδά σε ειδικούς χώρους ταφής.

Μεταδύ των δύο πηγών υπήρχε ένα τοιχίο ακτινοπροστασίας πάχους 1,20 μ., που δεν αφορούσε την στατική επάρκεια του κτιρίου. Με την κατοχύρωση του διαγωνισμού και με τις υποδειξίες της κατασκευάστριας εταιρείας ξεκίνησε η μελέτη για τις κατασκευές στον χώρο υπόδοχης του Γραμμικού Επιταχυντή των 20 MeV.

Μετά το σεισμό στην Αθήνα το Σεπτέμβριο του 1999 η Τεχνική Υπηρεσία της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης ζήτησε άδεια κοπής του παραπάνω αναφερόμενου τοιχίου. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκαλύφθηκαν τα πέλματα του κτιρίου στη συγκεκριμένη περιοχή όπως προβλέπονταν από τη μελέτη, για να γίνει η στήριξη των επικατασκευών ακτινοπροστασίας σε αυτά. Τα πέλματα ήταν 40 X 40 cm και όχι 60 X 60 cm όπως έδειχναν τα σχέδια του Νοσοκομείου και στα οποία βασίστηκε η μελέτη κατασκευής. Ο επιβλέπων μηχανικός της Νομαρχίας σταμάτησε το έργο και ζήτησε να γίνει νέα μελέτη που δεν θα χρησιμοποιεί τα συγκεκριμένα πέλματα του κτιρίου. Μετά από εδαφολογική εξέταση έγινε νέα μελέτη με προσαρμογή στα νέα δεδομένα και οι εργασίες άρχισαν εκ νέου μετά από απόφαση της Νομαρχίας στις 24-5-2001.

Πράγματι τα μηχανήματα βρίσκονται αποθηκευμένα σε κλειστή φυλασσόμενη αποθήκη στον Ο.Λ.Θ. και είναι ασφαλισμένα για κάθε είδους βλάβη, καταστροφή, κλπ., η οποία ανανεώνεται κάθε εξάμηνο μέχρι την τοποθετήση τους.

Τα μηχανήματα αγοράστηκαν για να λειτουργήσουν για περίπου 15 χρόνια που είναι ο μέσος χρόνος ζωής. Ακόμη από το 1960 που χρησιμοποιήθηκαν οι αντίστοιχοι Γραμμικοί Επιταχυντές ουδεμία διαφοροποίηση έγινε στις αρχές λειτουργίας των Γραμμικών επιταχυντών για θεραπεία, αλλά μηχανικές βελτιώσεις και βελτιώσεις του συστήματος πληροφορικής που χρησιμοποιούνται.

Πιθανότατα οι εργασίες για την κατασκευή χώρου για την υπόδοχη του Γραμμικού Επιταχυντή των 20 MeV θα ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος της χρονιάς, ενώ η κατασκευάστρια εταιρεία έχει δηλώσει ότι απαιτείται χρόνος 2 μηνών για την συναρμολόγησή του και ρύθμιση της παραγωγής ηλεκτρονίων και φωτονίων. Με τη λειτουργία του Γραμμικού Επιταχυντή των 20 MeV θα σταματήσει η λειτουργία του παλαιού 18 Mev, ο οποίος θα αποξηρωθεί και στη θέση του θα στηθεί αμέσως ο Γραμμικός Επιταχυντής των 6 MeV, διότι ο χώρος υπερπληρωτής τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για ακτινοπροστασία.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ»

5. Στην με αριθμό 1182/31-8-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'

αριθμ. 1960/18-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1182/31.8.2001 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Χ. Κορτσάρης, για τα θέματα της αρμοδιότητας μας, πληροφορούμε τα εξής:

Μία από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν το 2000 και εγκρίθηκαν από την αρμόδια Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια του κανονισμού LIFE NATURE, είναι και το πρόγραμμα «Διατήρηση - Διαχείριση των υγροτόπων Χειμαδίτιδας και Ζάζαρης».

Δικαιούχος (beneficiary) του προγράμματος είναι η Νομαρχία Φλώρινας που είχε υποβάλει την πρόταση.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν και συνεργάζονται και οι ακόλουθοι φορείς που έχουν αναλάβει και την υλοποίηση διαφόρων δράσεων: Η Κοινότητα Αετού, το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή, η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία, η Planet Βόρειας Ελλάδας και η Δ/νση Δασών Φλώρινας.

Στο πρόγραμμα που είχε στηριχτεί και από τη Γενική Δ/νση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φ.Π. του Υπ. Γεωργίας προβλέπεται και οικονομική συμμετοχή μας ύψους 35216 Ευρώ με χρηματοδότηση της Δ/νσης Δασών Φλώρινας για την υλοποίηση των δράσεων που έχει αναλάβει.

Χρονική διάρκεια υλοποίησης του είναι η περίοδος 1.72001-31.12.2004,

Ένας από τους αντικειμενικούς σκοπούς /στόχους του προγράμματος είναι και η αποκατάσταση των κατάλληλων αβιοτικών παραγόντων (ανύψωση στάθμης του νερού στη Χειμαδίτιδα, μείωση ίζημάτων στην Λίμνη Ζάζαρη) για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης των υγροτοπικών λειτουργιών και της δομής των οικοτόπων στις λίμνες.

Στα πλαίσια επίτευξης των στόχων γενικά που τίθενται από το πρόγραμμα, προβλέπονται να γίνουν τα ακόλουθα:

Προπαρασκευαστικές δράσεις, και ενδεικτικά όπως οικολογική μελέτη για την υδρόβια μακροφυτική βλάστηση των λιμνών, εκτίμηση της ποιότητας του νερού και των ίζημάτων στις λίμνες, τεχνική μελέτη για την ανύψωση και στεγανοποίηση του αναχώματος της Χειμαδίτιδας, μελέτη για τη διαχείριση των καλαμώνων στη Χειμαδίτιδα, μελέτη για τη δημητοργία και αποκατάσταση των υγρών λιβαδιών στη Χειμαδίτιδα, τεχνικό έγγραφο για τη συγκράτηση των φερτών υλικών των χειμάρρων που εκβάλλουν στην Ζάζαρη (μικρά έγκλινα φράγματα ή άλλες κατασκευές στο ορεινό τμήμα της περιοχής) κ.λ.π.

Μη περιοδική διαχείριση: ανύψωση και στεγανοποίηση του αναχώματος της Χειμαδίτιδας, σύστημα ελέγχου του επιπέδου της στάθμης του νερού στις λίμνες Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη, μέτρα προστασίας της λίμνης Ζάζαρης από την ίζηματαπόθεση κ.α.

Περιοδική Διαχείριση: παρακολούθηση (monitoring) της βαθμιάς ανύψωσης του επιπέδου της στάθμης του νερού στη Χειμαδίτιδα, λειτουργία του συστήματος ελέγχου του επιπέδου της στάθμης του νερού στη Χειμαδίτιδα κ.α.

Οι λίμνες Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη, καθώς και η λίμνη Πετρών και Βεγορίτιδα αποτελούν ενιαίο σύστημα λόγω του ότι επικοινωνούν μεταξύ τους.

Η Νομαρχία Φλώρινας έχει αναθέσει την εκπόνηση υδρογεωλογικής μελέτης που εξετάζει το πρόβλημα της μείωσης των υδατικών αποθεμάτων της λίμνης Βεγορίτιδας. Τα πορίσματα αυτής της μελέτης, που βρίσκεται σε ενδιάμεσο στάδιο εκπόνησης, θα αποτελέσουν κριτήριο για τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ανάλογα με τα έργα που θα προταθούν θα γίνουν ενέργειες σύμφωνα με τις ασκούμενες αρμοδιότητες των Υπουργείων, με επιπρόσθετο κριτήριο ότι βρίσκονται σε εξέλιξη και οι διαδικασίες εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2000/60/ΕΕ με επισπεύδουσα αρχή το συνεργωτώμενο ΥΠΕΧΩΔΕ.

Το Υπουργείο Γεωργίας έχει αναθέσει στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας PESCA την εκπόνηση κλαδικής μελέτης με τίτλο Αλιευτική Διαχείριση Λιμνών και αξιοποίηση των υδάτων πόρων σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας η

οποία ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε πρόσφατα στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπ. Γεωργίας (Αύγουστος 2001). Μεταξύ των λιμνών που μελετήθηκαν είναι και οι λίμνες Ζάζαρη και Χειμαδίτιδα.

Τα πορίσματα των μελετών θα αξιολογηθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλιείας.

Με μέριμνα του Υπουργείου Γεωργίας έχουν προβλεφθεί στα πλαίσια του Γ.Κ.ΠΣ στα ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας πιστώσεις ύψους 3, 1 εκατ. ΕΥΡΩ (1.054.000.000 δρχ.) για έργα και ενέργειες του τομέα Αλιείας.

Στα πλαίσια των παραπάνω και με την συνεργασία των Περιφερειακών Υπηρεσιών Αλιείας, των συναρμόδιων Υπηρεσιών του συνεργωτώμενου ΥΠΕΧΩΔΕ και των αρμόδιων τοπικών φορέων (αλιευτικοί συνεταιρισμοί κ.α.) θα προγραμματισθούν τα αναγκαία έργα για την προστασία και αλιευτική αξιοποίηση των λιμνών της περιοχής.

Ο Υφυπουργός Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

6. Στην με αριθμό 1204/3.9.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 133/21.9.01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Παρακαλούμε να πληροφορήσετε το Βουλευτή κ. Α. Σπηλιόπουλος σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΥΔΕ/Αεροδρομίων Βορείου Ελλάδας, τα εξής:

Στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (MASTER PLAN) του Κρατικού Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» υλοποιούνται:

Α. Έργα στρατηγικού χαρακτήρα που αναδεικνύουν το «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» σε ένα νέο σύγχρονο διεθνές Αεροδρόμιο.

Β. Έργα και παρεμβάσεις που βελτιώνουν τις συνθήκες λειτουργίας του.

Συγκεκριμένα, η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΕΥΔΕ/Α/Δ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ), για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του εν λόγω Αεροδρομίου υλοποίησε από την ημερομηνία λειτουργίας της (3.9.97) μέχρι και σήμερα τα παρακάτω έργα:

Α. Ολοκληρώθηκαν και δόθηκαν σε χρήση τα ακόλουθα εππά(7) ύρα συνολικού προϋπολογισμού 8.259.000.000 δρχ.

1. «Κατασκευή ασφαλτοπάτητα στο διάδρομο 16-34»

Προϋπολογισμός Μελέτης 600.000.000 δρχ.

2. «Μεταλλικές κατασκευές στο Αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Προϋπολογισμός Μελέτης 250.000.000 δρχ.

3. Κατασκευή συνδετηρίου δαπέδου στάθμευσης Αεροσκαφών»

Προϋπολογισμός Μελέτης 1.550.000.000 δρχ.

4. «Ολοκλήρωση ανατολικής επέκτασης Αεροσταθμού στον Κρατικό Αερολιμένα «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» Θεσσαλονίκης»

5. «Εγκατάσταση απλού συστήματος προσέγγισης ΥΦΕ στον Δ/Π 10 του ΚΑΘΜ»

Προϋπολογισμός Μελέτης: 59.000.000 δρχ.

6. «Αναβάθμιση διαδρόμου 16-34 του ΚΑΘΜ σε κατηγορία II»

Προϋπολογισμός Μελέτης: 3.500.000.000 δρχ.

7. «Κατασκευή συστήματος πασαλών και πεζογέφυρας στη θάλασσα για την επέκταση της φωτοσήμανσης του διαδρόμου 16-34 του ΚΑΘΜ»

Προϋπολογισμός Μελέτης: 700.000.000 δρχ.

β. Βρίσκονται σε εξέλιξη τα παρακάτω τέσσερα (4) έργα συνολικού προϋπολογισμού 21.400.000.000 δρχ.

1. «Κατασκευή οδού προσπέλασης στις εγκαταστάσεις του τερματικού RADAR του Κρατικού Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Προϋπολογισμός Μελέτης: 250.000.000 δρχ.

Ημερομηνία υπογραφής Σύμβασης 02.05.2001

Ανάδοχος: Κ/ξία Κ.ΓΙΑΒΡΟΓΛΟΥ – A.BΟΥΙΜΤΑ

Ημερομηνία περαίωσης: 2.10.2001

2. «Εκτέλεση εργασιών χερσαίου τμήματος παράλληλου τροχοδρόμου (διάδρομο 10-28) και επέκταση δαπέδου αεροσκαφών».

Προϋπολογισμός Μελέτης: 9.000.000.000 δρχ.

Ημερομηνία υπογραφής Σύμβασης: 12.03.2001

Ανάδοχος: «ΕΔΡΑΣΗ Χ. ΦΑΛΛΙΔΑΣ ΑΤΕ»

Ημερομηνία περαίωσης: 12.03.2003

3.«Επέκταση Αεροσταθμού στον Κρατικό Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» βορειοδυτικά μέχρι τον Πύργο Ελέγχου»

Προϋπολογισμός Μελέτης 9.5000.000.000 δρχ.

.....Ανάδοχος: «ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΗ ΑΤΕ»

.....Ημερομηνία περαίωσης: 7.8.2003

4. «Ενοποίηση κεντρικών χώρων Αεροσταθμού και λοιπές επεμβάσεις σε εν λειτουργία χώρων στον ΚΑΘΜ»

Προϋπολογισμός Μλέτης: 2.650.000.000 δρχ.

.....Ο διαγωνισμός έγινε στις 13.2.2001. Διενεργείται ο έλεγχος και η αξιολόγηση των τεχνικών Προσφορών από την αρμόδια Ε.Ε.Α.

Γ. Δημοπρατούνται εντός του 2001 τα παραπάνω τρία (3) έργα συνολικού προϋπολογισμού 88.500.000.000 δρχ.

1. «Βελτίωση και επέκταση Εμπορευματικού Σταθμού»

Προϋπολογισμούς: 5.500.000.000 δρχ.

Ο διαγωνισμός θα γίνει στις 7.11.2001-12-18

2. «Επέκταση διαδρόμου 10.28 κατά 1.000 μέτρα στη θάλασσα»

Προϋπολογισμού: 75.000.000.000 δρχ.

Έγινε η προκήρυξη του διαγωνισμού στις 3.9.20001 και η διαδικασία της Α' φάσης

(Προεπιλογή) θα διενεργηθεί στις 31.10.2001

3. «Νέα κυκλοφοριακή ρύθμιση και επαναδιάταξη – επέκταση των χώρων στάθμευσης»

Προϋπολογισμού: 8.000.000.000 δρχ.

Η προκήρυξη του διαγωνισμού θα γίνει μέχρι 31.10.2001-12-18

Το σύνολο του Προϋπολογισμού των ανωτέρω έργων ανέρχεται στο ποσό των 118.159.000.000 δρχ. και χρηματοδοτούνται από τη ΣΑΕ 077 αρ. Έργου 9677012 (Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης)

Από τα προαναφερόμενα έργα, το έργο «Επέκταση διαδρόμου 10-28 κατά 1000 μέτρα στη θάλασσα» προϋπολογισμού 75 δις. υπάγεται στην κατηγορία έργων στρατηγικού χαρακτήρα με στόχο να αναδειχθεί το Αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» σε ένα σύγχρονο διεθνές αεροδρόμιο.

Με την με αρ. Δ7/Δ746/74/8.1.2001 απόφαση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας εγκρίθηκε η Οριστική Μελέτη αυτού και με την με αρ. 1400/οικ/8.8.2001 Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ εγκρίθηκε η διάθεση της πίστωσης των 75 δις. δρχ. σε βάρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του ενάριθμου έργου 9677012 «Α/Δ ΤΕΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» της ΣΑΕ 077.

Στη συνέχεια με την οικ. 1523/30.8.2001 απόφαση του ΕΥΔΕ Α/Δ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ εγκρίθηκε η Πρόσκληση Προκήρυξης εκδήλω-

σης ενδιαφέροντος /Α' Στάδιο-Προεπιλογή του διαγωνισμού και με το με αρ. 15410/3.9.2001 έγγραφό της παραπάνω Υπηρεσίας εστάλη προς Δημοσίευση η περίληψη προκήρυξης Δημοπρασίας για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και με αρ. 1594 οι/11.09.2001 έγγραφό της στον Ελληνικό Τύπο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η διαδικασία της πρώτης φάσης (Προεπιλογή) θα διενεργηθεί στις 31 Οκτωβρίου του 2001.

Το εν λόγω έργο (προϋπολογισμού 75 δις.) καθώς και το έργο «Εκτέλεση εργασιών χερσαίου τμήματος παράλληλου τροχοδρόμου (διαδρόμου 10-28) και επέκταση δαπέδου αεροσκαφών» Προϋπολογισμού 9 δις. (75+9=84 δις) έχουν ενταχθεί στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Σιδηρόδρομοι-Αεροδρόμια-Αστικές Συγκοινωνίες» του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και θα χρηματοδοτηθεί κατά 50% από το Ε.Τ.Π.Α. του Γ'ΚΠΣ και 50% από Εθνικούς Πόρους.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

7. Στην με αριθμό 1212/4.9.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 134/21.9.01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1212/4.9.2001 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καλλώρας παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) του ΥΠΕΧΩΔΕ, τα εξής:

Έχει εκπονηθεί η οριστική μελέτη αντιπλημμυρικής προστασίας της ευρύτερης περιοχής του Σπερχειού και ήδη κατασκευάζονται τμήματα του υπόψη έργου στον ποταμό Σπερχειό στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Προγράμματος δημοσίων Επενδύσεων.

Από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας πρόκειται να εκτελεσθούν εργασίες επισκευής και συντήρησης των παράκτιων αναχωμάτων οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην εγκατεστημένη εργολαβία με τίτλο «Διευθέτηση εκτροπής Σπερχειού κατάντη Ν.Ε.Ο. και τάφρου Λαμίας από χο 0+000 έως 7+009».

Τέλος, όσον αφορά στην επίλυση του προβλήματος της άρδευση – αποστράγγισης της περιοχής του κάμπου της Λαμίας, δεν έχουν προγραμματισθεί έργα από το ΥΠΕΧΩΔΕ, καθόσον αρμόδιο για τον προγραμματισμό των Εγγειοβελτιωτικών Έργων είναι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν.Δ. 3881/58) το Υπουργείο Γεωργίας προς το οποίο κοινοποιείται η ερώτηση.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

Α) Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2002.

Β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2000.

Γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2000.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κοιτάζοντας τον κατάλογο, η παράκληση της Νέας Δημοκρατίας -επανερχόμενος σε μια πρόταση που κάνατε και σεις από την αρχή- είναι να χρησιμοποιήσουμε και τη δυνατότητα δεύτερης εμβόλιμης συνεδρίασης αύριο, ώστε να μιλήσουν όσο το δυνατόν περισσότεροι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Θα το δούμε αυτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είχατε πει ότι μπορεί να μπει μια δεύτερη συνεδρίαση. Εμείς θα το προτείναμε. Και θα παρακαλούσαμε μάλιστα να υπάρξει και αυτή η εμβόλιμη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Είπαμε από την αρχή ότι θα το δούμε αυτό. Το βλέπουμε αργότερα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να μπει εμβόλιμη συνεδρίαση αύριο το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Θα δούμε αύριο που έχουμε τη Διάσκεψη αν θα προχωρήσουμε και σε άλλη συνεδρίαση.

Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο γνωστός Ελβετός αναλυτής Zav Zýklérl, συνάδελφός μας, στην Ομοσπονδιακή Βουλή της χώρας του, αναλύοντας τα αίτια της κατάρρευσης του κοινωνικού κράτους στις μέρες μας, επισημαίνει ότι δύο υπήρχε το αντίπαλο δέος της πάλαι ποτέ κραταιάς Σοβιετικής Ενώσεως, οι καπιταλιστές σε όλα τα μέρη του κόσμου, φοβισμένοι, ήταν πρόθυμοι να κάνουν παραχωρήσεις. Και επομένως, τα σοσιαλιστικά κόμματα και τα εργατικά συνδικάτα κατάφερναν να μεταμορφώσουν το φόβο των καπιταλιστών σε κοινωνικό επιχείρημα και κοινωνικό πλεονέκτημα υπέρ των «πελατών» τους, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Zýklérl. Από την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης και εφ' εξής, από την έκλειψη του αντιπάλου δέοντος, αντιλαμβάνεται κανείς γιατί η πορεία προς τη συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας είναι έκτοτε ραγδαία. Δυστυχώς το κλίμα είναι αρνητικό παγκοσμίως και είναι αρνητικό κατ' εξοχήν στην Ευρώπη.

Πιστεύω και εκτιμώ ότι ο υπό συζήτηση Προϋπολογισμός κάνει μια αγχώδη και φιλότιμη προσπάθεια να διατηρήσει το υπάρχον στη χώρα μας κοινωνικό κράτος.

Θα επισημάνω ωστόσο ότι οι συντάξεις του Ι.Κ.Α. κατά 70% συσσωρεύονται στο κατώτατο όριο. Και η πραγματική αξία των παρεχομένων συντάξεων, ενώ τη στιγμή που παρέχεται η σύνταξη είναι το 80% του μισθού, η μέση πραγματική αξία στην πορεία κατεβαίνει στο 44% του πραγματικού συνταξιοδοτικού μισθού.

Σήμερα το 10% του Α.Ε.Π. αφορά τις συντάξεις. Αυτό το ποσοστό τείνει να κατέβει στο 8,5% μεταξύ του 2010 και του 2030. Το ύψος των ετήσιων εισροών του συστήματος, το οποίο είναι σήμερα 9%, θα φτάσει στην πορεία στην πτώση του, στο 2,5%.

Το όριο φτώχειας για την ελληνική μονομελή οικογένεια είναι 170.000 δραχμές. Δυστυχώς οι περισσότεροι Έλληνες είναι σε αυτό το όριο και πολλοί κάτω απ' αυτό. Μετά την 11η Σεπτεμβρίου και τις μεγάλες συμμαχίες στις οποίες και Ρώσοι και Κινέ-

ζοι και άλλοι έχουν συμπράξει με τις Ηνωμένες Πολιτείες, δεν φαίνεται σε ορατό χρόνο τουλάχιστον να προκύψει αντίπαλο δέος ως κράτος. Ως δύναμη, ως άλλη υπερδύναμη. Αυτό όμως το οποίο πιθανότατα μετεξελίσσεται σε αντίπαλο δέος είναι το πνεύμα του Σιάλτ, το πνεύμα της Γένοβας. Εάν φυσικά και εφόσον αυτό καταστήσει συνειδητοποιημένους ολοένα και περισσότερους πολίτες σε όλα τα σημεία του κόσμου.

Έχουμε το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας μέσα σε αυτό το αρνητικό κλίμα. Παρά το γεγονός ότι υπήρχαν μέτρα σε ό,τι αφορά τις αποκαλούμενες ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, αυτές οι ενεργητικές πολιτικές που εμπνέονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μάλλον δεν καταφέραν να έχουν σοβαρά θετικά αποτελέσματα. Μια αναπτυξιακή πολιτική, η οποία θα είναι επίμονη και θα τείνει στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας, στην αναδιάρθρωση των επιθετικού χαρακτήρα επιχειρήσεων και σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις, οι οποίες θα διευθετήσουν τις ανισορροπίες και τις ανισότητες στην πρόσβαση της αγοράς εργασίας, είναι η μόνη ενδεδειγμένη λύση. Αυτό υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι με επιμονή, με σύστημα, με γνώση και επίγνωση των παραμέτρων θα εφαρμοστεί και θα έχει ένα αξιόπιστο σύστημα παρακολούθησης.

Θέλω να επισημάνω δύο σημεία επί τροχάδην. Το ένα είναι το θέμα της λαθρομετανάστευσης. Αυτήν τη στιγμή στη χώρα μας περίπου ενάμισι εκατομμύριο ζένοι ζουν και εργάζονται ή δεν εργάζονται, εν πάσῃ περιπτώσει εγκαταβιούν. Αναφέρομαι κυρίως σε εκείνους οι οποίοι ήρθαν πριν από το τελευταίο ρεύμα, το οποίο αποτελεί μία επιπρόσθετη επιδείνωση αυτού του φαινομένου.

Και διασυνδέω -το κάνουν στην Ε.Ε. αλλά και εδώ-το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης με την υπογεννητικότητα. Άλλωστε και στην Ευρώπη η υπογεννητικότητα, που δεν είναι μεν στους σοβαρά απαγορευτικούς αριθμούς που είναι στην Ελλάδα, αποτελεί μέγα πρόβλημα. Μία επιπροπή των Ηνωμένων Εθνών είστε ότι η Ευρώπη χρειάζεται, για να διατηρήσει το σημερινό επίπεδο του κοινωνικού της συστήματος και των παροχών, εκατόν πενήντα τρία εκατομμύρια ζένους. Οι Ευρωπαίοι επιμένουν ότι χρειάζονται μόνο τριάντα εκατομμύρια ζένους. Και εκεί μπαίνει το θέμα της εισόδου μουσουλμάνων και στην Ευρώπη αλλά και στη χώρα μας. Μία είσοδος η οποία κατά την επιστήμανση του Χέλμουτς Σμιτ -και η οποία συνδέεται με την ενδεχόμενη ένταξη της Τουρκίας ως πλήρους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης- είναι ότι εάν η μουσουλμανική Τουρκία μόνο μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πλήρες μέλος, στο τέλος αυτού του αιώνα ο πληθυσμός της θα υπερβαίνει το άθροισμα των Γάλλων και των Γερμανών.

Θα έχει ανατρέψει όλες τις κοινωνικοοικονομικές και τις πολιτιστικές δομές της Ευρώπης.

Εν τω μεταξύ, γίνεται μία συνεχής «αιμοδότηση» με μουσουλμανικό πληθυσμό. Αυτή γίνεται και εδώ στη χώρα μας σε μεγάλη κλίμακα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Για τον Προϋπολογισμό, κύριε Παπαθεμελή.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Τι είπατε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Για τον Προϋπολογισμό συζητούμε. Μεγάλα θέματα αυτά, πολύ σημαντικά, αλλά συζητούμε για τον Προϋπολογισμό.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Πολύ μεγάλο θέμα και συνδέεται, κύριε Πρόεδρε, με την υπογεννητικότητα, την αντιμετώπιση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μη σπαταλήσετε άλλο χρόνο για να μου εξηγήσετε και μιλήστε για τον Προϋπολογισμό.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Ναι, για τον Προϋπολογισμό μιλών. Αυτή η υπογεννητικότητα επιβάλλει μία άλλη προσέγγιση του δημιογραφικού προβλήματος της χώρας μας, όπου έχουμε δεικτή γονιμότητας 0,9% ανά γυναίκα αναπαραγωγικής ηλικίας. Εγώ βλέπω μία πάρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Παπαθεμελή,

εγώ συμφωνώ μαζί σας σε όλα -να μη θεωρηθεί ότι διαφωνώ αλλά μιλάμε για τον Προϋπολογισμό.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Εάν με αφήνατε να πω αυτή τη φράση, θα καταλαβαίνατε ότι ήταν το «επειδή» στο «διά ταύτα» του Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μα το «επειδή» εάν πηγαίνει μέσω Κωνσταντινούπολεως, όπως είπα χθες σε άλλο συνάδελφο, για να καταλήξει κάποιος στον Προϋπολογισμό, έρχεται η ώρα του «διά ταύτα» και τελειώνει ο χρόνος. Πείτε το «διά ταύτα», λοιπόν.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά στα επιδόματα στις πολύτεκνες οικογένειες, πέρσι ήμασταν στο 0,31%, φέτος είμαστε στο 0,30% αντί να πάμε στο 0,35% ή στο 0,40%, ή στο 0,50%. Γιατί;

Ήθελα να πω με έμφαση ότι η Εκκλησία της Ελλάδος έδωσε ένα επίδομα 40.000 δραχμών για το τρίτο παιδί στις χριστιανές μητέρες της Θράκης. Ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 1999 με εκατόν δέκα οικογένειες που είχαν τρίτο παιδί και έφτασε με αυτό το επίδομα στις πεντακόσιες τριάντα το περασμένο Σεπτέμβριο. Αυτό σημαίνει ότι η πολιτεία θα πρέπει άλλη προσέγγιση να έχει. Εάν δεν την έχει με τον Προϋπολογισμό, θα πρέπει να την έχει με το απόθεμα του Προϋπολογισμού σε μία εκ βαθέων αναθεώρηση της στάσης της απέναντι στο δημογραφικό πρόβλημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Όταν διακόπτει το Προεδρείο δεν σημαίνει ότι δεν συμφωνεί με αυτά που λέτε από το Βήμα, αλλά είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει τον Κανονισμό. Έτσι είναι και να μη το φέρνετε σε δύσκολη θέση.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Ξέρουμε τις απόψεις σας, κύριε Πρόεδρε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ξέρω ότι συμφωνείτε στο βάθος και δεν θα με διακόπτετε, αλλά έπρεπε να πείτε και ότι συμφωνείτε!..

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Τσιτουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Ό,τι θα πω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, αφορά στον Προϋπολογισμό και μη μου πείτε ότι πάνω μέσω Κωνσταντινούπολεως, διότι έκανα δεκατέσσερις ώρες να φτάσω από το Κύπρο. Δεν θα προτιμούσα άλλο δρόμο, λοιπόν, τώρα.

Συζητούμε σήμερα για την πρόταση Προϋπολογισμού μιας Κυβερνησης, η οποία έχει την αντίληψη ότι το κράτος και οι μηχανισμοί του υπάρχουν για να λειτουργούν μόνο σε περιπτώσεις ομαλών καιρικών συνθηκών.

Και αυτή η αντίληψη, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, αποτυπώνεται και στον Προϋπολογισμό του 2002, αφού εάν εξαιρέσει κανείς τις δαπάνες για τα ολυμπιακά έργα της Αθήνας, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του 2002 σε ένα βασικό Υπουργείο για τα έργα υποδομής, όπως είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ, είναι μειωμένο κατά 10% σε σχέση με το 2001.

Λίγες μέρες πριν από την ένταξή μας στην ευρωζώνη, βλέπουμε ότι ζούμε σε μια χώρα στην οποία οι συγκοινωνίες δεν άντεχαν το βάρος του χιονιού. Τα αεροδρόμια της βόρειας Ελλάδας έκλεισαν όλα. Το εθνικό οδικό δίκτυο διακόπηκε σε πολλά σημεία, ενώ η υπερσύγχρονη Εγνατία Οδός με την πρώτη κακοκαιρία έκλεισε στην περιοχή της Κοζάνης.

Σημαντικά προβλήματα παρουσιάζει και το σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας. Αισθάνθηκα αργά χθες το βράδυ πρόκληση, όταν άκουσα τον αρμόδιο Υπουργό, τον κ. Βερελή, να μιλά για εκσυγχρονισμό των σιδηροδρόμων, όταν χιλιάδες Έλληνες αποκλείστηκαν ή έκαναν πολλές ώρες για να φτάσουν στον προορισμό τους με το πρώτο χιόνι που έπεσε στη χώρα.

Εκατοντάδες χωριά και πολλές πόλεις μένουν αποκλεισμένα, αφού μεταξύ των άλλων η εξασφάλιση των στοιχειώδων υποδομών σε τοπικό επίπεδο έμεινε στα χαρτιά του προγράμματος «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και μένει πάλι στα χαρτιά με τον φετινό Προϋπολογισμό.

Έτσι η οικονομική και κοινωνική ζωή σε πολλές περιοχές της χώρας παραλύει, εν όψει μάλιστα των Χριστουγέννων, αποδεικνύοντας ότι προβλήματα δεν υπάρχουν τόσο στα ακραία και-

ρικά φαινόμενα, όσο κυρίως στο ακραία αναποτελεσματικό και διαλυμένο κράτος, που είτε δεν εκτελεί τα αναγκαία έργα υποδομής είτε καθυστερεί να κάνει έργα είτε αυτά που εκτελεί είναι ελλιπή, χωρίς τις απαιτούμενες προδιαγραφές, με κακοτεχνίες και λαθεμένο σχεδιασμό.

Οι κυβερνητικές επιδόσεις όμως είναι εξαιρετικά αρνητικές και υπό κανονικές συνθήκες. Έτσι ενώ σε λίγες μέρες ο Έλληνας πολίτης θα έχει κοινό νόμισμα με τις υπόλοιπες αναπτυγμένες ευρωπαϊκές οικονομίες, τα κοινά σημεία με αυτά τα κράτη σταματούν εδώ, αφού το κοινό νόμισμα και η κοινή πορεία δείχνουν ακόμα πιο καθαρά την απόσταση που υπάρχει ανάμεσα σε εμάς και στους υπόλοιπους δεκατέσσερις. Και εδώ οι ευθύνες δεν είναι των άλλων, όπως συνηθίζει να λέει η Κυβέρνηση. Δεν είναι της κοινωνίας. Είναι πρωτίστως ευθύνες της Κυβέρνησης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που καθορίζουν την ποιότητα ζωής, η χώρα μας βρίσκεται στην τελευταία θέση της ευρωζώνης. Η Ελλάδα κατέχει τα πρωτεία στην ατμοσφαιρική ρύπανση, στη σπατάλη υδάτων πόρων. Και να μην πω ότι είμαστε ουραγοί στις δαπάνες για την παιδεία, για τις νέες τεχνολογίες και δευτεροβάθμιες σχολές, στη φτώχια μετά τους Πορτογάλους. Την ίδια στιγμή είμαστε η τέταρτη πιο ακριβή χώρα στην Ευρώπη των δεκαπέντε για τις αγορές προϊόντων και κεφαλαίων, ενώ ο μισθός που λαμβάνει ο Έλληνας παραμένει ο δευτερός χαμηλότερος σε κοινοτικό επίπεδο μετά τη Πορτογαλία.

Παρά ταύτα οι κυβερνώντες επαίρονται ότι μας έκαναν Ευρώπη. Αυτοί που λοιδωρούσαν τη φιλελεύθερη παράταξη για την ευρωπαϊκή προοπτική την οποία επιλέξαμε για τη χώρα, έρχονται χωρίς αιδών να μας πουν ότι η Ευρωπαϊκή προοπτική κινδυνεύει από τη Νέα Δημοκρατία(!). Την ίδια στιγμή αδυνατούν να διασφαλίσουν τη στήριξη των αγροτικών μας προϊόντων, όταν οι υπόλοιπες χώρες διασφαλίζουν στήριξη για τα δικά τους προϊόντα. Αδυνατεί αυτή η Κυβέρνηση ακόμη και να πληρώσει τις επιδότησεις στην ώρα τους. Αναφωτείται ο κ. Σημίτης πώς θα κάνουν Χριστούγεννα οι σπιτοπαραγωγοί, όταν η επιδότηση για το σκληρό σιτάρι, που έπρεπε να πληρωθεί από τον Οκτώβριο, δεν θα πληρωθεί, χρονιάρες μέρες; Και όσι είμαστε από την περιφέρεια έχορουμε πως όταν δεν έχει ο αγρότης δεν έχει και η τοπική αγορά.

Επανέρχομαι στα έργα υποδομών. Όταν αυτά έκεινούν, τα κύρια χαρακτηριστικά τους είναι οι κακοτεχνίες, οι υπερβάσεις των προϋπολογισμών και των χρονοδιαγραμμάτων. Και όταν τελειώσουν αυτά τα έργα, δεν παραλαμβάνονται, για να έχει άλλοι η Κυβέρνηση. Πολλές φορές μας ρωτάνε από πού θα έκανε οικονομία η Νέα Δημοκρατία. Γ' αυτό θα αναφερθώ σε τρία έργα, δηλαδή, στην Εγνατία Οδό και στην ΠΑΘΕ που θα έπρεπε να είναι τελειώμενες αλλά θα τελειώσουν το 2010 και στην Αττική Οδό. Αυτά τα τρία έργα είχαν αρχικό προϋπολογισμό 1,5 τρισεκατομμύριο δραχμές. Θα ξεπεράσουν όμως τα 4 τρισεκατομμύρια. Το Κτηματολόγιο, το οποίο είχε ένα προϋπολογισμό 250 δισεκατομμύριων δραχμών, θα στοιχίσει κατ' ελάχιστο 1,3 τρισεκατομμύρια. Είναι βέβαιο ότι σε μία σειρά από άλλα έργα, που ενώ θα έπρεπε να είναι ήδη σε εξέλιξη δεν έχουν ξεκινήσει, όπως είναι τα ολυμπιακά έργα ευθύνης ΥΠΕΧΩΔΕ, ο δυτικός οδικός άξονας της χώρας, η Ιονία Οδός, το μετρό και η υποθαλάσσια αρτηρία της Θεσσαλονίκης, το τελικό κόστος τους στην καλύτερη περίπτωση θα είναι υπερτριπλάσιο των αρχικών προϋπολογισμών. Όλα αυτά βεβαίως δεν τα πληρώνουν ούτε ο κ. Σημίτης ούτε ο κ. Λαλιώτης, αλλά ο ελληνικός λαός.

Είτα προηγουμένως ότι τα χρήματα για έργα στην περιφέρεια, είναι μειωμένα. Έτσι τη στιγμή που ούτε στην Αθήνα θα γίνουν τα προβλεπόμενα έργα υποδομής, με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες το κυβερνητικό ενδιαφέρον για την περιφέρεια θα είναι ακόμα πιο μειωμένο απ' ότι ήταν μέχρι σήμερα. Έτσι για παράδειγμα για εγγειοβελτιωτικά έργα τόσο απαραίτητα για την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας οι πόροι για

το 2002 θα είναι μειωμένοι κατά 65% σε σχέση με το 2001.

Τέλος, ενώ η έλλειψη συντήρησης ή η κακή συντήρηση του εθνικού και επαρχιακού δικτύου δημιουργεί πληθώρα προβλημάτων, και είναι μία βασική αιτία για την αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων, οι σχετικές δαπάνες για τη συντήρησή του το 2002 θα είναι μειωμένες κατά 55% σε σχέση με το 2001.

Σε μία εποχή κατά την οποία η οικονομία και η ανάπτυξη επηρεάζονται από αβέβαιες διεθνείς συγκυρίες και η ενδυνάμωση των εσωτερικών μηχανισμών για τους σχεδιασμούς και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων καθίσταται επιτακτική ανάγκη, φαινόμενα ελλιπούς προγραμματισμού, επιβολής μονοπωλίων, όπως έγινε με την αναγκαστική συγχώνευση κατασκευαστικών εταιρειών και κακοδιαχείριση στον τομέα των έργων υποδομών δεν αποστέρουν μόνο πολύτιμους για την αναπτυξιακή προσπάθεια πόρους σήμερα.

Σηματοδοτούν, κυρίως, πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια για τις γενιές που έρχονται και οι οποίες θα κληθούν να πληρώσουν το κόστος των ΠΑΣΟΚο ροκάδων, οι οποίοι επιπλέον επιχειρούν να επιβάλουν και την πολιτική αντίληψη της Μαλακάσας -και συγχωρήστε μου τη χρήση του τοπωνυμίου- διότι εκεί είδαμε το φαινόμενο υπό την ακραία του μορφή. Βουλιάζει η χώρα αποτυχάνουμε στη λάσπη αποτυχάνουμε σε όλα, και μας φταίνε οι άλλοι, μας φταίνε οι προηγούμενοι ή μας φταίει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι ευθύνες, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, της μεγάλης φιλελεύθερης παράταξης με όλα αυτά, είναι πολύ μεγάλες, διότι εμείς θα κληθούμε να οδηγήσουμε τη χώρα στο δρόμο της ισχυρής ανάπτυξης. Εμείς είμαστε εδώ για να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και όσοι δεν θα είναι, ή δεν είναι τώρα, στην Κυβέρνηση, ας μην πιστεύουν ότι για την Ελλάδα της Μαλακάσας, του Κουρουπητού και του Διακονιάρη και των έργων που ξεκινούν και δεν τελειώνουν ποτέ, οι ευθύνες τους θα παραγραφούν ή θα διαγραφούν.

Ύστερα από όλα αυτά, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ως παράταξη ευθύνης έχουμε χρέος να καταψηφίσουμε έναν πλασματικό Προϋπολογισμό μιας κυβέρνησης που έτσι και αλλιώς κλείνει τον κύκλο της.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κοντογιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό προσφέρει μια σημαντική ευκαιρία στο τέλος του κάθε χρόνου για μια αποτίμηση της μέχρι σήμερα πορείας μας, καθώς και για τον προσδιορισμό των μελλοντικών στόχων και προτεραιοτήτων της χώρας, της οικονομίας και της ίδιας της κοινωνίας.

Ο Προϋπολογισμός που συζητούμε είναι ο δεύτερος Προϋπολογισμός μετά την ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ και ο πρώτος που συντάσσεται αποκλειστικά σε ευρώ που θα αποτελέσει, όπως γνωρίζουμε, σε δεκατέσσερις μόλις ημέρες το επίσημο νόμισμα της χώρας μας αλλά και των υπόλοιπων έντεκα ευρωπαϊκών χωρών. Την 1η Ιανουαρίου του νέου έτους η δραχμή, που συνοδεύει την πορεία της Ελλάδας από το 1883, μας εγκαταλείπει. Το ίδιο βεβαίως συμβαίνει με το μάρκο της Γερμανίας, το φράγκο της Γαλλίας, τη λιρέτα της Ιταλίας και τα νομίσματα των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Η αλλαγή του νομίσματος δημιουργεί νέα δεδομένα στην καθημερινή ζωή τριακοσίων εκατομμυρίων Ευρωπαίων πολιτών. Κυριολεκτικά, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μια νέα εποχή αρχίζει για τη ζωή όλων μας. Γι' αυτό και είναι πράγματι ιστορικός αυτός ο Προϋπολογισμός.

Παράλληλα ο Προϋπολογισμός του 2002 συζητείται μέσα σε ένα διδαίτερα επιβαρημένο οικονομικό περιβάλλον έπειτα από το τρομοκρατικό κτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ που επιτάχυνε αν θέλετε και επιδείνωσε τα συμπτώματα οικονομικής ύφεσης που ήδη είχαν κάνει την εμφάνισή τους τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής όσο και σε άλλες μεγάλες χώρες πριν από το κτύπημα αυτό.

Πιστεύω ότι οι πολίτες της χώρας μας, ο ελληνικός λαός που μας παρακολουθεί, στην κρίσιμη αυτή συγκυρία περιμένει από

την πολιτική του ηγεσία, απ' όλους μας, μια υπεύθυνη, νηφάλια και ειλικρινή προσέγγιση του πιο σημαντικού νομοθετήματος που ψηφίζουμε κάθε χρόνο και που επηρεάζει τη ζωή όλων μας, όπως είναι ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Μια προσέγγιση που θα τους διαφωτίσει να κατανόησουν τους στόχους και τις δυσκολίες αλλά ταυτόχρονα και τις προσπάθειες που πρέπει να καταβάλουν για να διατηρήσουμε, αλλά κυρίως για να βελτιώσουμε το επίπεδο και την ποιότητα ζωής όλων.

Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση ανταποκρίθηκε σ' αυτήν την ευθύνη σε ικανοποιητικό βαθμό. Παρουσίασε ένα καλό Προϋπολογισμό ισορροπημένο, με ειλικρινείς και ρεαλιστικές προσεγγίσεις των κρίσιμων μεγεθών και στόχων και ασφαλώς και με την αναγκαία δόση αισιοδοξίας ως προς την επιτυχία αυτών των στόχων. Μια αισιοδοξία όμως που θεμελιώνεται σε μια συνεχή ανοδική και θετική πορεία της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία επτά χρόνια που επισφραγίστηκε -πέρα από τις όποιες αμφισβητήσεις ή επιφυλάξεις- από το κορυφαίο επίτευγμα του τέλους του προηγούμενου αιώνα, της ένταξης της χώρας μας στην ΟΝΕ, δηλαδή, με τη συμμετοχή μας στο σκληρό πυρήνα των πλέον προηγμένων ευρωπαϊκών λαών.

Ποια εικόνα προσέφερε μέχρι σήμερα, μέχρι τη στιγμή αυτή η Αντιπολίτευση; Ενημέρωσε πραγματικά τον ελληνικό λαό; Για μία ακόμα φορά επιδόθηκε σε ένα καταστροφολογικό και ισοπεδωτικό παραλήρημα, που έφθασε στο σημείο να συγκρίνει την Ελλάδα με τη Μποτσουάνα από την οποία μάλιστα εκτίμησε ότι υστερούμε. Δεν βρήκε τίποτα το θετικό να αναγνωρίσει και κανένα μέγεθος που να μην το αμφισβητήσει. Για μία ακόμα φορά επανέλαβε τον εαυτό της. Αναμάστησε τετριμμένα και διαψεύδομενα καθημερινά από την πραγματικότητα επιχειρήματα για πλασματικό προϋπολογισμό, για δημιουργική λογιστική -ακόμη και για ιδιωτικοποίησεις πλιάτσικο έκανε λόγο- αποσιωπώντας το γεγονός ότι λόγω της ΟΝΕ και του ευρώ η ελληνική οικονομία βρίσκεται στο μικροσκόπιο της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών οργανισμών.

Πιστεύετε, κύριοι συνάδελφοι, της Αντιπολίτευσης ότι έτσι θα πείσετε τον ελληνικό λαό να σας εμπιστευθεί; Και μετά απορείτε γιατί βρίσκεσθε τόσα χρόνια εκτός εξουσίας; Πού είναι το όραμά σας, πού είναι το πρόγραμμά σας, πού είναι οι προτάσεις σας; Η χρησικότησία των εδράνων της Αντιπολίτευσης δεν αναγνωρίζεται ούτε από το λαό ούτε από το Σύνταγμα ως επαρκής προϋπόθεση και όρος για την κατάκτηση της εξουσίας.

Αντίθετα με τις διαπιστώσεις της Αντιπολίτευσης, Αξιωματικής και μη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσιάζοντας πριν ένα μήνα τις εκτιμήσεις της για τις οικονομικές επιδόσεις των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρά τις ανησυχίες της για το μέλλον της ευρωπαϊκής οικονομίας, από τις επιπτώσεις του χτυπήματος της 11ης Σεπτεμβρίου διαπιστώνει ότι οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης στη χώρα μας αναμένεται να παραμείνουν υψηλοί στα επόμενα χρόνια. Τόσο υψηλοί μάλιστα ώστε το 2002, τη χρονιά, δηλαδή, στην οποία ο Προϋπολογισμός αναφέρεται, η Ελλάδα θα περάσει για πρώτη φορά στην ιστορία της στην πρώτη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε σχέση με τους ρυθμούς ανάπτυξης ξεπερνώντας ακόμα και την Ιρλανδία.

Συγκεκριμένα ο αρμόδιος για τα οικονομικά ζητήματα επίτροπος Πέντρο Σόλμπες ανέφερε επί λέξει ότι «ως αποτέλεσμα των επιτυχημένων προσπαθειών σταθεροποίησης τα τελευταία χρόνια, τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας έχουν βελτιωθεί σημαντικά, και ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας θα κυμανθεί σε επίπεδα διπλάσια, τόσο από το μέσο όρο των δεκαπέντε κρατών-μελών, όσο και από το μέσο όρο των χωρών της ευρωπαϊκής».

Ακούσατε καθόλου να γίνεται αναφορά από τους ομιλητές της Αντιπολίτευσης στη διεθνή οικονομική ύφεση την οποία αντιμετωπίζει όλος ο κόσμος; Μιλάνε σαν να μη συμβαίνει τίποτα, σαν να είμαστε πέρυσι. Στο ίδιο χρονικό διάστημα με την ίδια ημερομηνία και οι προβλέψεις του ΟΟΣΑ είναι εξαιρετικά ευοίσματες για την ελληνική οικονομία. Ο ΟΟΣΑ εκτιμά πως χάρη στην εσωτερική δυναμική που προσδίνουν στην ελληνική οικονομία το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, η Ολυμπιαδά και η

ένταξή μας στην ONE, η ελληνική οικονομία θα σημειώσει το 2002 ρυθμό ανάπτυξης 4%, δηλαδή, τετραπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης από τις χώρες του ΟΟΣΑ, που προσδιορίζεται για 1%.

Αλλά μόλις πριν από λίγες ημέρες, στις 7 Δεκεμβρίου, ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Λουκάς Παπαδήμος –πιστεύω ότι δεν αμφισβήτησε ούτε η Νέα Δημοκρατία την αξιοπιστία και το κύρος του· αναφερόμενος στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, επιβεβαίωσε πλήρως τις εκτιμήσεις και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ.

Θα μου επιτρέψετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως πολίτης να εμπιστευθώ περισσότερο τις εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ, τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Πέντρο Σόλμπες και του Λουκά Παπαδήμου, παρά τις εκτιμήσεις του κ. Παπαθανασίου, του κ. Αλογοσκούφη και του κ. Λαφαζάνη.

Η Κυβέρνηση με τη χθεσινή υπεύθυνη και τεκμηριωμένη τοποθέτηση του αρμόδιου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας έδωσε το δικό της στίγμα.

Ούτε θριαμβολογεί ούτε εφησυχάζει. Έχει επίγνωση της απόστασης που πρέπει ακόμη να διανυθεί, για να προσφέρουμε στον ελληνικό λαό απασχόληση και καλύτερο επίπεδο ζωής, αλλά και των προϋποθέσεων που απαιτούνται γι' αυτά.

Διότι η ανάπτυξη και η απασχόληση θα εξαρτηθούν από τις επενδυτικές ευκαιρίες τις οποίες θα προσφέρουμε και κατά βάση αυτές εξαρτώνται από τις διαρθρωτικές αλλαγές που θα επιτύχουμε τον προσεχή χρόνο.

Και πιστεύω ότι οι επιτάχεις της μεταρρύθμισης που προτείνει ο κύριος Υπουργός, με τη συμβολή όλων μας, θα γίνουν πραγματικότητα. Διότι μόνο πάνω σε αυτούς θα οικοδομηθεί η ευημερία του ελληνικού λαού.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Τσιπλάκος έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Χάριω ιδιαίτερα που στα υπουργικά έδρανα βρίσκεται ένας Υπουργός που ακούει τις σωστές επισημάνσεις της Αντιπολιτεύσεως και στο Προεδρείο ένας τεχνικός ο οποίος θα εκτιμήσει δεόντως την αξιοπιστία των όσων θα πω.

Κύριοι συνάδελφοι, οι περισσότεροι ομιλητές μάλισταν για τον πακτωλό των χρημάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και πράγματι είπαν και συμφώνησαν όλοι ότι είναι η τελευταία μας ευκαιρία για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και για την πραγματική μας σύγκλιση, λόγω και της επικειμένης διεύρυνσης προς τις ανατολικές χώρες. Και όλοι προσδοκούν από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης την επίλυση των πάσης φύσεως προβλημάτων.

Ας δούμε όμως πόσο είναι εφικτό αυτό.

Κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει την πρόκληση αυτή με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζει όλα τα σοβαρά προβλήματα, δηλαδή με καθησυχαστική αισιοδοξία και με αποκρυψη της πραγματικότητας. Δεν γνωρίζω αν η Κυβέρνηση έχει συνειδητοποιήσει ότι έχει περάσει το ένα πέμπτο του διαθέσιμου χρόνου που έχουμε για την αξιοποίηση των σημαντικών πόρων. Αντί όμως να δραστηριοποιηθεί για να ανακτηθεί ο χαμένος αυτός χρόνος, επιδίδεται για μια ακόμη φορά σε μια συστηματική ωραιοποίηση της πραγματικότητας και ερμηνεύει τις ανησυχίες της Αντιπολιτεύσεως ως κινδύνολογίες.

Κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά σας λέγω ότι η σημερινή ομιλία μου δεν γίνεται στα πλαίσια οιασδήποτε αντιπολιτευτικής διάθεσης, αφού το όλο θέμα δεν προσφέρεται για αντιπολίτευση. Είναι εθνικό θέμα, αφορά όλους τους Έλληνες και επιβάλλεται η συνεργασία όλων των κομμάτων για το ξεπέρασμα των δυσκολιών, που θα προσπαθήσω με λίγα λόγια να σας επισημάνω, με την ελπίδα ότι η Κυβέρνηση, έστω και την υστάτη στιγμή, θα αφυπνισθεί.

Δεν γνωρίζω κατά πόσο είναι ενημερωμένοι ο Πρωθυπουργός και ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας για τα πραγματικά προβλήματα και αν τους ενημερώνουν σωστά.

Τα προβλήματα και οι δυσκολίες, κύριοι συνάδελφοι, οφείλονται σε δύο αιτίες. Η πρώτη είναι η αυστηρότητα των κανονισμών στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ένας κανονισμός ο

οποίος απαγορεύει τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων από χρόνο σε χρόνο απεριόριστα, όπως γινόταν μέχρι τώρα στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Για τα χρήματα τα οποία διατίθενται κάθε χρόνο υπάρχει τακτή προθεσμία δύο ετών –το γνωστό $n+2$ - μέσα στην οποία αν δεν αξιοποιηθούν, χάνονται οριστικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα απώλειας πόρων –άρχισαν να χτυπάν τα τύμπανα– είναι η πρώτη απάντηση του αρμόδιου επιτρόπου για απώλεια αρκετών δισεκατομμυρίων από αβελτηρία στον ευπαθή τομέα της γεωργίας, που αναφέρεται στο υπ' αριθμόν 2670/21.11 έγγραφο, το οποίο καταθέτω στη Βουλή, για την ενημέρωσή σας, κύριοι συνάδελφοι.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αριστείδης Τσιπλάκος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τα τύμπανα θα ηχήσουν εκκωφαντικά την 31/12/2003, όταν θα έρθει ο χρόνος του απολογισμού και θα δούμε τι κάναμε κατά την πρώτη περίοδο. Μέχρι τώρα δεν συμβαίνει τίποτα.

Δεύτερο πρόβλημα που οφείλεται στους νέους κανονισμούς είναι η μη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσεως στην υλοποίηση των έργων, όπως γινόταν πρώτα που παρέμβαινε διορθωτικά κατά τη διάρκεια εκτελέσεων των έργων. Τώρα η υλοποίηση των έργων είναι ευθύνη της Κυβερνήσεως. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, για να πληρώσει, θα έρθει στο τέλος να ελέγχει αν πληρούνται όλοι οι κανονισμοί και τότε θα δώσει τη χρηματοδότηση που αντιστοιχεί. Και δεν χρηματοδοτεί έργα που δεν πληρούνται τις προδιαγραφές των νέων κανονισμών ή παρουσιάζουν προβλήματα, σαν αυτά που παρουσίασε το 48% των έργων του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, όπως φάνηκε από δειγματοληπτικές έρευνες, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το Κτηματολόγιο.

Τρίτο πρόβλημα είναι ότι η εθνική και η ιδιωτική συμμετοχή είναι αυξημένες. Από τα 17,5 τρισεκατομμύρια, κύριοι συνάδελφοι, μόνι τα 9,5 τρις δρχ. είναι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα 4 τρις δρχ. πρέπει να τα βάλει το ελληνικό δημόσιο και τέσσερα περίπου οι ιδιώτες. Εξωπραγματικό ποσό για την υπάρχουσα πραγματικότητα! Χωρίς όμως αυτά, δεν έρχονται τα 9,5 τρισεκατομμύρια δρχ της Ε.Ε.

Η δεύτερη και χειρότερη αιτία, των προβλημάτων κύριοι συνάδελφοι, είναι η ολιγωρία της Κυβερνήσεως, η αδράνεια και τα σφάλματα, στα οποία θα αναφερθεί συγκεκριμένα.

Χάσαμε τα δύο πρώτα πολύτιμα χρόνια της περιόδου του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για να αξιοποιήσουμε, κύριοι συνάδελφοι, τα αδιάθετα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που στις 31.12.1999 ήταν 2,1 τρισεκατομμύρια, όπως ομολογεί επίσημα η Κυβέρνηση με τον απολογισμό στο τέλος της περιόδου του 1999. Για να απορροφήσουμε τα χρήματα αυτά, χάσαμε δύο ολόκληρα χρόνια.

Και τι κάναμε; Μεταφέραμε το πρόβλημα από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Η Κυβέρνηση που τις αποτυπώνει τις παρουσιάζει επιτυχίες, πανηγυρίζει ότι απορροφήσαμε όλα τα χρήματα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και ότι διαψεύστηκαν οι Κασσάνδρες. Αυτή είναι η απάντηση.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αριστείδης Τσιπλάκος καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλο πρόβλημα. Τα θεσμικά μέτρα που προβλέπουν οι νέοι κανονισμοί, κύριοι συνάδελφοι, άρχισαν να υλοποιούνται στις αρχές του 2001, ενώ οι κανονισμοί ήταν γνωστοί από το Μάρτιο του 1999, με αποτέλεσμα να είμαστε οι τελευταίοι για τους οποίους εγκρίθηκαν τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα δε συμπληρώματα προγραμματισμού, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, μόλις καθορίστηκαν το καλοκαίρι του 2001.

Οι φορείς υλοποιήσης των έργων, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ενημερωμένοι για τους νέους κανονισμούς και είναι επικίνδυνο αυτό. Αποτέλεσμα: Για τα διακόσιες εβδομήντα πέντε έργα που επέλεξαν σε πρώτη φάση, οι διαχειριστικές αρχές ενέκριναν ότι μόνο τα εκατόν είκοσι είναι κατάλληλα και ότι μπορούν να υποβληθούν προς έγκριση.

Αλλά οι διαχειριστικές αρχές δεν έχουν συγκροτηθεί, κύριοι συνάδελφοι, με αξιοκρατικά κριτήρια. Έχουν συγκροτηθεί με κομματικά κριτήρια, με αποτέλεσμα να μη μπορούν να κάνουν τη δουλειά τους. Από τα εκατόν είκοσι επιλέξιμα έργα που ενέκριναν οι διαχειριστικές αρχές, μόνο τα τριάντα έκρινε ικανά για έγκριση η διωτουργική επιτροπή και θα δύμει από αυτά πόσα τελικά θα εγκριθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, κύριοι συνάδελφοι, για το γεγονός που λέει ο κ. Πάχτας, ότι εκτελούνται ήδη έργα και επαίρεται γι' αυτό. Είναι 1,7 τρισεκατομμύρια από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, χωρίς να έχουν εγκριθεί. Αν τα έργα αυτά είναι παρόμοια με τα διακόσια εβδομήντα πέντε που επέλεξαν οι ίδιοι φορείς, αντιλαμβάνεσθε τη ζημία που πρόκειται να έχουμε από εθνικούς πόρους.

Έχουμε μιλήσει πολλές φορές για την κακή στελέχωση των διαχειριστικών αρχών, που είναι ουσιώδης προϋπόθεση για την επιτυχία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Μας αντιμετώπιζε η Κυβέρνηση λέγοντας ότι κινδυνολογούμε, ότι δεν είναι σωστά αυτά, ότι είναι με αξιοκρατικά κριτήρια, ότι έχει τους καλύτερους επιστήμονες.

Και έρχεται η απάντηση, κύριοι συνάδελφοι, της Ευρωπαϊκής Ένωσης –θα ήθελα να με προσέξετε- η οποία με το από 4-10-2001 έγγραφο εκφράζει ανησυχίες για τη δυνατότητα των διαχειριστικών αρχών, όπως έχουν γίνει, να ανταποκριθούν στο ρόλο τους.

Ορίστε η απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κύριε Υπουργέ, αφού δεν πιστεύετε εμάς και μας θεωρείτε κινδυνολόγους. Άλλα εμείς δεν κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να προσπαθούμε να μπει κάποια τάξη.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αριστείδης Τσιπλάκος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέν έγγραφα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επισημάνω κάτι σημαντικό και προσέξτε...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μου δώσετε δύο λεπτά ή ένα λεπτό που δώσατε και στους άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν γίνεται. Παρακαλώ να ολοκληρώσετε στο χρόνο σας, κύριε συνάδελφε.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Ακόμα και αν δεν είχαμε καμία καθυστέρηση και ήμασταν έτοιμοι, κύριοι συνάδελφοι, αμέσως να ξεκινήσουμε χωρίς να χάσουμε χρόνο, για να αξιοποιήσουμε τα 17,5 τρισεκατομμύρια δραχμές στα επτά χρόνια, έπερπετε κάθε χρόνο να εκτελούμε έργα αξίας 2,5 τρισεκατομμυρίων δηλαδή 8,5 δισεκατομμύρια δραχμές την ημέρα, ποσό εξωπραγματικό, τη στιγμή που ποτέ η Δημόσια Διοίκηση από συστάσεως του ελληνικού κράτους δεν ξεπέρασε το 60% του στόχου αυτού.

Φυσικά μεταφορές μη αξιοποιούμενων πόρων στα επόμενα χρόνια είναι πολύ δύσκολες. Είναι δύο οι λόγοι της δυσκολίας. Ο πρώτος λόγος είναι ότι στα επόμενα κρίσιμα χρόνια έχουμε τα ολυμπιακά έργα και ο δεύτερος ότι υπάρχει πλαφόν εισροής κοινοτικών πόρων 4% κάθε χρόνο, επήσιας εισροής, που με οποιαδήποτε υπερδραστηριοποίηση δεν μπορούμε να υπερβούμε τον όριο αυτό.

Τέλος, σαν μια απάντηση στην ανακρίβεια του γενικού εισηγητή του ΠΑΣΟΚ, που έκανε κριτική για το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που είχα την τιμή να διαχειριστώ, κριτική για την ποιότητα, θα επικαλεστώ την επίσημη έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σταματήσει αυτή η συζήτηση στη Βουλή μέσα, η παραπληροφόρηση, που είναι ύμνος για τη διαχείριση του Α' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και που αναφέρει ότι επιτεύχθηκαν όλοι οι στόχοι.

Δεν υπάρχει μόνο αυτό, υπάρχει και το έγγραφο των Ευρωβουλευτών του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι παραδέχονται τη σωστή διαχείριση των κοινοτικών πόρων του Α' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, για να σταματήσει η κάθε λίγο παραπληροφόρηση των Υπουργών, οι οποίοι μιλάνε για το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και συγκρίνουν.

Κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα είναι υπαρκτό. Θα σκάσει σαν βραδυφλεγής βόμβα στα χέρια εκείνων που βρίσκονται στην εξουσία με τεράστιο πολιτικό κόστος. Και είναι φυσικό η Νέα Δημοκρατία, που όπως δείχνουν τα πράγματα έρχεται στην εξουσία, να μη θέλει να κληρονομήσει το πρόβλημα. Γι' αυτό αγωνίζεται, για να ξεπεραστούν τα προβλήματα αυτά.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αριστείδης Τσιπλάκος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Λεβογιάννης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση και ψήφιση του Κρατικού Προϋπολογισμού είναι πάντοτε σημαντικό πολιτικό γεγονός. Η συζήτηση δε του Προϋπολογισμού του 2002 έχει επιπλέον ενδιαφέρον. Αυτός ο Προϋπολογισμός συζητείται και ψηφίζεται και θα υλοποιηθεί, όπως δείχνουν τα πράγματα, σε ένα ταραγμένο διεθνές περιβάλλον με γεγονότα ομολογουμένων πρωτόγνωρα, που έχουν κλονίσει τη διεθνή οικονομία.

Η εισαγωγή του ευρώ στη ζωή των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα δημιουργήσει νέα δεδομένα, τα οποία και η χώρα μας πρέπει να είναι έτοιμη να τα αντιμετωπίσει. Η σύγκριση και η σύγκλιση των οικονομιών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι πλέον ζήτημα που θα βρίσκεται στην επικαιρότητα. Και, όπως τόνισε και στην ομιλία του επί του Προϋπολογισμού ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, πρέπει να διαμορφωθούν οι όροι πραγματικής σύγκλισης του εισοδήματος των Ελλήνων εργαζομένων με αυτό του Ευρωπαίου εργαζομένου. Η εισαγωγή του ευρώ είναι μια ειρηνική επανάσταση, ένα γεγονός κοσμοϊστορικό, που για πρώτη φορά στην ιστορία συντελείται σε τέτοια έκταση, γεωγραφικά και πληθυσμιακά.

Τόσο ο Προϋπολογισμός του 2002 όσο και γενικότερα η οικονομία θα επηρεαστούν απ' αυτήν τη μεγάλη αλλαγή. Και είναι γεγονός ότι ο Προϋπολογισμός που συζητάμε έχει αυτά τα χαρακτηριστικά και επιδιώκει να θέσει τις βάσεις αυτής της πορείας στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Και είναι απορίας άξιο, πώς συμβιβάζεται αυτή η πραγματική κατάσταση της Ελλάδας της ΟΝΕ, της Ελλάδας του ευρώ, με την εικονική πραγματικότητα που προσπαθούν να παρουσιάσουν ως πραγματικότητα πολλοί ομήρητες της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, που αναφέρθηκαν και αναφέρονται αυτές τις ημέρες σε τριτοκοσμικές καταστάσεις, για Ελλάδα ουραγό, για Ελλάδα πίσω ακόμη και από άγνωστες, εν πολοίσ, χώρες της Αφρικής.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω ότι σ' αυτήν την κορυφαία διαδικασία του κοινοβουλευτικού μας συστήματος επιβάλλεται να κάνουμε εποικοδομητική συζήτηση, δημιουργική κριτική, σκληρή αλλά ουσιαστική. Δεν ωφελεί η μίζερη, η ισοπεδωτική, η κατεδαφιστική επιχειρηματολογία. Και δυστυχώς η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν θέλει να βλέπει με καθαρό βλέμμα τα πράγματα, δεν θέλει να βλέπει τα θετικά, τα πολλά ή έστω τα λίγα, δεν θέλει να κατανοήσει τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις στην υγεία, στην παιδεία, στον τομέα της απασχόλησης, της ασφάλισης, της φορολογίας, στη διοίκηση και άλλο, αυτές τις μεταρρυθμίσεις που δεν μπορούν να προχωρήσουν χωρίς την υποστήριξη του Προϋπολογισμού.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι αναπτυξιακός, γιατί δίνει ιδιαίτερο βάρος στα ζητήματα της παραγωγικότητας, της περιφερειακής ανάπτυξης, στην καταπολέμηση της ανεργίας, στην αύξηση των θέσεων εργασίας, στη σωστή και ουσιαστική αξιοποίηση των κρατικών πόρων. Ο Προϋπολογισμός δίνει έμφαση στην προώθηση και διεύρυνση της κοινωνικής πολιτικής, με την αύξηση των κονδυλίων στους αντίστοιχους τομείς. Πάντοτε βέβαια θα υπάρχει ανάγκη αύξησης αυτών των πόρων. Δεν θα πάψουμε ποτέ να επιδιώκουμε μεγαλύτερη αύξηση των κοινωνικών πόρων και είναι φανερό, όπως προκύπτει και από τον Προϋπολογισμό αυτό, ότι υπάρχει αύξηση αυτών των πόρων.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 χαρακτηρίζεται από δημοσιονομική πειθαρχία, προωθεί τις διαρθρωτικές αλλαγές, προωθεί

τη φορολογική δικαιοσύνη, περιλαμβάνει σημαντικά αυξημένες δαπάνες για την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, για την ολοκλήρωση των ολυμπιακών έργων, για την υλοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που είναι ένα μεγάλο στοίχημα για τη χώρα μας. Η αύξηση αυτών των δαπανών θα συμβάλει, όπως είναι φανερό, στην ενίσχυση του ρυθμού ανάπτυξης, στη στήριξη και ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, στην αύξηση της απασχόλησης.

Η απασχόληση –το τόνισε και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας– είναι προτεραιότητα του Προϋπολογισμού. Η διαρκής αύξηση των θέσεων εργασίας είναι και πρέπει να είναι η βασική επιδιώξη μας, είπε. Γι' αυτό και μια σειρά πολιτικών σχεδιάζονται με στόχο και προϋπόθεση και αντίκρισμα την απασχόληση. Η μείωση, παραδείγματος χάρη, του φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις στο 32,5% θα γίνει με αντίκρισμα την απασχόληση. Το εθνικό σχέδιο δράσης ύψους 590 δισεκατομμύριων στόχο έχει την προώθηση της απασχόλησης, την κατάρτιση και την εκπαίδευση.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 με την αύξηση των δαπανών στον τομέα της υγείας κατά 7,9%, στον τομέα της εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης κατά 8,8%, στον τομέα της παιδείας κατά 8%, επιδιώκει να πετύχει παραπέρα ενίσχυση και ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής για ένα καλύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Η αύξηση των πιστώσεων στον τομέα της υγείας-πρόνοιας στοχεύει στη στήριξη των δράσεων εκείνων που επιδιώκουν την εφαρμογή και ολοκλήρωση της μεγάλης τομής που επιχειρείται στο χώρο αυτό. Το ΠΕΣΥ στην περιφέρεια, ο νέος αυτός κρατικός οργανισμός με το δικό του προϋπολογισμό, τη δική του διοίκηση και δομή, το δικό του διοικητικό μηχανισμό, είναι βέβαιο ότι θα δώσει άμεσα λύσεις στα θέματα της υγείας στην περιφέρεια.

Υλοποιείται αυτήν την περίοδο παραδείγματος χάρη, στον ευαίσθητο για τα νησιά μας τομέα της υγείας, το λεγόμενο νησιωτικό Εθνικό Σύστημα Υγείας, ένα σπουδαίο και μεγαλόπινο πρόγραμμα που είναι βέβαιο ότι θα βελτιώσει ριζικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας στους κατοίκους των νησιών, αλλά και στους επισκέπτες και στους παραθεριστές τους καλοκαιρινούς μήνες.

Στον τομέα της παιδείας γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχει σε εξέλιξη μία σημαντική μεταρρύθμιση. Δεν συμφωνώ με την άποψη που διατυπώνει –και ακούστηκε και αυτές τις ημέρες– η Αντιπολίτευση ότι η σημερινή πολιτική γηγεσία του Υπουργείου Παιδείας κατεδαφίζει τη μεταρρύθμιση Αρσένη. Προσαρμογές και βελτιώσεις έγιναν και γίνονται και πρέπει να γίνονται. Ο κεντρικός πυρήνας όμως, οι βασικές αρχές εκείνης της μεταρρύθμισης παραμένουν και πάνω σε αυτά οικοδομείται η σημερινή εκπαιδευτική πολιτική. Η αύξηση των πιστώσεων του Υπουργείου Παιδείας ανέρχεται στο 8%. Είναι μια αύξηση που αποτυπώνει το έντονο ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και την αναβάθμιση των παρεχόμενων από τα δημόσια σχολεία υπηρεσιών. Επιδιώκεται έτσι η ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, η αξιοποίηση του εκπαιδευτικού δυναμικού, η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, καθώς και του εκπαιδευτικού έργου, η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και η αύξηση των θέσεων του εκπαιδευτικού προσωπικού, μονίμων και αναπληρωτών, που είναι ένα σημαντικό ζήτημα.

Φέτος, είχαμε και έχουμε ακόμη προβλήματα στην αναπλήρωση και τη συμπλήρωση πολλών κενών που υπάρχουν. Είναι αλήθεια ότι ιδιαίτερα στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές, ιδιαίτερα στα μικρά νησιά παρουσιάζεται αυτό το πρόβλημα των κενών. Πιστεύω ότι η επαναφορά του θεσμού των δυστρόσιτων σχολείων και η παραπέρα επέκτασή του θα λύσει και αυτό το πρόβλημα. Αυτές οι πιστώσεις είναι αναγκαίες εκτός των άλλων και γιατί τα νέα σχολικά προγράμματα απαιτούν ομοιογουμένων περισσότερο προσωπικό. Πρέπει, επίσης, να πούμε ότι και ο αριθμός των μαθητών ανά τμήμα στη χώρα μας είναι αρκετά αυξημένος.

Επιδώκεται επίσης, η αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η προώθηση του νόμου που ψηφίστηκε για την ανωτα-

τοποίηση των TEI και για το λόγο αυτό η επιχορήγηση των AEI και των TEI παρουσιάζει μία αύξηση κατά 7,5% και 17,2% αντίστοιχα.

Στους στόχους του Προϋπολογισμού για την παιδεία είναι, επίσης, η παραπέρα προώθηση των προγραμμάτων πρόσθετης διδακτική στήριξης στα λύκεια, που έχει σημαντική επιτυχία ιδιαίτερα τον τελευταίο χρόνο για την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και την προσφορά ίσων ευκαιριών στην αγορά εργασίας. Έτσι καταπολεμείται και η παραπαιδεία. Η επέκταση του θεσμού επίσης, του ολοήμερου δημοτικού σχολείου και του ολοήμερου νηπιαγωγείου είναι μια σημαντική παρέμβαση στην κοινωνία μας και σημαντικότατη για τους εργαζόμενους.

Θεωρώ, αγαπητοί συνάδελφοι, χρήσιμο να επισημάνω ότι με το νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί στη Βουλή και θα ψηφιστεί μετά τις γιορτές για την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού προσωπικού γίνεται ένα σπουδαίο βήμα αναβάθμισης των στελεχών της εκπαίδευσης. Αν θέλουμε να έχουμε σωστό εκπαιδευτικό προσωπικό και επομένως σωστό σχολείο ανοικτό στην κοινωνία και το μέλλον, πρέπει εκτός των άλλων να έχουμε και καλά αμειβόμενο δάσκαλο και καθηγητή. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι ο Έλληνας δάσκαλος, ο Έλληνας παιδαγωγός που κρατά στα χέρια του την ικανάτη του Ελληνισμού, το μέλλον της πατρίδας και του έθνους δεν αμείβεται ικανοποιητικά. Χάρη στην καλή κατάσταση της οικονομίας μας κατέστη δυνατόν να γίνει μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο και στον τομέα αυτό ένα σημαντικό, αλλά όχι μεγάλο βήμα στην κατεύθυνση αυτή, που θα συμβάλει στη βελτίωση των οικονομικών και του απλού δασκάλου και καθηγητή και των διευθυντικών στελεχών που πρέπει να αμειβούνται ικανοποιητικά για να μπορούν να διοικούν σωστά τα σχολεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, στις προτεραιότητες και του Προϋπολογισμού του 2002 όλοι εκείνοι οι τομείς που αφορούν την απασχόληση, την εκπαίδευση, τον άνεργο, τον εργαζόμενο, το χαμηλόμισθο και το χαμηλοσυνταξιούχο και γι' αυτό ψηφίζω αυτόν τον Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Δασκαλάκης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε ότι η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό είναι μια μεγάλη ευκαιρία να κάνουμε ευρύτερης σημασίας αξιολογήσεις και για ζητήματα που αφορούν στενά το λαό μας, αλλά και για ζητήματα που επηρεάζουν την πορεία μας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όλοι μιλούμε ότι πρέπει να συμβάλουμε στη μη περαιτέρω απαξίωση της πολιτικής, όλοι όμως –δυστυχώς– είτε γιατί καταστροφολογούμε, ισπεδώνουμε και αρνούμαστε τα πάντα είτε γιατί συνθηματολογούμε ότι όλα πάνε καλά, δείχνουμε ότι βρίσκομαστε σε απόσταση από την πραγματικότητα, ότι δεν είμαστε ειλικρινείς, ότι αποπροσανατολίζουμε το λαό και βέβαια –επαναλαμβάνω– συμβάλλουμε σ' αυτήν την απαξιωτική πορεία όλοι μας.

Γ' αυτό νομίζω ότι είναι ώρα να μιλήσουμε στη μη περαιτέρω απαξίωση της πολιτικής, όλοι όμως –δυστυχώς– είτε γιατί καταστροφολογούμε, ισπεδώνουμε και αρνούμαστε τα πάντα είτε γιατί συνθηματολογούμε ότι όλα πάνε καλά, δείχνουμε ότι βρίσκομαστε σε απόσταση από την πραγματικότητα, ότι δεν είμαστε ειλικρινείς, ότι αποπροσανατολίζουμε το λαό και βέβαια –επαναλαμβάνω– συμβάλλουμε σ' αυτήν την απαξιωτική πορεία που αφορούν τη ζωή μας.

Όλοι μιλάμε για μια νέα εποχή και για νέες προκλήσεις. Πρέπει όμως να μιλήσουμε και για τις μεγάλες συγκρούσεις και να αναλύσουμε την πραγματικότητα που τη διαμορφώνουμε με πιο σύνθετο τρόπο από το παρελθόν. Οι ταχύτητες με τις οποίες κινούνται οι εξελίξεις μεταβάλλουν ριζικά τον τρόπο συμμετο-

χής στη νέα οργάνωση που απαιτείται και ειδικότερα στη νέα οργάνωση της παραγωγής και της διακυβέρνησης της χώρας.

Η Ελλάδα πράγματι διανύει μια από τις ιστορικότερες περιόδους της. Η μετατροπή της σε μέλος του σκληρού πυρήνα της Ευρώπης είναι ευκαιρία για τη διεκδίκηση ενός νέου ρόλου στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η αβεβαιότητα που επικρατεί στα Βαλκάνια, επίσης είναι ευκαιρία για αναδειχθεί σε πόλο που θα προσβλέπουν με επιπλέον δύο οι λαοί των Βαλκανίων. Η εντός ONE περίοδος, αλλά και η συνεχίζομενη εκκρεμότητα στα εθνικά μας θέματα είναι γεγονός –και το ζούμε τώρα τελευταία– ότι δημιουργεί κάποιες αντιφατικές καταστάσεις. Η ύφεση που εντείνεται όλο και περισσότερο, μετά τα δραματικά γεγονότα του Σεπτέμβρη, επηρεάζει αναμφίβολα, άμεσα την αναπτυξιακή μας πορεία και την αναπτυξιακή μας ολοκλήρωση.

Όλα αυτά εκτιμώ ότι μας αναγκάζουν να πορευόμαστε πάνω σ' ένα τεντωμένο σκοινί. Μπορεί η οικονομία μας –και αυτό είναι αναμφισβήτητο– να έχει αρχίσει να εξυγιαίνεται, αλλά ακόμα κινείται σε λεπτές ισορροπίες. Η ονομαστική βελτίωση που είναι αναμφισβήτητη, οι ταχύτεροι ρυθμοί ανάπτυξης, η αύξηση του εθνικού εισοδήματος, οι υποδομές που αλλάζουν την εικόνα της χώρας, όλα αυτά και άλλα που νομίζω ότι είναι αυτονότητα, δυστυχώς δεν συνέβαλαν όσο περιμέναμε όλοι, όσο περίμενε ο απλός πολίτης, έτσι ώστε να απαλειφθούν οι κοινωνικές ανισότητες, ούτε επετεύχθη η δίκαιη κατανομή των βαρών και βέβαια, ακόμη περισσότερο, η δίκαιη κατανομή των ωφελιών που προκύπτουν από τις οικονομικές επιδόσεις.

Αυτή είναι μια πραγματικότητα. Δεν μπορούμε να την αγνούμε, δεν μπορούμε να την κρύβουμε. Απλή σύγκριση μόνο των μισθών και ημερομισθών των Ελλήνων εργαζομένων με τους συναδέλφους των ευρωπαϊκών χωρών θα επιβεβαιώσει ότι ο βασικός στόχος, ο κυρίαρχος στόχος που είναι η πραγματική σύγκλιση είναι ακόμα μακρινός.

Έχουν δημοσιευθεί έρευνες –γιατί δεν τα λέω εγώ αυτά– που έγιναν με εντολή της Κομισιόν, αλλά και για λογαριασμό του Ινστιτούτου της ΓΕΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ, οι οποίες επιβεβαίωνουν αυτά που εμπειρικά όλοι γνωρίζουμε, ότι έχουμε πετύχει την ονομαστική σύγκλιση, απέχουμε όμως από την πραγματική σύγκλιση. Σήμερα διαβάζουμε στις εφημερίδες τον κίνδυνο κατάρρευσης –για να το πω κομψά– της οικονομίας της Πορτογαλίας που την είχαμε για υπόδειγμα προ ολίγου καιρού, γιατί δεν κατάφερε την ονομαστική σύγκλιση να τη μετεξελίξει και σε πραγματική σύγκλιση. Γ' αυτό υπάρχει και κυβερνητική κρίση εκεί, απ' ότι γράφουν οι εφημερίδες.

Η διατηρισμότητα των στόχων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που πετύχαμε για την ένταξη μας στην ONE πρέπει να είναι μέλημα όλων μας. Άλλα για να θυμηθούμε, ή τουλάχιστον να θυμηθώ εγώ το μεγάλο Ανδρέα Παπαδρέου, επιβάλλεται εδώ και τώρα η αναβίωση των πιο ζωτικών και αληθινών οραμάτων μας για μια κοινωνία δίκαιη, για μια Ελλάδα ισχυρή, με ισχυρούς όμως όλους τους Έλληνες, για μια πορεία μπροστά, χωρίς θύματα και περιθωριοποίησεις, για όνειρα που θα γεννήσουν μια νέα Ελλάδα.

Καλοί είναι οι πραγματιστές, χρειάζονται, αλλά όσοι αφορίζουν και τους οραματιστές, αγαπητοί συνάδελφοι, ζουν νομίζω με την αυταπάτη ότι μπορεί οι άνθρωποι να ζουν χωρίς να ονειρεύονται, χωρίς να ελπίζουν, χωρίς να διεκδικούν, χωρίς να έχουν εμπιστοσύνη και να πιστεύουν στη δύναμη του εαυτού τους.

Για όλα αυτά και άλλα πολλά, νομίζω ότι οφείλουμε να επαναλογήσουμε όλοι το παρελθόν, για να επανατοποθετηθούμε περισσότερο θετικά και αποτελεσματικά μπροστά στο μέλλον, για να κάνουμε πράξη μια κοινωνία αλληλεγγύης, δημοκρατίας και ευημερίας.

Είναι αλήθεια ότι δεν ζούμε μόνοι μας σ' αυτόν τον κόσμο, ότι οι επιρροές και οι επιδράσεις όσων συμβαίνουν γύρω μας και όσων αποφασίζονται αλλού είναι πολλές φορές καταλυτικές.

Αυτά όμως τα δεδομένα δεν επιτρέπεται να αναιρέσουν την υποχρέωσή μας να συμβάλουμε όλοι μας για μια Ευρώπη πλουραλιστική, βασισμένη σε πάγιες αρχές και αξίες, που οφείλει να αξιοποιεί τα στρατηγικά πλεονεκτήματα των κρατών μελών και να σέβεται την εθνική ταυτότητα. Οφείλει να μην αντιστρατεύε-

ται εθνικά κυριαρχικά θέματα. Πολιτικές που σχεδιάζονται με δεδομένα, πολιτικές που δεν αγωνίζονται να βελτιώσουν ή και να ανατρέψουν τα δεδομένα, όταν χρειάζεται, είναι καταδικασμένες σε αποτυχία. Ο Προϋπολογισμός που συζητάμε πράγματι εμπεριέχει στοιχεία, που έστω σε κάποιο βαθμό υπηρετούν, κατά τη δική μου ταπεινή γνώμη, στόχους και φιλοσοφία που νομίζω ότι πρέπει να υπηρετήσουμε και να αναπτύξουμε στο μέλλον, γ' αυτό και το ψηφίζω.

Έστω και αυτά τα λίγα βήματα είναι μια καλή αρχή. Βέβαια περισσότερο είναι ζήτημα πολιτικής βούλησης κατά την εκτέλεσή του και κατά την εξειδίκευση των πολιτικών να διευρυνθεί η οικονομική δημοκρατία, να κατοχυρωθεί η κοινωνική ευαισθησία και η δικαιοσύνη, αρχές που πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι ότι είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την ανάπτυξη, γιατί η ανάπτυξη οφείλει να υπηρετεί προτεραιότητες, όπως τα μεγάλα ζητήματα της ανεργίας και περισσότερο των νέων, των γυναικών, των πενηντάρηδων και άνω, που βρίσκονται εκτός παραγωγικής διαδικασίας. Πρέπει να υπηρετεί η ανάπτυξη την υγεία, την παιδεία, τη Δημόσια Διοίκηση, την εξάλειψη ή τη μείωση, εν πάσῃ περιπτώσει, των περιφερειακών ανισοτήτων.

Η παροχή, και το γνωρίζουμε όλοι, υπηρεσιών υγείας υστερεί σημαντικά από τις προσδοκίες του λαού μας. Γίνονται βήματα. Η παιδεία, κατά τη δική μου ταπεινή γνώμη, συνεχώς μεταρρυθμίζεται. Όμως δεν υπηρετεί αυτά που όλοι περιμένουμε να υπηρετήσει.

Η Δημόσια Διοίκηση αποτελεί ακόμη τροχοπέδη στην ανάπτυξη. Η περιφέρεια υστερεί όλο και περισσότερο σε ποιότητα ζωής και ευκαιρίες ανάπτυξης. Οι Έλληνες αγρότες –γιατί εντοπίζεται το ζήτημα στις τιμές των τελευταίοι καιρούς– ζουν σε συνθήκες ανασφάλειας για το μέλλον το δικό τους και το μέλλον των παιδιών τους. Αυτές είναι οι βαθιές αιτίες, οι αφορμές είναι κάθε τόσο τα άλλα ζητήματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Οι κοινωνικές παροχές και η οικοδόμηση ενός υγιούς και δίκαιου ασφαλιστικού συστήματος είναι κατ' εξοχήν ζητήματα που έχουν καθαρά αναπτυξιακό χαρακτήρα. Γιατί, αν όλα αυτά παραλειφθούν στην πορεία, τότε η ανάπτυξη θα αναγορευθεί ως αυτοσκοπός και μόνο για τους λίγους, τότε θα εμφανιστούν οι αρνητικές συνέπειες για την απαραίτητη κινητοποίηση όλων των δυνάμεων σε τροχιά ανάπτυξης και προόδου.

Δυο εξειδίκευμένες περιπτώσεις. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Επιτέλους, πότε θα πληροφορηθούμε, γιατί φοβάμαι ότι κανείς δεν το γνωρίζει, το πραγματικό κόστος που θα επιβαρυνθεί ο ελληνικός λαός, για να μπορέσουμε να αποτιμήσουμε το αποτέλεσμα στο τέλος.

Η δεύτερη περίπτωση. Άκουσα χθες με ικανοποίηση τον κύριο Υπουργό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είπα ότι θα τελεώσω σε λίγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν γίνεται, κύριε συνάδελφε, έχετε υπερβεί το χρόνο σας. Πρέπει να τελειώσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Πρέπει και θα τελειώσω, αλλά ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Να τηρήσετε τον Κανονισμό. Παρακαλώ, τώρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Να τηρήσω τον Κανονισμό. Είναι δέκα λεπτά. Και προηγούμενα τόσο μίλησαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Είναι απόφαση της Βουλής. Δεν υπερέβη κανένας τα εννέα λεπτά. Μην κάνετε φασαρία και ολοκληρώστε τη φράση σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Θα είχα τελειώσει, κύριε Πρόεδρε.

Θα έρθει νομοσχέδιο για τη ρύθμιση των συγχωνεύσεων, που άρχισαν να γίνονται και επίκεινται. Πρέπει να μην αιφνιδιαστούμε, όπως αιφνιδιαστήκαμε το '99 από το Χρηματιστήριο. Πρέπει να θεσμοθετήσουμε κανόνες, όπου οι συγχωνεύσεις που έρχονται δεν θα αντιστρατεύονται ούτε την πρόσδο ούτε την ανάπτυξη ούτε τους βασικούς κανόνες του ανταγωνισμού και της

αγοράς. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριασή μας παρακολουθούν από τα άνω θεωρεία, εκατόν δέκα μαθητές και μαθήτριες με τους συνοδούς τους καθηγητές και καθηγήτριες από το 4ο Γυμνάσιο Γλυφάδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο κ. Καψής.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Με αιφνιδιάσατε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το Προεδρείο αιφνιδιάζει μόνο για το καλό, για να διευκολύνει όλους και τη συζήτηση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, για μια ακόμη φορά η συζήτηση του Προϋπολογισμού θυμίζει περισσότερο πετροπόλεμο παρά δημιουργική συζήτηση επάνω στο θεμελιακό νόμο του κράτους. Ακούγοντας διάφορους διαξιφισμούς αν είναι ευλικρινής η δημιουργική λογιστική, αν έχουμε κεφαλαιουχικές μεταφορές ή εκροή πιστώσεων, έλεγα μέσα μου, ότι και οι δυο αντιμαχόμενοι έχουν δίκιο. Και αν με ρωτήσετε, πώς είναι δυνατόν και οι δυο να έχουν δίκιο, ομολογώ ότι θα έδινα τη ρήση του Χότζα; Και σεις έχετε δίκιο.

Οι σκληρές αντιπαραθέσεις των ανοικονομήτων οικονομολογούντων συναδέλφων, μου θύμισαν τη μεγάλη φιλοσοφική διένεξη αν το ποτήρι είναι μισογεμάτο ή μισοάδειο. Ελάχιστοι από μας, κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου τη γνώμη, ασχολήθηκαν με το πόσο νερό έχει το ποτήρι. Ευτυχώς και για σας και για μένα δεν είμαι οικονομολόγος. Την απάντηση που θα επιχειρήσω στο ερώτημα που θέτω τη βρίκα με ένα σκληρό επίπονο ρεπορτάζ σε στοιχεία, αριθμούς και πίνακες. Η απάντηση είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Υπάρχουν οικονομολόγοι στην Αίθουσα, προσέξτε μην εγείρουν προσωπικά ζητήματα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Σωστά. Ευτυχώς και για σας και για μένα, κύριε Πρόεδρε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Ευτυχώς έχουμε ένα θετικό, δεν είμαστε οικονομολόγοι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Ναι, είναι ευλικρινής ο Προϋπολογισμός, λίγο ή περισσότερο αισιόδοξος δεν έχει καμία σημασία. Ναι, είναι αναπτυξιακός και θα πετύχει ή θα πλησιάσει το στόχο του 4,5%. Ναι, οι φορολογικές ελαφρύνσεις θα τονώσουν βραχυπρόθεσμα τη ζήτηση, πράγμα απαραίτητο. Άλλα πόσο νερό υπάρχει;

Η συντηρητική παράταξη επιτίθεται λάβρη κατά της Κυβέρνησης, διότι δεν επιταχύνει τις ιδιωτικοποιήσεις. Είναι στιγμές που μου θυμίζουν –και συγχωρείστε με κύριοι συνάδελφοι– την ιστορική κραυγή του αλησμόνητου Ιασωνίδη «Θα τα φάωμεν ούλα». Άλλα, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, όλοι συμφωνούμε στο αυτονότο, ότι δηλαδή μετά την είσοδο στην ευρώπων το μόνο εργαλείο που έχει η Κυβέρνηση για να παρεμβαίνει στην οικονομία της χώρας είναι η δημιουργική πολιτική. Και δεν είναι δυνατή, νοητή η διαχείριση του εθνικού εισοδήματος χωρίς ο διαχειριστής να έχει κάποιο κεφάλαιο. Και αυτό το κεφάλαιο τρώμε με τις ιδιωτικοποιήσεις. Έχουμε δημιουργήσει λόγω της εισόδου μας στην ευρωζώνη μια εισοδηματική διαστρωμάτωση που θυμίζει την υπερανεπτυγμένη καπιταλιστική Αμερική χωρίς τη δική της ανάπτυξη. Το 50% του λαού μας έχει εισόδημα όσο το 10% της τάξης των πλουσίων που σημαίνει ότι τα περιθώρια νέων φορολογιών έχουν εξαντληθεί ή τουλάχιστον πλησιάζουν στα όρια της εξαντλησης.

Οι φορολογικές ελαφρύνσεις θα τονώσουν τη ζήτηση, αλλά δεν πάουν να διατηρούν την ψαλίδα ίσως και τη διευρύνουν, που σημαίνει ότι πολύ σύντομα αυτή η ζήτηση που θα δημιουργηθεί θα ανακοπεί και αν συνεχιστεί, η ύφεση που είναι το πιθανότατο τότε θα χρειαστούν νέα κεφάλαια δημοσιονομικής παρέμβασης.

Οι ιδιωτικοποιήσεις παρουσιάζονται από τη συντηρητική Αντιπολίτευση ως πανάκεια και όμως είναι τόσο μεγάλο το λάθος που, συγχωρείστε την καχυποψία μου, αλλά διερωτώμαι, είναι

δυνατόν τόσο μεγάλο λάθος η είναι σκόπιμη η παραχάραξη της αλήθειας;

Κάποτε στην Αγγλία ρύθμιζαν τα ρολόγια τους με το τρένο. Σήμερα πληροφορούνται τα δρομολόγια από το σταθμό πρώτων βοηθειών διότι έχουμε δυο ή τρεις εκτροχιασμούς μηνιαίως χάρη στην ιδιωτικοποίηση.

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα παταγώδους αποτυχίας των ιδιωτικοποιήσεων.

(Ομιλίες, θόρυβος)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, εγώ δέχομαι διακοπές, αλλά όχι να ψιθυρίζετε. Να μιλάτε δυνατά, για ν' ακούω. και να απαντώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μεταξύ τους ομιλούν, κύριε Καψή. Παρακολουθεί το Προεδρείο. Μεταξύ τους ομιλούσαν στην πτέρυγα της Αντιπολίτευσης. Συνεχίστε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Είναι πολύ αμφιβόλο, κύριοι συνάδελφοι, αν μια ξένη επένδυση ωφελεί περισσότερο, τη χώρα της επένδυσης ή τη χώρα του επενδυτή. Τα ναυπηγεία του Σκαραμαγκά θα πολληθούν. Ποιοι θα κερδίσουν περισσότερο οι Έλληνες ή οι Γερμανοί;

Και ας μην ξεχνάμε ότι οι μεγάλες αποικιακές αυτοκρατορίες στήθηκαν με επενδύσεις στις αποικίες.

Το τρίτο υποερώτημα είναι το εξής: Για πόσο καιρό θα έχουμε ΔΕΚΟ για να εξπουλάμε; Ή μήπως θα πρέπει να δημιουργήσουμε μία βιομηχανία κατασκευής ΔΕΚΟ προς πώληση;

Είναι επιτακτική και επείγουσα ανάγκη, κύριε Υπουργέ, να δημιουργήσουμε ένα νέο μοντέλο ιδιωτικοποίησης, όπου θα εκποιούμε τη διαχείριση και την εκμετάλλευση αλλά θα διατηρούμε το κεφάλαιο σαν σταθερή πηγή προσόδων.

Θα έλθω τώρα σε ένα από τα δύο σημεία που θα επικρίνω τον Προϋπολογισμό.

Η ανάγκη συσσώρευσης κεφαλαίου σύμφωνα με τις επιταγές του νεοφιλελεύθερου Μάαστριχτ, που μας κληροδοτήσατε, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, οδήγησαν σε μία διαστροφή της οικονομικής ανάπτυξης με τη σύνθλψη της μικρομεσαίας επιχείρησης όταν όλοι αναγνωρίζουμε ότι οι μικρομεσαίοι αποτελούν τη ραχοκοκαλία των εθνικών οικονομιών.

Δημιουργήσαμε υπεργίαντες σούπερ μάρκετ, κλείσαμε τα μαγαζιά και σήμερα στην πλειοψηφία τους τα σούπερ μάρκετ εκμεταλλεύνται την ελληνική αγορά, κάνουν dabbing κατά της ελληνικής παραγωγής και πλουτίζουν τους Γάλλους και Βέλγους κεφαλαιούχους.

Η μικρομεσαία επιχείρηση παράγει σταθερά όχι μόνο είδη αλλά και αγοραστές, διότι απορροφά τους ανέργους. Η αναστολή των μικρομεσαίων είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος καταπολέμησης της ανεργίας.

Κύριε Πρόεδρε, θα επικρίνω και ένα άλλο κεφάλαιο που δεν υπάρχει στον Προϋπολογισμό και γι' αυτό δεν ευθύνεται μόνον ο κ. Χριστοδουλάκης ή ο κ. Φωτιάδης. Ευθυνόμαστε κι εμείς, κύριοι συνάδελφοι. Ευθυνόμαστε για το 40% της παραοικονόμιας, που κάποτε πρέπει να τη πούμε, με το πραγματικό της όνομα. Διαφορά.

Το Οικονομικό Επιπλεγτήριο με μία αναφορά που έχω εδώ, ρίχνει την ευθύνη στο Υπουργείο Οικονομικών διότι βάσει ενός νόμου επιτρέπει μεγάλο βαθμό αδιαφάνειας στις μετακινήσεις κωδικών και πιστώσεων, αδιαφάνειας αυτής της θερμοκοιτίδας της διαφθοράς.

Δεν αρκεί μόνο αυτό. Έχουμε και τις αμυντικές δαπάνες. Θα ήμουν ο τελευταίος που θα ζητούσα να αρθεί το απόρρητο των στρατιωτικών δαπανών. Άλλα ας μην ξεχνάμε ότι στην προμήθεια οπλικών συστημάτων αναμειγνύονται χιλιάδες μεσαζόντων και είναι αστείο να διατηρούμε το απόρρητο έναντι των τριακοσίων της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δυστυχώς, δεν υπελόγισα καλά το χρόνο μου. Ο δικός μου προϋπολογισμός χρόνου έπεισε έξω, κύριε Πρόεδρε.

Θα θέλεια όμως να τονίσω ότι έχουμε και θα έχουμε ιστορική ευθύνη, κύριοι συνάδελφοι, αν δεν αποφασίσουμε να επεκτείνουμε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο σε όλο το φάσμα της διοίκησης από την Κεντρική Κυβέρνηση μέχρι την τελευταία

μονάδα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, διότι αυτό που συζητάμε στο καφενείο πρέπει να το πούμε εδώ. Δώσαμε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ένα μέρος των αρμοδιοτήτων μας και ολόκληρη τη διαφθορά της διοίκησης. Χωρίς έλεγχο. Αν δεν φτιάξουμε επίσης ένα μοντέλο ελέγχου των μεγάλων επιχειρήσεων όπου τα κονδύλια εκμαυλισμού, τουτέστιν λαδώματος, θεωρούνται παραδεδειγμένη επιχειρησιακή τακτική θα έχουμε αποτύχει. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Στυλιανίδης έχει το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκπροσωπώ μία περιοχή τη Ροδόπη και τη Θράκη, η οποία κατά 70% περίπου είναι αγροτική. Νιώθω, λοιπόν, την ηθική υποχρέωση να κρίνω τον Προϋπολογισμό που συζητάμε με το μάτι του μέσου πολίτη της περιφέρειας, ο οποίος απέναντί του δεν έχει κενά λογιστικά νούμερα, αλλά τα μεγάλα προβλήματα της καθημερινότητας που επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής του και προσδιορίζουν το ποσοστό της προσωπικής ή οικογενειακής του ευτυχίας.

Θα σας δώσω, λοιπόν, μερικές εικόνες από την πραγματικότητα που ή δεν βλέπετε ή δεν θέλετε να δείτε.

Ο κ. Παναγώτης είναι ένας γείτονας στο χωριό του πατέρα μου στην Ξυλαγιανή του Δήμου Μαρώνειας, ο οποίος έχει τρία παιδιά και επί πολλά χρόνια καλλιεργεί εβδομήντα στρέμματα, που είναι ο μέσος κλήρος για τον κατά κύριο επάγγελμα αγρότη, όταν η ιδιοκτησία κατά μέσο όρο είναι σαράντα στρέμματα και λιγότερο.

Πριν μια δεκαετία το μέσο καθαρό εισόδημά του ήταν γύρω στα 3.000.000 δραχμές. Σήμερα με τις νέες τιμές του βαμβακιού μειώθηκε σε λιγύτερο από 2.000.000 δραχμές, τη στιγμή που όλα τα άλλα έξιδα, το κόστος παραγωγής, λιπάσματα, καύσιμα, ρεύμα κλπ., καθώς και τα καθημερινά οικογενειακά του έξοδα έχουν πολλαπλασιαστεί.

Για να κτίσει ένα σπίτι, για να στεγάσει τη γυναίκα του και τα παιδιά του πλήρωσε για οικοδομική άδεια όσα πληρώνει ένας μεγάλος επαγγελματίας στο κέντρο του Κολωνακίου. Και όταν θέλησε να μεταβιβάσει μέρος της αγροτικής του περιουσίας στο μεγάλο του γιο, για να τον κάνει αγρότη, ο φόρος μεταβίβασης που κλήθηκε να πληρώσει ήταν μεγαλύτερος από την αξία του χωραφίου.

Κάποια στιγμή πρόσφατα, αρρώστησε η γυναίκα του. Αγροτικό ιατρείο στο χωριό δεν λειτουργούσε και κάποιος αγροτικός γιατρός που έτυχε να είναι εκεί, δεν μπορούσε να του γράψει φάρμακα, διότι προσφάτως με υπουργική απόφαση αυτό απαγορεύτηκε ως δικαίωμα από τους αγροτικούς γιατρούς. Αναγκάστηκε, λοιπόν, να μεταφέρει τη σύζυγό του στο Νομαρχιακό Νοσοκομείο Κομοτηνής, να τη στριμώξει εκεί σε ένα ράντζο και βέβαια χωρίς να επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, διότι ούτε ο αξονικός τομογράφος λειτουργούσε, τα χειρουργεία ήταν σε άθλια κατάσταση, ΕΚΑΒ δεν υπήρχε, ούτε βέβαια και ειδικευμένο προσωπικό, για να την μεταφέρει στο Γλανεπιστηματικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης.

Κύριοι συνάδελφοι, τον 21ο αιώνα στην ακριτική Ροδόπη και τη Θράκη έζησε η γυναίκα του συντοπίτη μου, γιατί το θέλησε ο Θεός και όχι γιατί το φρόντισε η πολιτεία ή η επιστήμη.

Όπως καταλαβαίνετε, αυτή η ιστορία των έβγαλε εκτός του οικογενειακού του προϋπολογισμού. Ο συντοπίτης μου, που εκπροσωπεί το μέσο Έλληνα αγρότη, είναι πολύ στεναχωριμένος και προβληματίζεται, διότι σε λίγο θα βγει στη σύνταξη και με 45.000 δραχμές το μήνα που θα πάρει από τον Ο.Γ.Α., μετά από δύο χρόνια, λόγω γραφειοκρατίας του Ο.Γ.Α., φοβάται ότι δεν θα τα βγάλει πέρα. Νιώθει πικραμένος διότι ο πατέρας του σκοτώθηκε στο μέτωπο της Αλβανίας και ο ίδιος καλλιεργεί αυτήν τη γη εδώ και πολλά χρόνια για να πληρώνει στο κράτος.

Η Ελλάδα όμως τώρα που έπρεπε να του ανταποδώσει την προσφορά του, παρέχοντας υγεία στη γυναίκα του, αξιοπρεπές εισόδημα στην οικογένειά του, επαγγελματική προσποτή στα τρία του παιδιά, του φέρεται αχάριστα. Και αγωνιά βέβαια ο ανθρωπός για τα παιδιά του.

Ο πρωτότοκος που επιχείρησε να γίνει αγρότης, αναγκάστη-

κε να φύγει το 2000 στη Γερμανία μαζί με τριακόσιες πενήντα χιλιάδες Έλληνες. Καθυστέρησαν τα ευρωπαϊκά προγράμματα των νέων αγροτών, με αποτέλεσμα να χρεωθεί στην Α.Τ.Ε. Ο φόρος μεταβίβασης του χωραφίου που έπρεπε να πληρώσει ήταν μεγαλύτερος από την αξία του χωραφίου, ο αναδασμός καθυστερούσε, προσποτικές δεν φαίνονταν και αναγκάστηκε να φύγει. Ο απόδημος πια γιας του συντοπίτη μου, σήμερα κληρονόμησε την πίκρα του πατέρα του. Θέλει να γυρίσει στην Ελλάδα, όπως όλοι οι ξενιτεμένοι Έλληνες, αλλά δεν μπορεί. Θέλει να κρατήσει το παιδί του Έλληνα, αλλά επίσης δεν μπορεί, γιατί το ομογενειακό σχολείο στη γερμανική πόλη όπου ζει, φρόντισε την ελληνική Κυβέρνηση να το κλείσει και πάντα στα γράμματά του προς το γέρο πατέρα του τελειώνει με ένα «γιατί».

Ο δεύτερος γιας του συμπατριώτη μου επιχείρησε να ανοίξει ένα μπακάλικο στην Κομοτηνή. Έβαλε κάποιες οικονομίες, πήρε και ένα δάνειο και χρειάστηκε δεκαεπτά υπογραφές από το ελληνικό δημόσιο. Με άλλα λόγια χρειάστηκε να δώσει δεκατρείς περίπου μίζες σε διεφθαρμένους κομματικούς υπαλλήλους της ελληνικής γραφειοκρατικής Δημόσιας Διοίκησης, που εκμεταλλεύονται τη θέση τους, δολοφονώντας την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Μόλις η επιχείρηση λειτούργησε, νάτη και η εφορία. Όχι για να πάρει τους νόμιμους φόρους -διότι η στατιστική αποδεικύει ότι οι περισσότεροι εκεί πάνω είναι έντιμοι στην καταβολή των φόρων και του Φ.Π.Α.- αλλά για να επιβάλει πρόσθετα πρόστιμα, μια που η Κυβέρνηση λέει ότι πρέπει να μαζέψει λεπτά για να πληρώσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένα πρόστιμο 19.000.000 δραχμών για το Κτηματολόγιο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Η μεγαλύτερη όμως πίκρα του κόρη, την οποία θέλει να δει επιστήμονα. Πληρώνει, λοιπόν, 700.000 δραχμές το χρόνο σε φροντιστήρια. Είναι βέβαιος ότι θα περάσει γιατί τώρα, λέει εννέα στους δέκα περνούν στο πανεπιστήμιο. Αυτό που δεν ξέρει ο κακόμοιρος ο συμπατριώτης μου ακόμα είναι ότι η Κυβέρνηση αυτή με απόφασή της προκειμένου να μειώσει την ανεργία απλώς την αναβάλλει και δεν τη λύνει ως πρόβλημα. Παράγει, δηλαδή, ένα νέο προλεταριάτο νέων επιστημόνων, οι οποίοι είναι άνεργοι γιατί κανείς δεν τους προσανατόλισε σωστά στις ειδικότητες αιχμής και κανείς δεν τους εναρμόνισε με την διά βίου εκπαίδευση στις ανάγκες της αγοράς. Αυτό είναι κάτι που θα το δει σε λίγο καιρό ο συμπατριώτης μου στο μέλλον για να ολοκληρωθεί το δράμα του.

Ερωτώ κύριοι συνάδελφοι: όλοι αυτοί οι απλοί και έντιμοι Έλληνες γιατί να εμπιστευτούν την πολιτική αυτής της Κυβέρνησης που έχει οδηγήσει σε τόσα αδεξόδα; Η Κυβέρνηση ζει σε ένα γυάλινο πύργο. Έχει αντικαταστήσει τους ανθρώπους με αριθμούς και δεν κατανοεί ότι στα πλαίσια αυτού του Προϋπολογισμού δεν κάνει τίποτα άλλο από το να απλώνει δυστυχία, να επιβάλει τη μιζέρια, να ανέχεται τη διαφθορά και να αποδέχεται την αδράνεια.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως κάθε χρόνο καλούμαστε να ψηφίσουμε έναν θεωρητικό Προϋπολογισμό, ο οποίος τεχνοκρατικά θα διαψευστεί όπως και ο περσινός από τον απολογισμό του. Θα διαψευστεί όμως δυστυχώς και από την κοινωνική πραγματικότητα που μας περιβάλλει. Η Κυβέρνηση έχει ευθύνη διότι λειτουργεί φεουδαρχικά χωρίς εθνικό όραμα, κοινωνική ευαισθησία και οικονομικό ρεαλισμό.

Το σημερινό ΠΑΣΟΚ δημιουργεί σε κάθε τοπική κοινωνία μία τοπική ολιγομελή αριστοκρατία, κρατικοδίαιτη, κομματικά ελεγχόμενη που χρησιμοποιεί την εξουσία για να πλουτίζει σε βάρος ακόμα και αυτών που στις προηγούμενες εκλογές ψήφισαν το κυβερνόν κόμμα. Κάθε Υπουργείο λειτουργεί από μόνο του χωρίς κεντρικό συντονισμό ως ξεχωριστό φέουδο. Κάθε Υπουργός φεουδάρχης χρησιμοποιεί το Υπουργείο του περισσότερο ως εργαλείο προσωπικής ανάδειξης στα πλαίσια του ενδοπασκού ανταγωνισμού για την μετά Σημίτη εποχή, παρά ως μέσον άσκησης της εθνικής πολιτικής. Το συμφέρον της χώρας και το όφελος των πολιτών έχει πάψει να είναι ο παράγων που καθορίζει τις πολιτικές αποφάσεις.

Απέναντι σε αυτήν την κατάσταση, κύριοι συνάδελφοι, εμείς δηλώνουμε ότι δεν συμβιβαζόμαστε. Επιλέγουμε συνειδητά ως Νέα Δημοκρατία τη συμμαχία και την ταύτιση με τον απλό Έλληνα πολίτη και θέτουμε ως στόχο την ανατροπή αυτού του κατεστημένου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Φωτιάδης έχει το λόγο για τριάντα λεπτά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριες Πρόδεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά τη γλαφύρωτη τοποθέτηση του αγαπητού φίλου και συντοπίτη προλαήσαντος, συναδέλφου, επιφυλάσσομαι σε ορισμένα απ' αυτά που ανέφερε να απαντήσω αργότερα γιατί η δική μου πρόθεση είναι να αναφερθώ στον τομέα των εσόδων αφού αυτή είναι η δική μου αρμοδιότητα. Δεν θα αφήσω -και μην ανησυχείτε- αναπάντητα ορισμένα ζητήματα που αφορούν και τη Θράκη, παρ' όλο που δεν ήταν στην αρχική μου πρόθεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 έχει ξεχωριστή σημασία γιατί είναι ο πρώτος Προϋπολογισμός που γίνεται στο κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα, που μας οδηγεί σε ένα κοινό ευρωπαϊκό μέλλον. Αποτελεί επομένως το οικονομικό εφαλτήριο σε μία νέα εποχή για τη χώρα μας με περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερη σταθερότητα.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι επίσης σημαντικός γιατί εκτός από τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη συνέχιση της καλής πορείας των μακροοικονομικών μεγεθών καθορίζει τόσο τις αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας όσο και το κοινωνικό περιεχόμενο της πολιτικής μας. Η Ελλάδα μπορεί πλέον ισότιμα να προχωρήσει μαζί με τις πλέον προηγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ταχύρυθμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη συμμετέχοντας σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν στο μέλλον της Ευρώπης και οι οποίες μας επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα.

Για την ολοκλήρωση της προσαρμογής και της εξυγίανσης του δημοσιονομικού μας συστήματος κρίσιμο μέγεθος είναι η ποιοτική σύνθεση και το μέγεθος των εσόδων του Προϋπολογισμού. Από τα έσοδα του Προϋπολογισμού προσδιορίζεται η δυνατότητα και η ικανότητα της Κυβέρνησης να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της κοινωνίας και του κράτους. Οι δαπάνες για την υγεία, την παιδεία, την πρόνοια, την άμυνα, αλλά και οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους εξαρτώνται άμεσα από το μέγεθος και τη διάρθρωση των φορολογικών εσόδων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα ως μια ανοικτή οικονομία είναι επόμενο να επηρεάζεται σημαντικότατα από το διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Τα δραματικά γεγονότα των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Η.Π.Α. επηρέασαν αρνητικά το ήδη επιβαρημένο διεθνές οικονομικό κλίμα. Η ανασφάλεια που κυριαρχεί στις αγορές και ο κλονισμός της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, ιδιαίτερα στις Η.Π.Α. οδηγούν σε περιορισμό της ζήτησης αλλά και σε αλλαγή καταναλωτικών προτύπων. Η αβεβαιότητα επηρεάζει επίσης τις επενδύσεις και μέσω αυτών την οικονομική ανάπτυξη. Στη ζώνη του ευρώ ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού Α.Ε.Π. το 2001 εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί και θα διαμορφωθεί τελικά στο 1,2% έναντι 3% του 2000.

Η Ελλάδα είχε τον τρίτο υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης το 2000 με 4,3%. Υπήρξε επίσης μια βελτίωση των δημοσιονομικών εξελίξεων στη ζώνη του ευρώ. Το δημοσιονομικό έλλειψμα της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του Α.Ε.Π. μειώθηκε το 2000 σε 0,7% από 1,3% που ήταν το 1999. Η συγκεκριμένη δημοσιονομική βελτίωση οφείλεται κυρίως στους υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης και συνεπώς στον υψηλό ρυθμό αύξησης των εσόδων. Παρατηρήθηκε επίσης μια σταδιακή μείωση των δαπανών για τόκους.

Ως αποτέλεσμα της ευνοϊκής δημοσιονομικής συγκυρίας οκτώ οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πέτυχαν δημοσιονομικά πλεονάσματα, αλλά και όλες οι υπόλοιπες μείωσαν τα δημοσιονομικά τους ελλείμματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των διεθνών οργανισμών η ελληνική οικονομία αναμένεται να έχει τη μεγαλύτερη οικονομική μεγέθυνση το 2002 από όλες τις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ και πραγ-

ματική σύγκλιση προς τους κοινοτικούς μέσους όρους.

Η ευρωπαϊκή οικονομία έχει πολύ μικρότερους ρυθμούς επιβάρυνσης και μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης για την τετραετία 2000-2004 από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία.

Σε αυτά τα πλαίσια των ευνοϊκών οικονομικών προοπτικών για τις οικονομίες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ελληνική οικονομία παρουσιάζει μια ιδιαίτερη δυναμικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το 2001 το πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης θα διαμορφωθεί τελικά στο 0,1% και το πρωτογενές πλεόνασμα της Κεντρικής Κυβέρνησης στο 5,3% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Η εξέλιξη των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 2001, παρά τις επιπτώσεις των τρομοκρατικών γεγονότων, εμφανίζεται θετική και θα παρουσιάσει μια αύξηση της τάξης του 7,1%. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού θα αυξηθούν κατά το ίδιο ποσοστό.

Η θετική πορεία των εσόδων δεν προέρχεται, όπως είναι γνωστό σε όλους σας, από αύξηση των υφιστάμενων φόρων ή την επιβολή νέων. Αντίθετα, το 2001 οπώς και κατά τα έτη 1999 και 2000, έγιναν πολλές και σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις.

Η επίευξη του στόχου των εσόδων είναι κυρίως αποτέλεσμα της ανάπτυξης της οικονομίας και της συστηματικής προσπάθειας που καταβάλλεται τα τελευταία χρόνια για την πάταξη της φοροδιαφυγής, τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και τη βελτίωση του φορολογικού συστήματος της χώρας.

Ένα απλό και μόνο παράδειγμα θα αναφέρω στο σημείο αυτό, γιατί ακούστηκαν διάφορες απόψεις στην Αίθουσα αυτή. Θέλω να σας πω ότι μόνο για τις εισπράξεις του Φ.Π.Α. αν κανένας πάρει δύο χαρακτηριστικά έτη, το 1996 και το 2001, ότι το 1996 η συμμετοχή του Φ.Π.Α. στο Α.Ε.Π. ήταν 4,8% ενώ το 2001 ανέρχεται σε 5,7%. Παρουσιάσει, δηλαδή, αύξηση από το 1996 μέχρι το 2001, 75% ενώ το Α.Ε.Π. αυξήθηκε σε τρέχουσες τιμές κατά 49%.

Για να το πω πολύ πιο απλά θα καταθέσω ένα σχεδιάγραμμα στη Βουλή. Εάν τυχόν δεν υπήρξε περιορισμός της φοροδιαφυγής και η είσπραξη του ΦΠΑ κινούνται με βάση την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ, θα είχαμε το 2001 383 δισεκατομμύρια λιγότερο ΦΠΑ, 302 δισεκατομμύρια το 2000, 239 δισεκατομμύρια το 1999, με φθίνουσα πορεία το 1996. Δηλαδή πολύ πιο απλά από 52 δισεκατομμύρια επιπλέον ΦΠΑ το 1997 έχουμε φθάσει σε επιπλέον μεταξύ ονομαστικού ΑΕΠ και πραγματικής είσπραξης ΦΠΑ της τάξης των 383 δισεκατομμυρίων. Πάνω από 1 τρισεκατομμύριο δραχμές εισπράχθηκαν ως αποτέλεσμα της συστηματικής προσπάθειας που γίνεται για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Το 2001 η φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης και ειδικότερα οι εκτεταμένες φορολογικές ελαφρύνσεις, που θεσμοθετήθηκαν τον τελευταίο χρόνο, σχεδιάστηκαν με στόχο την εξασφάλιση επαρκών εσόδων για τη χρηματοδότηση των δαπανών και την επίτευξη του πλεονάσματος, τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και την προστασία των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την καλύτερη διαχείριση του φορολογικού συστήματος, την απλοποίηση των διαδικασιών για τη διευκόλυνση των πολιτών στην εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων, την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών του Υπουργείου Οικονομικών, την ολοκλήρωση των πληροφορικών συστημάτων για την παρακολούθηση των φορολογικών πληροφοριών, τη διασταύρωση δεδομένων και την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των φορολογουμένων και των υπηρεσιών.

Ειδικότερα οι φορολογικές ελαφρύνσεις που εισήχθησαν περιλαμβάνουν την τιμαριθμοποίηση της κλίμακας κατά 5%, τη μείωση του ανώτατου συντελεστή φορολόγησης των φυσικών προσώπων από το 45% σε 40% το 2001 και το 2002, τη μείωση του συντελεστή φορολόγησης των κερδών των μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών από το 40% στο 35%, την έκπτωση της δαπάνης για την αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, την κατάργηση του ΕΦΤΕ, του ειδικού φόρου τραπεζικών εργασιών, την αύξηση του αφορολογήσου ορίου των

δωρεών από 200.000 στο 1.000.000 και την πλήρη κατάργηση του φόρου δωρεών για δωρεές σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, την αύξηση των απαλλαγών για τους αγρότες στη φορολογία μεταβίβασης γεωργικών ακινήτων, κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να θυμίσω, μια και έγινε αναφορά από τον προηγούμενα ομιλήσαντα συνάδελφο, ότι έχουν αυξηθεί πρόσφατα τα ανώτατα όρια των γεωργικών απαλλαγών στη φορολογία μεταβίβασης των ακινήτων μέχρι του ποσού 72 εκατομμυρίων δραχμών για όμορες εκτάσεις ή 40 εκατομμυρίων δραχμών για τις υπόλοιπες εκτάσεις. Έχουν τριπλασιαστεί τα αφορολόγητα για τις γονικές παροχές, κληρονομιές και τις υπόλοιπες μεταβιβάσεις. Για τους νέους αγρότες, που αναφέρθηκε ο κύριος συνάδελφος, μέχρι και 180 εκατομμύρια δραχμές υπάρχει πλήρης απαλλαγή από τη φορολογία, όπως επίσης υπάρχει πλήρης απαλλαγή για τη φορολογία των κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών για νέους αγρότες, όπως είπα προηγούμενα, μέχρι 180 εκατομμύρια δραχμές. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει κανείς απολύτως αγρότης ο οποίος να ξεπερνά αυτά τα όρια.

Θα πρέπει να θυμίσουμε επίσης και να προστεθούν σε αυτά που ανέφερα προηγούμενα, τις σημαντικές ελαφρύνσεις για τις οικογένειες με περισσότερα από δύο παιδιά και τα σημαντικά οφέλη τα οποία προέκυψαν από την προηγούμενη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι μέχρι το 1999, από τις 42 δραχμές το λίτρο και 42.000 δραχμές τον τόνο ο φόρος έχει περιορισθεί στις 6.000. Δηλαδή κάθε οικογένεια για κάθε τόνο πετρελαίου που ξοδεύει έχει ένα όφελος της τάξης των 36.000 δραχμών, λόγω της μείωσης της τιμής του πετρελαίου. Επίσης θα πρέπει να θυμηθούμε και τη μείωση του ΦΠΑ κατά δέκα μονάδες, από το 18% στο 8%, και επίσης να θυμηθούμε τη μείωση της φορολογίας των προσωπικών εταιρειών, των ανθρώπων της αγοράς από το 35% στο 25%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 2002 το πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα φθάσει στο 0,8% από το 0,1% που ήταν το 2001 και τα έσοδα θα παρουσιάσουν μία αύξηση της τάξεως του 6,1%.

Για το 2002 έχουμε φορολογικές ελαφρύνσεις που ήδη έχουν δρομολογηθεί από το 2001, όπως είπα προηγούμενως, για τις μειώσεις των συντελεστών. Είναι φοροελαφρύνσεις οι οποίες τα δύο χρόνια 2001 και 2002 ξεπερνούν τα 720 δισεκατομμύρια δραχμές. Από την προηγούμενη μεταρρύθμιση, την περιστινή, έχουμε όφελος 450 δισεκατομμύρια δραχμές και άλλα 265 δισεκατομμύρια δραχμές από την πρόβλεψη των νέων φορολογικών ελαφρύνσεων.

Οι μεταβολές αυτές έχουν στόχο την επιτάχυνση της ανάπτυξης μετά τις τελευταίες διεθνής εξελίξεις, την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των φορολογουμένων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την αύξηση της απασχόλησης, τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, τη μείωση του κόστους διαχείρισης του φορολογικού συστήματος.

Οι σημαντικότερες απ' αυτές τις φορολογικές αλλαγές αφορούν στην αλλαγή της φορολογικής κλίμακας. Έτσι το αφορολόγητο αυξάνεται κατά 20% και καταργείται ο πρώτος συντελεστής, ο κατώτατος συντελεστής για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους.

Θα πρέπει να θυμίσουμε ότι το 1.300.000 δραχμές αφορολόγητο του 1999 έχει φθάσει με τη νέα ρύθμιση τα 2.900.000 δραχμές περίπου.

Έτσι μετά τις νέες ρυθμίσεις θα πρέπει να πούμε ότι περισσότερο από το 50% των Ελλήνων φορολογουμένων δεν πρόκειται να πληρώσουν καθόλου φόρου. Με τα στοιχεία τα οποία έχει επεξεργαστεί το TAXIS προκύπτει ότι στο σύνολο των φορολογουμένων πολιτών το 66%, δηλαδή δύο εκατομμύρια τετρακόσιες χιλιάδες Έλληνες φορολογούμενοι σε σύνολο επτά εκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων φορολογουμένων, δεν θα πληρώσει ούτε μία δραχμή φόρο εισοδήματος.

Ακόμη προχωρούμε στη μείωση του συντελεστή φορολόγηση των ΑΕ και ΕΠΕ έως και 2,5 μονάδες με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις θα αυξήσουν ανάλογα το ποσοστό που

απασχολούν. Φορολογούνται τα ρέπος με 7%. Μειώνεται η φορολογία του μαζούτ κατά 50%. Καταργούνται τα τέλη χαρτοσήμου στους μισθούς των εργαζομένων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, εκ των οποίων το μισό όφελος καταλαμβάνει τους εργαζόμενους και το άλλο την εργοδοσία.

Πρέπει να θυμίσουμε ότι με προηγούμενη φορολογική μας ρύθμιση καταργήσαμε άλλες χίλιες περιπτώσεις χαρτοσήμου, όπως καταργήσαμε εκατό περιπτώσεις φόρων υπέρ τρίτων.

Στη χώρα μας από το 1955 και μετά δεν έχει γίνει καμία ουσιαστική αναμόρφωση η οποία να αντιμετωπίζει τις διαφρωτικές και διαχειριστικές αδυναμίες της ελληνικής φορολογίας. Γι' αυτόν το σκοπό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ανέθεσε τη μελέτη του φορολογικού συστήματος και την αναμόρφωσή του σε ειδική επιτροπή επιστημόνων και τεχνοκρατών. Η μελέτη αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη. Ήδη ένα κομμάτι αυτής της μελέτης έχει υλοποιηθεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Πιστεύουμε ότι στις αρχές του επόμενου έτους θα έχουμε τη δυνατότητα να θέσουμε τις προτάσεις της επιτροπής σε κοινωνικό διάλογο προκειμένου να έχουμε ένα νέο φορολογικό σύστημα και μία εκτεταμένη και ουσιαστική προσαρμογή του φορολογικού μας συστήματος, η οποία θα ισχύσει από το 2003.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση με τη φορολογική της πολιτική τα τελευταία χρόνια βελτιώνει τον τρόπο κατανομής του εισοδήματος και διασφαλίζει ένα δείκτη προστασίας για τις χαμηλότερες οικονομικές τάξεις. Επίσης, ενισχύει την αγροτική οικονομία, μειώνει το κόστος του χρήματος, στηρίζει τις πολυμελείς οικογένειες, βελτιώνει, όπως είπα προηγουμένως, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και κατανέμει τα φορολογικά βάρα με τρόπο ώστε να μην επιβαρυνθούν τα αδύναμα κοινωνικά στρώματα κατά την πορεία σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας προς την ευρωπαϊκή.

Οι φορολογικές ελαφρύνσεις που έχουμε εισάγει δημιουργούν κίνητρα για την οικονομική αποτελεσματικότητα των συντελεστών παραγωγής και των επιχειρήσεων, τόσο στο εσωτερικό όσο και με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς όφελος της ελληνικής οικονομίας. Το φορολογικό σύστημα απλοποιείται σε σημαντικό βαθμό για τη διευκόλυνση των φορολογουμένων. Η απλοποίηση βελτιώθηκε με την κατάργηση πληθώρας τελών, χαρτοσήμων. Ανέφερα προηγούμενα χίλιες περιπτώσεις χαρτοσήμου που ήδη έχουν καταργηθεί και φόρων υπέρ τρίτων -ήδη τις εκατό πρώτες καταργημένες ακολουθούν άλλες περίπου εκατό στο εγγύς μέλλον- την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων και την ενοποίηση των φορολογικών διαδικασιών, ώστε ο φορολογούμενος να μην είναι υποχρεωμένος να επισκέπτεται συχνά τις Δ.Ο.Υ.

Με αυτόν τον τρόπο περιορίζεται σημαντικά η ταλαιπωρία των φορολογουμένων και ταυτόχρονα μειώνεται το κόστος διαχείρισης και είσπραξης των φόρων. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τη διαχρονική και διαφρωτική ανάλυση των επιμέρους κατηγοριών των φορολογικών εσόδων, η φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης έχει βελτιώσει σημαντικά την κατανομή των φορολογικών βαρών σε πολλά επίπεδα. Πρώτον, στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων παρατηρείται μια μετατόπιση της φορολογίας σε όφελος των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων. Τα τελευταία τρία χρόνια το αφορολόγητο έχει υπερδιπλασιαστεί, ενώ οι μειώσεις για τις οικογένειες με περισσότερα από δύο παιδιά έχουν επίπεδα. Πρώτον, στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων παρατηρείται μια μετατόπιση της φορολογίας σε όφελος των μεσαίων και μεσαίων εισοδημάτων. Τα τελευταία τρία χρόνια το αφορολόγητο έχει υπερδιπλασιαστεί, ενώ οι μειώσεις για τις οικογένειες με περισσότερα από δύο παιδιά έχουν επίπεδα. Για παράδειγμα, ένα ζευγάρι εργαζομένων μισθωτών με τέσσερα παιδιά, με εισόδημα περίπου 8 εκατομμυρίων δραχμών απαλλάσσεται πλήρως από τη φορολογία, χωρίς να υπολογίσουμε στο ύψος αυτό άλλες συνιστώσες εκτός από το αφορολόγητο όριο και τις απαλλαγές για τα τέκνα. Ποτέ στο παρελθόν δεν έχουν γίνει τόσο μεγάλες ελαφρύνσεις για την ενίσχυση των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων του πληθυσμού, αλλά και των οικογενειών. Τα τελευταία χρόνια όπως είπα προηγούμενα και με την τελευταία φορολογική μεταρρύθμιση, τα 2/3 των Ελλήνων φορολογουμένων δεν θα καταβάλουν καθόλου φόρο εισοδήματος. Η τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας που ήταν αίτημα πολλών φορέων στη χώρα μας έχει θεσμοθετηθεί, αποτελεί νόμο του κράτους και η ανά διετία ανα-

προσαρμογή των αφορολογήτων είναι πια πραγματικότητα. Σε καμιά ευρωπαϊκή χώρα δεν είναι θεσμοθετημένη η τιμαριθμοποίηση φορολογικής κλίμακας. Μειώσαμε το φορολογικό συντελεστή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατά δέκα μονάδες, των δε μη εισιγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών κατά πέντε μονάδες. Για την ενίσχυση της υπαίθρου θεσμοθετήθηκε η αύξηση πολλών απαλλαγών από όλες σχεδόν τις φορολογίες της περιουσίας, με σκοπό τη φορολογική ελάφρυνση έως απαλλαγή των αγροτών και ειδικότερα αυτών που έχουν οικογένειες με παιδιά.

Στην άμεση φορολογία έχει επιτευχθεί σημαντική μεταπότιση των φορολογικών βαρών από τα φυσικά πρόσωπα προς τις επιχειρήσεις. Έτσι λοιπόν το 1994 το 65% των φόρων το πλήρωναν τα φυσικά πρόσωπα και το 35% τα νομικά πρόσωπα. Δηλαδή υπήρχε μια ψαλίδα της τάξης των τριάντα μονάδων. Το 2000 η ψαλίδα αυτή έχει μειωθεί από τριάντα μονάδες σε έξι μονάδες γιατί η συμμετοχή των φυσικών προσώπων μειώθηκε από το 65% στο 53% και αυξήθηκε των νομικών προσώπων από το 35% στο 47%.

Ταυτόχρονα θα ήθελα να πω ότι ακόμα μεγαλύτερες και πιο σημαντικές είναι οι σχέσεις μεταξύ φορολογικών εσόδων άμεσης και έμμεσης φορολογίας. Έτσι λοιπόν από 70% που συμμετείχε το 1993 η έμμεση φορολογία στο σύνολο των εσόδων, περιορίστηκε το 2000 στο 58% και η άμεση φορολογία αυξήθηκε από το 30% στο 42%. Δηλαδή είχαμε ένα κλείσιμο σημαντικότατο της ψαλίδας μεταξύ των δύο φορολογιών, κάτιο το οποίο βεβαιώτατα οδηγεί, όπως είναι αυτονότο, σε ανακατανομή των φόρων, δικαιότερη κατανομή των φόρων.

Όλα τα παραπάνω, που ανέφερα προηγουμένως, δείχνουν την κοινωνική ευαισθησία της Κυβέρνησής μας και την έμφαση που δώσαμε στην ενίσχυση των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικά τάξεων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πρωθυμόμενο τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση δόλων των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των φορολογουμένων, την αποτελεσματικότερη συλλογή των φόρων, τη μείωση των εξόδων είσπραξης για το κράτος και την ελαχιστοποίηση του κόστους συμμόρφωσης για το φορολογούμενο. Η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη αποτελεί βασικό άξονα της κυβερνητικής μας πολιτικής και χαρακτηρίζει όλες τις προσπάθειες που καταβάλλουμε τα τελευταία χρόνια.

Με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών και μεθόδων είσπραξης του εισοδήματος και του ΦΠΑ μπορούμε σήμερα να μιλάμε για σημαντικό περιορισμό της γραφειοκρατίας και της ανάγκης προσδέλευσης των φορολογουμένων στις Δ.Ο.Υ. Πρέπει να πω ότι ήδη εκατόντα σαράντα χιλιάδες επιχειρήσεις, ένας αριθμός ιδιαίτερα σημαντικός, έπαψε να προσέρχεται κάθε μήνα στις εφορίες για την υποβολή των δηλώσεων του ΦΠΑ και τις υποβάλλει μέσω του διαδικτύου. Τον προηγούμενο μήνα είχαμε καταβολή 40 δισεκατομμυρίων δραχμών μέσω του INTERNET-BANKING. Από 1.1.2002 για τις επιχειρήσεις με Γ' κατηγορίας βιβλία η υποβολή του ΦΠΑ μέσω του διαδικτύου έχει καταστεί με απόφαση μας υποχρεωτική. Πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα το σύνολο των επιχειρήσεων θα συνεργάζεται με το διαδίκτυο, ώστε να αποφευχθεί η ταλαιπωρία τους.

Πρέπει επίσης να τονίσουμε ότι είναι δυνατή η καταβολή των φόρων και μέσω τηλεφωνικής εντολής στην τράπεζά τους, όπως και με τη διαβίβαση εντολής μέσω των αυτόματων μηχανών λήψεως χρημάτων των τραπεζών, των γνωστών ATM, όπως επίσης και μέσω των πιστωτικών καρτών. Ήδη, ογδόντα Δ.Ο.Υ.-πολύ σύντομα, μέχρι το τέλος του Ιανουαρίου θα αυξηθούν στις εκατόντα ογδόντα- έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν τους πολίτες για την εξόφληση των χρεών τους προς την εφορία μέσω των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών.

Πρέπει επίσης να πούμε ότι τα πιστοποιητικά φορολογικής ενημερότητας, τα οποία δημιουργούσαν ουρές στις εφορίες, ουσιαστικά έχουν καταργηθεί αφού σήμερα μπορεί ο φορολογούμενος να πάρει το πιστοποιητικό από επτά χιλιάδες διαφορετικά σημεία: Από τα υποκαταστήματα των τραπεζών, από τις αρμόδιες δημόσιες δημοτικές, νομαρχιακές υπηρεσίες, από τα επιμελητήρια και από άλλους πιστοποιημένους φορείς, που το

σύνολό τους ξεπερνά τα επτά χιλιάδες σημεία.

Ήδη, οι έλεγχοι οι οποίοι διεξάγονται μέσα από τα θεσμοθετημένα ελεγκτικά όργανα, το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο, τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα και τα Τοπικά, έχουν αποδώσει σημαντικότατους καρπούς και σημαντικά αποτελέσματα. Η συμμετοχή των εσόδων από τους έλεγχους από 1,8% που ήταν στο 1998 και πολύ κατώτερο τα προηγούμενα χρόνια, αυξήθηκε στο 5,1%, δηλαδή τριπλασιάστηκε η συμμετοχή των εσόδων στον κρατικό προϋπολογισμό από τους έλεγχους.

Για να μην υπάρχει καμία απολύτως παρεξήγηση θα ήθελα να πω ότι ενώ η συμμετοχή των μικρών επιχειρήσεων μέχρι το 1998 ποσοστιαία ήταν μεγαλύτερη των μεγάλων επιχειρήσεων στο σχεδιάγραμμα που καταθέτω, –το κίτρινο οι μικρές, το μπλε οι μεγάλες– βλέπετε ότι η εξέλιξη από το 1999-2000 και 2000-2001 είναι ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις, δηλαδή αυτές οι οποίες έχουν τέρα, ακαθάριστα έσοδα, πάνω από 500 εκατομμύρια δραχμές, συμμετέχουν όλοι και περισσότερο στα έσοδα από τους έλεγχους. Το 1998 ελέχθησαν επτακάσιες μεγάλες επιχειρήσεις. Το 2002 προβλέπεται να ελεγχθούν δεκαοκτώ χιλιάδες μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες θα συνεισφέρουν 300 δισεκατομμύρια δραχμές στον Προϋπολογισμό ενισχύοντας τα έσοδα.

Κρίσιμο θέμα, κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί για τον επιτυχή μετασχηματισμό προς την ηλεκτρονική διακυβέρνηση η αναδιογάνωση των φορολογικών υπηρεσιών που ήδη άρχισε να υλοποιείται. Θα χρειαστούν βέβαια και στο μέλλον πρωτοβουλίες για τις ριζική αναμόρφωση και αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών, ώστε να ξεπερνήσουν την υποβολή της δήλωσης του φόρου εισοδήματος. Ελπίζουμε ότι το 2002 θα έχουμε μαζική ανταπόκριση, ώστε να εκλείψουν οι ουρές και να βελτιωθεί η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Επίσης θα μειωθεί σημαντικά το διαχειριστικό κόστος του φορολογικού συστήματος τόσο για το ελληνικό δημόσιο όσο και για τους ίδιους τους φορολογούμενους. Για παράδειγμα ο χρόνος εκκαθάρισης των φορολογικών δηλώσεων που υπεβλήθησαν ηλεκτρονικά περιορίστηκε σε λίγες μονάδες ώρες. Η ενημέρωση δε των πολιτών με το e-mail διαρκεί ελάχιστες ώρες. Επίσης τα λάθη με την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων περιορίστηκαν στο 1% έναντι του 15% που είναι τα λάθη στις δηλώσεις, οι οποίες υποβάλλονται με τη χειρόγραφη διαδικασία.

Τέλος, θα ήθελα να μην μονεύσω κάτι για τη Θράκη. Δεν θέλω να απαντήσω σε όλα τα ερωτήματα που τέθηκαν γιατί τα περισσότερα είναι αρμοδιότητα άλλων συναδέλφων Υπουργών. Θέλω μόνο να πω ότι η Θράκη το 1994 κατείχε τη δέκατη τρίτη θέση από το πλευράς ανάπτυξης μεταξύ των δεκατριών περιφερειών της χώρας. Από το 1994 μέχρι σήμερα κατάφερε να κάνει γρήγορους αναπτυξιακούς βιηματισμούς και από τη δέκατη τρίτη θέση έφτασε στην έκτη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αυτό έγινε γιατί χειροτέρεψαν οι άλλες περιφέρειες και όχι γιατί καλυτέρεψε η Θράκη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Και οι υπόλοιπες περιφέρειες έχουν αυξήσει το εισόδημά τους. Αυτό προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία. Σημασία έχει ότι η Θράκη προχωρά με γοργούς ρυθμούς στο δρόμο της ανάπτυξης. Δύο τουλάχιστον νομοί για τους οποίους έχω στοιχεία Έβρου και Ξάνθης συμμετέχουν στο Ακαθάριστο Εθνικό Προγράμμα με ένα μέσο όρο 98% εθνικού προϊόντος ως νομοί. Η υπαντιτυπηθεί λοιπόν η οποία ήταν ίδιον γνώρισμα της περιφέρειας έχει πια σταματήσει. Βαδίζουμε σε ένα δρόμο ανάπτυξης και προόδου.

Η βαθμιαία αλλά μεθοδική εξυγίανση που έχει πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια και στα δύο σκέλη του προϋπολογισμού έσοδα και δαπάνες συνέβαλε στη διατήρηση και στη εδραίωση μιας υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής. Με αυτόν τον τρόπο η δημοσιονομική πολιτική μετατράπηκε από περιφέρειας παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας που ήταν

μέχρι το 1993 σε αποτελεσματικό μέσο πολιτικής για την προώθηση της οικονομικής ευημερίας.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι προϋπολογισμός ενός κράτους σε ανάπτυξη, που στόχο έχει τη σύγκλιση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ένας δίκαιος Προϋπολογισμός με αυξημένη κοινωνική ευαισθησία και με προοπτική ευημερίας. Με αυτόν κάνουμε το πρώτο βήμα σε μια νέα εποχή στο κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα και μέλλον. Ακολουθούμε με συνέπεια μια οικονομική πολιτική που είναι οργανικά δεμένη με τις επιδιώξεις της κοινωνίας μας, πολιτική που έχει σχεδιαστεί

με βασικό κριτήριο τη δημιουργία μιας ισχυρής Ελλάδας που θα συμμετέχει ισότιμα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Με αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία υλοποιούμε τις δεσμεύσεις μας προς τον ελληνικό λαό. Είμαι βέβαιος ότι αυτές οι επιδιώξεις και φιλοδοξίες είναι κοινές για όλους μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Απόστολος Φωτιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τους προαναφερθέντες πίνακες, οι οποίοι έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακαλούμεθαν από τα άνω δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αιθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» είκοσι οκτώ φοιτητές και ένας συνοδός της ΠΑΣΠ Νομικής Αθηνών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Η κα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι Βουλευτές, ο Προϋπολογισμός του 2002 δεν έχει καμία αναπτυξιακή δυναμική, ενώ παράλληλα δεν τον διακρίνει ούτε και αυτήν τη φορά η κοινωνική του πολιτική. Ακόμη και αυτό το 3,8% που προβλέπει ο Προϋπολογισμός δεν προέρχεται από την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας, αλλά οφείλεται στους ευρωπαϊκούς πόρους που πράγματι το 2002 θα φτάσουν στο 3,6% του Α.Ε.Π. Άλλα ακόμη και για τη σωστή κατανομή αυτών των πόρων και την έγκαιρη απορρόφησή τους, όπως διαπιστώνταν συνεχώς υπάρχουν πολύ μεγάλες επιψυλάδεις αν θα μπορέσει να επιτευχθεί.

Τα περισσότερα κονδύλια από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που αφορούν την πολιτική και την ανάπτυξη της περιφέρειας για διορθωτικές αλλαγές και νέες δράσεις και έργα, στην κατεύθυνση της μείωσης των ανισοτήτων των περιφερειών και της αντιμετώπισης των οξείτατων προβλημάτων απασχόλησης σε πολλές περιοχές της χώρας μας, μειώνονται δραστικά και τα μόνα κονδύλια που διακρίνουν την αναπτυξιακή πολιτική είναι αυτά των Ολυμπιακών Αγώνων που αυξάνονται στο 182,4%. Είναι φανερό ότι η πολιτική αυτή η οποία θα ενταθεί στα επόμενα χρόνια με την ανεξέλεγκτη αύξηση του κόστους των Ολυμπιακών Αγώνων υποθίκευε το αναπτυξιακό μέλλον και ιδιαίτερα την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.

Δυστυχώς οι αριθμοί επιβεβαίωνταν την ανησυχία μας. Όταν κονδύλια για τα εγγειοβελτιωτικά έργα μειώνονται κατά 15,6% από τα ήδη πολύ χαμηλά του προηγούμενου προϋπολογισμού, παρά τα μεγάλα προβλήματα της λειψυδρίας, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός μας τομέας. Όταν τα κονδύλια για την έρευνα και την τεχνολογία, τα ισχνά αυτά κονδύλια, μειώνονται το 2001 προς το 2002 στο 40%.

Για τον οικισμό και για το περιβάλλον βασικές προϋποθέσεις για ένα χωροταξικό σχεδιασμό, για την ανάπτυξη της χώρας μας μειώνονται κατά 11%. Όταν οι νέες δράσεις και έργα μέσα από το μεγάλο πρόγραμμα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης απαιτούσαν τα δύο πρώτα χρόνια τη μέγιστη δυνατή συνεργασία των φορέων ανάπτυξης της περιφέρειας με τους κεντρικούς φορείς και στη συνέχεια την υποστήριξή τους με μέσα, προσωπικό και πόρους για την ωρίμανση και έγκαιρη υλοποίηση των αναπτυξιακών δράσεων. Σχεδόν τίποτε δεν έχει γίνει σε αυτήν την κατεύθυνση, ενώ αντίθετα αποδυναμώνονται αυτοί οι κοινωνικοί εταίροι και πελαγοδρομούν για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του νέου διαχειριστικού σχήματος του ιδιαίτερα συγκεντρωτικού που έχει δημιουργηθεί για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ετσι τα έργα και οι δράσεις αυτής της φύσεως καρκινοβατούν να ενταχθούν ουσιαστικά στην επιχειρησιακά προγράμματα και ούτε μπορεί να ελπίζει κανείς ότι αυτό θα γίνει μέχρι το 2004, όταν όλη η κρατική μηχανή με νομοθετικές ακόμη ρυθμίσεις θα δίνει προτεραιότητα στα έργα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Μεγάλη αδυναμία διαπιστώνεται και από αυτόν τον Προϋπολογισμό αλλά και από τις δομές του κράτους για να επιταχυνθεί αυτή η ουσιαστική ανάπτυξη.

Σήμερα, όμως, βιώνουμε ένα μεγάλο αδιέξοδο για την ανάπτυξη της αγροτικής μας οικονομίας για την επίλυση των προβλημάτων του αγροτικού τομέα. Ο Προϋπολογισμός του 2002 μας δίνει τη δυνατότητα να συζητήσουμε και να αναδείξουμε για άλλη μια φορά την κρισιμότητα του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα, τομέα οικονομικής δραστηριότητας αλλά και κοινωνικής ισορροπίας. Είναι ένα θέμα που επικαιροποιείται κατ' εξοχήν με τις κινητοποιήσεις των αγροτών και την αγωνία τους να επιβιώσουν οι εργάζομενοι κάτω από αντίξεις συνθήκες.

Τα δεδομένα του Προϋπολογισμού, κύριοι συνάδελφοι, αρνούνται αυτήν την πραγματικότητα και αντιμετωπίζουν τον

αγροτικό τομέα με τη λογική της ελάχιστης δυνατής στήριξης και όχι με τη λογική της ενίσχυσης και της ανάπτυξης. Μία λογική όμως ανάπτυξης και ενίσχυσης πρέπει να ξεκινάει από την καταγραφή των πραγματικών δεδομένων, να πάρει υπόψη της ότι το αγροτικό εισόδημα στην Ελλάδα έπεισε κάτω από το 50% του μέσου όρου του ευρωπαϊκού. Ότι το 35% των αγροτών ζει κάτω από το όριο της φτώχειας και ότι μόλις το 1,4% της αύξησης του αγροτικού εισόδηματος για το 2000 δεν δίνει καμία ελπίδα ανάκαμψης, όταν μάλιστα δεν ομολογείτε ότι η ελάχιστη αυτή αύξηση προκύπτει από τη συνεχίζομενη μείωση μείωση των απασχολούμενων στη γεωργία και ότι τα εισόδηματα είναι πολύ μικρότερα απ' αυτά που καταγράφονται.

Ενδεικτικό παράδειγμα η άρνηση της Κυβέρνησης να εγγράψει στον Προϋπολογισμό κονδύλια για την αγροτική έρευνα και κυρίως για την εξυγίανση του υπερχρεωμένου ΕΛΓΑ. Με αυτά λοιπόν τα στοιχεία, ποια μπορεί να είναι η προοπτική του αγροτικού τομέα με τον παρόντα Προϋπολογισμό; Πώς θα ασκηθεί σοβαρή αγροτική πολιτική και με ποιες κατευθύνσεις θα κληθεί να λειτουργήσει η διυπουργική επιτροπή υπαίθρου που εξήγγειλε ο κύριος Πρωθυπουργός μετά τον ανασχηματισμό; Πώς θα υλοποιηθεί ένα πρόγραμμα εθνικής σημασίας για τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού, την ισόρροπη ανάπτυξη και τη στήριξη της υπαίθρου; Το παρελθόν, κύριοι συνάδελφοι, είναι ήδη βεβαρημένο. Δύο κοινοτικά πλαίσια στήριξης δεν απέδωσαν. Οι επιδοτήσεις στον αγροτικό τομέα δεν βοήθησαν τις διαρθρωτικές αλλαγές που έχει ανάγκη η ελληνική γεωργία. Και το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης μέχρι τώρα παρουσιάζει σοβαρές καθυστερήσεις στην ενίσχυση της περιφέρειας.

Η ανταγωνιστική γεωργία, ως απάντηση στις ευρωπαϊκές και διεθνείς συνθήκες, θέλει κονδύλια, θέλει παραγωγή αγροτικών προϊόντων ποιότητας και διεύρυνση των εξαγωγών. Το πρόσφατο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάπτυξης Εξαγωγών, έδωσε τις διαστάσεις του προβλήματος. Εμπορικό ισοζύγιο αρνητικό κατά 1,5 τρισκατομμύριο δραχμών κατά την τελευταία πενταετία. Ο Προϋπολογισμός του 2002 δεν δίνει τέτοιες απαντήσεις και ο άλλος κρίσιμος παραγωγικός και κοινωνικός χώρος της γεωργίας μετατρέπεται σταδιακά σε βάρος οικονομικό και κοινωνικό που προκαλεί τη δυσαρέσκεια σε όλο και μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού μας.

Στα μεγάλα αυτά προβλήματα που υπάρχουν, για να μπορέσουμε να προσεγγίσουμε με ένα ουσιαστικό δημοκρατικό σχεδιασμό ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα στη χώρα μας που θα μειώνει τις περιφερειακές ανισότητες, θα τονώνει την απασχόληση και θα ενισχύει και θα αξιοποιεί τις βασικές πηγές ανάπτυξης και απασχόλησης στη χώρα μας, έρχεται να προστεθεί το μεγάλο πρόβλημα της διακυβέρνησής σας που είναι οι μεγάλες αποκλίσεις που σημειώνονται κάθε φορά στην εκτέλεση κάθε προϋπολογισμού και ειδικότερα του 2001 που κάθε άλλο παρά εγγυώνται την επίτευξη των αυξήσεων των εσόδων. Μέσα σ' αυτές τις μεγάλες αποκλίσεις έρχονται να προστεθούν και οι τεράστιες καθυστερήσεις και οι υπερβάσεις κόστους που παρατηρούνται στην εκπόνηση των προγραμμάτων και την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής τα οποία έχουν σχεδιαστεί προ τριακονταετίας σχεδόν και τα οποία έπρεπε κάποτε να τελειώσουν και να δώσουν το προβάδισμα σε άλλα αναπτυξιακά έργα της χώρας μας.

Η Κυβέρνηση απαντά στα μεγάλα αυτά προβλήματα με τη διάθεση δημόσιας περιουσίας για ταμειακούς σκοπούς, για τη μείωση του δημόσιου χρέους. Η καθαρή όμως θέση του δημόσιου τομέα δεν θα βελτιωθεί, αλλά φοβόμαστε ότι μπορεί να χειροτερεύσει. Ενώ παράλληλα, δεν πρόκειται μ' αυτήν την πολιτική να εξασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή και η ισόρροπη ανάπτυξη.

Δεν αποτελεί μόνο δική μας εκτίμηση αλλά και πολλών ειδικών ότι τα έσοδα από τις αποκρατικοποίησεις θα ακολουθήσουν φθίνουσα πορεία. Η συμβολή τους στη μείωση του χρέους, δεν θα είναι αρκετή για να λύσουν το πρόβλημα, ενώ αντίθετα οι δυσσίωνες εξελίξεις στο εξωτερικό και στο εσωτερικό της χώρας μας απαιτούν ενεργή και ισχυρή την παρουσία του κράτους, στις απελευθερωμένες αγορές και ιδιαίτερα αυτές των κοινωφελών υπηρεσιών για να αποφύγουμε έτσι, κύριοι

συνάδελφοι, τον κίνδυνο τα ιδιωτικά πλέον μονοπώλια να υποκαταστήσουν τις προβληματικές ΔΕΚΟ που με δική σας ευθύνη τις κάνατε προβληματικές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει η κα Σχοιναράκη-Ηλιάκη.

Θα ακολουθήσει, όπως είπαμε, ο κ. Ταλαιαδούρος και ο κ. Κωνσταντίνος ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπω στην παρέμβασή μου για το θέμα που συζητάμε τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2002, δεν μπορώ να μη σταματήσω στο συνάδελφο από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας που μήλησε πριν τον Υπουργό, τον οποίο βέβαια οφείλω να τονίσω ότι τιμώντας την παρέμβασή μου για το θέμα που συζητάμε τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2002, δεν μπορούσα να πω ότι ήταν πολύ καλός στα φιλολογικά ή μάλλον στα παραφιλολογικά θα έλεγα, και αυτό εξαιτίας του περιεχομένου της τοποθέτησής του.

Θα ήταν πολύ καλός στην ώρα του παραμυθιού στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Αλλά δεν θέλω να το πω αυτό, γιατί ειδικά αυτή η ώρα είναι η πλέον πολύτιμη, αφού μέσα από αυτήν την ώρα του παραμυθιού ο δάσκαλος προσπαθεί να περάσει πολύ σημαντικά μηνύματα, ιδέες και αξεις στα μικρά παιδιά.

Έτσι, ο συγκεκριμένος συνάδελφος, από το Βήμα της Βουλής παρακαλώ, προσπάθησε να αμαυρώσει εντελώς την εικόνα της χώρας μας δείχνοντας μια γκρίζα εικόνα για ζητήματα μάλιστα που κάθε άλλο παρά πραγματικότητα είναι.

Αναφέρθηκε, λοιπόν, στο συγκεκριμένο θέμα για τους αγροτικούς γιατρούς και στο γεγονός ότι δεν μπορούν να γράφουν φάρμακα στους κατοίκους των περιοχών όπου δρουν και λειτουργούν. Τα πράγματα, όμως, είναι εντελώς διαφορετικά. Ο αγροτικός γιατρός μπορεί να γράφει φάρμακα, δεν έχει όμως εξειδίκευση σε συγκεκριμένα θέματα, αφού –γνωρίζουμε– δεν έχει πάρει ειδικότητα. Για εξειδίκευμένα προβλήματα, λοιπόν, δεν μπορεί να γράψει κάποια φάρμακα και θα πρέπει να παραπέμψει στο νοσοκομείο σε εξειδικευμένο γιατρό για το συγκεκριμένο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο ασθενής.

Σε ό,τι αφορά τα σχολεία του εξωτερικού, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι ο θεσμός της εκπαίδευσης των Ελληνοπαίδων στο εξωτερικό θεσμοθετήθηκε επί ΠΑΣΟΚ το 1992 και συνεχώς αναβαθμίζεται η αντιμετώπιση της εκπαίδευσης των παιδιών του ελληνικού λαού, των παιδιών των οιμογενών μας, που ζουν στις χώρες του εξωτερικού.

Όσον αφορά τις μίζες, προκειμένου να πετύχουν κάποιοι την ίδρυση και τη λειτουργία επιχείρησης, θέλω να πω το εξής: Αν, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητή συναδέλφισσα, με αυτόν τον τρόπο θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τους υπαλλήλους των υπηρεσιών που προσπαθούν να λύσουν τα προβλήματα των επιχειρηματιών, νομίζω ότι δεν είναι ο πλέον κατάλληλος. Μπορεί να υπάρχουν αρνητικά φαινόμενα, δεν μπορεί όμως να μηδενίζουμε και να αμαυρώνουμε το σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων που λειτουργούν στις δημόσιες υπηρεσίες.

Όσον αφορά τις 700.000 δραχμές το χρόνο για φροντιστήρια, θέλω να πω ότι όντως το θέμα αυτό είναι ένα πρόβλημα σοβαρό. Η Κυβέρνηση προσπαθεί να το αντιμετωπίσει με νέους θεσμούς, όπως την πρόσθετη διδακτική στήριξη, η οποία υλοποιείται από φέτος και τα αποτελέσματα είναι γνωστά. Το μέτρο το έχει αποδεχθεί η κοινωνία και ειδικά οι μαθητές με βάση τη συμμετοχή τους σ' αυτό το πρόγραμμα.

Συζητούμε, λοιπόν, τον Προϋπολογισμό του 2002, έναν προϋπολογισμό με ιστορικές διαστάσεις, μπορεί να πει κανείς, μια και επικυρώνει τη συμμετοχή της χώρας μας στην ομάδα των ισχυρών της Ευρώπης ως ισότιμος και αξιόπιστος πλέον εταίρος, αλλά και τη συμμετοχή μας στη ζώνη του ευρώ.

Το 2002 είναι η χρονιά που θα αναδείξει τις δυνατότητες, τις προοπτικές και τις προτεραιότητες της οικονομίας μας. Είναι κατ' αρχήν προτεραιότητες κοινωνικές, μια και υπηρετεί ο Προϋπολογισμός την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής, τη βελτίωση και επέκταση των υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Είναι προτεραιότητες στην ανάπτυξη των περιφερειών, μια

και έχει προβλεφθεί σημαντική βελτίωση και ενίσχυση των προϋπολογισμών τους, με στόχο την εξάλειψη των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Γιατί, ναι, βεβαίως υπάρχουν και θα πρέπει να δούμε πώς με τη γρήγορη υλοποίηση των έργων υποδομής θα αντιμετωπιστούν αυτά τα φαινόμενα.

Ο Προϋπολογισμός υπηρετεί την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική σύγκλιση. Ανοίγει ευκαιρίες και δημιουργεί τις καλύτερες προϋποθέσεις για την αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος. Ο Έλληνας και η Ελληνίδα ως εργαζόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να συγκρίνουν και να διαπιστώσουν σε ποιες κατηγορίες αμοιβών βρίσκονται άλλοι εργαζόμενοι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γ' αυτόν ακριβώς το λόγο οι στόχοι της πραγματικής σύγκλισης γίνονται περισσότερο επιτακτικοί και επιβάλλεται η επιτάχυνση τους. Έχουμε ευθύνη απέναντι στους εργαζόμενους, τους οποίους πρέπει να φέρουμε σε επίπεδα οικονομικά ισάξια των καλύτερων της Ευρώπης, με τη δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος.

Η κοινωνική πολιτική των τελευταίων ετών παρουσιάζεται εντοχημένη με κοινωνικές δράσεις καθοριστικές για την ανάπτυξη της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Νέες πρωτοποριακές παρεμβάσεις εφαρμόζονται τόσο για τη διασφάλιση της σταθερότητας και τη δυναμική ανάπτυξη της κοινωνίας μας όσο και για την παροχή κινήτρων αναζωγόνησης της επιχειρηματικότητας, καθώς επίσης εφαρμόζονται και απαλλαγές επιδομάτων για τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες.

Στον τομέα της εκπαίδευσης η χώρα μας προχωρεί σε συνολικό εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος με στόχο την προσαρμογή στις επιτακτικές ανάγκες των καιρών και της κοινωνίας μας για διαρκή αναβάθμιση και προσαρμογή του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Στη σύγχρονη κοινωνία οι κοινωνικές δομές αλλάζουν και οι ανάγκες ακολουθούν τη νέα κοινωνική πραγματικότητα. Η ανάγκη λοιπόν για εκπαίδευση δεν περιορίζεται πλέον στα στενά όρια της νεότητας, αλλά διευρύνεται, γίνεται διά βίου εκπαίδευση και σ' αυτό το θέμα απαντούν οι πολιτικές που το Υπουργείο Παιδείας σχεδιάζει και υλοποιεί.

Στην απασχόληση σχολιάζονται και υλοποιούνται συνδυασμένες δράσεις οι οποίες καλύπτουν πολυδιάστατα τη σύγχρονη πολιτική της απασχόλησης σε σχέση με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας μας με στόχο την αναβάθμιση των παραγωγικών δυνατοτήτων τους. Παράλληλα με τις δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης κινούνται και οι δράσεις στήριξης των εργαζομένων χαμηλού εισοδήματος με την προώθηση παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση και πρόληψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Όλα αυτά αποτελούν τόσο εθνικούς όσο και κοινωνικούς στόχους και επικεντρώνονται στη στήριξη των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, όπως οι εργαζόμενοι χαμηλού εισοδήματος, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι αγρότες, οι ηλικιωμένοι και οι εν γένει ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Η πολιτική μέριμνας, που διαμορφώνεται για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, είναι διπλή και στοχεύει αφ' ενός στην εισοδηματική τους ενίσχυση και αφ' ετέρου στην εδραίωση υποδομών και θεσμών για τη διαρκή κοινωνική τους προστασία, ενώ αναφορικά με την εδραίωση θεσμών κοινωνικής προστασίας συνοπτικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε στις παρεμβάσεις κοινωνικής μέριμνας για τους ηλικιωμένους, τα προγράμματα βοήθειας στο σπίτι, κοινωνικού τουρισμού, τα προγράμματα προώθησης της απασχόλησης, της κατάρτισης, της ασφάλισης και της οικονομικής στήριξης για ανέργους, για άτομα με ειδικές ανάγκες, για πρώην εξαρτημένα από ναρκωτικές ή άλλες ουσίες άτομα, μετανάστες, μονογονεικές οικογένειες και άλλα.

Στο νέο αυτό πολιτικό μέριμνας που μείνουν ανεπιρρέαστες, δεν θα μπορούσαν οι πολιτικές μας να μείνουν ανεπιρρέαστες, και να οδηγηθούμε σε νέους θεσμούς και λύσεις για τους νέους, τους εργαζόμενους, τους επιχειρηματίες, τους ηλικιωμένους και βεβαίως για τη γυναίκα μέσα από την αναβάθμιση μονάδων και κέντρων δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών και με προγράμματα ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας, συμβουλευ-

τικής στήριξης και κατάρτισης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ο νέος Προϋπολογισμός προωθεί κοινωνικούς και αναπτυξιακούς στόχους και συγκεκριμένα τη στήριξη του εισοδήματος των εργαζομένων και των συνταξιούχων, τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, την ενίσχυση των τομέων πρώτης κοινωνικής προτεραιότητας, όπως είναι η υγεία, η παιδεία, η απασχόληση, ο πολιτισμός, η ασφάλιση και η εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για την υλοποίηση των αναπτυξιακών και επενδυτικών προγραμμάτων. Δηλαδή, αποτυπώνει το όραμα κάθε Έλληνα για την ισχυρή Ελλάδα και βεβαίως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ, κυρία Σχοιναράκη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: ... δημιουργεί βάσιμες προσδοκίες για μια ακόμη καλύτερη και αποδοτικότερη πορεία της χώρας μας προς το μέλλον.

Με αυτές τις σκέψεις και με τη βεβαιότητα της απόλυτης επιτυχίας στην υλοποίηση του ψηφίζω τον Προϋπολογισμό για το 2002.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Ταλιαδούρος έχει το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιτρέχοντας τις σελίδες της εισηγητικής έκθεσης του Προϋπολογισμού και ακούγοντας πριν από λίγο τον αγαπητό Υπουργό των Οικονομικών θα νομίσει κανείς πως ζει σε μια άλλη χώρα, σε μια χώρα χωρίς ουσιαστικά οικονομικά προβλήματα, χωρίς εφιαλτικά κοινωνικά χάσματα, χωρίς αγεφύρωτες περιφερειακές ανισότητες, χωρίς ένα αβυσσαλέο έλλειψημα κοινωνικού κράτους, χωρίς τη δημοσιονομική ασφυξία που απειλεί να οδηγήσει σε περιπτέτεις την εθνική μας οικονομία στο σκληρό ανταγωνιστικό περιβάλλον της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, εντός του οποίου καλείται να κινθέσει.

Η Κυβέρνηση διαφημίζει την ταχύτερη αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το είπε πριν από λίγο και ο κύριος Υπουργός. Αν αφαιρέσουμε όμως τη συμβολή των χρημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αύξηση που προβλέπεται είναι οριακή, μόλις κατά 0,2%. Αντίθετα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται μια άνοδος της τάξης του 1,4%.

Επομένως, με ίδιες δυνάμεις η οικονομία μας είναι σημαντικά υποδεέστερη φέτος και του χρόνου σε σχέση με τους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκριτικά, δηλαδή, βρίσκομαστε σε πολύ πιο κρίσιμη ύφεση απ' ότι η υπόλοιπη Ευρώπη. Η αγορά γνωρίζει ήδη την ύφεση, γιατί τη ζει.

Η κάθε οικογένεια μετρά τους ανέργους μέσα στους κόλπους της. Δυστυχώς η Ελλάδα σήμερα είναι μια χώρα στην οποία η ανεργία αγγίζει το 11%, ποσοστό πρωτόγνωρο για τη μεταπολεμική ιστορία μας. Μία χώρα όπου δυόμισι εκατομμύρια πολίτες της ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να προσπερνά αυτό το εν δυνάμει εκρηκτικό για τις κοινωνικές ισορροπίες της δεδομένο αψήφιστα. Μία χώρα, που το δημόσιο χρέος της ανέρχεται στα 52,5 τρισεκατομμύρια δραχμές περίπου και που, με την προσθήκη των 6,1 τρισεκατομμυρίων δραχμών του ενδοκυβερνητικού χρέους, φθάνει αισίως στα 58 τρισεκατομμύρια. Αυτή η χώρα δεν μπορεί να είναι ευτυχισμένη, γιατί υπονομεύει το μέλλον των παιδιών της. Μία χώρα της οποίας οι περισσότερες περιφέρειες βρίσκονται από εισοδηματικής πλευράς πίσω από το μέσο όρο των περιφερειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μία χώρα που κατέχει μία από τις χειρότερες θέσεις στις κοινωνικές δαπάνες, μεταξύ των εταίρων στην Ευρώπη, με ποσοστό 23,5% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Αυτή η χώρα και αυτή η Κυβέρνηση δεν μπορεί να είναι ευτυχισμένη για την κοινωνική πολιτική που ασκείται. Και μία χώρα της οποίας το έλλειψημα στο ισοζύγιο πληρωμών ανέρχεται στο 6,5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της δεν μπορεί να εμφανίζεται ικανοποιημένη για τις επιδόσεις της στην ανταγωνιστικότητα.

Δυστυχώς όμως η αποφυγή της αντιμετώπισης των προβλη-

μάτων την ώρα που χρειάζεται για να αποφύγει το όποιο πολιτικό κόστος αποτελεί ένα ακόμα στοιχείο της πολιτικής παράδοσης του κυβερνώντος κόμματος, που φαίνεται πως ασκεί την εξουσία για την εξουσία και όχι όπως θα έπρεπε, για να προαγάγει το συμφέρον του λαού και του τόπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 από όποια οπτική και αν τον προσεγγίσει κανείς είναι ένας Προϋπολογισμός κατώτερος των αναγκών της ελληνικής κοινωνίας και των απαιτήσεων για την πραγματική προσαρμογή της χώρας μας στο περιβάλλον του πλαισίου της ευρωπαϊκής. Ενώ όλες οι άλλες χώρες-εταίροι μας στην ευρωπαϊκή επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων προχωρώντας σε τολμηρές φορολογικές μεταρρυθμίσεις, μεταρρυθμίσεις που μπορούν να αποδεσμεύσουν πόρους για παραγωγικές επενδύσεις, στην Ελλάδα ο φετινός Προϋπολογισμός προβλέπει αύξηση τελικά των φορολογικών εσόδων που ξεπερνούν τα 600 δισεκατομμύρια δραχμές.

Οι φοροαπαλλαγές που ακούσαμε μετατρέπονται τελικά σε φοροεπιβαρύνσεις λόγω των ανωτέρων φορολογικών κλιμακίων στα οποία θα κληθούν να πληρώσουν όσοι πάρουν αυξήσεις, λόγω των υψηλών νέων αντικειμενικών αξιών στα ακίνητα, λόγω της αυξήσεως της έμπειρης φορολογίας. Το αδηφάγο και σπάταλο κράτος αποδεικνύεται και κοντόφθαλμο, γιατί ενώ θα έπρεπε να υποστηρίξει την ανάπτυξη των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, για να αυξήσει με τον τρόπο αυτόν τα εσόδα του μακροπρόθεσμα, προτιμά την εύκολη λύση, οργανώνοντας ένα νέο γύρο φορολογικής αφαίμαξης των πολιτών και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ενώ -δεύτερο παράδειγμα- ενώ όλες οι άλλες χώρες-εταίροι μας στην ευρωπαϊκή αποδίδουν πρωταρχική σημασία και πρωταρχική προτεραιότητα στην ανάπτυξη των εκπαιδευτικών τους συστημάτων, που αποτελούν τελικά την πιο στέρεη υποδομή για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κοινωνίας, ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2002 όχι μόνο δεν προβλέπει αύξηση στις δαπάνες για την εκπαίδευση αλλά προχωρά και στην περικοπή των δημοσίων δαπανών για την παιδεία. Προβλέπει δαπάνες που ανέρχονται στο 3,51 του ΑΕΠ, ενώ πέρυσι οι δαπάνες αυτές ανέρχονται στο 3,56 και πρόπεροι στο 3,55. Και δεν υπολογίζουμε εδώ τα χρήματα που δαπανά η ελληνική οικογένεια για τη φροντιστηριακή υποστήριξη λόγω της ανεπάρκειας και της αδυναμίας των δημοσίων σχολείων με ευθύνη της Κυβέρνησης.

Και αυτό την ίδια ώρα που η Κυβέρνηση δεν χάνει ευκαιρία να δημιαγωγήσει με μεγάλα λόγια χωρίς αντίκρισμα για την ανάγκη προσαρμογής της Ελλάδας στην κοινωνία της γνώσης, την ώρα που ο ΟΟΣΑ, σε πρόσφατη έρευνά του, αξιολογεί απογοητευτικά το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Η Ελλάδα σε σύνολο τριάντα μία χωρών είναι έβδομη από το τέλος στον επιστημονικό αναλφαβητισμό και τέταρτη από το τέλος στο μαθηματικό αναλφαβητισμό.

Αλλά και σύμφωνα με γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής του Οκτωβρίου του 2001 για την επαγγελματική εκπαίδευση επισημαίνεται η έλλειψη συντονισμού, η μη έγκαιρη πρόβλεψη των αναγκών της ελληνικής αγοράς εργασίας για τα προσεχή δέκα, δεκαπέντε χρόνια, μη προσδιορισμένη ύλη κατάρτισης, ανεπαρκές εκπαιδευτικό προσωπικό, ανυπαρξία αξιόπιστης μεθόδου αξιολόγησης των γνώσεων που αποκούν οι εκπαιδευόμενοι και οι καταρτιζόμενοι και απουσία ενός συστήματος πιστοποίησης των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών.

Η δυσάρεστη αυτή εικόνα στην εκπαίδευση, είναι αποτέλεσμα των αλλεπαλληλών εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων χωρίς άρμα και προοπτική για τα οποία φέρει η Κυβέρνηση βαριά ευθύνη.

Αλλά και στον αγροτικό τομέα, ενώ παντού επιδιώκεται η στήριξη των περιφερειών, η Κυβέρνηση δείχνει να αντιμετωπίζει με μία ιδιότυπη αμηχανία τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας σ' αυτά τα πεδία, αδυνατώντας να εφαρμόσει μια συγκροτημένη και ολοκληρωμένη αγροτική πολιτική και μία πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης.

Το γεγονός και μόνο ότι οι πόροι προς τον αγροτικό τομέα

κινούνται περίπου στα επίπεδα αύξησης του ονομαστικού Α.Ε.Π., ενώ οι ανάγκες είναι ασυγκρίτως μεγαλύτερες, καθώς και το γεγονός ότι πάνω από το 60% των πόρων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αντί να κατευθύνεται προς τη στήριξη της περιφέρειας κατευθύνεται στα υδροκεφαλικά αστικά κέντρα, αποδεικνύει την έλλειψη πολιτικής βούλησης για ανάπτυξη της περιφέρειας και στήριξη του αγροτικού τομέα.

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι ο Προϋπολογισμός του 2002 μπορεί ενδεχομένως να λογοδοτεί στις επικοινωνιακές σκοπιμότητες και στην εικονική πραγματικότητα που επιχειρεί εναγωνίως να διαμορφώσει η Κυβέρνηση, δεν απαποκρίνεται όμως στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, στις απαιτήσεις της ελληνικής οικονομίας και εν τέλει στις προσδοκίες των Ελλήνων πολιτών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, θα μιλήσει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Κωνσταντίνου για είκοσι λεπτά. Μετά θα μιλήσει ένας συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία και στη συνέχεια θα πάρει το λόγο ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ρέππης.

Ορίστε, κύριε Κωνσταντίνου, έχετε το λόγο.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν δεκινάει κάποιος -ακόμα και αν έχει λίγο χρόνο στη διάθεσή του- να μιλήσει για τον Προϋπολογισμό, νομίζω ότι το πρώτο που πρέπει να κάνει -και το κάνουν όλοι- είναι να δει την πορεία της οικονομίας της χώρας στα πλαίσια των διεθνών εξελίξεων, να δουν δηλαδή μέσα σε ποιο περιβάλλον βρισκόμαστε, πού κινούμαστε, γιατί όλα αυτά από κάθε άποψη μας επηρεάζουν και πολλές φορές καθορίζουν το πώς θα εξελιχθούν τα πολιτικά αλλά κυρίως τα οικονομικά πράγματα.

Αυτό είναι πολύ πιο αναγκαίο μετά το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης του Σεπτεμβρίου που, όπως όλοι γνωρίζουμε και έχουμε ομολογήσει, έχει καθορίσει σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις στον πλανήτη.

Ο μόνος που απέφυγε συστηματικά να το δει και να το αξιολογήσει σαν τέτοιο ήταν ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Στην εισαγωγή του, αντί να αναφερθεί στο διεθνές περιβάλλον, που επηρεάζει την ελληνική οικονομία γενικά, προτίμησε να χρησιμοποιήσει είτε ορισμένα ρητά είτε διάφορες πομπώδεις εκφράσεις αποφεύγοντας όμως να μπει σε αυτό το καθοριστικής σημασίας θέμα που αφορά τη χώρα και αφορά όλους μας.

Επαναλαμβάνω, κύριε Παυλόπουλε, ότι όταν κάποιος μιλάει για τον Προϋπολογισμό πρέπει να τονίσει ποια είναι τα διεθνή δεδομένα, που ως ένα βαθμό μπορεί και να μας επηρεάζουν σημαντικά, πράγμα που βεβαίως δεν πράξατε.

Συζητώντας στο καφενείο με τους συναδέλφους μου του ΠΑΣΟΚ και προσπαθώντας να ερμηνεύσουμε γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν αναφέρεται σε αυτό το καθοριστικής σημασίας θέμα διά του Κοινοβουλευτικού της Εκπροσώπου, ακούστηκαν διάφορες ερμηνείες.

Εγώ θα σας πω τη δική μου εκτίμηση γιατί δεν το κάνετε, γιατί αποφύγετε να αναφερθείτε. Δεν το κάνετε, κυρίως γιατί ξέρετε ότι στα μεγάλα θέματα η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ο Πρωθυπουργός, ανταποκρίνονται στις ανάγκες της χώρας και τα χειρίζονται καλά. Ξέρετε ότι η χώρα βαδίζει σωστά και πηγαίνει σε ασφαλές λιμάνι.

Γι' αυτό αποφύγατε να μπείτε σ' αυτά. Μπήκατε σε δευτερεύοντα, τριτεύοντα θέματα, αναφερθήκατε και κατατρίβεστε με αυτά προσπαθώντας έτσι να φθείρετε την Κυβέρνηση. Γνωρίζετε π.χ. ότι ισχυρές οικονομίες και ισχυρές χώρες, μετά το τρομοκρατικό κτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου έχουν φθάσει να αναθεωρήσουν προς τα κάτω τους ρυθμούς ανάπτυξης του ΑΕΠ, του προϊόντος τους δηλαδή, μέχρι 50% και 70%. Τελευταίο παράδειγμα είναι η Γερμανία.

Γνωρίζετε ότι η διεθνής πλέον συγκυρία είναι προβληματική και μόνον ως ένα μικρό βαθμό δημιουργεί κάποια απαισιοδοξία. Καθόλου σ' αυτά δεν αναφερθήκατε. Δεν αναφερθήκατε σε μια αστάθεια και μια νέα αναζήτηση που έχουν οι διεθνείς αγορές, τα διεθνή χρηματιστήρια. Όλα αυτά τα θεωρήσατε δεδομένα,

γιατί επαναλαμβάνω, γνωρίζετε ότι η Κυβέρνηση μπορεί να τα χειρίστε σωστά, να αντιμετωπίσει σωστά τέτοιες δυσκολίες.

Παρ' όλο όμως που το κλίμα στο διεθνή περίγυρο δημιουργεί κάποια ερωτηματικά για την πορεία από εδώ και πέρα, εν τούτοις στη χώρα μας δικαιούμαστε -και όσοι δεν θέλουν να το ακολουθήσουν, εκ των πραγμάτων θα το κατανοήσουν μέσα στην επόμενη χρονιά- και πρέπει να αισθανόμαστε αισιοδοξία. Πρέπει να αισθανόμαστε αισιοδοξία, γιατί έχουμε την ασφάλεια του ευρώ, μετά τις μεγάλες επιλογές της Κυβέρνησης από το 1994 και ύστερα να προχωρήσει σε μια μείωση των ελλειμμάτων, σταθεροποίηση και ανάπτυξη της οικονομίας, αισιοδοξία γιατί υπάρχει μια διεθνής θετική συγκυρία που έχει σχέση με τη μείωση των τιμών του πετρελαίου που μας επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό.

Αλλά υπάρχει επίσης αισιοδοξία, γιατί υπάρχουν και άλλα πρόσθετα θετικά στοιχεία, γιατί έχουμε μείωση των επιτοκίων και μια κοινωνική γαλήνη στη χώρα μας επί αρκετά χρόνια -και έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι αυτό θα συνεχιστεί- γιατί έχουμε μια συνεχή αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, φέρτος υπερδιπλάσιο απ' ότι ο μέσος όρος των χωρών της ευρωζώνης, αισιοδοξία γιατί έχουμε πόρους πάνω από 17,5 τρισεκατομμύρια δραχμές από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που μπορούμε και πρέπει να αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αισιοδοξία γιατί έχουμε τα Ολυμπιακά Έργα, που όλη την Ελλάδα, αλλά και την εικόνα της Αττικής, μπορούν να τη μεταβάλουν και να κάνουν τις συνθήκες ζωής των Αθηναίων ή των πολιτών της Αττικής πιο ανθρώπινες.

Αλλά αυτή η αισιοδοξία μπορεί να γίνει ακόμα μεγαλύτερη, κύριοι συναδέλφοι, με τον παρόντα Προϋπολογισμό, όταν έχουμε πια στοιχεία που δεν αμφισβητούνται από κανέναν, ότι μόνο π.χ. το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων θα έχει επενδύσεις αυξημένες την επόμενη χρονιά κατά 10%, όταν μάλιστα προχθές δόθηκαν τα τελικά στοιχεία απορρόφησης του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και έχουμε ξεπεράσει το 100%.

Πρόσθετη αισιοδοξία πρέπει να έχουμε, γιατί έχουμε πράγματι μείωση του εθνικού χρέους, μείωση των ελλειμμάτων, έχουμε σιγά-σιγά ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής της χώρας. Ακόμη πρόσθετη αισιοδοξία, γιατί στον καινούριο Προϋπολογισμό δεν διστάζει η Κυβέρνηση να πραγματοποιήσει δαπανές για ορισμένους τομείς ιδιαίτερα, όπως είναι για την υγεία και πρόνοια και για την παιδεία κατά 8%, στο δε Υπουργείο Εργασίας αιώνιση των δαπανών κατά 8,8%.

Αλλά και ο εισιτηρήτης του ΠΑΣΟΚ κ. Κολιοπάνος και ιδιαίτερα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, σε τέτοιου είδους στοιχεία αναφέρθηκαν αναλυτικά και δεν νομίζω ότι πρέπει να κουράσω άλλο με αριθμούς. Θέλω να θυμίσω μόνο ότι επειδή είμαστε σε ένα στάδιο προσαρμογής στα κοινοτικά δεδομένα, πράγμα που σημαίνει ότι θα έχουμε στοιχεία και δείκτες που δεν θα είναι μόνο θετικοί -θα υπάρχουν και στοιχεία που θα καταγράφουν αντιφάσεις της ελληνικής κοινωνίας- επειδή διερχόμαστε σε ορισμένους τομείς, όπως στον αγροτικό τομέα, και ζόύμε ένα βίαιο εκσυγχρονισμό της υπαίθρου μας, θα υπάρχουν και δείκτες που είναι αρνητικοί.

Τι κάνουν, λοιπόν, αρκετοί συναδέλφοι της Νέας Δημοκρατίας και άλλων κομμάτων, όχι μόνο της Νέας Δημοκρατίας; Προσπαθούν να απομονώσουν τέτοιους δείκτες, από δευτερεύοντες να τους αναγάγουν σε πρώτους, θέλοντας έτσι να υποστηρίξουν, χρησιμοποιώντας τέτοιους είδους δείκτες, ότι τίποτα δεν πάει καλά, έρχεται η καταστροφή, η Κυβέρνηση είναι μια αποτυχημένη και όπως η Νέα Δημοκρατία με επίταση λέει, αναξιόπιστη κυβέρνηση.

Δεν είναι, όμως, καθόλου έτσι τα πράγματα και έχει σημασία να υπενθυμίσουμε -δεν χρειάζεται να το κάνω και εγώ αυτήν τη στιγμή- ότι θα πρέπει οι δείκτες που χρησιμοποιούμε να είναι τέτοιοι που να ανταποκρίνονται στην κοινωνική πραγματικότητα και στο βήμα για το άυρι και όχι επιλογή δεικτών που μας τραβούν προς τα πίσω. Θέλουν να μας οδηγήσουν να κοιτάζουμε στο παρελθόν και όχι στο μέλλον.

Είναι αρκετό, κύριοι συναδέλφοι, να δείτε την εισιτηρήτη της Νέας Δημοκρατίας στη σελίδα 48, για να διαπι-

στώσετε πώς μέσα σε τέσσερις-πέντε γραμμές προσπαθεί να αποδείξει ότι ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι αντιαναπτυξιακός. Πού καταλήγουν αυτές οι πέντε αράδες; Ότι η μόνη λύση είναι να καταργήσουμε, να καταστρέψουμε, να ιδιωτικοποιήσουμε τον δήθεν υπέροχο κρατικό τομέα. Και από την άλλη μεριά οι ίδιοι οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας –τους ακούσαμε χθες να το λένε, θα ακούσουμε υποθέτω και σήμερα και αύριο να το επαναλαμβάνουν- ως μόνιμη επωδό επαναλαμβάνουν ότι πουλάμε το δημόσιο τομέα. Από τη μια το προτείνουν, το προτρέπουν, το βλέπουν ως λύση και από την άλλη λένε γιατί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το κάνει.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά που είπα δεν είναι αρκετά, ίσως για κάποιον κακόπιστο, γιατί για τον καλόπιστο νομίζω ότι είναι υπέρ αρκετά, να πειστεί ότι πρέπει να έχουμε αισιοδοξία για το αύριο και για το μέλλον της χώρας. Γ' αυτό θα πρέπει να αναφερθώ σε ορισμένες άλλες επιλογές της Κυβέρνησης, μεγάλες επιλογές, που ανοίγουν λεωφόρους για το αύριο και για τα οποία η Νέα Δημοκρατία αποφεύγει συστηματικά να αναφερθεί.

Θα ήθελα να σας θυμίσω παραδείγματος χάρη γιατί και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας αναφέρθηκε ότι έχουμε κατ' αρχάς μία τεράστια επιτυχία της Κυβέρνησης που αναφέρεται στο ύψος των 17,5 τρισεκατομμυρίων δραχμών που είναι οι πόροι από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Θα ήθελα να ρωτήσω τη Νέα Δημοκρατία ποιος εξασφάλισε αυτούς τους πόρους, ώστε να τους έχουμε μέχρι το 2006; Είναι μια τεράστια επιτυχία της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού;

Σήμερα μας λέτε ότι είναι τόσο άφθονοι αυτοί οι πόροι, που δεν ξαναείχε η χώρα μας. Δεν ξέρω αν είναι ακριβές αυτό, αλλά θέλω να ρωτήσω, ποιος είναι η αιτία αυτής της επιτυχίας; Είναι ο Σημίτης και το ΠΑΣΟΚ; Θέλω να σας θυμίσω -για να φρεσκάρω τη μνήμη σας και όχι για ανατρέξω και για να αναμοχλεύσω, όπως αρέσκεστε να λέτε όταν ανατρέχουμε στο παρελθόν- τη δική σας πρακτική. Ξεχνάτε το '93 το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Ξεχνάτε που η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το '93 αναγκάστηκε να πάρει πίσω το πρόγραμμα που υποβάλατε, να ξαναύποβαλουμε πρόγραμμα για να μπορέσουμε να υπηρετήσουμε τη χώρα και ούτε διαμαρτυρηθήκατε ποτέ γι' αυτό; Να ένα μεγάλο παράδειγμα μιας τεράστιας επιτυχίας της Κυβέρνησης και του ΠΑΣΟΚ που σήμερα έρχεσθε να κριτικάρετε είτε ότι δεν τα υλοποιούμε καλά είτε δήθεν ότι αν ήσασταν εσείς θα μπορούσατε να τα κάνετε καλύτερα.

Επ' αυτού του θέματος επίσης θέλω να πω κάτι. Ισχυρίζεσθε ότι θα τα κάνατε και καλύτερα, διότι δήθεν εσείς είχατε το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης και μάλιστα θυμάσθε και τον Ανδρέα Παπανδρέου ή διάφορα συνθήματα παλαιότερα του ΠΑΣΟΚ, για να αποδείξετε ότι το ΠΑΣΟΚ δεν είχε ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

Θέλω λοιπόν να πω μια φράση επ' αυτού, για να τονίσω αυτό το θέμα για όσους το επικαλούνται. Ο Ανδρέας Παπανδρέου και το ΠΑΣΟΚ ήταν τόσα αντιευρωπάοι όσο σοσιαλίστης ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής με τις κρατικοποιήσεις που έκανε στη δεκαετία του '70. Τίποτε από τα δύο δεν ήταν και ήταν και τα δύο μαζί και οι δύο αυτοί ηγέτες. Και ήταν και τα δύο διότι έκαναν αυτό που είχε ανάγκη η χώρα στη συγκεκριμένη στιγμή. Μακάρι κι εμείς να μπορούμε να φανούμε αντάξιοι αυτών των γηγετών, ο καθένας βεβαίως στο χώρο του.

Θα μπορούσα να σας θυμίσω μια άλλη μεγάλη επιλογή. Δεν αμφισβητήσατε ποτέ την τεράστια επιτυχία στο Ελσίνκι. Δεν αμφισβητήθηκε ποτέ από κανέναν οι νέες λεωφόροι που ανοίχτηκαν στη βαλκανική μας πολιτική ακόμη και τη δύσκολη επιλογή στις σχέσεις μας με την Τουρκία. Δεν αμφισβητήθηκε ποτέ η επιλογή από το 1994 μέχρι σήμερα να ενταχθούμε στο ευρώ με θυσίες που πλήρωσαν ιδιαίτερα οι αδύναμοι Έλληνες. Δεν αμφισβητήσατε ποτέ καμιά τεράστια πρωταρχική επιλογή του ΠΑΣΟΚ τα τελευταία χρόνια. Και για να προκαλέσετε δήθεν φθορά επιλέγετε δευτερεύοντα και τριτεύοντα θέματα, θέματα διαχείρισης όπου πράγματι το ΠΑΣΟΚ έχει προβλήματα εκεί προσπαθώντας να κάνετε δήθεν αντιπολίτευση.

Δεν έχω καμία αμφιβολία, κύριοι συνάδελφοι, ότι και σεις,

όλοι μας συμφωνούμε στις μεγάλες επιλογές. Άλλα είναι κρίμα για δευτερεύοντα θέματα εκεί να προσπαθείτε να κάνετε δήθεν αντιπολίτευση και μάλιστα πολλές φορές αντιπολίτευση με ανεπιτυχή και μίζερο τρόπο.

Θέλω όμως να υπογραμμίσω ότι ενώ η χώρα μας και το ΠΑΣΟΚ –πρωτίστως όμως η χώρα- με αυτές τις μεγάλες επιλογές, με αυτές τις σωστές επιλογές, με αυτές τις επιλογές που πράγματι ανοίγουν δρόμο για τον καινούριο αιώνα που ξεκίνησε πάει καλά, εμφανίζει προβλήματα το ΠΑΣΟΚ. Και δεν έχω κανένα ενδοιασμό να σταθώ προς την Κυβέρνηση και να πω ορισμένες από αυτές τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το ΠΑΣΟΚ. Ενώ ο Πρωθυπουργός δίνει εντολές να αντιμετωπίζονται προβλήματα της καθημερινότητας του πολίτη, υπάρχουν τομείς όπου η Κυβέρνηση –ορισμένα Υπουργεία- δεν είναι τόσο αποτελεσματική όσο οι ανάγκες επιβάλλουν να είναι αποτελεσματικοί οι Υπουργοί. Και δεν έχω καμιά δυσκολία να πω παραδείγματος χάρη, ότι δεν μπορεί η Κυβέρνηση μας αυτή, που όλα τα στελέχη, όλοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ στηρίζουμε, δεν πρέπει να καθυστερήσει άλλο στο να κάνει πράξη το μητρώο αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων για να ανασάνει η ύπαιθρος.

Και θα παρατηρήσετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ούτε από την πλευρά της παραδοσιακής Αριστεράς ούτε από τη Νέα Δημοκρατία τίθεται θέμα επισήμως, υπεύθυνα για λειτουργία μητρώων αγροτών, δηλαδή ενίσχυσης των πραγματικών αγροτών. Στα καφενεία όμως, Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, μακριά από την αίθουσα αυτή και μακριά από υπεύθυνες αποφάσεις λένε εντελώς διαφορετικά από τη θέση που δεν πάρωνται η Νέα Δημοκρατία εδώ. Άλλα δεν θα είχα καμία δυσκολία να υπογραμμίσω και να πω τη χάρα που αισθάνθηκα όταν ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μήλησε για περιφερειακές ανισότητες, ακόμα και για ενδιαπεριφερειακές ανισότητες. Και το ζούμε εμείς στη Δράμα, στην Καβάλα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης έντονα αυτό. Άλλα αφού η Κυβέρνηση το βλέπει, ο Υπουργός το ομολογεί, θα πρέπει να λυθεί. Δεν μπορεί να παραμένει εσαεί αυτή η αδικία σε βάρος κάποιων νομών. Δεν μπορεί η Κυβέρνηση διά του Πρωθυπουργού –ορθώς- να διακηρύξτε ότι το 80% των πόρων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης θα πάει στην ύπαιθρο και αυτό να μη γνωρίζουμε αν πάει κατά τον ίδιο τρόπο σε όλες τις περιφέρειες και σε όλους τους νομούς.

Είχε την ευκαρία χθες ο συνάδελφός μου εκ Δράμας κ. Δαΐλακης να θέξει μερικά από τα προβλήματα του νομού αυτού, για τη «SOFTEX» που καρκινοβατεί και που έγινε μια ατυχέστατη ιδιωτικοποίηση χωρίς να φταίει η Βουλή, για το ΤΕΙ, για το μεταβατικό εφετείο, για τα επενδυτικά κίνητρα καθώς και άλλα που δεν είναι μόνο προβλήματα της Δράμας, κύριοι συνάδελφοι. Κάθε νομός έχει τέτοιοι είδους μικρά ή μεγάλα προβλήματα.

Προηγουμένως μιλούσα με το συνάδελφό μου κ. Βρέντζο και μου έλεγε άλλα προβλήματα του Ηρακλείου για τα οποία πρέπει επιτέλους να υπάρξει απάντηση μέσα στο 2002, διότι ο Προϋπολογισμός θέτει στόχους, βάζει πόρους, κατανέμει ποσά και από κει και πέρα η εφαρμογή δεν είναι μικρότερη σημασίας από τους αρμόδιους Υπουργούς.

Θα ήθελα να απαντήσω όμως κύριοι συνάδελφοι, στον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος ανέφερε διάφορα πομπώδη θέματα θέλοντας να οδηγήσει τη σκέψη των συναδέλφων σε διάφορες άλλες πλευρές, τα εξής: Όχι σε μεγάλη απόσταση από την Αίθουσα που εμείς συζητούμε ήταν η Βουλή των Δήμων των Αθηναίων. Προς το τέλος της κλασικής περιόδου όταν στρατηγός ήταν ο Φωκίων, κάποιος νέος με πομπώδεις εκφράσεις, σηκωθήκε στην Εκκλησία του Δήμου και λέγοντας μεγάλα και ωραία λόγια, χωρίς όμως περιεχόμενο, τον εμέμφετο. Ο Φωκίων πήρε μετά το λόγο και του είπε κάτι το οποίο θέλω να θυμηθούμε όλοι: «Οι λόγοι σου, ω μειράκιον, εσίκασι κυπαρίττοις. Μεγάλοι γαρ όντες και υψηλοί, καρπούς οι φέρουσι». Δηλαδή αν θέλουμε να το πούμε στη νεοελληνική λέγει ότι «οι λόγοι σου παλικαράκι μου μιούζουν με κυπαρίσσια που είναι μεγάλα ψηλά αλλά δεν κάνουν καρπό».

Ο κ. Παυλόπουλος δεν έχει ούτε το άλλοθι του να είναι μειράκιον γι' αυτά που λέει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός είναι αναπτυξιακός και είναι ενταγμένος στις ανάγκες της χώρας στη βαλκανική πολιτική στην πολιτική της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα εθνικά μας συμφέροντα. Είναι Προϋπολογισμός που προωθεί την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή. Είναι Προϋπολογισμός που θέτει σε πρώτη προτεραιότητα την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ο Προϋπολογισμός που έχει ανάγκη η χώρα. Γι' αυτό στηρίζουμε όλοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ τον Προϋπολογισμό του 2002. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πετέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σαλμάς έχει το λόγο και στη συνέχεια θα μιλήσει ο Υπουργός κ. Ρέππιας.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο βασικότερος στόχος σε έναν προϋπολογισμό είναι η δημιουργία συνθηκών οικονομικής ανάπτυξης που επιτυχάνεται με τα ποικίλα δημοσιονομικά επενδυτικά και κοινωνικά μέτρα που εφαρμόζονται. Τέτοιες συνθήκες δεν διαιροφρώνονται από τον Προϋπολογισμό του 2002 που συζητάμε σήμερα και επομένως σε καμία των περιπτώσεων δεν μπορεί να ονομασθεί και να βασιτισθεί ο Προϋπολογισμός σαν αναπτυξιακός.

Αντί, λοιπόν, η Κυβέρνηση να ασχοληθεί με την ουσία της οικονομικής σύνθεσης που διέρχεται η χώρα μας, δαπάνησε όλον της το χρόνο στην επικοινωνιακή παραπλάνηση του ελληνικού λαού. Οι χώρες δεν κυβερνώνται με επικοινωνιακά τρικ. Δεν κυβερνώνται με δημιουργικές λογιστικές και αλχημείες στην παρουσία των οικονομικών δεικτών.

Ο κ. Σημίτης προσπαθεί να μας πείσει για μια εικόνα ανάπτυξης που δεν υπάρχει. Μας λέει, λοιπόν, πολύ συχνά ότι η ελληνική οικονομία πετυχαίνει ρυθμούς ανάπτυξης γύρω στο 5%. Αυτή η πρόβλεψη έχει διαψευσθεί. Τώρα επισήμως βρισκόμαστε στο 3,8%, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος δίνει στοιχεία για 3,5% και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο 3%.

Ο κύριος Πρωθυπουργός, βέβαια ξεχνά να μας πει ότι ακόμα και αυτοί οι ρυθμοί οφείλονται κατά κύριο λόγο στις αθρόες ευρωπαϊκές ενισχύσεις, καθώς και την πρωτοφανή επέκταση της καταναλωτικής και της στεγαστικής πίστης των δανείων και των καρτών, που έχουν γονατίσει τα ελληνικά νοικοκυριά.

Ξεχνά να πας πει ο κύριος Πρωθυπουργός ότι αυτή η δήθεν ανάπτυξη βασίζεται σε έμμεσο δανεισμό, τον οποίο θα βρούμε σύντομα μπροστά μας, προμέτοχα, προμερίσματα, αγρομετόχα, προέσοδα, κεφαλοποιήσεις τόκων και κάθε είδους τεχνώματα που όλα μαζί φτάνουν στο 9% του ΑΕΠ. Στην πραγματικότητα πρόκειται βεβαίως για κρυφά και έμμεσα χρέο τα οποία υποθηκεύουν τα επόμενα έτη ακριβώς με τον τρόπο που έχει γίνει και στα μέσα της δεκαετίας του '80 με τις γνωστές συνέπειες.

Η πόρεια όλων των βασικών δεικτών είναι τρομακτική. Η χώρα βρίσκεται τελευταία στους θετικούς δείκτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρώτη στους αρνητικούς. Το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών έχει καρφωθεί στο 7% του ΑΕΠ και δείχνει ότι η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας είναι πολύ χαμηλή.

Κομπάζει η Κυβέρνηση ότι δήθεν με τους ρυθμούς ανάπτυξης επιτυχάνεται η πραγματική σύγκλιση. Μία από τις επιτυχίες που συνεχώς προβάλλουν οι ομιλητές του κυβερνώντος κόμματος είναι η βελτίωση των ελλειμμάτων του Προϋπολογισμού. Όμως η δημιουργική λογιστική έχει χρησιμοποιηθεί στο έπακρο και αλλοιώνει σε μεγάλο βαθμό την αλήθεια. Με την απόκρυψη δαπανών και το τεχνικό φούσκωμα των εσόδων, το παρουσιαζόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα είναι πολύ πιο μικρό από το πραγματικό. Επιπλέον αυτήν την ψεύτικη εικόνα της ανάπτυξης ο κύριος Πρωθυπουργός τη στήριξε σε όχι λιγότερους από ογδόντα εππά νέους φόρους που θέσπισε τα τελευταία χρόνια. Αντί δηλαδή να εκσυγχρονίσει το φορολογικό σύστημα και να το κάνει να βοηθά στην αναπτυξιακή διαδικασία, το μετέτρεψε σε όργανο εξόντωσής της γονατίζοντας και τις επιχειρήσεις και τους μισθωτούς. Την ίδια στιγμή βέβαια δεν βρήκε το κουράγιο να προχωρήσει στις αποκρατικοποιήσεις. Απλά μόνο επέμεινε σε μερικές μίζερες μετοχοποιήσεις με μοναδικό σκοπό να εισπράξει μερικά δισεκατομμύρια για να του βγουν τα νούμερα στις λογιστικές αλχημείες.

Τα μεγέθη της οικονομίας μαρτυρούν την πικρή αλήθεια. Η ανεργία –ακούσατε– διογκώνεται σταθερά και έχει φτάσει στο 12%, η μεγαλύτερη των τελευταίων τριάντα ετών, όταν ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 7,7%.

Η Ελλάδα είναι ουραγός στην παραγωγικότητα και στην ανταγωνιστικότητα. Έχει από τα υψηλότερα ποσοστά στο δημόσιο χρέος. Όταν ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 61,8% του ΑΕΠ, εμείς στη χώρα μας έχουμε πάνω από 100% του ΑΕΠ.

Παρουσιάζει στασιμότητα στις εξαγωγές και έχει έντονα ελλειμματικό ισοζύγιο πληρωμών. Αυτά δε δεν τα αμφισβητεί κανείς.

Υπάρχει διεύρυνση των περιφερειακών ανισοτήτων και βεβαίως το νούμερο που είναι της ντροπής, είναι ότι πάνω από δυόμισι εκατομμύρια Έλληνες ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Το διαδέσιμο εισόδημα των μισθωτών είναι στάσιμο και οι προσδοκίες των νοικοκυριών αρνητικές.

Υπάρχει δραματική μείωση των αποταμιεύσεων χιλιάδων μικροεπενδυτών μετά την κατάρρευση του χρηματιστηρίου, την ίδια ώρα που ο πρώην Υφυπουργός Οικονομικών και νυν «τσάρος» της οικονομίας, σύμφωνα και με τις καταγγελίες του συνάδελφου κ. Ρεγκούζα χθες στη Βουλή, έμπαινε και έβγαινε στο χρηματιστήριο σαν ένας καιροσκόπος. Και ενώ σήμερα απασχολεί όλον τον Τύπο καμία απάντηση δεν είδαμε.

Σύμφωνα με την παγκόσμια τράπεζα όσο και τη διεθνή διαφάνεια, η χώρα μας καταλαμβάνει την πρώτη θέση με βάση τους δείκτες στη διαφθορά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Και έρχομαι τελευταία στον αγροτικό τομέα, που είναι και στην επικαιρότητα, μιας και προσπαθείτε εντέχνων να καλυφθεί το μεγάλο πρόβλημα των αγροτών με το επικοινωνιακό τρικ του αποπροσανατολισμού.

Έχουμε μείωση του αγροτικού εισοδήματος ως ποσοστό του ΑΕΠ από 9% το 1993 στο 7% το 2001. Έχουμε αύξηση του κόστους παραγωγής, μιστρήσεις και απώλειες κοινοτικών κονδυλίων του τελευταίου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στις έγγιες βελτιώσεις, στα δίκτυα άρδευσης, στις μεταποιητικές βιομηχανίες, σε δασικά μέτρα, στον έλεγχο παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού, στη γενετική βελτίωση της ζωικής παραγωγής, στην αναδιάρθρωση καπνών, αμπελώνων και στην αλιεία.

Έχουμε μεγάλες καθυστερήσεις έως και δύο χρόνια στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στα προγράμματα για τους νέους αγρότες, στα σχέδια βελτίωσης, στις πρώτες συντάξεις και διάθεση πολύ μικρού ποσοστού, 6,5% έναντι 14,5% του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για τον αγροτικό τομέα, με δεδομένη και την αυστηρότητα στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Έχουμε διάθεση πολύ μειωμένων κονδυλίων στον κρατικό προϋπολογισμό για τα αρδευτικά έργα. Έχουμε διεύρυνση του ελλειμματος του εμπορικού ισοζυγίου, αγροτικών προϊόντων στα 358 δισεκατομμύρια δραχμών το 2000 και στα 208 δισεκατομμύρια δραχμές το πρώτο εδάμηνο του 2001.

Έχουμε επίσης παρεμπόδιση της αγροπαλησίας των χωραφών με το νέο θεσμό «ΑΓΡΟΓΗ» με μεγάλη μείωση της αξίας των χωραφών.

Επίσης καθυστερήσεις στην καταβολή των επιδοτήσεων και παράνομες παρακρατήσεις και χρέοι 35 δισεκατομμυρίων του δημοσίου προς τον ΕΛΓΑ και άρνηση βεβαίως της Κυβέρνησης να στηρίξει τον ΕΛΓΑ.

Έρχομαι τώρα να πω δυο λόγια συγκεκριμένα, για να αποδείξω την πλήρη εγκατάλειψη της περιφέρειας και την πλήρη ασυμφωνία των διακηρύξεων σας περί οικονομικής ευρωποτικής και του προβλήματος της περιφέρειας.

Ας μας απαντήσει η Κυβέρνηση ποια κονδύλια είναι εγγεγραμμένα στον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη βελτίωση του εθνικού οδικού άξονα στην Αιτωλοακαρνανία. Ποια κονδύλια είναι εγγεγραμμένα για την παραϊόνιο οδό. Ποια κονδύλια είναι εγγεγραμμένα για το νοσοκομείο του Αγρινίου. Και όσα σας λέω είναι προεκλογικές δεσμεύσεις του Πρωθυπουργού.

Ποια κονδύλια είναι εγγεγραμμένα για τη δημιουργία του εφετείου. Ποια κονδύλια είναι εγγεγραμμένα για το ανεξάρτητο πανεπιστήμιο δυτικής Στερεάς Ελλάδος, που ο Πρωθυπουργός προεκλογικά από την πλατεία του Αγρινίου ανακοίνωσε. Και βεβαίως, αφού είμαστε τόσο εύρωστοι οικονομικά, γιατί δεν υπάρχει ούτε ένα κρεβάτι εντατικής μονάδας θεραπείας, που να λειτουργεί στο μεγαλύτερο σε έκταση νομό της χώρας, στην Αιτωλοακαρνανία. Γιατί δεν έχετε χρήματα για να καλύψετε το κόστος λειτουργίας ούτε ενός κρεβατιού εντατικής μονάδας θεραπείας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Και βεβαίως ποτέ δεν μας απαντήσατε, το υποτιθέμενο έργο της σιδηροδρομικής ζεύξης Κρυονερίου-Αγρινίου από το 1995, που σταμάτησε με υπαιτότητα του ΟΣΕ και ο ανάδοχος που διεκδικεί 1,5 δισεκατομμύρια ποινική ρήτρα αποζημίωση, ποτέ δεν συνέχισε. Και βεβαίως δεν μας απαντήσατε για τα μεγάλα αρδευτικά έργα στην Αιτωλοακαρνανία. Δεν μας απαντήσατε για το φράγμα των Αχερών, που τα 8 δισεκατομμύρια έγιναν 4 δισεκατομμύρια και που δεν περατώνεται το έργο. Δεν μας απαντήσατε για το αρδευτικό έργο του Βάλτου στις περιοχές Αμφιλοχίας, Λουτρού και Ανοιξιάτικου που έχει μείνει στις υποσχέσεις και είναι στα μισά εδώ και δέκα χρόνια. Δεν μας απαντήσατε για τον εκσυγχρονισμό του αρδευτικού έργου της Πλαμφίας, για τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών έργων Παραβόλας και της πεδιάδας του Αχελώου.

Με όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε -και τελειώνω- δεν μπορεί κανείς να πιστέψει τα όσα μας λέτε και βεβαίως καταψηφίζουμε τον Προϋπολογισμό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Υπουργός Εργασίας κ. Ρέππας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνία - κώνων Ασφαλίσεων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι καθηλωμένο η συζήτηση στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό να αποτελεί μία ευκαιρία για όλα τα κόμματα να αναδείξουν το σύνολο της πολιτικής τους. Ιδίως για την Κυβέρνηση η συζήτηση αυτή προσφέρεται προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για την εφαρμοζόμενη πολιτική και να τεθούν οι στόχοι για την επόμενη περίοδο. Κάθε χρόνο η κορυφαία αυτή διαδικασία έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά βάσει συγκεκριμένων παραγόντων ή των συνθηκών που επικρατούν γενικότερα. Κατά την άποψή μου η φετινή συζήτηση για τον Προϋπολογισμό οριοθετείται από τέσσερις βασικούς παράγοντες. Πρώτον, την αβεβαιότητα στο διεθνές περιβάλλον μετά την πρόσφατη τρομοκρατική επίθεση. Η παγκόσμια οικονομία αντιμετωπίζει το φάσμα της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, πράγμα που έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις και στο κοινωνικό πεδίο, ιδίως όσον αφορά στην αύξηση της ανεργίας αλλά και στην ευρύτερη διαδικασία των εξελίξεων της παγκοσμιοποίησης.

Είναι αξιοσημείωτο ότι σ' αυτό το δυσμενές διεθνές κλίμα η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει τις προκλήσεις με την προσδοκία που γεννά ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Είναι σημαντικό να πούμε ότι για μια ακόμη φορά ότι την επόμενη χρονιά η Ελλάδα και πάλι θα κινηθεί σε ένα επίπεδο που είναι διπλάσιο από τον κοινοτικό μέσο όρο. Μεγάλες οικονομίες, όπως η Ιαπωνία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Γερμανία, έχουν αντιμετωπίσει το φάσμα της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, έχουν αναθεωρήσει τους στόχους τους, κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα λόγω της ύφεσης στην οποία έχουν εισέλθει οι οικονομίες τους.

Ο Προϋπολογισμός, λοιπόν, που συζητούμε με βάση αυτό το δεδομένο είναι προϋπολογισμός ανάπτυξης για την οικονομία και γενικά για τη χώρα.

Δεύτερον, η ενταξη της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, η υποδοχή του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος. Και μάλιστα λόγω διαφοράς ώρας στη χώρα μας οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα πρώτοι αυτοί να χρησιμοποιήσουν και να συναλλαγούν στο νέο νόμισμα.

Αυτός ο πρώτος Προϋπολογισμός, που τα μεγέθη του αποτιμώνται σε ευρώ, φανερώνει τη μεγάλη πρόοδο της ελληνικής οικονομίας. Διανύσαμε μεγάλη πολιτική απόσταση σε συμπυκνωμένο χρόνο. Με το κοινό νόμισμα έχουμε στη διάθεσή μας

ένα ακόμη ισχυρό όπλο για την εφαρμογή μιας πολιτικής που προσφέρει σιγουριά και ασφάλεια σε όλους.

Ο συζητούμενος Προϋπολογισμός, λοιπόν, είναι προϋπολογισμός ασφάλειας και σιγουριάς για τον πολίτη.

Τρίτον, ο προϋπολογισμός του οποίου ολοκληρώνεται η εφαρμογή, ήταν ο πρώτος πλεονασματικός μετά από πάρα πολλά χρόνια. Ο νέος Προϋπολογισμός που συζητούμε και θα εφαρμοστεί με αντίστοιχη αξιοπιστία είναι και αυτός πλεονασματικός.

Η Ελλάδα ανήκει πλέον στις χώρες όπου επικρατεί δημοσιονομική σταθερότητα κι έτσι διασφαλίζονται διαδικασίες ανάπτυξης, οικονομίας και τελικώς όχι μόνο κατοχυρώνεται αλλά διευρύνεται το κοινωνικό κεκτημένο, οικοδομούμε το νέο κοινωνικό κράτος. Ο υπό ψήφιση Προϋπολογισμός είναι προϋπολογισμός για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας αλλά και για τον κοινωνικό χαρακτήρα της οικονομίας μας.

Τέταρτον, η πρόσδοσ των έργων που είναι ενταγμένα στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και η εντατικοποίηση της ολυμπιακής προετοιμασίας προσφέρουν νέες δυνατότητες και δικαιολογούνται τα κλίμα αισιοδοξίας ότι θα ανταποκριθούμε και στις νέες προκλήσεις όπως μέχρι τώρα. Πιστεύουμε ότι όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα έργα, οι δράσεις, πρέπει μεταξύ των άλλων να συνδεθούν με συγκεκριμένους κοινωνικούς στόχους, όπως είναι και αυτός που αφορά στην αύξηση της απασχόλησης. Η κοινωνική παρέμβαση, προκειμένου η αγορά να λειτουργεί τροφοδοτώντας την ανάπτυξη, είναι απαραίτητο να εκφραστεί με τη θέσπιση μεταξύ των άλλων συγκεκριμένων δεικτών που θα αποτιμούν την απασχόληση η οποία προκύπτει μέσα απ' αυτές τις αναπτυξιακές δράσεις.

Ακόμη, η συνέχιση της εφαρμογής συγκεκριμένων πρωτοβουλίων κοινωνικής πολιτικής, όπως η αύξηση του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης για τριακόσιες πενήντα χιλιάδες οικογένειες στη χώρα μας ή η αύξηση της προνοιακής αγροτικής σύνταξης για οκτακόσιους χιλιάδες συνταξιούχους αγρότες κατά 5.000 δραχμές το μήνα, φανερώνει ότι στη χώρα μας αποτελούν πλέον παρελθόν οι χάριν προεκλογικών αναγκών εξαγγελίες και παροχές, αφού έχει επικρατήσει ένας μακρόπονος σχεδιασμός με επιλογές μέσω των οποίων διοχετεύεται στην κοινωνία μέρος του εθνικού προϊόντος στο πλαίσιο μιας αντισταθμιστικής αναδιανεμητικής πολιτικής.

Η σύγκριση είναι συντριπτική. Το 1993 η προνοιακή αγροτική σύνταξη ήταν στις 13.000 δραχμές με πληθωρισμό 15%. Τώρα, το 2002 η αντίστοιχη σύνταξη ξεπερνά τις 53.000 δραχμές με πληθωρισμό κάτω από το 3%. Ο υπό ψήφιση Προϋπολογισμός είναι προϋπολογισμός λοιπόν για την απασχόληση και την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Εν τέλει ο Προϋπολογισμός που συζητούμε είναι ένας ρεαλιστικός και χρήσιμος προϋπολογισμός. Ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα και απασχόληση είναι η εφικτή απάντηση της Ελλάδας σ' ένα περιβάλλον κρίσης.

Η Κυβέρνηση αισθάνεται ικανοποίηση και ευθύνη. Ικανοποίηση για ότι πετύχαμε ως χώρα και μεταξύ των άλλων για το ότι η ζωή των πολιτών βελτιώθηκε σημαντικά το χρόνο που πέρασε. Και ευθύνη και μάλιστα αυξημένη λόγω των συνθηκών διεθνούς κρίσης που επιβάλλουν να παραμείνουμε προστηλωμένοι στους στόχους μας και συνεπείς στην πολιτική μας.

Το Υπουργείο Εργασίας φιλοδοξεί να έχει τη δική του χρήσιμη και θετική συμβολή στην πορεία για την ισχυρή κοινωνία, την ισχυρή Ελλάδα του 2004. Στόχος μας είναι μέσω πολλαπλών δράσεων να οδηγήσουμε στη βελτίωση της ζωής των εργαζομένων από υλική και θητική άποψη, αξιοποιώντας την ευνοϊκή δυναμική της σύγκλισης, που προκαλεί η συμμετοχή της Ελλάδας στην ευρωζώνη. Για μας η πρόσκληση του Προϋπολογισμού του 2002 είναι να επιβεβαιώσουμε για μια ακόμη φορά ότι η άσκηση κοινωνικής πολιτικής είναι συστατικό στοιχείο της αναπτυξιακής διαδικασίας και όχι μόνο παρακολούθημά της.

Η χώρα μας ακολουθεί ιδιαίτερως από το 1994 μέχρι σήμερα, για πρώτη φορά από την ίπαρξη της ως συντεταγμένη και θεσμική πολιτεία, ένα συγκεκριμένο σχέδιο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, σταθερά και απαρέγκλιτα, χωρίς ταλαντεύσεις και εφαρμόζει μια συνολική πολιτική διαρθρωτικών μετα-

βολών σε όλα τα επίπεδα, με στόχους μετρήσιμους που υπόκεινται σε συνεχή αξιολόγηση και προσαρμογή. Ο κόσμος της εργασίας, αλλά πέραν αυτού οι άνεργοι, οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι κοινωνικά αποκλεισμένοι, αποτελούν τις μεγάλες προτεραιότητές μας. Και αυτούς αφορούν οι βασικές επιλογές μας στο πλαίσιο του νέου υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν διεθνώς ένα μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα. Οι συνθήκες αλλάζουν με ταχύτατους ρυθμούς. Λόγω των νέων τεχνολογιών δημιουργείται ένα νέο εργασιακό και παραγωγικό περιβάλλον. Μεγάλα τμήματα της ανειδίκευτης εργασίας αωθούνται στο περιθώριο. Η υψηλή εξειδίκευση και τα διαρκώς αποκτούμενα επαγγελματικά προσόντα συνθέτουν τη σύγχρονη ζήτηση. Ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας συρρικνώνεται, ενώ διογκώνεται ο τριτογενής. Η παγκόσμια κινητικότητα των κεφαλαίων προκαλεί την κινητικότητα και της ανεργίας. Ο κόσμος της εργασίας διευρύνεται. Οι γυναίκες κάνουν δυναμική την παρουσία τους στην αγορά εργασίας. Με μια φράση, ζούμε σε μια περίοδο ταχύτων και ουσιαστικών αλλαγών.

Η ανάπτυξη που μέχρι πριν λίγα χρόνια θεωρούνταν μοναδική συνταγή για την αύξηση της απασχόλησης, φαίνεται πλέον ότι αν και παραμένει η βασική, η καλύτερη συνταγή, δεν αρκεί. Η αγορά εργασίας ιδιαίτερως στην Ελλάδα υφίσταται πολλαπλές πιεσεις. Η συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα, του οποίου το ποσοστό στην Ελλάδα είναι σχετικά υψηλό στα πλαίσια των γενικότερων τάσεων των βιομηχανικών κοινωνιών, είναι ο πρώτος σημαντικός παράγοντας που πιεζεί προς την κατεύθυνση αύξησης της ανεργίας στην Ελλάδα. Η αναδιάρθρωση της μεταποιητικής βιομηχανίας, η αύξουσα συμψετοχή των γυναικών στην παραγωγική διαδικασία και βεβαίως το μεταναστευτικό ρεύμα, νόμιμο και μη, που σήμερα υπολογίζεται σε περίπου ένα εκατομμύριο άτομα στη χώρα μας.

Με την εκπόνηση σε ετήσια βάση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την απασχόληση έχουμε θέσει με τρόπο συνεκτικό και με ιεράρχηση τους στόχους μας για το θέμα αυτό που αποτελεί για εμάς -επαναλαμβάνω- μεγάλη προτεραιότητα.

Στα πλαίσια αυτά οι κεντρικές μας πολιτικές αποβλέπουν στην εφαρμογή ενεργών πολιτικών απασχόλησης. Η κάποτε κυρίαρχη λογική της προστασίας των ανέργων μόνο μέσω παθητικών πολιτικών, όπως ήταν τα επιδόματα ανεργίας, δίνει τη θέση της στην πολιτική της επανεκπαίδευσης, της επανακάταρτησης των εργαζομένων, ώστε να καταστούν απασχολήσιμοι, δηλαδή ικανοί να διεκδικήσουν μία θέση εργασίας με βάση τις αποκτηθείσες δεξιότητες από την εκπαίδευσή τους.

Στοχεύουμε στην ποιοτική αναβάθμιση των δομών στήριξης των πολιτικών απασχόλησης και την επέκτασή τους μέσω συνεργασιών με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στοχεύουμε στην προσαρμογή του εργασιακού προτύπου με συνδυασμό της ευελιξίας με την ασφάλεια των εργαζομένων και στην εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με τα κρατούντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στοχεύουμε στην αναβάθμιση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και στη σύνδεσή του με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Στοχεύουμε στην ενεργό παρέμβασή μας στο μείζον θέμα της αναδιάρθρωσης του δευτερογενούς τομέα, με στόχο την επανένταξη του εργατικού δυναμικού, που οδηγείται σε απολύσεις στη νέα αγορά εργασίας.

Στοχεύουμε στην αποτελεσματική προώθηση των ενεργειών για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στοχεύουμε στην ενθάρρυνση τοπικών πρωτοβουλιών ανάπτυξης με τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κοινωνικών και παραγωγικών φορέων, αλλά και άλλων εθελοντικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Οι νέες πολιτικές απασχόλησης που ακολουθούμε βρίσκονται στην αιχμή τώρα της πλήρους εφαρμογής τους και προσδοκούμε σημαντικά αποτελέσματα.

Είναι χαρακτηριστικό –και αυτό αποτελεί ένα πρώτο, αλλά σαφές δείγμα- ότι ενώ στις ευρωπαϊκές χώρες η ανεργία διογκώνεται, στην Ελλάδα το ποσοστό ανεργίας εμφανίζει μετά από καρό πτωτική τάση.

Στο σημείο αυτό αξίζει να τονίσουμε την όλο και μεγαλύτερη βαρύτητα, που αποκτούν για την Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία χρόνια τα θέματα κοινωνικής πολιτικής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει κοινωνική απένταση όπου κεντρική θέση έχουν τα θέματα της απασχόλησης και της αντιμετώπισης της ανεργίας, όπως επίσης τα θέματα των πολιτικών για την κοινωνική προστασία και για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και των κινδύνων της φτώχειας.

Με βάση την εμπειρία που αποκομίσαμε και αξιοποιώντας τα κονδύλια που η Κυβέρνηση μας εξασφάλισε στο πλαίσιο της Συνόδου του Βερολίνου, καλούμαστε να εφαρμόσουμε τις βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής για την απασχόληση στο πλαίσιο της γενικότερης στρατηγικής μέχρι το 2006 που έχει εκπονήσει μέχρι το 2006 η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Περίπου 1 τρισεκατομμύριο δραχμές θα διατεθεί μέσω συντονισμένων δράσεων πολλών επιπέδων για την προώθηση αυτής της πολιτικής.

Το επιχειρηματικό πρόγραμμα για την απασχόληση ύψους 680 δισεκατομμύριων δραχμών έχει ξεκινήσει και εξελίσσεται ικανοποιητικά, ενώ ακόμη 240 δισεκατομμύρια δραχμές, με στόχο την αύξηση της απασχόλησης, θα διατεθούν μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Άλλες δράσεις στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων άλλων Υπουργείων, ιδιαίτερως δε το επιχειρηματικό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» ύψους 80 δισεκατομμύριων δραχμών, οδηγούν στη δημιουργία νέων θέσεων και νέων ευκαιριών απασχόλησης.

Η πολιτική μας βασίζεται σε τέσσερις βασικούς πυλώνες. Στη βελτίωση της απασχολησμότητας, στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος, στην ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους στο νέο περιβάλλον, στην ενίσχυση της ισότητας των δύο φύλων στην εργασία.

Μέχρι το 2004 –το έχουμε πει και παραμένουμε σε αυτήν τη θέση– στόχος μας είναι η δημιουργία τριακοσίων χιλιάδων νέων θέσεων απασχόλησης, τριακοσίων χιλιάδων νέων θέσεων κατάρτισης, ενώ τριακόσιες χιλιάδες εργαζόμενοι θα ενταχθούν σε προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης και σε προγράμματα επανακατάρτισης για τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους.

Γενικότερα, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο θα επανακαταρτιστούν συνολικά επτακόσιες ενενήντα χιλιάδες άτομα με δράσεις για τις οποίες θα διατεθεί 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ πεντακόσιες ενενήντα χιλιάδες άτομα θα καταρτιστούν μέσω δράσεων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, για τις οποίες δράσεις θα διατεθούν 566 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το πέρας του προγράμματος αυτού.

Βασική εργαλεία στην πολιτική μας είναι:

Ο νέος Ο.Α.Ε.Δ., ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, ο οποίος θα αρχίσει να λειτουργεί με βάση το νόμο που πρόσφατα ψήφισε η Βουλή.

Η επέκταση των Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης (Κ.Π.Α.) που σήμερα είναι περίπου πενήντα και θα φτάσουν στο τέλος της περιόδου τα εκατό σε όλη τη χώρα.

Η βελτίωση των πιστοποιημένων δομών δράσης και κατάρτισης με στόχο τη διά βίου μάθηση και η διάρθρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος εκπαίδευσης των ενηλίκων.

Μέχρι το 2006 επενδύουμε 2,1 τρισεκατομμύρια δραχμές σε ανθρώπινους πόρους. Είναι η μεγαλύτερη επένδυση που έγινε ποτέ σε ανθρώπινο δυναμικό. Πιστεύουμε ότι η επένδυση αυτή θα δώσει θεαματικά αποτελέσματα με τη δημιουργία χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας.

Η αποτελεσματικότητα της μάχης κατά της ανεργίας έχει σαν προϋπόθεση τη μετάβαση από τις παθητικές στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Μετά τον πρόσφατο νόμο για τη δημιουργία του νέου Ο.Α.Ε.Δ., με τη δημιουργία τριών θυγατρικών εταιρειών, πιστεύουμε ότι έχουμε τις δυνατότητες να αντιμετωπίσουμε τα οξυμένα προβλήματα σε αυτόν τον κοινωνικό τομέα με την εφαρμογή μέτρων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και χορήγησης οικονομικών κινήτρων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

ή για την ανάπτυξη αυτοτελών επιχειρηματικών δράσεων.

Ιδιαιτέρως αξίζει να τονίσουμε το μοντέλο της παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών σε άνεργους πολίτες, προκειμένου να συζεύξουμε τις ανάγκες κάθε τοπικής αγοράς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτήν την τοπική αγορά με τις δεξιότητες, τα εφόδια, τα προσόντα κάθε ενδιαφερόμενου να διεκδικήσει μια θέση εργασίας.

Η Κυβέρνηση μας διαχρονικά εργάζεται στο πλαίσιο μείζονων νομοθετικών παρεμβάσεων, στην κατεύθυνση της μείωσης του χρόνου εργασίας και της εισαγωγής κανόνων ευελξίας της αγοράς εργασίας με προστασία πάντοτε των εργασιακών δικαιωμάτων.

Η μεγάλη συζήτηση που έχει ανοίξει σε πανευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα για τη θέσπιση κανόνων, που δεν παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα και τις παραγωγικές επενδύσεις έχει αντιμετωπισθεί με την ανάλογη νομοπαρασκευαστική και θεσμική διαπλαστικότητα και στην πατρίδα μας.

Με το νόμο που ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων έχουμε οδηγηθεί στην κατάργηση της υπερεργασίας και την αύξηση κόστους υπερωριακής απασχόλησης ως αντικίνητρο για την προσφυγή σ' αυτήν. Η διευθέτηση επίσης του χρόνου εργασίας σε ετήσια βάση με τη δυνατότητα μείωσης των ωρών εργασίας στις τρίαντα οκτώ ώρες εβδομαδιαίως, η μείωση του μη μισθολογικού κόστους εργασίας, η θέσπιση κινήτρων προώθησης και της απασχόλησης, η επανένταξη των μακροχρόνια ανέργων, αποτελούν μεταξύ των άλλων πρωτοβουλίες που η θέσπιση τους φαίνεται να επιδρά θετικά στην αύξηση των ποσοστών εργασίας και απασχόλησης στην πατρίδα μας.

Σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς εταίρους είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε και νέες πρωτοβουλίες, προκειμένου να επιτύχουμε αυτόν τον κοινό στόχο της αύξησης της απασχόλησης.

Παραμένουμε αμετακίνητοι βεβαίως στη θέση μας, πως η εποπτεία και ο έλεγχος στην αγορά εργασίας πρέπει να είναι συνεχείς, διαρκείς και αποτελεσματικοί. Την περιφρούρηση των κανόνων ανταγωνισμού των επιχειρήσεων επί ίσοις όροις και αυτή πρέπει να τη διασφαλίσουμε μέσω ελέγχων. Και βέβαια πρέπει να διασφαλίσουμε τα συμφέροντα του δημοσίου και των οργανισμών.

Το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας έχει την πλήρη αρμοδιότητα για τον έλεγχο των όρων εργασίας, των ωραρίων εργασίας, των ομοιών των εργαζομένων, της ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων και των συνθηκών υγείενής και ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

Η δράση αυτή θα εντείνεται, προκειμένου έτσι να οδηγηθούμε σε πλήρη εξομάλυνση των κανόνων με τους οποίους λειτουργεί η αγορά εργασίας τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και στο δημόσιο, ιδίως στα μεγάλα δημόσια έργα.

Δείγμα γραφής είναι η δραστηριοποίηση του Σώματος Επιθεωρητών που έχουν διενεργήσει μέχρι τώρα σαράντα εππάχιλιάδες πεντακόσιους είκοσι οκτώ ελέγχους επιχειρήσεων, έχουν επιβάλει κυρώσεις κλπ. Από τις καταγγελθείσες –και είναι σημαντικό να το αναφέρω– δάσκεκα χιλιάδες εργατικές διαφορές, οι εππάχιλιάδες διαφορές επιλύθηκαν συμβιβαστικά και οι άλλες αντιμετωπίζονται με ανάλογους τρόπους.

Οι δαπάνες για κοινωνική προστασία στη χώρα μας από 4,7 τρισεκατομμύρια δραχμές το 1993 ανήλθαν το 2000 στα 10,5 τρισεκατομμύρια δραχμές και επιτυμάται ότι το 2001 θα ξεπεράσουν τα 11,8 τρισεκατομμύρια δραχμές. Αυτή είναι μία θεαματική πρόοδος.

Αξίζει να τονίσω ότι στην Ελλάδα οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας, ως ποσοστό του εγχώριου προϊόντος το 1990 εκινούντο σε ποσοστό 23,2% του Α.Ε.Π., το 1993 μετά την περίοδο της διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία έπεισαν στο 22%, ενώ σήμερα ξεπερνούν το 26%. Η Ελλάδα και στον τομέα αυτόν πρωταγωνιστεί μεταξύ των χωρών του λεγόμενου Ευρωπαϊκού Νότου και πλησιάζουμε το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε την πολιτική μας και το 2002 αξιοποιώντας τις δυνατότητες που μας προσφέρει η μείωση του δημόσιου χρέους και η διατήρηση σε υψηλά επίπεδα του δείκτη ανάπτυξης της χώρας.

Έχουμε εξαγγείλει και δημιουργήσει ένα δίκτυο κοινωνικής αλληλεγγύης με συγκεκριμένες δράσεις για όλη αυτήν την κοινοβουλευτική περίοδο. Είναι η πρώτη φορά που η χώρα μας διαθέτει ένα συγκροτημένο πρόγραμμα απέναντι στα προβλήματα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Από την 1.1.2002 τέσσερις νέες δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα εντάσσονται στην πολιτική μας:

Πρώτον, οικονομική ενίσχυση μακροχρονίων ανέργων τηλίκιας σαράντα πέντε-εξήντα πέντε ετών. Το πρόγραμμα αυτό αφορά συμπολίτες μας των παραπάνω ηλικιών, που παραμένουν άνεργοι για διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών και έχουν εξαντλήσει το δικαίωμα της τακτικής επιδότησής τους. Αναμένεται να ωφεληθούν από το πρόγραμμα αυτό τριάντα πέντε χιλιάδες μακροχρονίων άνεργοι, οι οποίοι με εισοδηματικά κριτήρια θα ενταχθούν σ' αυτήν τη νέα κοινωνική δράση.

Δεύτερον, εισοδηματική ενίσχυση σε νοικοκυρά μονίμων κατοίκων ορεινών και μειονεκτικών περιοχών. Από το μέτρο αυτό εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν εκατόν σαράντα χιλιάδες οικογένειες στη χώρα μας, που κατοικούν μονίμως σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Τρίτον, προσχολικό και σχολικό επίδομα, που δίδεται βεβαίως με εισοδηματικά κριτήρια και πάλι σε οικογένειες με ανήλικα παιδιά. Αφορά οικογένειες με εισόδημα έως 1 εκατομμύριο το χρόνο. Η ενίσχυση αυτή ανέρχεται σε 100 χιλιάδες δραχμές για κάθε παιδί. Εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν συνολικώς εκατόν τριάντα πέντε χιλιάδες οικογένειες στην πατρίδα μας.

Τέταρτον, παρεμβάσεις και υποστηρικτικές υπηρεσίες για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, διατρέχουν επίσης το σύνολο της πολιτικής μας.

Πιστεύουμε ότι η επίτευξη του προγράμματος της οικονομικής σύγκλισης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κοινωνική σύγκλιση. Η βελτίωση του πραγματικού εισοδήματος ιδιαίτερων των πιο αδύναμων κοινωνικά στρωμάτων, η οικονομική υποστήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης οδηγούν στην καλύτερη κατανομή του εθνικού προϊόντος.

Για μας η οικονομία είναι ισχυρή, όταν η κοινωνία είναι δίκαιη.

Γίνεται προσπάθεια από κάποιους να μειωθεί η σημασία και η αξία αυτών των επιπεγμάτων. Κάποιοι μάλιστα επιχειρούν να παρουσιάσουν την Ελλάδα ως χώρα που πλήττεται από τη φτώχεια, επικαλούμενοι διάφορους δείκτες, που, είτε είναι ξεπερασμένοι και ανεπίκαιροι και ανταποκρίνονται στα δεδομένα μιας άλλης παλαιότερης εποχής είτε είναι δείκτες, οι οποίοι δεν μετρούν τα ιδιαίτερα στοιχεία κάθε χώρας. Όπως παρεδίγματος χάρη για τη χώρα μας δεν συνυπολογίζουν το υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης, που ξεπερνά το 75% ή την ιδιοκατανάλωση, που κινείται σε υψηλά επίπεδα ιδίως μεταξύ του αγροτικού πληθυσμού.

Δεν ισχυρίζομαστε ότι λύθηκαν τα προβλήματα, ότι δεν χρειάζεται να συνεχίσουμε την προσπάθεια μας με μεγαλύτερη μάλιστα ένταση και αποτελεσματικότητα. Αντιθέτως. Πρέπει όμως, να αναγνωρίσουμε όλοι ότι η Ελλάδα του 2001 είναι θεαματικά καλύτερη από την Ελλάδα του 1993 και είναι δικαιολογημένη και βάσιμη η αισιοδοξία μας ότι η Ελλάδα του 2004 θα είναι πολύ καλύτερη από τη σημερινή, αν ακολουθήσουμε με συνέπεια την πολιτική που και σήμερα εφαρμόζουμε.

Ο πρόσφατος νόμος, ο τελευταίος που ψήφιστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων την προηγούμενη εβδομάδα για τον εκσυγχρονισμό του ΙΚΑ με την εισαγωγή του Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος, αποτελεί μια τομή που αλλάζει το τοπίο της κοινωνικής ασφάλισης. Εισάγεται ο θεσμός της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης σε ηλεκτρονική μορφή και καταργείται ο απαρχαιωμένος τρόπος ασφαλιστικής βεβαίωσης, όπως ήταν η επικόλληση των ενσήμων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αξιοσημείωτες είναι οι πρωτοβουλίες που έχουμε αναλάβει για ρύθμιση των υποχρεώσεων του δημοσίου προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης όπως προς το ΙΚΑ. Η απόδοση στο ΙΚΑ ενός σημαντικού ποσού 1,3 τρισεκατομμυρίων δραχμών αποτελεί τον πιλότο για ανάλογες ρυθμίσεις που αφορούν τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Αξιοσημείωτες, επίσης, είναι οι πρωτοβουλίες που αναλαμ-

βάνει για την επόμενη χρονιά η Εργατική Εστία με προγράμματα που βελτιώνουν το επίπεδο και την ποιότητα ζωής των εργαζομένων συνολικού ύψους 25 δισεκατομμυρίων δραχμών.

Παράλληλα, αναλαμβάνουμε νέα νομοθετική πρωτοβουλία στις αρχές του νέου χρόνου για την ίδρυση Αγροτικής Εστίας, στο πλαίσιο των υπηρεσιών του ΟΓΑ και κατά το πρότυπο της Εργατικής Εστίας, με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των συνταξιούχων και των εν ενεργεία, κατά κύριο επάγγελμα, αγροτών.

Το Υπουργείο Εργασίας, μέσω του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στο αίτημα των εργαζομένων για τη στεγαστική αποκατάστασή τους. Μόνο μέσα στο 2001 ο ΟΕΚ παρέδωσε δύο χιλιάδες εξακόσιες κατοικίες σε είκοσι επτά οικισμούς σε όλη τη χώρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Το ΠΑΣΟΚ και η Κυβέρνηση μας είμαστε σταθερά προστηλώμενοι στις μεγάλες αξεις της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, του κράτους πρόνοιας. Το δημιουργικό έργο του ΠΑΣΟΚ που οδήγησε στο σημερινό κοινωνικό κεκτημένο, έχει καταγραφεί ιστορικά και έχει εγχαραχθεί με ισχυρό τρόπο στη συνείδηση του πολίτη.

Συστατικό στοιχείο του κοινωνικού κράτους είναι η κοινωνική ασφάλιση της υγείας και της εργασίας. Η δημογραφική εξέλιξη και η σταδιακή εφαρμογή ενός νέου παραγωγικού συστήματος έχει οδηγήσει στην ανάδειξη του ασφαλιστικού προβλήματος ως ενός μείζονος, όχι μόνο δημοσιονομικού, αλλά και κοινωνικού και πολιτικού προβλήματος. Αυτή η πραγματικότητα είναι άλλωστε κοινός τόπος σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού που υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Ένωση συγκερνά την αυτοτέλεια της πολιτικής κάθε κράτους-μέλους με τη συγκίνουσα πορεία προς κοινούς στόχους και δείκτες.

Εμείς από την πλευρά μας θα συμβάλουμε για ένα σύστημα με οικονομική αυτάρκεια και κοινωνική επάρκεια, για ένα βιώσιμο, δίκαιο και ισχυρό ασφαλιστικό σύστημα. Πιστεύουμε πως τώρα είναι η ώρα για τη συνεργασία, προκειμένου μέσω του διαλόγου να οδηγηθούμε σε ορθή λύση.

Πρωθώντας τις ώριμες και ρεαλιστικές αλλαγές, έχουμε υποχρέωση να διασφαλίσουμε το δημόσιο και κοινωνικό χαρακτήρα του συστήματος, να σεβαστούμε ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα με τη θέσπιση μεταβατικής περιόδου προσαρμογής, να στηρίξουμε οικονομικά το ασφαλιστικό σύστημα και να τονίσουμε τον αναδιανεμητικό χαρακτήρα του, να προχωρήσουμε στις αναγκαίες αναδιαρθρώσεις που θα καταστήσουν το ασφαλιστικό σύστημα πιο ορθολογικό, πιο λειτουργικό και πιο εξυπηρετικό για τον πολίτη, να εξαλείψουμε ανισότητες και αδικίες που χαρακτηρίζουν σήμερα το σύστημα, να εγγυηθούμε ως κατώτατο το όριο των σημερινών συντάξεων, να αναδείξουμε την αξία της αλληλεγγύης των πολιτών ταυτοχρόνως με την αξία της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, να αξιοποιήσουμε το περιβάλλον οικονομικής σταθερότητας και ταχύρυθμης ανάπτυξης που έχουμε πετύχει στη χώρα μας χάρη στην πολιτική που ακολουθούμε, πράγμα που αποτελεί και απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε προσέγγιση σε κάθε πτυχή του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας.

Για μια ακόμη φορά πρέπει να αποσαφήνισουμε ότι οι όποιες αποφάσεις ληφθούν, δεν αλλάζουν στο ελάχιστο το καθεστώς παροχής σύνταξης για τους ήδη συνταξιούχους, αλλά και εκείνους που θα εξέλθουν στη σύνταξη ή θα θεμελιώσουν αντίστοιχο δικαίωμα μέχρι το τέλος του 2006.

Η συνειδητοποίηση όλων των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων ως προς την ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος της κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί τον κοινό τόπο και για την άσκηση της κοινής ευθύνης μας, προκειμένου να οδηγηθούμε στη λήψη των ορθών αποφάσεων.

Οι διαδοχικές προσεγγίσεις του προβλήματος με τις αναγκαίες ενδιάμεσες προσαρμογές, μέσω του διαλόγου και της συμφωνίας, είναι η βάση για μια ομαλή, αλλά και ταχεία και αποτελεσματική μετάβαση σε ένα νέο τοπίο, που θα το χαρακτηρίζει η ασφάλεια και η δικαιοσύνη, στοιχεία απαραίτητα σε

κάθε τομέα που με αυτά πρέπει να σηματοδοτήσουμε και τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία για τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ να συντομεύετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικού Ασφαλίσεων): Ένα λεπτό και κλείνω, κυρία Πρόεδρε.

Με αυτά πρέπει να σηματοδοτήσουμε και τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία μας ως αφορά στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οικονομική ανάπτυξη και η πρόοδος είναι συνυφασμένες με την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική συνοχή. Αντίθετα με τη νεοφιλελεύθερη πολιτική, που αποθεώνει την ιδιωτικοποίηση των κοινωνικών λειτουργιών και τη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, εμείς πιστεύουμε ότι η κοινωνική παρέμβαση είναι απαραίτητη για να αντισταθμίσει στρεβλώσεις και αδικίες που δημιουργεί η ασύδοτη λειτουργία της αγοράς.

Για εμάς, η αναδιανομή και η κοινωνική πολιτική δεν αποτελούν γνωρίσματα ενός μέλλοντος που θα προκύψει μέσα από την επίτευξη υψηλών ρυθμών ανάπτυξης. Η ανάπτυξη εμπειρίεχει το σποιχείο της αναδιανομής. Η κοινωνική πολιτική είναι παρούσα σε κάθε φάση της ανάπτυξης. Αυτό ακριβώς επιτυγχάνουμε εφαρμόζοντας αυτόν τον Προϋπολογισμό που σήμερα συζητούμε και θ ψηφίσουμε μεθαύριο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Με νέες πρωτοβουλίες διαμορφώνουμε το νέο τοπίο για την ισχυρή κοινωνία, για την ισχυρή Ελλάδα. Αυτή την ισχυρή κοινωνία, αυτήν την ισχυρή Ελλάδα υποστηρίζει και διαπλάθει ο νέος Προϋπολογισμός, τον οποίο σας καλώ να ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ε, όχι και είκοσι πέντε λεπτά ομιλίας, κύριε Υπουργέ. Είναι εκατόν σαράντα συνάδελφοι που περιμένουν να μιλήσουν.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Παπανικολάου.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, έτυχε να έχω μαζί μου την ομιλία του κ. Σημίτη στην συνδιάσκεψη του ΠΑΣΟΚ τον Νοέμβριο του 2000. Ο Υπουργός κ. Ρέππας στο μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας του διάβασε αυτό το κείμενο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικού Ασφαλίσεων): Την έχετε; Να την καταθέσετε σας παρακαλώ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Έχω εδώ την ομιλία.

Θα περιμέναμε σήμερα από τον κύριο Υπουργό, που είναι τόσο καυτό το πρόβλημα το ασφαλιστικό, που είναι τόσο καυτό το πρόβλημα της ανεργίας, να αναφερθεί και να προτείνει, μιας και είναι ο Προϋπολογισμός, κάτι θετικότερο για την ελληνική κοινωνία, η οποία αγωνία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Καταθέστε την να την πάρουμε και εμείς.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Θα σας τη δώσω, κύριε συνάδελφε, όταν θα κατέβω από το Βήμα.

Χθες, κυρία Πρόεδρε, μέσα σε αυτή την Αίθουσα ο Βουλευτής κ. Ρεγκούζας κατήγειει με συντριπτικά αποδεικτικά στοιχεία, ότι ο «Τσάρος» της οικονομίας, ο κ. Χριστοδούλακης, το 1998 και το 1999 έπαιζε στο Χρηματιστήριο. Λέω ότι «έπαιζε» και κυριολεκτώ αυτήν τη στιγμή. Δεν αισθάνθηκε την υποχρέωση, δεν λέω να παραιτηθεί, γιατί η ευθιξία έχει εξαλειφθεί στην Κυβέρνηση, αλλά τουλάχιστον να απολογηθεί μέσα σε αυτή την Αίθουσα στο ενάμισι εκατομμύριο των Ελλήνων. Άνθρωποι οικογενειάρχες έφθασαν στο σημείο να αυτοκτονήσουν, διότι τα χρήματα αυτά γύρω στα 3,5 τρισεκατομμύρια δραχμές, όπως έχει καταγγελθεί από επίσημα υψηλόβαθμα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, πήγαν στις τσέπες δέκα οικογενειών. Μία από αυτές τις οικογένειες, ήταν η οικογένεια Χριστοδούλακη. Πρέπει ο κύριος Υπουργός, εάν έχει τη στοιχειώδη ευθιξία, να απολογηθεί γι' αυτό το αμάρτημα, το οποίο έκανε.

Κορυφαία στιγμή για το Κοινοβούλιο είναι η περίοδος συζήτησης του Προϋπολογισμού. Δυστυχώς, όμως, η Κυβέρνηση Σημίτη εμπαίζει και απογοητεύει τους πάντες μέσα και έξω από το Κοινοβούλιο. Και τούτο γιατί ο συζητούμενος Προϋπολογι-

σμός είναι ένα κλωνοποιημένο μείγμα της πολιτικής και της δημιουργικής λογιστικής Σημίτη.

Το γεγονός αυτό επεσήμανε με ιδιαίτερη έμφαση το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Εμείς ως Νέα Δημοκρατία το έχουμε τονίσει επανειλημμένως όλα αυτά τα χρόνια και έχουμε χαρακτηρίσει κινδυνολόγοι.

Αξίζει να αναφερθώ σε μία καινοτόμο πράγματι πρωτοβουλία για τα ελληνικά πολιτικά δεδομένα του Προέδρου μας κ. Κώστα Καραμανλή. Πριν συζητηθεί ο Προϋπολογισμός στην Ολομέλεια της Βουλής, καλεί τους κοινωνικούς εταίρους, ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης, κατά τη διάρκεια της σύγκλισης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας και ακούμε τις θέσεις και τις προτάσεις των κοινωνικών φορέων. Έτσι δεχόμαστε τους εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων, ως συνδιαμορφωτές στην πολιτική πρόταση για το συζητούμενο Προϋπολογισμό. Κατά γενική ομολογία η συγκεκριμένη πρωτοβουλία του Προέδρου μας έχει τύχει ευμενών σχολίων από όλα τα κόμματα, γιατί δείχνει το ύφος και το θήσος της αυριανής κυβέρνησης της χώρας μας.

Χαρακτήρισαν τον Προϋπολογισμό οι κοινωνικοί εταίροι στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας πλασματικό, ανειλικρινή, φοροεισπρακτικό, άδικο, αντιαναπτυξιακό, μίζερο και αβέβαιο.

Και αυτό γιατί στηρίζεται σε οικονομικά δεδομένα προβλέψιμα και όχι εξασφαλισμένα 100%. Μίλησαν για υποθετικά σενάρια ενός εικονικού προϋπολογισμού αμφισβήτησες τη βάση στην οποία στηρίχθηκε η δόμησή του. Ελέχθη ότι ο Προϋπολογισμός κρύβει μυστικά και ψέματα. Φάνηκε έκκαθαρα από τις τοποθετήσεις των κοινωνικών εταίρων ότι το μέλλον της οικονομίας και η ευστάθεια του Προϋπολογισμού έχουν έντονα τα στοιχεία της αβεβαιότητας. Είπαν ότι ο Προϋπολογισμός δεν είναι ουσιαστικός αλλά διαχειριστικός. Ακόμη είπαν ότι η Κυβέρνηση Σημίτη απέφυγε το διάλογο μαζί τους και ότι γι' αυτό ανανεώνουν τις πολιτικές τους για συνέχιση των αγώνων τους, διότι ο Προϋπολογισμός φέρνει βροχή φόρων με πεντηχρές αυξήσεις κάτω του αναμενόμενου πληθωρισμού προεκτείνοντας τη λιτότητα μέχρι το 2004.

Οι πρόσθετοι φόροι ανέρχονται σε 689 δισεκατομμύρια δραχμές και κάθε οικογένεια καλείται να πληρώσει επιπλέον 190 χιλιάδες δραχμές. Η μέση οικογένεια θα πληρώσει 60.000 δραχμές περισσότερους άμεσους φόρους, 120 χιλιάδες δραχμές έμμεσους φόρους και 10 χιλιάδες δραχμές φόρους στην περιουσία. Μόνο στην Ελλάδα άγαμος με 7 εκατομμύρια εισόδημα πληρώνει τον ίδιο φόρο με ζευγάρι εκ των οποίων μόνο ο ένας εργάζεται και έχουν το ίδιο εισόδημα. Τα σχόλια δικά σας. Βλέπουμε έτσι πώς η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει τη δημογραφικό πρόβλημα. ‘Όπως επεσήμανε ο κ. Παπαθεμελής ο δεικτής γονιμότητας στην πατρίδα μας είναι 0,9%.

Η κυβερνητική μαγειρική φέρνει το δημόσιο χρέος χαμηλότερο κατά 4,9 τρισεκατομμύρια δραχμές. Αθροίζοντας τα κρυμμένα κονδύλια όπως για παράδειγμα τα χρέα προς το IKA 1,3 τρισεκατομμύρια δραχμές, προεισπράξη εσόδων ΚΠΣ 620 δισεκατομμύριών δραχμών, ομόλογα που κυκλοφορούν κλπ., το χρέος μας ανεβαίνει στο 120% του ΑΕΠ, δηλαδή στα επίπεδα του 1996. Η Κυβέρνηση Σημίτη διαλύει τον παραγωγικό ιστό της χώρας. Αύξησε 300% τους φόρους τα τελευταία χρόνια. Εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις έβαλαν λουκέτο και εξίσου σημαντικός αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης.

Πάνω από 1 τρισεκατομμύριο δραχμές στην αγορά είναι οι ανεξόφλητες επιταγές. Αυτά για την Κυβέρνηση αποτελούν ψιλά γράμματα. Οι περιφερειακές ανισότητες γιγαντώνονται. Η Πελοπόννησος, η δυτική Ελλάδα και η Ήπειρος είναι οι φτωχότερες περιοχές στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Πελοπόννησος έρχεται δέκατη τρίτη όσον αφορά τα εισοδήματα και τελευταία όσον αφορά το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν. Προσφυέστατα ο αείμνηστος συνάδελφός μας Τσιτσιμελής από την Αιτωλοακαρνανία είχε πει ότι «Η Ελλάδα μπατάρει δυτικά». Αποτελεί για εμάς προτεραιότητα για την επιβίωση της πατρίδας μας η ισοδύναμη περιφερειακή ανάπτυξη.

Δυστυχώς η Κυβέρνηση Σημίτη περί άλλων τυρβάζει. Έτσι

χάνουμε χρήματα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες που έπρεπε να έχουν έκεινήσει από το Μάρτιο του 1999. Εγκαταλείψατε τους αγρότες στην τύχη τους και η σημαντική καθιστέρηση βασικών έργων υποδομής και αναδιαρθρώσεως καλλιεργειών είναι η συνέπεια της κακοδιαχείρισης του Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Άλλες χώρες χρησιμοποιούσαν τα κονδύλια κάνοντας την οικονομία τους ανταγωνιστική.

Η Νέα Δημοκρατία σας έχει τονίσει ότι τα αδιάθετα, από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ήταν 2 τρισεκατομμύρια. Χάσαμε όμως δύο χρόνια για τη χρησιμοποίησή τους εις βάρος της πραγμάτωσης του Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, γεγονός που επεσήμανε και ο αρμόδιος επίτροπος κ. Μπαρνιέ. Είχα την ευκαιρία να το ακούσω από το στόμα του τον περασμένο Μάρτιο στις Βρυξέλλες.

Οι εξαγωγές είναι 11 δισεκατομμύρια δολάρια. Το έλλειμμα του εμπορικού Αγροτικού ισοζυγίου εγγίζει το 1 τρισεκατομμύριο δραχμές. Η Πορτογαλία έχει τριπλάσιες εξαγωγές σε σχέση με την Ελλάδα. Η Ουγγαρία διπλάσιες. Η Ιρλανδία δεκαπλάσιες. Το Βέλγιο εικοσαπλάσιες.

Τα προγράμματα για τους νέους αγρότες υποτριπλασιάζονται. Τα ποσά για τη γεωργία μειώνονται. Οι επενδύσεις για εγγειοβελτιωτικά έργα που έχουν μεγάλη σημασία για τη δυτική Ελλάδα, αφού αντλούν υφάλμυρο νερό, μειώνονται κατά 23% σε σύγκριση με πέρυσι. Το αγροτικό εισόδημα μειώθηκε κατά 8% τα τελευταία χρόνια.

Η υγεία από το 2,6% πηγαίνει στο 2,4% του ΑΕΠ. Τόσο στην υγεία όσο και στην πρόνοια έχουμε μείωση στον Προϋπολογισμό του 2002 και τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε 40% μείωση για έρευνα και τεχνολογία και είμαστε κάτω από τη Βουλγαρία.

Αναφορικά με το πανεπιστήμιο Πελοποννήσου επειδή και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός και ο κύριος Υπουργός Παιδείας πολλά λένε τον τελευταίο καιρό, προσπάθησα μέσα στον προϋπολογισμό δεν βρήκα καμία πίστωση..

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, τελειώνετε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Μισό λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Ούτε στο αναπτυξιακό πρόγραμμα ούτε στο τομεακό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας ούτε στα ΠΕΠ Πελοποννήσου. Ποιος κοροϊδεύει ποιον μέσα και έχω απ' αυτήν την Αίθουσα;

Η Ιονία οδός που είχε υποσχεθεί ο κ. Σημίτης ότι θα έφθανε στην Καλαμάτα έχει γίνει «αιωνία οδός». Ο δρόμος Τριπολέως-Καλαμάτας σε πολλά τμήματα έφυγαν οι εργολάβοι -το είπα προηγουμένως σ' αυτήν την Αίθουσα- και δεν συνεχίζεται κανένα, μα, κανένα τμήμα της οδού αυτής.

Η ανεργία είναι όπως είπαμε η μεγάλη σύγχρονη μάστιγα. Ιδίως στη Μεσσηνία έχει ξεπεράσει το 25% σύμφωνα με στοιχεία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας. Οι ελαιοπαραγούς Μεσσηνίας πάσχουν, αλλά και όλος ο νομός έχει γίνει «νότος του νότου» και ο κ. Αργύρης με την πρωτοβουλία που έδινε για τις επιδοτήσεις στερεί από τους Μεσσηνίους ελαιοπαραγούς πάνω από 12 δισεκατομμύρια μέσα στην τετραετία που έρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Παπανικολάου ολοκληρώστε, παρακαλώ!

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Απ' αυτό και μόνο το γεγονός αποδεικνύεται ότι η Κυβέρνηση είναι σε αναντιστοιχία με την προοπτική του ελληνικού λαού και είναι ανάγκη να φύγει το συντομότερο δυνατόν γιατί όσο μένει, επισωρεύει προβλήματα και αδιέξοδα στον ελληνικό λαό.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Πάγκαλος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, η άποψή μου είναι ότι ο Προϋπολογισμός αυτός είναι ένας καλός προϋπολογισμός

και θεωρώ την προσαρμογή που έγινε μετά τα νέα δεδομένα της παγκοσμίου οικονομίας, δηλαδή την ελαφρά μείωση του ρυθμού ανάπτυξης καθώς και την αναπροσαρμογή των φιλοδοξιών για τη μείωση του δημοσίου χρέους ιδιαιτέρως επιτυχή.

Δεν έχει νόημα να εκθέσω περισσότερο για ποιους λόγους θεωρώ ότι συνολικά ο Προϋπολογισμός είναι επιτυχής. Ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, είναι ρεαλιστικός και πιστεύω ότι θα εφαρμοστεί με επιτυχία. Αυτό θα τα κάνουν οι παριστάμενοι, κύριοι Υπουργοί, όπως συνήθως γίνεται και βεβαίως θα καταλήξουμε στη συνήθη ανταλλαγή συνθημάτων μεταξύ των δύο κυρίων παρατάξεων της Βουλής κατά τρόπο θα έλεγα σχεδόν παραδοσιακό και προεορταστικό.

Ήθελα απλώς να επισημάνω για τα Πρακτικά –διότι βεβαίως δεν υπάρχει εδώ κανές υπεύθυνος του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, είναι αρκετά πρωτότυπο αυτό να παρίσταται μόνο ο φιλότιμος συνάδελφος του Υπουργείου Εργασίας αλλά, εν πάσῃ περιπτώσει, τα Πρακτικά υπάρχουν και μπορεί να ρίξουν κάποια ματιά οι συνάδελφοι του Υπουργείου Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας- τέσσερα προβλήματα που κατά τη γνώμη μου υπάρχουν και θα διαμορφωθούν. Θα τα αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση βεβαίως θα τα αντιμετωπίσει και ολόκληρος ο ελληνικός λαός, όλοι εμείς.

Το πρώτο είναι ότι –λυπούμαται πολύ που το λέω- είμαστε τελείως ανενημέρωτοι για την εισαγωγή του νέου ευρωπαϊκού νομίσματος. Είχα την τύχη πρόσφατα να βρίσκομαι στο Παρίσι επί τέσσερις μέρες σε αποστολή της Βουλής και είδα σε μία από τις χώρες, η οποία δεν φημίζεται για την τέλεια οργάνωσή της –οι Γάλλοι είναι διάσποροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και εμείς για το αυθόρυμπο και αυτοσχέδιο γενικά του τρόπου με τον οποίο ζουν. Είδα εκεί πραγματικά μια κοινωνία, η οποία είχε ενσωματώσει το ευρώ, το είχε κάνει καθημερινή πραγματικότητα.

Να σας πω μερικά πολύ απλά πράγματα. Παντού σε όλα τα κέντρα, σε όλα τα εστιατόρια, σε όλα τα καταστήματα, στα ταξί οι τιμές ήταν σε ευρώ και με πολύ μικρά γράμματα προσέθεταν –για να μπορείς να πληρώνεις σε γαλλικά φράγκα, την τιμή του γαλλικού φράγκου. Όπως ξέρετε εδώ αυτό δεν έχουμε φροντίσει να το κάνουμε εδώ και πολύ καιρό. Άκουσα σήμερα το συμπαθή εκπρόσωπο των ταξιδιώτων ότι θα το κάνουν, λέει, την 1η Μαρτίου. Αυτό σημαίνει ότι επί δύο μήνες αν έχεις ευρώ δεν θα μπορείς να πληρώσεις το ταξί. Θα πρέπει να ψάχνεις να βρίσκεις δραχμές.

Δεύτερον σε όλα τα σχολεία έχουν μοιραστεί και σε όλες τις υπηρεσίες σε όλους τους υπαλλήλους σε όλους τους εργαζόμενους μικρά μηχανήματα απλοποιημένα, τα οποία με το πάτημα ενός κουμπιού, δεν χρειάζεται να κάνει πράξεις και υπολογισμούς, αφού γράψεις την τιμή σε ευρώ στη δίνουν σε φράγκα και αφού την γράψεις σε φράγκα στη δίνουν σε ευρώ. Τα αποκαλούν convertiser μετατροπείς. Αυτό το έχουν μοιράσει σε 32 εκατομμύρια. Όλος δηλαδή ο πληθυσμός έχει αυτό το μικρό μαραφετάκι και μπορεί ανά πάσα στιγμή να υπολογίσει τι ακριβώς θα πληρώσει. Εμείς αντ' αυτού έχουμε χαρτιά που μοιράζουν οι τράπεζες τα οποία πρέπει να τα κοιτάξεις και μετά να κάνεις πράξεις ο ίδιος. Προϋποθέτει κάποια γνώση των μαθηματικών, εν πάσῃ περιπτώσει, όταν ο πολλαπλασιασμός και η διαιρεση είναι αρκετά δύσκολες πράξεις για ένα μεγάλο αριθμό συμπολιτών μας.

Τρίτον μοιράστηκαν και μοιράζονται αφειδώς ευρώ σε όποιον θέλει. Όποιος θέλει μπορεί να πάει σε οποιαδήποτε τράπεζα και να πάρει όσα ευρώ θέλει, εκατομμύρια ευρώ δισεκατομμύρια ευρώ με βαλίτσες με σάκους να τα πάει σπίτι του να τα κάνει ό,τι θέλει. Γιατί αυτή η ιερά μυστικότης περί το ευρώ; Πήγαμε να πάρουμε 5 χιλιάδες δραχμές σε ευρώ και οι διοικήσεις των τραπεζών απαιτούσαν υπεύθυνη δήλωση και στοιχεία ταυτότητος και φορολογικού μητρώου. Μα αυτοί οι άνθρωποι είναι αυτοί που διοικούν τις τράπεζές μας και θα μπορέσουν να μας βάλουν στη νέα οικονομία την παγκοσμιοποιημένη; Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι όπως όλος ο ελληνικός λαός έχω μείνει άναυδος σε αυτό το θέμα;

Τι σημαίνει αυτό. Αυτό σημαίνει 1% τουλάχιστον πληθωρισμό παραπάνω κατά την άποψή μου, διότι αυτή η άγνοια θα οδηγή-

σει στη μακρά συνύπαρξη δραχμής και ευρώ και όπως λέει και ο νόμος του Γκρέσχαν το καλό νόμισμα διώχνεται από το κακό και βεβαίως αυτό σημαίνει ότι όλοι θα στρογγυλεύσουν προς τα πάνω. Και θα στρογγυλεύσουν αφειδώς προς τα πάνω και θα έχουμε 1% πληθωρισμό περισσότερο με στιδήποτε αυτό μπορεί να συνεπάγεται ως προς τη γενικότερη κατάσταση της οικονομίας. Είναι η κλασική ιστορία περί του πώς κερδίζουμε τις μεγάλες μάχες και χάνουμε τα μικρά επεισόδια.

Δεύτερο θέμα: Άκουσα να λέγεται ότι θα υπάρξει ως πρώτος στόχος της Κυβέρνησης η ανεργία. Συμφωνώ απόλυτα και με τη διατύπωση και με την επισήμανση και με τη δύναμη με την οποία εξέφεραν οι διάφοροι Υπουργοί τα σχετικά στοιχήματα και στόχους. Πλην όμως η ανεργία δεν αντιμετωπίζεται εική και ως έτυχε. Μπορεί να κάνεις τρία πράγματα. Το ένα είναι να αξιοποιήσεις λανθάνοντες πλουτοπαραγωγικούς πόρους που τώρα δεν αξιοποιείς. Ε, αυτό στην Ελλάδα δεν υπάρχει. Δεν έχεις αυτήν τη δυνατότητα. Δεν υπάρχουν δυνάμεις παραγωγικές, τις οποίες να μη χρησιμοποιούμε και να μπορέσουμε να αξιοποιούμε.

Το δεύτερο είναι να κάνεις μεγάλες δημόσιες επενδύσεις. Μαθαίνω ότι σε ορισμένους τομείς έχουν επιτέλους αποδεσμευτεί αρκετά προγράμματα που αφορούν το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, η πλειοψηφία μου λένε μερικοί και εύχομαι να είναι έτοι. Χάσαμε όμως ένα έτος. Γιατί αν δεν κάνω λάθος πέρυσι τέτοια εποχή λέγαμε ακριβώς τα ίδια. Και αυτό το έτος που χάσαμε σημαίνει προφανώς πολιτικές επιπτώσεις για το κυβερνών κόμμα ως προς τις εκλογές, που έρχονται αλλά σημαίνει και επιδραση επί της ανεργίας. Διότι εάν αρχίζουν να υλοποιούνται τώρα τα προγράμματα δεν θα προσλάβουν οι εργοδότες οι οποίοι θα τα κατασκευάσουν αύριο, αλλά θα προσλάβουν σε μερικούς μήνες ίσως σε ένα χρόνο.

Επομένως τον επόμενο χρόνο οι φιλόδοξοι και ευγενικοί στόχοι για τη μείωση της ανεργίας δεν θα εξυπηρετηθούν από τα δημόσια έργα, τα οποία έχουν προγραμματιστεί και τα οποία καθυστέρησαν ανεπίτερη. Και θέλω να σας πω ότι δεν πρέπει να θεωρήσετε ποτέ ότι εγώ ασκώ κριτική αυτήν τη στιγμή σε συναδέλφους οι οποίοι χειρίστηκαν το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Είναι ένα θέμα συνολικά της κρατικής μηχανής και αν θέλετε να το πάω παραπέρα, συνολικά της κοινωνίας, διότι εδώ εμπλέκονται και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης κλπ.

Τελευταία παραπήρηση, η οποία αφορά τη λεγόμενη παραγωγικότητα. Η παραγωγικότητα, κυρία Πρόεδρε, δεν δημιουργεί απασχολήσεις, μειώνει τις απασχολήσεις. Υπάρχει μια διαδικασία σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο η παραγωγικότητα διώχνει εργάτες από τη δουλειά στο δεύτερο στάδιο οι βελτιώσεις που επιφέρει στην παραγωγική μηχανή, η δημιουργία νέων οδών παραγωγής, η εφαρμογή στην πράξη νέων μεθόδων και η ανακάλυψη νέων προϊόντων και νέων εξαγωγικών δυνατοτήτων μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση της εργασίας. Άλλα αυτό δεν μπορεί να συμβεί επίσης σε ένα έτος.

Εάν, λοιπόν, όπως εύχομαι όλα τα προγράμματα αύξησης της παραγωγικότητας έχουν επιτυχία, εάν πράγματι προχωρήσουν όλα όπως τα ακούσαμε εδώ να εκτίθενται από τους αρμόδιους Υπουργούς αυτό σημαίνει ότι θα ασκηθεί ισχυρότατη πίεση επί της απασχόλησης κατά τη δάρκεια του επομένου έτους.

Εγώ θα ήμουν πανευτυχής, αν δεν αυξανόταν η ενέργεια. Θα το θεωρούσα μεγάλη νίκη της Κυβέρνησης. Πολύ φοβούμαι όμως ότι δεν θα συμβεί ούτε και αυτό και θα έχουμε περαιτέρω αύξηση της ανεργίας. Θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι για ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Κεδίκογλου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αγαπητοί συνάδελφοι, παγίως αναφερόμαστε ότι ο Προϋπολογισμός είναι το βραχυχρόνιο πρόγραμμα με το οποίον η Κυβέρνηση παρεμβαίνει τόσο στο παραγωγικό σύστημα όσο και στο κοινωνικό και το πολιτικό. Ταυτόχρονα σήμερα έχουμε διεξέλθει όλοι μας και τον Απολογισμό. Βεβαίως, δεν ομιλούμε με βάση αυτόν.

Καθήκον έχουμε να αναφερθούμε στις περιφέρειές μας και στους ανθρώπους, οι οποίοι μας έκαναν την τιμή να βρεθούμε εδώ. Ο Απολογισμός, λοιπόν, των γενομένων για την Εύβοια, ιδιάτερα σε υποχέσεις και δεσμεύσεις του Πρωθυπουργού, έχει δυστυχώς αρνητικό αποτέλεσμα. Αυτό που σημειώνεται από τον ευβοϊκό λαό είναι η αναξιοπιστία του πρωθυπουργικού λόγου.

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ο οδικός άξονας Βορρά- Νότου στην Εύβοια, η σύνδεση του νομού με τον ΠΑΘΕ, στον ανισόπεδο κόμβο της Πελασγίας μέσω της Γλύφας, η αξιοποίηση των λιμανιών του Μαντουδίου, της Κύμης και της Καρύστου, έργα τα οποία είναι εντελώς αναγκαία εν όψει της τέλεσης και των Ολυμπιακών Αγώνων, για τη διέξοδο του μεγάλου πλήθους των ξένων προς το Β. Αιγαίο και τις Κυκλαδες με το συντομότερο δρόμο, δεν βρίσκονται ακόμα ούτε καν στο στάδιο της μελέτης προς ανάπτυξη.

Έργα, για τα οποία δεσμεύτηκε ο πρωθυπουργικός λόγος, δεν εκτελούνται, αν και είναι έργα εντελώς απαραίτητα για τη σύνδεση του παραγωγικού ιστού της περιοχής με τα κέντρα κατανάλωσης.

Υπάρχει όμως και κάτι το οποίο είναι ανθρωπίνων δυσάρεστο. Ο Πρωθυπουργός, κύριε Υπουργέ Εργασίας –και χαίρομαι που είστε παρών- δεσμεύτηκε –και όταν λέγω δεσμεύτηκε, εννοώ δεσμεύτηκε- φιλοτίμως ότι όλοι οι άνεργοι του Μαντουδίου, οι οποίοι πήγαν σε κάποια εργασία μιας επιχείρησης, της οποίας τη σύμβαση εγγυήθηκε το Κοινοβούλιο, θα εισέπρατταν τα δεδουλευμένα τους μέχρι τελευταίας δραχμής. Αυτό μέχρι σήμερα δεν έγινε.

Διέξδοι υπάρχουν, πόροι υπάρχουν, μέσα υπάρχουν. Υπάρχουν και ταμεία. Χαίρομαι που είστε παρών, κύριε Υπουργέ. Επιτέλους, φιλότιμο! Εξοφλήστε. Δεν επιτρέπεται για τρίτη χρονιά να κάνουν Χριστούγεννα αυτοί οι άνθρωποι που ακόμη έχουν λαμβάνειν εργατικούς μισθούς για εργασία προ τριετίας!

Ο Προϋπολογισμός, αγαπητοί συνάδελφοι, συντάχθηκε σε ένα πλαίσιο. Ο Απολογισμός όμως δεν μπορεί ακόμη να ξεφύγει από τις δυσμενείς επιπτώσεις του Χρηματιστηρίου. Τιμώ ιδιαίτερα τον κ. Χριστοδουλάκη. Είναι φίλος. Φιλτέρα όμως η πολιτική και φιλτάτη η πατριδα. Τέθηκε χθες επί τάπιτος η ρήση του εκλεκτού οικονομικού συντάκτη κ. Νίκου Νικολάου ότι αυτή η Κυβέρνηση είναι η κυβέρνηση των εκμεταλλευτών, τη κυβέρνηση της καταλήστευσης των επενδυτών, των μικροεπενδυτών του Χρηματιστηρίου.

Δεν γνωρίζω καμιά χώρα στον κόσμο στην οποίαν οι Βουλευτές ή, πολύ περισσότερο, οι Υπουργοί να εκτελούν χρηματιστηριακές συναλλαγές. Αυτό δεν έχει καμιά σημασία, με την προσωπική ακεραιότητα του κυρίου, αγαπητού συναδέλφου και φίλου, αλλά....

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Πώς δεν έχει;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν έχει. Είμαι βέβαιος ότι δεν έχει.

Αλλά δεν μπορείς να είσαι Υφυπουργός Οικονομικών ή να είσαι ουσιαστικά η γενική συνέλευση της «ΔΕΚΑ» και να κάνεις χρηματιστηριακές συναλλαγές. Αυτό δείχνει βεβαίως μία άμβλυνση της κυβερνητικής συνέδησης, αλλά αυτό που χειρότερα, κύριε Χουρμουζιάδη, δείχνει, είναι ότι δεν έχει ακίδες η Αντιπολίτευση και προπαντός η Αξιωματική.

Το φαινόμενο αυτό, υπό άλλες συνθήκες, της δικής μας περιόδου 1977-1981, θα είχε ρίζει την Κυβέρνηση, βλέπω όμως πως ούτε για τη Νέα Δημοκρατία αλλά ούτε και για το επαναστατικό κόμμα, το Κ.Κ.Ε., τον Συνασπισμό δεν τον βλέπω παρόντα, δεν παρουσιάζεται και ως δυσάρεστο φαινόμενο και θέμα.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μιλησε εδώ σαν να μην είναι ο συντάκτης της έκθεσης του Προϋπολογισμού ή να μην γνωρίζει το τι περιγράφει. Συντάχτηκε ο Προϋπολογισμός με τις απαιτήσεις του δημοσίου χρέους και της ανεργίας και όλα προσπαθούν να ωραιοποιηθούν.

Αγαπητοί συνάδελφοι, επί ενός συνόλου δαπανών της χώρας 56.956.000.000 ευρώ και πλέον, το 37% αυτών είναι δανεικά. Επί του συνόλου των δαπανών της χώρας, το 20% είναι τόκοι. Είτε λέμε ότι έχουμε το πλεόνασμα με τον τρόπο που μετράμε, αυτά είναι λογιστικά τρικ, το πώς μετράς και τι

εμφανίζεις, το γεγονός είναι ένα, ότι η χώρα είναι χρεωμένη, καταχρεωμένη, ότι οι τόκοι καλύπτουν το 20% των δαπανών του Προϋπολογισμού και φως δεν φαίνεται.

Προσπαθεί η Κυβέρνηση -και εν τίνι μέτρω θα έλεγα ότι το αποδέχεται και η Αντιπολίτευση- να πει ότι δεν υπάρχει θέμα από την πλευρά του δημοσίου χρέους. Πανηγυρίζουμε γιατί μπορούμε να ελαφρύνουμε λίγο τη φορολογία μας και δεν βλέπουμε κάτι περισσότερο. Κυνηγούμε το καρφί και χάνουμε το πέταλο.

Επιτέλους, για να το καταλάβουμε, είναι καιρός να αντιμετωπίσουμε το δημόσιο χρέος. Διαφορετικά δεν είμαστε αξιόπιστοι. Δεν θέλω να επαναλάβω την αγγλική έκδοση στην Ελλάδα των αθηναϊκών νέων, «ATHENS NEWS», για να δείτε με ποιον τρόπο περιγράφουν οι ξένοι τη θέση μας σε σχέση με τα γεγονότα που έγιναν για τον ευρωστρατό. Γράφουν: «Greece stands alone in a Suddan, return to its older role as "odd man out" in matters relating to Turkey.

Το δημόσιο χρέος είναι το κύριο πρόβλημα και για να αντιμετωπιστεί αυτό, και βέβαιως η ανεργία, το πρώτο που χρειάζεται είναι η αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, που όμως προϋποθέτει χροντή διοίκηση. Μα, η χροντή διοίκηση έχει ως βάση την αξιοπιστία της Κυβέρνησης.

Όταν αγαπητοί συνάδελφοι, το 2000 έφυγαν από έλλειψη εμπιστοσύνη ως προς την προσοπική του ασφαλιστικού συστήματος χώλια εξακόσια εβδομήντα τρια στελέχη και το 2001, οκτώ χιλιάδες εννιακόσια σαράντα τέσσερα από το ελληνικό δημόσιο και μόνο και άλλοι τόσοι από ολόκληρο το δημόσιο τομέα, με ποια διοίκηση θα προχωρήσετε εσείς στη γρήγορη άνοδο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος; Για να παράγετε στελέχη, χρειάζεσθε χρόνια. Και με την ανασφάλεια του ασφαλιστικού συστήματος έφυγαν το 2001, οκτώ χιλιάδες εννιακόσια σαράντα τέσσερα, (σελίδα 42 της εισηγητικής έκθεσης).

Γιατί όλα αυτά; Γιατί ο ανύπαρκτος πρωθυπουργός δεν μπορεί να πει ότι όσοι έχουν κάποιες προϋποθέσεις σύνταξης σήμερα και όσοι θα συνταξιοδοτηθούν στην επόμενη πενταετία, αποκλείεται να έχουν μεταβολή. Να τονιστεί οι σήμερον εξερχόμενοι ή όσοι εξέλθουν στην ερχόμενη πενταετία, δεν θα έχουν καμία μεταβολή. Κανείς δεν θα είχε λόγο να φύγει, αγαπητοί συνάδελφοι και θα είχατε στελέχη να κάνετε τη δουλειά σας. Άλλα, δυστυχώς, δεν υπάρχει στοιχειώδης νους.

Τέλος, αγαπητοί συνάδελφοι και μπαίνω σ' ένα θέμα, για να μειωθεί η ανεργία και για όλα αυτά που λέει ο Προϋπολογισμός, χρειάζεται να ανεβεί το ΑΕΠ. Άλλα η άνοδος του ΑΕΠ, λένε τα εγχειρίδια των πρωτοετών των Οικονομικών Σχολών, γίνεται αν αυξήσουμε τις επενδύσεις, αν αυξήσουμε την κατανάλωση, αν αυξήσουμε τις εξαγωγές μείον τις εισαγωγές.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Και ο κυριότερος κλάδος από τον οποίο κάνουμε τον κύριο όγκο των εισαγωγών –και χαίρομαι που είναι παρών ο κύριος Υφυπουργός Εργασίας, έχει και προσωπική αντίληψη λόγω εκλεκτής επιχείρησης που έχει και εκλεκτού προϊόντος που παράγει η επιχείρηση του- είναι στο γεωργικό ισοζύγιο. Ανοίξτε το εμπορικό ισοζύγιο και ανοίξτε ιδιαίτερα το γεωργικό τομέα. Είναι ο μόνος από τον οποίο μπορεί να γίνει. Και εντούτοις ο Προϋπολογισμός προβλέπει ως προς τη γεωργία μόλις το 1,1% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Έτσι καμία πρόοδος ούτε ως προς την αντιμετώπιση της ανεργίας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου, ολοκληρώστε. Πήγατε στα δέκα λεπτά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

...ούτε ως προς τη μείωση του δημοσίου χρέους μπορεί να γίνει και αντιλαμβάνεστε ότι η στοιχειώδης υποχρέωση ενός ανθρώπου ανεξαρτήτου είναι να καταψήφισει αυτό τον Προϋπολογισμό, πλην βεβαίως κάποιων που θα πούμε την ημέρα της ψηφοφορίας, των δαπανών αμύνης και της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Βρέντζος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΡΕΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι ο δεύτερος

προϋπολογισμός που καταρτίζεται μετά τη συμμετοχή της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και ο πρώτος σε ευρώ, αφού από 1/1/2002 και στην Ελλάδα θα κυκλοφορεί το νέο νόμισμα. Αυτός ο Προϋπολογισμός σηματοδοτεί νέες προοπτικές, αλλά και πρόκληση σε ένα διεθνές περιβάλλον ύφεσης και αστάθειας, για την ανάπτυξη, την κοινωνική ευημερία και την απασχόληση στην Ελλάδα. Είναι το αποτέλεσμα μιας συνεπούς οικονομικής πολιτικής των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, που με την ενεργό και ουσιαστική στήριξη του ελληνικού λαού, στοχεύει στην επίτευξη των όρων της ισότιμης συμμετοχής της χώρας μας στην ΟΝΕ.

Ο εθνικός στόχος της ένταξης της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ, που πραγματοποιείται με την ανάτολή του νέου έτους και η συμμετοχή μας σε ένα σταθερό σύστημα οικονομικής συνεργασίας των πλέον αναπτυγμένων οικονομικά χωρών της γηραιάς ηπείρου διαμορφώνουν για τη χώρα μας ευνοϊκές συνθήκες ταχύτατης οικονομικής ανάπτυξης, που είναι ήδη ορατή και που θα κορυφωθεί τα επόμενα χρόνια.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 αποτελεί τη συνέχιση της οργανωμένης προσπάθειας των προηγούμενων ετών και επιτρέπει πλέον στην Κυβέρνηση να κατευθύνει περισσότερους πόρους στη χρηματοδότηση της κοινωνικής πολιτικής, υλοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τις δεσμεύσεις της.

Στόχος του για το 2002 παραμένει η διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης που πέτυχε η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, η ταχεία αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους, η μείωση της ανεργίας, η αύξηση της απασχόλησης, η απελευθέρωση πόρων για την επέκταση της κοινωνικής πολιτικής, της υγείας, της παραδίαισης και του πολιτισμού.

Οι στόχοι της Κυβέρνησης για το 2002 αφορούν τη διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης στο 3,8% και τη διαμόρφωση του δημοσιονομικού ισοζυγίου με πλεόνασμα 0,8%. Η εισοδηματική πολιτική συνίσταται στη συγκράτηση των αυξήσεων και παράλληλα, στην έναρξη της διπλής χορήγησης του οικογενειακού επιδόματος.

Σοβαρές και διαρθρωτικές θα είναι οι αλλαγές, που αφορούν τη φορολογία με κύριους άξονες: Τη μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων και αύξηση της απασχόλησης, την αύξηση του αφορολογήτου των εργαζομένων και της ζήτησης αγαθών, την κατάργηση του χαρτόσημου σε πολλές δραστηριότητες και τη φορολόγηση των ρέπος.

Οι επιμέρους τομείς του νέου Προϋπολογισμού, που τους θεωρώ σημαντικούς είναι: Πρώτον, η επίτευξη της φορολογικής μεταρρύθμισης, που θα ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2002 και θα κινείται στην κατεύθυνση της απλοποίησης του συστήματος φορολόγησης, ενδυνάμωσης των αναπτυξιακών προοπτικών και δικαιούτερης κατανομής των φορολογικών βαρών.

Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζομένων, θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, θα δοθούν κίνητρα απασχόλησης και θα καταργηθεί η γραφειοκρατία, που ταλαιπωρεί τον πολίτη.

Δεύτερον, το πλεόνασμα της χώρας μας το 2002 αναμένεται να φτάσει στο 0,8% του ΑΕΠ, από 0,1% το 2001, που σε απόλυτους αριθμούς ισούται με 1.159 εκατομμύρια ευρώ. Σημαντικό ρόλο στην αύξηση αυτή θα παίξουν τα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις, που αποτελούν ένα από τα πρωτεύοντα σημεία, στα οποία θα δώσει βάρος η Κυβέρνηση.

Τρίτον, έντονο παραμένει το ενδιαφέρον της πολιτείας για δύο βασικούς τομείς, όπως αυτοί της εκπαίδευσης και της υγείας. Οι πόροι που θα διατεθούν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 8% σε σύγκριση με το 2001 και στόχος της πολιτείας παραμένει η βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και η αναβάθμιση των παρεχόμενων από τα δημόσια σχολεία υπηρεσιών. Αυξημένος κατά 7,9% παρουσιάζεται και ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η αύξηση αυτή έχει ως στόχο τη δυνατότητα υλοποίησης μιας σειράς διαρθρωτικών αλλαγών στον τομέα της υγείας, αλλά και της πρόνοιας.

Τέταρτον, κατά 8,8% αυξάνονται και οι δαπάνες για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ποσοστό

που αποτελεί το μεγαλύτερο που έχει διοθεί και που δείχνει την ιδιαίτερη ευαισθησία της πολιτείας στο συγκεκριμένο τομέα. Στόχος μας είναι η ενίσχυση της απασχόλησης με την προγραμματίζομενη αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς και η μείωση της ανεργίας που θα εξασφαλίσει την απαραίτητη δημοσιονομική ισορροπία.

Εγώ η επισημάνω στην Κυβέρνηση να δώσει μεγαλύτερη έμφαση και ιδιαίτερη προσοχή στην κατανομή πόρων για την περιφερειακή ανάπτυξη και να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα κάθε περιοχής. Οι πόροι που θα διατεθούν, κύριε Υφυπουργέ, για την ελληνική περιφέρεια εμφανίζουν μείωση κατά 29,9%, γεγονός που μας προκαλεί ανησυχία και μας κάνει να εφιστήσουμε την προσοχή της Κυβέρνησης.

Είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μεγάλο μερίδιο από το ποσοστό του Προϋπολογισμού, το οποίο διατίθεται για την ανάπτυξη και υποστήριξη της περιφέρειας αφορά την Κρήτη και ιδιαίτερα στο Νομό Ηρακλείου. Παρ' όλα αυτά, φέτος παρουσιάζεται αισθητά μειωμένο σε ποσοστό της τάξης του 35%, που ξεπερνάει κατά πολύ την αντίστοιχη μείωση των συνολικών πόρων για την περιφέρεια. Πιστεύω ακράδαντα ότι υπάρχουν ακόμα μεγαλύτερα περιθώρια αύξησης του ποσοστού αυτού και ότι θα πρέπει να διατεθούν περισσότεροι πόροι, τόσο στο Νομό Ηρακλείου όσο και στην Κρήτη συνολικά, ώστε να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα το περιβάλλον, οι κλιματολογικές συνθήκες και οι ικανότητες των ανθρώπων.

Για την εκπλήρωση των στόχων της κυβερνητικής πολιτικής τα επόμενα χρόνια, βασικό ρόλο θα κατέχουν οι πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που αναμένεται να προσδώσουν νέα ώθηση στην οικονομία μας. Θέλω να πιστεύω ότι οι πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που διατίθενται κατά 80% στην περιφέρεια, θα αντισταθμίσουν τις μειώσεις, που εμφανίζονται στον Προϋπολογισμό για το Νομό Ηρακλείου και συνολικά για την Κρήτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα εδώ να τονίσω ότι η Κυβέρνηση πριν από λίγες ημέρες έδωσε στη δημοσιότητα το αναθεωρημένο Σύμφωνο Σταθερότητας για την περίοδο 2002-2004, όπου οι προβλέψεις της για την επόμενη τριετία είναι: Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ εκτιμάται το 2002 ότι θα είναι 3,8%, το 2003 και το 2004 θα είναι 4%. Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου θα αυξηθούν το 2002 κατά 9,5%, κατά 9,9% το 2003 και κατά 7,4% το 2004. Η πραγματική αύξηση των αμοιβών στην περίοδο 2002-2004 θα είναι 2,3% έως 2,5%, ο πληθωρισμός το 2002 θα είναι 2,8%, το επόμενο έτος θα είναι 2,7% και 2,8% το 2004.

Προβλέπεται, λοιπόν, ότι το 2002 θα σημειωθεί αισθητή υποχρήση του πληθωρισμού και θα διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες για σταθερότητα των τιμών, η οποία παρά την αναμένη μικρή επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην πρόοδο και στην πραγματική σύγκλιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται από τα παραπάνω ότι οι δεσμεύσεις μας και οι προκλήσεις που έχει αναλάβει αυτή η Κυβέρνηση έναντι του ελληνικού λαού, συμβαδίζουν με τις προτάσεις, που έχουν γίνει στις Βρυξέλλες και μέχρι τώρα, παρά το διεθνές κλίμα υφεσης, η Ελλάδα πετυχαίνει διπλάσιους ρυθμούς ανάπτυξης από τις χώρες του ευρώ και κυρίως με σταθερότητα, μέχρι σήμερα υλοποιεί ότι δεσμεύεται και άρα, υπερψηφίζοντας τον Προϋπολογισμό, εξασφαλίζουμε ένα καλύτερο αύριο. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Δήμας έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός που συζητάμε, μπορεί να χαρακτηρισθεί προϋπολογισμός φτώχειας και ανεργίας, γιατί δεν συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης, στη μείωση της ανεργίας και γιατί κάνει τους Έλληνες φτωχότερους. Οι εργαζόμενοι, οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι, οι αγρότες, όλοι θα έχουν είτε μικρότερες αυξήσεις είτε το εισόδημά τους θα μειωθεί, όπως στην περίπτωση των αγροτών.

'Ακουσα τον κ. Ρέπτια προηγουμένως, αλλά και τον Υπουργό Οικονομικών να λέει ότι πρώτος στόχος αυτού του Προϋπολο-

γισμού είναι η μείωση της ανεργίας. 'Άκουσα και τον κ. Πάγκαλο να κάνει μια παρατήρηση, μια από τις τέσσερις εύστοχες που έκανε.

Η ανεργία δεν πρόκειται να μειωθεί. Παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, είναι γύρω στο 11% και παρά μια μικρή κάμψη που ενεφάνισε λόγω της παρεμβάσεως της Στατιστικής Υπηρεσίας της ΕΣΥΕΑ πέρα, εν τούτοις εδακολουθεί να είναι η δεύτερη υψηλότερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά 30% υψηλότερη από το μέσο κοινοτικού όρου, που είναι γύρω στο 7,7%.

Ακόμα είναι πολύ ανησυχητικό ότι έχουμε το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό ανέργων νέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι το ποσοστό αυτών, οι οποίοι είναι μακροχρόνια άνεργοι, για τους οποίους η Κυβέρνηση ομολογεί ότι υπάρχει έντονο πρόβλημα με το φτωχό επίδομα το οποίο δίδει, είναι το 58,5% των ανέργων. Μάλιστα, ένα πολύ σημαντικό ποσοστό απ' αυτούς δεν έχει θεμελιώσει και ασφαλιστικά δικαιώματα.

Ακόμη η χώρα μας είναι τελευταία σε απασχόληση στις γυναικείς και αν συνυπολογιστεί ο αριθμός των υποαπασχολουμένων, απασχολουμένων μερικής εργασίας, καθώς επίσης και η μη εγγεγραμμένη εργασία, η λανθάνουσα ανεργία, τότε το ποσοστό ανεργίας είναι πολύ υψηλό.

Θα επανέλθω να πω –πρόσθετα σ' αυτά που είπε ο κ. Πάγκαλος προηγουμένως– γιατί δεν πρόκειται να μειωθεί η ανεργία. Δεν θα μειωθεί, γιατί ο ρυθμός αύξησης του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος είναι περιορισμένος, είναι μικρότερος σε σύγκριση με τις άλλες χώρες συνοχής και δεν έγινε η κατάλληλη αξιοποίηση, ώστε να έχουμε μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης και έτσι με την ανάπτυξη να απορροφηθεί ο αριθμός των ανέργων.

Πρέπει να πούμε ακόμη ότι μέρος της ανάπτυξης, ακόμα και της ανάπτυξης η οποία προβλέπεται για τον επόμενο χρόνο, αν είναι 3,8%, θα προέλθει από την υπερχρέωση των νοικοκυριών. Αν πάτε στα καταστήματα αυτές τις μέρες, θα δείτε ότι συνεχώς γίνεται χρήση της πιστωτικής κάρτας. Έχουμε αύξηση των καταναλωτικών δανείων πάνω από 35%, των στεγαστικών δανείων πάνω από 45%, δηλαδή η οικονομία κινείται, λόγω της υπερχρέωσης των νοικοκυριών. Αυτό το ποσοστό κατά το οποίο συμμετέχει στην αύξηση του εγχωρίου προϊόντος, δεν συμβάλλει στην μείωση της ανεργίας. Είναι απλούστατος ο λόγος, γιατί δεν μειώνεται η ανεργία, παρά το ότι έχουμε ποσοστά αύξησης του ΑΕΠ, τα οποία είναι υψηλότερα του μέσου ευρωπαϊκού αυτήν τη στιγμή.

Επίσης είναι πολύ σημαντικό ότι η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας είναι περιορισμένη και οι εξαγωγές μας είναι πολύ χαμηλές. Μάλιστα τα προϊόντα μας είναι ανταγωνιστικά, ιδίως από πλευράς ποιότητας και τεχνολογίας, γι' αυτό κατευθύνονται προς χώρες Βαλκανικές ή της τέως Ανατολικής Ευρώπης και μειώνεται η συμμετοχή μας στις αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανταγωνιστικότητα δεν είναι μόνο παραγωγικότητα. Η παραγωγικότητα όπως είπατε είναι ένα μέρος της ανταγωνιστικότητας και η παραγωγικότητα στην πρώτη φάση πράγματι μειώνει την απασχόληση. Άλλα με το ότι κάνει πιο ανταγωνιστική την οικονομία, συμβάλλει στην αύξηση των επενδύσεων, στην αύξηση του Α.Ε.Π., στην αύξηση της απασχόλησης. Αυτό είναι κάτι στο οποίο υστερούμε πολύ.

Έβλεπα προχθές μία έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κυκλοφόρησε πριν από τρεις ημέρες, σύμφωνα με την οποία η εισροή κεφαλαίων για άμεσες επενδύσεις στη χώρα μας, είναι το 1/8 του μέσου ευρωπαϊκού ποσοστού, 0,1% επί του Α.Ε.Π., ενώ ο μέσος ευρωπαϊκός όρος είναι 0,8%, δηλαδή οκτώ φορές παραπάνω από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Ιρλανδία δε είναι 2,6% δηλαδή είκοσι έξι φορές περισσότερο από ό,τι είναι στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης η εισροή κεφαλαίων για άμεσες επενδύσεις είναι επίσης πολύ περιορισμένη. Είμαστε οι τελευταίοι πάλι μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.

Είπα ότι είναι ο προϋπολογισμός της ανεργίας και της φτώχειας. Πολύ γρήγορα θέλω να πω ότι έχουμε μειωθεί τα εισοδήματα των αγροτών. Νομίζω ότι ο τομέας εκείνος της οικονομίας

που έχει πληγεί περισσότερο αυτά τα χρόνια, είναι ο αγροτικός τομέας. Το 1993 το αγροτικό εισόδημα ήταν το 9% του Α.Ε.Π., του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος, τώρα είναι 7%.

Είπε ο κ. Χριστοδούλακης χθες –και το είπε με υπερηφάνειά της η χώρα μας είναι ενδέκατη από πλευράς μεγέθους του αγροτικού εισοδήματος. Ξεχά, όμως, ότι σημασία δεν έχει το συνολικό αγροτικό εισόδημα, που είναι λογικό, γιατί η χώρα μας είναι ακόμη χώρα αγροτική και μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού ασχολείται με τον αγροτικό τομέα, αλλά το κατά κεφαλήν αγροτικό εισόδημα, το οποίο σημειώνει συνεχή μείωση.

Το 1996 είχαμε μείωση 2,5%. Το 1997 είχαμε μείωση 4,4%. Το 1998 3,9%. Το 1999 ήταν στάσιμο και φέτος το 2001 θα έχουμε με τα προσωρινά στοιχεία, που μπορεί να είναι χειρότερα 2,1% και για του χρόνου η μείωση του αγροτικού εισοδήματος προβλέπεται ακόμη μεγαλύτερη.

Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο ότι το 35% των Ελλήνων αγροτών ζει κάτω από τα όρια τις φτώχειας, όπως μας λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Όρια φτώχειας προσδιορίζει το 60% του μέσου εισοδήματος στη χώρα. Και η χώρα μας βεβαίως έχει το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού που ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας μαζί με την Πορτογαλία, το 22% περίπου. Και η Βρετανία έχει μεγάλο ποσοστό, αλλά καταλαβαίνετε ότι η διαφορά του εισοδήματος ενός Εγγλέζου με έναν Έλληνα είναι πολύ μεγάλη. Έχουμε, λοιπόν, πολύ μεγάλο μέρος του ελληνικού πληθυσμού να ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Εκτός από τον αγροτικό τομέα βέβαια και οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι, οι εργαζόμενοι θα υποστούν μείωση του εισοδήματος τους, αφού οι αυξήσεις τις οποίες παίρνουν είναι κάτω από τον προβλεπόμενο πληθωρισμό. Επομένως το διαθέσιμο εισόδημα το οποίο θα έχουν είναι χαμηλότερο από τον πληθωρισμό.

Ακόμη, κύριε Υπουργέ, αν συνυπολογίσει κανείς την εισοδηματική αύξηση, την ωρίμανση και τα κρατικά επιδόματα τα οποία υπάρχουν, σύμφωνα με τους υπολογισμούς που έχει κάνει η ΑΔΕΔΥ, εάν υπάρχει μία αύξηση ονομαστική των εισοδημάτων κατά 5%, η επιβάρυνση από το χώρο, λόγω της φορολογικής διάρθρωσης, η οποία είναι άδικη, θα είναι 6,2%. Δηλαδή θα πληρώσει περισσότερο φόρο. Επομένως τα εισοδήματα δεν πρόκειται να αυξηθούν.

Τελειώνω, λέγοντας ότι και το 3,8% της αύξησης του Α.Ε.Π. που πηγαίνει αφού δεν συμμετέχουν οι εργαζόμενοι, οι αγρότες, οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι σε αυτήν την αύξηση του Α.Ε.Π., το οποίο πηγαίνει σε ορισμένες κατηγορίες εισοδηματών –πολύ μικρό ποσοστό του ελληνικού λαού– και ως εκ τούτου έχει τη συνέπεια της αύξησης της ανισοκατανομής του εισοδήματος. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Ο κ. Κουρουμπλής

έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, βρισκόμαστε θα έλεγα σε μια ιστορική στιγμή που αποχαιρετούμε τη δραχμή, η οποία διήνυσε μια πορεία δύο χιλιάδων επτακοσίων χρόνων από την εποχή που ο βασιλιάς του Αργούς Φείδων την καθέρωσε ως νόμισμα. Η δραχμή που συνδέθηκε άρρηκτα όλους αυτούς τους αιώνες με την ταυτότητα του Ελληνισμού.

Χαιρετίζουμε την είσοδο της χώρας στη ζώνη του ευρώ, στη χρήση του ευρώ και στη χρήση του νέου νομίσματος που από ότι φαίνεται είναι ένα από τα δύο ισχυρότερα νομίσματα στον κόσμο.

Αδικεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο πολιτικός λόγος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, όχι μόνο τις κυβερνήσεις των τελευταίων είκοσι πέντε ετών της Μεταπολίτευσης, όχι μόνο τον εαυτό της, ιστορικώντας κάθε προσπάθεια που έγινε τα τελευταία χρόνια και μη βλέποντας καμία πρόοδο αλλά κυρίως αδικεί τις προσπάθειες του ελληνικού λαού τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια. Μια γιγαντιαία προσπάθεια, ένας γιγαντιαίος οικονομικός και κοινωνικός διασκελισμός όχι μόνο διασφάλισε τους οικονομικούς δείκτες για την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά πιστεύω παρακολουθώντας κανείς την ιστορία των τελευταίων εκατό χρόνων κατόρθωσε να καλύψει σημαντικά κενά, που δημιούργησαν ιδιαίτερα στο χώρο της

οικονομίας και στο χώρο του ανθρώπινου κεφαλαίου, οι επιπτώσεις των δύο παγκοσμίων πολέμων, των δύο εμφυλίων πολέμων, των δύο δικτατοριών, των εξοριών και όλων αυτών των προβλημάτων στον ελληνικό λαό.

Πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός μπορεί να ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον. Και είναι αυτή η πρόκληση στα πλαίσια της νέας παγκοσμιοποίησης μια ακόμα επιβεβαίωση της πορείας αυτού του λαού, ενός λαού που έδειξε σε άλλες τέτοιες παρεμφερείς προσπάθειες ιστορικές στα χρόνια του Μεγάλου Αλεξανδρού και των ελληνιστικών χρόνων, που ήταν μια μορφή παγκοσμιοποίησης στα ρωμαϊκά χρόνια, στα χρόνια του Μεγάλου Κωνσταντίνου και τα Βυζαντινά χρόνια ακόμα και στα οθωμανικά χρόνια ήταν μορφές παγκοσμιοποίησης όπου ο Ελληνισμός προκλήθηκε και απάντησε. Και δεν είναι τυχαίο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι σε κάθε επιστημονική εξέλιξη και αποκαλύψη συμμετέχει και ένας Έλληνας.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι όλες οι δυνάμεις αυτού του τόπου είναι μπροστά σε μεγάλες προκλήσεις και η Κυβέρνηση βεβαίως έχει την ευθύνη να κατευθύνει αυτές τις δυνάμεις σε μια πορεία ανέλιξης ακτινοβολίας και ανθοφορίας. Πιστεύω, λοιπόν, ότι επειδή το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα πρέπει να αποδώσει μετρήσιμα αποτελέσματα δημιουργώντας πραγματικές θέσεις εργασίας και συμβάλλοντας των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων μόνο έτσι θα συμβάλουμε σε μια ισόρροπη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Θα πρέπει να συζητήσουμε και να φέρουμε στο προσκήνιο το μεγάλο ζήτημα των ίσων δυνατοτήτων μετάβασης από την κοινωνία της γνώσης στην κοινωνία της εκμάθησης για να μπορεί σήμερα ένας νέος να ανταποκριθεί σ' αυτό που λέμε εποχή των επιταχυνομένων αποδόσεων.

Τα προβλήματα των μεταγραφών στα πανεπιστήμια, τα προβλήματα στις φοιτητικές εστίες, τα προβλήματα σύνδεσης των παραγωγικών σχολών των πανεπιστημάτων για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, ώστε να παράγουμε επιστήμονες, που θα τους έχει ανάγκη η αγορά και όχι επιστήμονες που θα είναι ανέργοι, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν διαφορετικά, με γενναιότητα.

Το μεγάλο ζήτημα στη γεωργία το 12% του εργατικού δυναμικού αποτελεί ο αγροτικός κόσμος το 7,5% απ' αυτό το 12% είναι ηλικίας πάνω από πενήντα ετών. Άρα είναι ένας γηρασμένος πληθυσμός. Χρειάζεται, λοιπόν, αμοιδότηση με νέους ανθρώπους καταρτισμένους. Τα προγράμματα στήριξης των νέων αγροτών πρέπει να ενισχυθούν και τα σχέδια βελτίωσης των νέων αγροτών πρέπει επίσης να ενισχυθούν.

Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας, όπως σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και πιο προχωρημένες καπιταλιστικά καταλαμβάνουν σημαντικό τομέα στην αγορά περιορίζοντας την απλοτία και την ασυδοσία του εμπορίου.

Θα πρέπει, λοιπόν, το συνεταιριστικό κίνημα απαλλαγμένο από τις αμαρτίες και τα λάθη του παρελθόντος να στηριχθεί και να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στον τομέα αυτόν.

Απ' αυτό το Βήμα καλώ τον Πρωθυπουργό να αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες αντιμετώπισης του μεγάλου προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι καπνοπαραγωγοί της χώρας. Μιλάμε για εξήντα χιλιάδες οικογένειες που ασχολούνται με την παραγωγή του καπνού σε μειωμένης απόδοσης εδάφη, όπως είναι στην ιδιαίτερη πατρίδα μου το Ξηρόμερο, ο Βάλτος, η Μακρυνία και άλλες περιοχές της Ελλάδος.

Παράλληλα, καλώ και τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, στα πλαίσια του Λαϊκού Κόμματος να συμβάλει και αυτός από τη μεριά του, καθώς και τα άλλα κόμματα, ώστε πραγματικά να αντιμετωπισθούν αυτά τα ψευδεπίγραφα επιχειρήματα για τις επιπτώσεις του καπνίσματος στην ευρωπαϊκή κοινωνία, ωσάν να έρθουν καπνά από τη Ζημπάμπουε και θα βελτιώσουν τις επιπτώσεις αυτές.

Επίσης, θα πρέπει να συζητήσουμε και να ψηλαφίσουμε, κύριοι συνάδελφοι, την υπερπαραγωγή της εξειδικευμένης εργασίας και την αύξηση της υπεραριζίας του παραγόμενου προϊόντος, ώστε η κατανομή να διαμορφώσει μια κοινωνία ισχυρή και όχι μια κοινωνία ισχυρών που θα επιβεβαιώνουν την κυριαρχία τους συνθλίβοντας τους αδυνάτους. Θα πρέπει να

υπάρξουν σοβαρές και αποτελεσματικές παρεμβάσεις περιορισμού της αγριότητας και της ζούγκλας που υπάρχει αυτήν τη στιγμή στην αγορά εργασίας εις βάρος των απροστάτευτων εργαζομένων.

Θα πρέπει να βοηθήσουμε αποφασιστικά στη βελτίωση των μικροσυνταξιούχων, των συντάξεων του Ο.Γ.Α., των συντάξεων του Ι.Κ.Α. κλπ. Εγώ δεν κατανόω, γιατί έστω αυτό το 3,5% θα πρέπει να είναι το ίδιο και για τον συνταξιούχο του Ι.Κ.Α. των 100.000 ή 150.000 δραχμών, για τον συνταξιούχο του Τ.Ε.Β.Ε., αλλά και για συνταξιούχο των 300.000 ή 400.000 δραχμών.

Κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να εργαστούμε αποτελεσματικά με πρωτοβουλίες στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, ώστε να διευρυνθεί το κοινωνικό κεκτημένο, ώστε να οικοδομήσουμε ένα κοινωνικό κράτος σύγχρονο, αποτελεσματικό, που θα περιορίζει τις μεγάλες ανισότητες, θα αντιμετωπίζει τα φαινόμενα της φτώχειας και θα διαμορφώνει συνθήκες του αυτού σημείου εκκίνησης όλων των πολιτών. Μόνο έτσι θα οικοδομήσουμε μια κοινωνία βιοκεντρική χωρίς ρατσισμούς και αποκλεισμούς. Μόνο έτσι θα διασφαλίσουμε τη δυνατότητα σε κάθε νέο να ελπίζει ότι θα μπορεί να συμμετέχει, σε μια κοινωνία η οποία τον αγγίζει, μια κοινωνία που θα διαθέτει πολιτική και κοινωνική αισθητική, μια κοινωνία, η οποία θα εκφράζει το αίσθημα της αλληλεγγύης και θα αντιμετωπίζει αποφασιστικά το φαινόμενο της κοινωνικής ανασφάλειας που διολισθαίνει τον άνθρωπο στον ατομικισμό, που υπονομεύει τον κοινωνισμό του.

Με τέτοιες πρωτοβουλίες θα πρέπει να φέρουμε στο πολιτικό και κοινωνικό προσκήνιο το ζήτημα του κοινοβουλευτισμού, ένα κοινοβουλευτισμό ικανό να αντιμετωπίζει με αποφασιστικότητα τα μεγάλα προβλήματα της δημοκρατίας, μιας δημοκρατίας που θα έχει μέσα της το στοιχείο της κοινωνικής δικαιούνης, ένας κοινοβουλευτισμός χειραφετημένος και όχι χειραγωγημένος και ιωθετημένος από εκείνους που τον θέλουν έτσι για να μετατρέψουν τη δημοκρατία σε δημοκρατορία αποθεσμοποιώντας την.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να φέρουμε αυτά τα μεγάλα ζητήματα της οικονομικής δημοκρατίας, της οικονομικής δικαιούνης στο πολιτικό προσκήνιο, για να μπολιάσουμε τη σκέψη του κάθε ανθρώπου, για να οικοδομήσουμε την κοινωνία των πολιτών και όχι την κοινωνία των υπηκόων και των υποτακτικών, για να κεντρίσουμε και να κεντρώσουμε τον προβληματισμό κάθε ανθρώπου, έναν προβληματισμό που αποτελεί το διαχρονικό χάρισμα των σκεπτόμενων ανθρώπων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Καλλιώρας έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, σε λίγες ημέρες έρχεται το νέο νόμισμα, το ευρώ και όντως υπάρχει αυτήν τη στιγμή ένα κοσμογονικό γεγονός. Πράγματι η Ελλάδα και όλη η Ευρώπη μπαίνουν σε μια άλλη τροχιά.

Εάν δούμε ειδικότερα τη δική μας πολιτική μέσα σε αυτό το ευρωπαϊκό πλαίσιο και μάλιστα σε ρωτήσουμε ένα πρωτεστή φοιτητή -δεν χρειάζεται παραπάνω- σε ότι έχει σχέση με την δημοσιονομική μας πολιτική και ειδικότερα με τον Προϋπολογισμό που συζητάμε σήμερα, αυτός ο φοιτητής θα σας απαντήσει ότι υπάρχουν τέσσερις ειδικότερες πολιτικές για να ασκήσει κάθε κυβέρνηση την γενικότερη οικονομική πολιτική της. Θα σας πει, λοιπόν, ο πρωτεστής φοιτητής ότι υπάρχει η νομιματική πολιτική, η συναλλαγματική πολιτική, η εισοδηματική και βεβαίως η δημοσιονομική πολιτική.

Πρέπει εδώ να προσέξουμε το εξής: Η χώρα μας αυτήν τη στιγμή δεν μπορεί να ασκήσει νομιματική πολιτική, γιατί ασκείται από τις Βρυξέλλες. Άρα λοιπόν το πρώτο όπλο μας δεν υπάρχει.

Δεύτερον, αναφορικά με τη συναλλαγματική πολιτική, λόγω του ότι υπάρχει το ευρώ οι Βρυξέλλες πλέον, το ευρωπαϊκό πλαίσιο καθορίζει πώς ακριβώς και τι θα γίνει με τη συναλλαγματική μας πολιτική. Άρα και το δεύτερο όπλο της οικονομίας μας δεν υπάρχει.

Τρίτον, σε ότι αφορά την εισοδηματική πολιτική και αυτή καθορίζεται από το σύμφωνο σταθερότητος. Άρα δηλαδή από

τα τέσσερα όπλα που έχει στη διάθεσή της η κάθε οικονομία, η κάθε κυβέρνηση, τρία από αυτά δεν υπάρχουν πλέον. Και τι υπάρχει στα χέρια μας; Η δημοσιονομική πολιτική, δηλαδή αυτό που εκφράζει ο Προϋπολογισμός. Και λέμε, λοιπόν, ευθέως στην Κυβέρνηση ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι ψεύτικος, είναι κάπτικος, είναι νόθος. Δηλαδή το μοναδικό όπλο, που έχουμε για να ασκήσουμε οικονομική πολιτική δεν το έχουμε. Και ακούστε παρακαλώ γιατί.

Πρώτον –δεν θα σας κουράσω, λίγα νούμερα όμως θα αναφέρω για να πούμε του λόγου το αληθές– «κρυφό χρέος»: Χρέο προς ΙΚΑ 1,3 τρισεκατομμύρια δραχμές, προμέτοχα ΟΤΕ 504 δισεκατομμύρια δραχμές, αγρομέτοχα 165 δισεκατομμύρια δραχμές, χρέο προς νοσοκομεία 355 δισεκατομμύρια. Εάν κάνουμε την πρόσθεση όλων αυτών βγαίνει –ακούστε– ένα κρυφό χρέος πάνω από 5 τρισεκατομμύρια δραχμές.

Δεύτερον, «ενδοκυβερνητικό χρέος», που από το 1994 μπαίνει στον Προϋπολογισμό. Την πρώτη χρονιά του 1994 εμφανίστηκε περίπου με ένα ποσό της τάξεως του 1,8 τρισεκατομμύρια δραχμές. Σήμερα έχει πάει στα 6,1 τρισεκατομμύρια δραχμές. Προστίθεται και αυτό.

Τρίτον, κεφαλαιακές μεταβιβάσεις –ακούστε– 650 δισεκατομμύρια δραχμές. Δηλαδή η συμμετοχή του δημοσίου στις ζημιογόνες επιχειρήσεις μπαίνει στο μετοχικό κεφάλαιο και φυσικά γίνεται «άσπρη τρύπα», όπως προφανέστατα φαίνεται στον Προϋπολογισμό. Έχουμε «άσπρη τρύπα» 650 δισεκατομμυρίων δραχμών.

Πάμε στο τέταρτο. Άλλος λογαριασμός πάλι του Προϋπολογισμού. «Πλεόνασμα δημοσίων οργανισμών και λοιπές προσαρμογές». Ακούστε νούμερο, 1,1 τρισεκατομμύριο δραχμές. Και αυτή «άσπρη τρύπα». Δηλαδή τι μας λέει τώρα η Κυβέρνηση; Ότι σε σχέση με τις ΔΕΚΟ και γενικότερα με τις προσαρμογές που κάνει η Κυβέρνηση, υπάρχει μία άλλη «άσπρη τρύπα» 1,1 τρισεκατομμυρίων δραχμών.

Και εγώ ενδιαφέσως έκανα δύο πράγματα. Έκανα αίτηση κατάθεσης εγγράφων, τα οποία θα καταθέσω στα Πρακτικά για να περιληφθούν στην ομιλία μου και πήρα την απάντηση από τον κύριο Υπουργό, που λέγει ότι «όλα τα ζητούμενα στοιχεία θα περιλαμβάνονται στον υπό κατάρτιση Προϋπολογισμό του 2002, ο οποίος θα κατατεθεί στη Βουλή μέχρι το τέλος Νοεμβρίου».

Και όταν ερωτούμε τον κύριο Υπουργό, όταν η Νέα Δημοκρατία δηλαδή και τα υπόλοιπα κόμματα ζητάμε να μάθουμε σε αυτούς τους λογαριασμούς «Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις» και «πλεόνασμα δημοσίων οργανισμών και λοιπές προσαρμογές» ποια είναι –για να ξέρουμε από πού προέρχεται– «η άσπρη τρύπα» και η Κυβέρνηση –υπομειδώντας βεβαίως– μας λέγει ότι δεν σας δίνουμε τα στοιχεία, βγάλτε εσείς τα συμπεράσματά σας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καλλιώρας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πάμε τώρα στο δεύτερο στοιχείο. Ζήτησα από το Υπουργείο και πήρα το εξής έγγραφο από τη Διεύθυνση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού των ΔΕΚΟ με τίτλο «Ανεξόφλητα υπόλοιπα δανείων των ΔΕΚΟ». Δηλαδή οι ΔΕΚΟ έχουν «άσπρη τρύπα» σύμφωνα με αυτά που προανέφερα –για να μην σας κουράζων– και το χαρτί εδώ του Υπουργείου λέγει ότι οι ΔΕΚΟ χρωστάνε –όπως ακριβώς προαναφέρθηκαν οι λογαριασμοί– 4.808 δισεκατομμύρια δραχμές. Δηλαδή κοντά στα 5 τρισεκατομμύρια δραχμές χρωστάνε οι ΔΕΚΟ. Και αυτό το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καλλιώρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι σημαίνουν όλα αυτά, για να μην σας κουράζω. Σημαίνουν ένα πράγμα με δύο σκέλη. Πρώτον, εάν η Ελλάδα ήταν ανώνυμη εταιρεία θα της αφαιρούσαν την άδεια της λειτουργίας.

Και δεύτερον, φοβάμαι ότι οι Βρυξέλλες, μαθαίνοντας όλα αυτά τα δικά μας τερτίπια και τις αλχημείες που κάνουμε με τα νούμερα και έτσι που τα παρουσιάζουμε, σύντομα θα φθάσουν

στην πόρτα μας να κάνουν έλεγχο στα δημοσιονομικά μας.

Και προσέξτε, δεν φθάνουν αυτά. Έρχεται η Κυβέρνηση και ωραιοποιεί ακόμη περαιτέρω τον Προϋπολογισμό. Και θα αναφέρω μόνο δύο πράγματα ξανά, για να είμαστε σαφείς, ότι, όπως είπα στην αρχή, ο Προϋπολογισμός είναι νόθος, είναι κάλπικος, είναι ψεύτικος συνειδητά. Δεν είναι αναληθής, είναι ψεύτικος. Συνειδητά η Κυβέρνηση αποφασίζει και λέει «σας κοροϊδεύω, σας δουλεύω», έτσι σκληρά.

Ένα, λοιπόν, κονδύλι, κεφάλαιο 500 εκατομμύρια δραχμές τι το κάνει; Το μετατρέπει σε τόκους και τους τόκους τους ταξιδεύει ή μεταθέτει μπροστά στο μέλλον.

Το δεύτερο που κάνει είναι ότι ρυθμίζει τόκους, που είναι να πληρωθούν φέτος και τους κάνει «τόκους του μέλλοντος». Αυτό το ποσόν είναι 500 δισεκατομμύρια δραχμές στην πρώτη περίπτωση και 400 δισεκατομμύρια στη δεύτερη περίπτωση, που σημαίνει δηλαδή συνολικά κοντά στο 1 τρισεκατομμύριο δραχμές. Ξανά έχουμε μια νεότερη ωραιοποίηση του λογαριασμού.

Και λέει, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία –και επειδή κατηγορείται επίσης τη μπορούμε να κάνουμε για να φτιάξουμε λίγο τα πράγματα– όπως για παράδειγμα θα αναφέρω σκέψεις για να μειώθουν οι δαπάνες. Γιατί, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν τις μειώνετε; Έχετε τέσσερις χιλιάδες νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαιού, τα οποία είναι άχρηστα και επιζήμια. Πριν δυόμισι χρόνια ξεκινήστε τις διαδικασίες να κλείσετε μερικά από αυτά. Άλλα βεβαίως πώς θα τις κλείσετε; Είναι δυνατόν; Αφού έχετε τους εγκάθετους, έχετε τους δικούς σας, πώς θα τους βγάλετε από την πόρτα; Και παραμένει ο αριθμός.

Σας είπαμε για τη ΔΕΗ, γιατί έχετε 40 δισεκατομμύρια δραχμές υλικό το οποίο είναι στις αποθήκες; Επίσης, υλικό 100 δισεκατομμυρίων δραχμών στον ΟΤΕ. Το Υπουργείο Παιδείας έχει χειρόγραφες καταστάσεις. Είναι ένα άλλο σημείο αναφοράς. Και αν οι καταστάσεις αυτές δεν γινόταν με το χέρι και εμπαινεί ένα σύστημα, το γνωστό με τα computers και τη σύγχρονη τεχνολογία που έχουμε, δε θα ξοδεύονταν 30 δισεκατομμύρια δραχμές το χρόνο, σύμφωνα με τον Υπουργό Παιδείας. Ταυτόχρονα οι μαθητές θα είχαν τους καθηγητές να τους κάνουν μάθημα και όχι αντιθέτως να κάνουν χειρόγραφες καταστάσεις.

Κυρίες και κύριοι, επειδή ο χρόνος δεν αρκεί, την πολιτική του «σκληρού ροκ» πρέπει να τη δούμε στο ασφαλιστικό, στις εξαγωγές. Οι εξαγωγές μας είναι δυόμισι και είκοσι δύο φορές μικρότερες από τις εξαγωγές της Πορτογαλίας και του Βελγίου, αντίστοιχα, που έχουν ίσο πληθυσμό με εμάς.

Τι θα γίνει με τα καπνά μετά το 2003 και με το βαμβάκι; Έχουμε μη επιλέξιμο βαμβάκι στη Φιλιππίδα πάνω από είκοσι πέντε χιλιάδες τόνους.

Τι θα γίνει με το ελαιόλαδο, με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Και εμείς, σαν να μη θέλουμε να ακούσουμε τα σημερινά προβλήματα, έχουμε τον κ. Λαζαρίτη και την πολιτική του σκληρού ροκ, η οποία, εν τέλει, το μόνο που έχει καταφέρει –μια μόνη επιτυχία που έχω δει μέχρι σήμερα– είναι να κάνει τη λίμνη της Μαλακάσας μέσα σε μια βραδιά. Να ετοιμάσει δηλαδή ένα νέο εγγειοβελτιωτικό έργο, το οποίο δεν μπορούσε κανείς να φαντασεί και να εγκλωβίσει εκατό χιλιάδες αυτοκίνητα για εφτάμισι ώρες στον θεντικό δρόμο.

Καταψηφίζουμε μετά βδελυγμίας τον Προϋπολογισμό, διότι έχουμε ηθική υποχρέωση. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κατσιλέρης έχει το λόγο.

Η Μεσηνία δίνει το παρών στις επάλξεις του Βήματος.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ: Πάντοτε!

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 σηματοδοτεί σε συμβολικό, αλλά και ουσιαστικό επίπεδο, την είσοδο της Ελλάδας σε μια νέα εποχή της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής της εξέλιξης. Είναι ο δεύτερος προϋπολογισμός μετά την ένταξη της χώρα μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, αλλά και ο πρώτος που σχεδιάστηκε και θα εκτελεστεί μετά την εισαγωγή του ευρώ ως κοινού νομίσματος στις δώδεκα χώρες–μέλη της ευρωζώνης.

Από αυτήν την άποψη, ο Προϋπολογισμός του 2002 συνιστά ένα ιστορικό ορόσημο ανάμεσα σε δύο εποχές: Την εποχή που

η Ελλάδα ήταν μια χώρα της περιφέρειας με δομικές ανισοροπίες, στρεβλώσεις, οργανικές αδυναμίες και ανεπάρκεια σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας και την εποχή που η Ελλάδα έχει κάνει πραγματικότητα την ιστόημη ένταξή της στην ευρωζώνη.

Το επίτευγμα αυτό της εθνικής μας οικονομίας μέσα σε λίγα χρόνια, από την εποχή της καθήλωσης, της στασιμότητας και της καθυστέρησης στη νέα εποχή της ευρωζώνης, δεν υπήρξε εύκολη υπόθεση ούτε βέβαια προέκυψε από μια αυτόματη διαδικασία.

Αντίθετα υπήρξε το αποτέλεσμα του ορθολογικού σχεδιασμού και της επιτυχούς εφαρμογής στην πράξη μας ολοκληρωμένης οικονομικής στρατηγικής που ακολούθησαν από το 1994 οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ αρχικά υπό τον Ανδρέα Παπανδρέου και στη συνέχεια υπό τον Κώστα Σημίτη και που στήριξε ολόκληρος ο ελληνικός λαός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νέο οικονομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείται από δως και πέρα να δράσει η ελληνική οικονομία είναι ένα περιβάλλον υψηλών ανταγωνιστικών απαιτήσεων, νέου τύπου ευκαιριών, αλλά και νέας μορφής κινδύνων. Μετά μάλιστα από το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου στο νέο αυτό περιβάλλον προστέθηκε και η παράμετρος της αβεβαιότητας για την εξέλιξη των οικονομικών πραγμάτων, λόγω των αποκαλούμενων ασύμμετρων απειλών, που όπως αποδείχτηκε μπορούν να το αποσταθεροποιήσουν και να προκαλέσουν ανεπιθύμητους κραδασμούς και κρίσεις απρόβλεπτων επιπτώσεων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σ' αυτό το νέο οικονομικό περιβάλλον η Ελλάδα διαθέτει το συγκριτικό πλεονέκτημα να μπορεί να συμμετέχει από τη θέση του οργανικού και ισότιμου εταίρου της ΟΝΕ. Για να αξιοποιήσει όμως τις νέες δυνατότητες η χώρα μας χρειάζεται να ακολουθήσει μια οικονομική πολιτική, που να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της νέας εποχής. Μια οικονομική πολιτική που να έχει αμετάθετους στόχους της πρώτον, την επίτευξη υψηλών ρυθμών ανάπτυξης και τη βελτίωση της εθνικής μας ανταγωνιστικότητας με παράλληλη αύξηση της απασχόλησης. Δεύτερον, την αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου που αποτελεί το σύγχρονο πλουτοπαραγωγικό πόρο των εθνών στις συνθήκες της νέας οικονομίας. Τρίτον, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης μέσα από την ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους και τέταρτον, την άρση των περιφερειακών ανισοτήτων που αποτελούν κατάλοιπα ενός στρεβλού μοντέλου ανάπτυξης του παρελθόντος, που θα πρέπει όσο γίνεται πιο σύντομα να αμβλυνθούν και να ξεπεραστούν.

Αυτή ακριβώς η οικονομική πολιτική αποτελεί τη στρατηγική επίλογη που με συνέπεια και αποτελεσματικότητα υλοποιεί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Αυτούς ακριβώς τους τέσσερις άνονες πολιτικής που στοχεύουν σταθερά στην πραγματική σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με τις οικονομίες των άλλων εταίρων μας στην ΟΝΕ υπηρετεί ο Προϋπολογισμός του 2002, που συζητούμε σήμερα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η ελληνική οικονομία βρίσκεται ήδη σε μια τροχιά δυναμικής αναπτυξιακής απογείωσης. Η Ελλάδα του 2001 επιτυγχάνοντας ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ κατά 4,1% εμφάνισε έναν από τους υψηλότερους αναπτυξιακούς δείκτες μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης. Το ίδιο αναμένεται, πάντα κατά τις εκτιμήσεις των διεθνών οργανισμών, να επιτευχθεί και το 2002, όπου η χώρα μας προβλέπεται να σημειώσει αύξηση του ΑΕΠ σε ποσοστό 3,8% έναντι 1,7% του μέσου όρου της ευρωζώνης.

Το γεγονός ότι το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για το 2002 προβλέπεται να κινηθεί στο 6,4% του ΑΕΠ φθάνοντας τα 3 τρισεκατομμύρια αποδεικνύει επιτρόσθετα τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του Γραμματολογίου. Για την αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου ο Προϋπολογισμός του 2002 με την αύξηση των δαπανών για την παιδεία κατά 8% προβλέπει μία δέσμη δράσεων και μέτρων που ο συνδυασμός τους είναι βέβαιο πως θα διαμορφώσει τις προϋποθέσεις, ώστε η χώρα μας να αντιμετωπίσει με αυτοπεποίθηση τη νέα εποχή.

Ταυτόχρονα, στην ίδια κατεύθυνση της αξιοποίησης του ανθρώπινου κεφαλαίου με την παράλληλη μέριμνα για την αντι-

μετώπιση του υπ' αριθμόν ένα κοινωνικού προβλήματος –της ανεργίας- εντάσσονται μέτρα, όπως το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση, των οποίων η εφαρμογή άρχισε από το 2000 και τα οποία ήδη αποφέρουν τους πρώτους καρπούς δημιουργώντας συνθήκες αποκλιμάκωσης της ανεργίας. Ήδη καταγράφηκε μείωση πάνω από μία ποσοστιαία μονάδα.

Η επίτευξη της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης είναι για μια κυβέρνηση με δημοκρατικό συσταλιστικό προσανατολισμό, όπως η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, η πεμπτοσύνη της πολιτικής της. Και αυτό αποδεικνύεται από τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού του 2002 για την κοινωνική πολιτική.

Ο δαπάνες για την πρόνοια και οι πόροι του Υπουργείου Εργασίας που αυξάνονται κατά 8%, η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός του Ο.Α.Ε.Δ., οι φορολογικές ελαφρύνσεις, η αύξηση του ΕΚΑΣ στους χαμηλόμισθους, οι επιδοτήσεις προς τους κατοίκους των ορεινών περιοχών και το σχολικό επίδομα προς τις χαμηλόμισθες οικογένειες, συντελούν έμπρακτα στην ανακύρωση των ασθενέστερων εισοδηματικά τάξεων.

Ο τέταρτος άνονας της πολιτικής, δηλαδή η προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης και της ανασυγκρότησης της υπαίθρου με την ενίσχυση του αγροτικού τομέα, γίνεται με κύριο μοχλό τα 18 τρισεκατομμύρια δραχμές του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που κατά 80% έχει προγραμματιστεί να διατεθούν στην ελληνική περιφέρεια, όπως και τα 7 τρισεκατομμύρια που αφορούν στη γεωργία για την περίοδο 2000-2006. Διότι μόνο με αυτού του τύπου τη μαζική κινητοποίηση των πόρων των ευρωπαϊκών ταμείων, αλλά και των πόρων από την εγχώρια συνεισφορά, θα μπορέσουν να αντιμετωπιστούν οι αναπτυξιακές ανισομέρειες και τα ενδοπεριφερειακά χάσματα που αποτελούν τις αρνητικές συνέπειες ενός στρεβλού αθηνοκεντρικού μοντέλου ανάπτυξης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι ένας Προϋπολογισμός της νέας εποχής διαμορφωμένος με όρους μελλοντος. Έχει στραμμένο το βλέμμα προς το αύριο και φροντίζει να διαμορφώσει τις προϋποθέσεις, ώστε η χώρα μας να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του καινούριου κόσμου που γεννιέται μαζί με τον καινούριο αιώνα και ταυτόχρονα να κάνει πράξη τις προσδοκίες των Ελλήνων πολιτών για περισσότερη ευημερία και δικαιοσύνη. Είναι ένας Προϋπολογισμός εθνικής προοπτικής και ως τέτοιος πρέπει να ψηφιστεί από το σύνολο της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Κατσιλιέρη.

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο. Τώρα η Εύβοια δίνει το παρόν.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ : Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, σε μια προσπάθεια να διασπάσω το παχύ στρώμα κυβερνητικής αναισθησίας αντί προλόγου θα επαναφέρω για άλλη μια φορά το αμειλικτο ερώτημα το οποίο έθεσε ο συνάδελφος κ. Αδάμη Ρεγκούζας ο οποίος απέδειξε, ότι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ο οποίος δεν μας κάνει την τιμή να παρίσταται στη μεγαλύτερη διάρκεια αυτής της συζήτησης –φαίνεται ότι το ενδιαφέρον του εξαντλήθηκε μετά τη δική του ομιλία, σε μια αυτάρεσκη συμπεριφορά, στηριζόμενος σε εσωτερική πληροφόρηση, όσον αφορά το χρηματιστήριο, λειτούργησε τουλάχιστον ως απλός κερδοσκόπος. Και απέδειξε επίσης ότι συμμετείχε στο μεγάλο φαγοπότι που στήθηκε με την υπόθεση του χρηματιστηρίου, στη μεγάλη αναδιανομή του εισοδήματος, στη μεγάλη ληστεία του ελληνικού λαού.

Αυτά τα ερωτήματα είναι ανάγκη να απαντηθούν.

Φυσικά παρέλκει η αναφορά μας στο ότι αυτή η Κυβέρνηση θα έπρεπε να ζητήσει συγνώμη για ανεπάρκειες, για λάθη, για παραλείψεις, για όσα οδήγησαν στη σημερινή φτώχεια, στη σημερινή κοινωνική ανισότητα, σε όσα ζητήματα καθημερινά κάνουν μια γκρίζα πραγματικότητα. Όταν για τα μείζονα δεν ευαισθητοποιούνται, πολύ περισσότερο δεν είναι δυνατόν να περιμένουμε για άλλα ελάσσονα ζητήματα αντίστοιχη ανταπόκριση και αναφορά.

Δεν θέλω να σας κρατήσω σε αγωνία και γι αυτό εξ' υπαρχής

δηλώνω ότι θα καταψηφίσω το Γενικό Κρατικό Προϋπολογισμό του 2002.

Δεν αναφέρομαι βεβαίως στις συστοιχίες των αριθμών που αποτελούν τον Προϋπολογισμό, αλλά στην ουσία της πολιτικής που κάνει τους αριθμούς, που σύμφωνα με τα κυβερνητικά κατάστιχα ευπερεούν, να προδιαγράφουν, να χαρακτηρίζουν στοιχεία πραγματικής κοινωνικής παρακμής.

Καταψηφίζω, λοιπόν, την πολιτική που θέλει να τονίζει την ευρωπαϊκή ενσωμάτωση και θέλει να ομιλεί στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας την ώρα που οι δείκτες κοινωνικής απόκλισης συνεχώς διευρύνονται. Οι φτωχοί γίνονται φτωχότεροι, οι πλούσιοι πλουσιότεροι. Και η Ελλάδα κατέχει τη θέση του φτωχού συγγενούς της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Καταψηφίζω τους κυβερνητικούς πανηγυρισμούς για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση όταν εγκληματικές αμέλειες στην εξωτερική πολιτική τείνουν να ακυρώσουν την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας με το μείζον θέμα του ευρωστρατού.

Καταψηφίζω τις αναφορές της Κυβέρνησης και τους πανηγυρισμούς για την αύξηση του ΑΕΠ και της παραγωγικότητας, όταν αυτές τις ακυρώνει η ανεργία. Δεν είναι δυνατόν να αυξάνεται η ανεργία εάν είναι αυξημένοι οι δείκτες παραγωγικότητας και όταν το ΑΕΠ αυξάνει. Πάνε μαζί. Τη στιγμή που η ανεργία αυξάνει, σίγουρα οι αριθμοί αυτοί είναι ψευδείς και πλαστοί.

Καταψηφίζω την κοινωνική πολιτική που θέλει την Κυβέρνηση να παρακολουθεί μοιραία και άβουλη την ανεξέλεγκτη πορεία της ανεργίας, που θέλει την Κυβέρνηση να παραπέμπει, με τους προπαγανδιστές του Υπουργείου Τύπου που μετακόμισαν στο Υπουργείο Εργασίας, στις καλένδες το ασφαλιστικό, ενώ παράλληλα εμπαίζει τους συνταξιούχους. Και έχουμε έναν πρόσφατο εμπαιγμό των συνταξιούχων στρατιωτικών και των Σωμάτων Ασφαλείας με τις γλίσχρες κάτω του πληθωρισμού αυξήσεις που προβλέπει.

Καταψηφίζω την ανυπαρξία εκπαιδευτικής πολιτικής που κατέστησε την παιδεία προνόμιο των ολύγων και των πλουσίων. Αριστοκρατική ολιγαρχική υπόθεση είναι η παιδεία πλέον, γιατί χάνουν οι φτωχότεροι τη δυνατότητα κοινωνικής ανάδειξης μέσω του αγαθού της παιδείας, χάνουν οι φτωχότεροι τη δυνατότητα να έχουν μερίδιο σε καλύτερες συνθήκες ζωής και σε περισσότερη ευημερία, όταν τους στερείται αυτό το απαραίτητο εργαλείο. Γιατί σήμερα μόνο όσοι έχουν τη δυνατότητα να στείλουν τα παιδιά τους στο εξωτερικό ή όσοι έχουν τη δυνατότητα να διαθέτουν πέντε εκατομμύρια το χρόνο σε ιδιαίτερα φροντιστήρια, έχουν τη δυνατότητα να έχουν ελπίδα ότι θα εξασφαλίσουν ένα καλύτερο αύριο για τα παιδιά τους. Αυτό είναι το συμπέρασμα, η κατακλείδα της θλιβερής κυβερνητικής πολιτικής στην υπόθεση της παιδείας.

Καταψηφίζω και εγώ μαζί με τους αγρότες της χώρας την ανύπαρκτη αγροτική πολιτική της Κυβέρνησης, η οποία έχει οδηγήσει σε θεαματική μείωση του αγροτικού εισοδήματος και όλους τους αγρότες στους δρόμους.

Καταψηφίζω την απαξιώση και εμπορευματοποίηση της δημόσιας υγείας και τη διάλυση της Δημόσιας Διοίκησης. Και είναι τραυματικές οι εμπειρίες σών πολιτών έρχονται σε επαφή με την ελληνική Δημόσια Διοίκηση.

Καταψηφίζω ότι συνιστά τη σημερινή γκρίζα πραγματικότητα που θέλει την Ελλάδα να καίγεται, να πνίγεται, να παγώνει με την πρώτη αφορμή. Δεν είναι ακραίες οι καιρικές συνθήκες. Ακραία είναι η ανεπάρκεια αυτής της Κυβέρνησης που με το παραμικρό παραλύει, σηκώνει τα χέρια και φτάνει οι άλλοι, κατά τις περιγραφές του ίδιου του κ. Σημίτη.

Σε όποιο πεδίο, λοιπόν, της δημόσιας ζωής και αν στραφεί κανείς νιώθει την οισμή της διάβρωσης του πολιτικού συστήματος, την ευρεία διαπλοκή της εξουσίας με τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, την αναποτελεσματικότητα, την αποτελμάτωση, τη διαφθορά. Για όλα αυτά κανείς δεν βρήκε μία λέξη συγγνώμης να πει. Αντί συγγνώμης, οι κυβερνητικοί προπαγανδιστές τυμβορυχούν για να αποπροσανατολίσουν τον ελληνικό λαό από τα προβλήματα και τις ευθύνες τους. Τι θα γινόταν εάν και εμείς με τη σειρά μας σας ακολουθούσαμε σ' αυτό το χορό και ξαναφέροντας στη μνήμη όσα δύσοσμα και κακόφημα δέ- πραξε το ΠΑΣΟΚ από τη δεκαετία του 1980 μέχρι σήμερα; Θα

βάζαμε τους Έλληνες να αλληλοπιροβούνται. Αυτό επιδιώκει η Κυβέρνηση; Αυτήν την Ελλάδα θέλετε;

Η Νέα Δημοκρατία δεν θα σας ακολουθήσει σ' αυτόν τον θλιβερό και ολισθηρό κατήφορο. Εμείς κοιτάμε μπροστά. Διαπιστώνουμε ότι πρέπει να τεθεί τέλος στην παρακμιακή πορεία του τόπου, ότι πρέπει να ξεκινήσει αμέσως μία μεγάλη αναγεννητική και μεταρρυθμιστική προσπάθεια η οποία να σαρώσει το υπάρχον διαφραμένο κατεστημένο το οποίο εκπροσωπεί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Να θέσει τις βάσεις μιας νέας αναγεννητικής πορείας της χώρας.

Μόνο η Νέα Δημοκρατία μπορεί να εγγυηθεί μία ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση, ιδιαίτερα στην οικονομία, στην υγεία, στη παιδεία, τη Δημόσια Διοίκηση, τα δημόσια έργα.

Για τους λόγους αυτούς ο Γενικός Κρατικός Προϋπολογισμός του 2002 είναι ένας Προϋπολογισμός που σαλπίζει τη φτώχεια, την αποτυχία και καταδικάζει τη χώρα σε φτωχό συγγενή της ευρωπαϊκής οικογένειας, στη δεύτερη ευρωπαϊκή ταχύτητα.

Συνοφίζοντας, χαρακτηρίζω τον προϋπολογισμό του 2002 ως αναξιόπιστο, ψευδεπίγραφο, αντιπαραγωγικό, αντιαναπτυξιακό. Είναι Προϋπολογισμός προσανατολισμένος στη μετριότητα της Κυβέρνησης, δηλαδή, μειωμένων δυνατοτήτων και μειωμένων προσδοκιών.

Επειδή η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ συνεχίζει να πορεύεται τους ίδιους αποτυχημένους και παρωχημένους δρόμους, τις ίδιες διαδρομές χωρίς διέξοδο. Επειδή ζητά θυσίες χωρίς αντίκρισμα και έχει την πολιτική και τη συμπεριφορά των μεγάλων λόγων και των μικρών έργων. Γ' αυτούς τους λόγους δεν μπορούμε να περιμένουμε τίποτα πλέον απ' αυτήν την Κυβέρνηση. Οσο πιο γρήγορα φύγει, τόσο καλύτερα για τον ελληνικό λαό.

Εμείς για την ώρα καταψηφίζουμε τα πεπτραγμένα της και τον Προϋπολογισμό της με τη σημερινή μας ψήφο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τσεκούρας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, διαβάζοντας το πρακτικό και την έκθεση για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2002 και ακούγοντας τους κύριους ομιλητές όλων των παρατάξεων, κάνει κανείς τη διαπίστωση ότι ο διάλογος με τη Σωκρατική έννοια, δηλαδή της εξεύρεσης ή έστω προσέγγισης της αλήθειας, δεν φάίνεται να γίνεται, αφού οι απόψεις και οι τοπιθετήσεις είναι μάλλον περιχαρακμένες και ασυμπτωτικές, κάτι που δεν ενδείκνυται και ούτε δικαιολογείται, καθ' ότι τα οικονομικοκοινωνικά προβλήματα, σύνθετα από τη φύση τους, δεν επιδέχονται απλές μονοσήμαντες λύσεις.

Έτσι με τον Κρατικό Προϋπολογισμό επιδιώκεται να επιτευχθούν πολλοί ταυτόχρονα ποστοκοποιημένοι στόχοι, οι οποίοι όμως έχουν έντονα ποιοτικά στοιχεία και η επιτυχία τους δεν είναι ποτέ τελική. Πρόκειται δηλαδή περί στόχων οι οποίοι κινούνται συνεχώς προς την άπιαστη γραμμή του ορίζοντα, ανάλογα με τις ανάγκες και επιθυμίες των διαφόρων κοινωνικών πτοσιδωνόλων.

Οι επιδιωκόμενοι ή επιδιωκτέοι στόχοι συνήθως είναι: Ένας σχετικά υψηλός ρυθμός πραγματικής οικονομικής μεγέθυνσης, ο οποίος θα βοηθήσει να επιτευχθεί η πραγματική σύγκλιση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων προς το μέσο βιοτικό επίπεδο των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δικαιότερη προσωπική, λειτουργική και γεωγραφική -περιφερειακή διανομή του εισοδήματος και του πλούτου, η καταπολέμηση της ανεργίας, η σταθερότητα του επιπέδου των τιμών, η ισορροπία του ισοζυγίου διεθνών πληρωμών. Όλοι δε αυτοί οι μακροοικονομικοί στόχοι αποβλέπουν, πέραν της ανύψωσης του βιοτικού επιπέδου, μετρούμενου σε οικονομικούς όρους, στην ενίσχυση του κοινωνικού κράτους μέσω της βελτίωσης της υγείας, της πρόνοιας και της ασφάλισης, της παιδείας και του πολιτισμού, της ασφάλειας και της ποιότητας του περιβάλλοντος και της ζωής γενικότερα.

Όλα τα παραπάνω επιδιώκονται ευχερέστερα μέσω των κατάλληλων διαφραγματικών αλλαγών στην οικονομία και στην κοινωνία, ώστε αυτές να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέ-

κτημα στον έντονα ανταγωνιστικό διεθνή στίβο.

Συμβάλλει, λοιπόν, ο συζητούμενος Προϋπολογισμός στην επίτευξη των παραπάνω στόχων; Η γενική απάντηση δεν μπορεί παρά να είναι θετική, αφού θα διατεθούν τεράστια ποσά τόσο για την κατανάλωση όσο και για τις δημόσιες επενδύσεις, καθώς βέβαια και για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους. Ειδικότερα, όμως, τα πράγματα διαφοροποιούνται, διότι με την αλλαγή της ιεράρχησης των επιλογών τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και σε εκείνο των δαπανών, θα μπορούσαν να επιτευχθούν, αν όχι άμεσα, οπωδήποτε μακροχρονιότερα, καλύτερα αποτελέσματα.

Ας δούμε ορισμένα, ελάχιστα κατ' ανάγκης μεγέθη σε συνδυασμό με τους επιδιωκόμενους ή επιδιωκτέους στόχους.

Ο ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος κατά 3,8% δεν είναι ικανοποιητικός, όταν κανείς προσδοκά να φτάσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα το μέσο βιοτικό επίπεδο, μετρούμενο στο κατά κεφαλήν εισόδημα, των κατοίκων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να μειώσει δραστικά την ανεργία. Είναι όμως, με τα διεθνή δεδομένα, αρκετά ικανοποιητικός αν ληφθεί υπόψη ότι πολύ ισχυρές οικονομίες όπως οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Ιαπωνία αναγκάστηκαν να προσαρμόσουν πολύ περισσότερο προς τα κάτω τους ρυθμούς μεγέθυνσης: από 3% σε 0,8% οι ΗΠΑ, από 3% σε 0,7% η Γερμανία και σε μηδενικό περίπου ρυθμό η Ιαπωνία. Έτσι η διαφορά των δύο ποσοστιαίων μονάδων μεταξύ του ρυθμού της Ελλάδας, που είναι 3,8%, και αυτού της ευρωζώνης, που είναι 1,8%, είναι σημαντική, αλλά, και να διατηρηθεί, δεν θα μας φέρει στο μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα του πολίτη της Ευρωζώνης πιριν περάσουν είκοσι περίπου χρόνια.

Αυτά είναι πολλά και όλοι μας θα θέλαμε να τα λιγοστέψουμε. Πώς;

Με την αύξηση των επενδύσεων είναι μία συνήθης απάντηση. Όμως οι δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες αναφέρονται κυρίως σε έργα υποδομής και αποτελούν όντως απαραίτητη προϋπόθεση για την εν γένει ανάπτυξη της χώρας, χαρακτηρίζονται από σχετικά μεγάλο λόγο κεφαλαίου -προϊόντος, διαρκεί η ωρίμανσή τους αρκετά χρόνια, η δε άμεση συμβολή τους στο ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ είναι σχετικά μικρή.

Γ' αυτό απαιτούνται επιχειρηματοπαραγωγικές επενδύσεις, οι οποίες χαρακτηρίζονται, κατά κανόνα, από χαμηλό συντελεστή κεφαλαίου –προϊόντος. Άλλα και πάλι δεν θα πετύχουμε υψηλούς ρυθμούς μεγέθυνσης, αν δεν δημιουργηθεί ένα καλύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, για παράδειγμα με τον περιορισμό της πολυνομίας και της γραφειοκρατίας και ίδιως αν δεν αυξηθεί κατά μεγάλο ποσοστό η κατ' αξίαν και όχι μόνο η στατιστική παραγωγικότητα της εργασίας, καθώς και η καινοτόμος και δυναμική επιχειρηματικότητα, η έλλειψη της οποίας είναι σημαντική στη χώρα μας.

Πώς αυξάνεται η παραγωγικότητα και πώς αποκτά η χώρα μας ικανό αριθμό καινοτόμων και δυναμικών επιχειρηματιών;

Αγαπητοί κυβερνώντες στο πρόσωπο του κυρίου Υφυπουργού, και Βουλευτές, ένας είναι ο τρόπος: Η ξειρευτική, προληπτική ενίσχυση της επαγγελματικής και γενικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, καθώς και της έρευνας, της τεχνολογίας και της ανάπτυξης. Όσο θα μοιράζουμε τους πόρους περίπου ισομερώς σε όλους τους φορείς –υπουργεία, θα σερνόμαστε για πολλά και αβέβαια χρόνια στο κυνήγι του, δύσκολα να πιαστεί και να διατηρηθεί, στόχου της πραγματικής σύγκλισης.

Το μεγάλο άλμα της επιτυχίας μιας από τις πρώτες θέσεις και της διατήρησης αυτής, εξασφαλίζεται με το να δημιουργήσουμε το ανθρώπινο κεφαλαίο στο εργατικό δυναμικό, στην επιχειρηματικότητα, στη Δημόσια Διοίκηση.

Ας επενδυθούν, λοιπόν, τα πολλά χρήματα στη δημιουργία του ανθρώπινου κεφαλαίου. Η βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου θα συμβάλλει τόσο στην αύξηση της παραγωγικότητας, η οποία με τη σειρά της θα φέρει τις αμοιβές των εργαζομένων, κοντά σε εκείνες των άλλων Ευρωπαίων συναδέλφων τους, χωρίς το φόβο των πληθωριστικών πιεσεων, όσο και στη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων και προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, με αποτέλεσμα την αύξηση των εξαγωγών μας και τη μείωση του μεγάλου ελλείμματος στο εμπο-

ρικό ισοζύγιο, γενικότερα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας. Το καλής ποιότητας ανθρώπινο κεφάλαιο θα ανυψώσει τον πολιτισμό μας, την ποιότητα της ζωής, την ασφάλεια και ακόμα την άμυνα της χώρας.

Στενά συνδεδεμένο με την αύξηση της παραγωγικότητας είναι και το νέο νόμισμα, το ευρώ. Η εισαγωγή του, πέραν των ψυχολογικών προβλημάτων, που θα δημιουργήσει ίδιας στους πιο ηλικιωμένους, θα αναδείξει και άλλες συγκαλυμμένες υπερήσεις μας, καθώς οι συγκρίσεις θα είναι σχετικά απλές και εύκολες, αφού όλα τα μεγέθη θα εκφράζονται στο ενιαίο νόμισμα.

Έτσι οι τιμές αγαθών και μερικών υπηρεσιών θα τείνουν γρήγορα να εξομιλωθούν σε όλη την ευρωζώνη, οπότε προϊόντα που δεν παράγονται και δεν διατίθενται σε ανταγωνιστικές τιμές θα εκτοπιστούν από την ελληνική αγορά.

Σε σχέση με το στόχο της δικαιούτερης προσωπικής, λειτουργικής και γεωγραφικής αναδιανομής του εισοδήματος, απέχουμε πολύ, καθότι το πλούσιοτερό 10% του πληθυσμού κατέχει μόνο το φτωχότερο 50%, ήτοι 26% περίπου του εθνικού εισοδήματος.

Αναφορικά δε με τη λειτουργική διανομή του εισοδήματος στο μεταποιητικό τομέα, αυτή είναι επίσης πολύ άδικη, αφού οι μισθοί μόλις ξεπερνούν το 50% του παραγόμενου στον τομέα αυτόν εισοδήματος, όταν δε σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η σχέση μισθών-κερδών είναι περίπου 70% προς 30%.

Το επιχείρημα ότι η χώρα μας έχει πολλούς αυτοαπασχολούμενους και αγρότες, άρα σχετικά λίγους εργαζόμενους στο μεταποιητικό τομέα δεν ισχύει, διότι και ο ίδιος ο τομέας αυτός από την πλευρά των επιχειρηματών είναι επίσης σχετικά μικρός και επομένως οι αναλογίες τηρούνται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δώστε μου λίγο χρόνο ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Βελτίωσης πρέπει να τύχει και η γεωγραφική περιφερειακή διανομή του εισοδήματος. Το γεγονός ότι το 80% του Γ' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης θα διατεθεί στην περιφέρεια είναι θετικό, πρέπει, όμως, να παρατηρήσουμε ότι εξαιτίας και των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, θα επενδυθούν πολλά χρήματα πρωτίστως στην Αθήνα και στην Αττική, οπότε θα αυξηθεί η ελκυστικότητά της έναντι της περιφέρειας.

Ακόμα, τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα των επενδύσεων που γίνονται στην περιφέρεια δεν τα απολαμβάνει εξ ολοκλήρου η περιφέρεια, αλλά κυρίως η Αθήνα και μετά η Θεσσαλονίκη.

Κλείνοντας την αναγκαστικά αποσπασματική παρέμβασή μου, θέλω να αναφέρω και τα εξής:

Υπάρχει στους πολλούς πολίτες η αίσθηση -στους λιγότερους η βεβαιότητα- κύριε Υπουργέ, ότι πολλά χρήματα που έτσι και αλλιώς προέρχονται από τον Έλληνα και Ευρωπαίο φορολογιούμενο, διατίθενται όχι μόνο μη παραγωγικά, αλλά αντιπαραγωγικά και επομένως σπαταλώνται. Αρκεί να σκεφτεί κανείς τις υπερβάσεις στα μεγάλα έργα, τις παράνομες προμήθειες, το κόστος που προκαλείται από μια απηρχαιωμένη, πολυεπίδημη, γραφειοκρατική και τροχοπεδούσα την πρόοδο της οικονομίας και κοινωνίας Δημιόσια Διοίκηση.

Πολιτική παράκληση: Εξετάστε, την επόμενη φορά, τον κάθε κωδικό του προϋπολογισμού από μηδενική βάση και ξεχωρίστε την «ήρα από το στάρι». Τολμήστε την ριζική μεταρρύθμιση του κράτους και ελέγχτε τους «ελεγκτές» και τους «φύλακες».

Κατά καιρούς διευθετούνται και χαρίζονται χρέη διαφόρων σωματείων, ΠΑΕ, ομάδων επιχειρηματιών -επαγγελματών, ΔΕΚΟ κλπ. Επειδή υπάρχουν αρκετοί αγρότες και μερικοί σεισμόπληκτοι που έχουν πάρει μικροδάνεια που με τα πανωτόκια έχουν αυξηθεί τόσο, που οι ίδιοι αδυνατούν να τα αποπληρώσουν, παρακαλώ την Κυβέρνηση να κάνει και εδώ μια ανάλογη ρύθμιση - χάρη. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Γιακουμάτος έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ : Ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2002 είναι ο πρώτος Προϋπολογισμός του κράτους σε

ευρώ. Ενώ θα περιμένε κανείς καλύτερες ημέρες του λάχιστον για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους οι οποίοι έχουν προσφέρει τα περισσότερα για την ένταξη της χώρας μας στην ONE, διαβάζοντας κάθε καλοπροάρτεος πολίτης στον Προϋπολογισμό, γίνεται απαισιόδοξος, γιατί βλέπει ότι είναι απαισιόδοξη η προοπτική της εθνικής οικονομίας. Γίνεται και ανήσυχος, γιατί εμφανίζονται ανήσυχοι οι 'Ελληνες πολίτες. Και πώς να μη γίνεται αυτό, όταν βλέπουν τι συμβαίνει με την κινητή και ακίνητη περιουσία των ασφαλιστικών ταμείων που βουλιάζουν; Το IKA δανείζεται για να πληρώσει τις συντάξεις και τα δώρα.

Βλέπει ο πολίτης ότι από 5.610 δισεκατομμύρια στις 31/12/2000 ακίνητη περιουσία με το χρηματιστήριο να βρίσκεται στις 3.500 μονάδες σήμερα να βρισκόμαστε στις 2.500 μονάδες με αποτέλεσμα, ο μόχθος και οι εισφορές των εργαζομένων να έχουν πέσει κάτω από τα 4 τρισεκατομμύρια. Και ενώ συμβαίνουν αυτά, έχουμε το παράδοξο εδώ στη Βουλή να αποκαλύπτεται ότι ο νυν Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και χθεσινός Υπουργός Οικονομικών με αρμοδιότητα στο χρηματιστήριο κατά τις καταγγελίες συναδέλφου Βουλευτή, αγόρασε μετοχές και με 5 εκατομμύρια ρευστό να έχει 360 εκατομμύρια συναλλαγή αέρα. Αυτά δεν τα έκαναν ούτε τα λαμόγια της οδού Αθηνάς ούτε τα παπαγαλάκια. Εάν ισχύει αυτό, θα πρέπει να λογοδοτήσετε στον ελληνικό λαό και να ξεκαθαρίσει ο κ. Χριστοδουλάκης πώς και με ποια ιδιότητα τι έπαιξε στο χρηματιστήριο. Οφείλει ο πολιτικός να είναι ξεκάθαρος προς πάσα κατεύθυνση.

Να γιατί ανησυχεί ο 'Ελληνας πολίτης. Από πού προκύπτει αυτό; Απ' όλες τις δημοσκοπήσεις φαίνεται ότι το 80% των πολιτών δηλώνει ότι τη προσωπική του οικονομική κατάσταση είναι μέτρια ή πάρα πολύ κακή. Βλέπουν τη φτώχεια και τη δυστυχία μπροστά τους. Και σε ευρώ, την βλέπουν ακόμα περισσότερο. Και ενώ είναι έκδηλη η ανησυχία και η αγωνία του κάθε οικογενειάρχη για την επαγγελματική του πορεία και την πορεία της οικογενείας του, η ανεργία έρχεται πρώτη φορά ως καθημερινό πρόβλημα του 'Ελληνα πολίτη.

Στην Ελλάδα, η κοινωνική συνοχή, έχει πάει περίπατο. Η κοινωνική ανισότητα διευρύνεται συνεχώς, και από την κοινωνία των 2/3 πηγαίνουμε γοργά στην κοινωνία του 1/3. Το κοινωνικό κράτος του ΠΑΣΟΚ, όπως λειτούργησε και λειτουργεί, αδυνατεί, όχι πλέον να προστατεύει τους φτωχούς, αλλά τους πάμπτωχους. Πρέπει να σταματήσουμε να μιλάμε για φτωχούς, που κατά τον ΟΟΣΑ είναι 2,5 εκατομμύρια. Θα μιλάμε με ευρώ για πάμπτωχους 'Έλληνες πολίτες. Εάν αυτό δεν είναι κοινωνική ανισότητα, ας μας πει η εκουγχρονιστική Κυβέρνηση πώς λέγεται αυτό. Οδηγήσατε και οδηγείτε την ελληνική κοινωνία στην ανεργία, στη φτώχεια και στην εξαθλίωση. Η ανεργία στη χώρα μας είναι 11,2 κατά την αμαρτωλή Εθνική Στατιστική Υπηρεσία που με κομματικές παρεμβάσεις πλαστογραφεί τα στοιχεία. Η Ευρωπαϊκή 'Ενωση μας εγκαλεί γι' αυτό.

Αλλά το 11,2% θα ήταν παρήγορο αν μετά την 11η Σεπτεμβρίου και το φοβερό χτύπημα της Αμερικής πιστεύουμε όλοι, ότι αυτή η ανεργία θα ξεπεράσει το 12%. Όταν ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση είναι 7,8%, όταν η Ευρωπαϊκή 'Ενωση έχει πιπτωτική τάση στην ανεργία, η Ελλάδα συνεχίζει να έχει ανοδική τάση. Αυτό είναι το επικίνδυνο ειδικότερα στις γυναίκες, στους νέους και το μεγαλύτερο πρόβλημα και η απειλή είναι οι μακροχρόνιοι άνεργοι που φτάνουν γύρω στο 60% των ανέργων.

Κύριοι του ΠΑΣΟΚ, είμαστε και θα παραμείνουμε οι φτωχότεροι της Ευρώπης. Διότι αυτή η Κυβέρνηση πέρα από την οικονομική σύγκλιση πρέπει να δει σήμερα όταν ο πρώην Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ο κ. Παπαντωνίου πριν εξί μήνες δήλωσε στη NET, ότι θα χρειαστούμε -άκουσον άκουσον- άλλα δέκα με δεκαπέντε χρόνια για να φτάσει το εισόδημα των Ελλήνων σε αυτά της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης.

Πείτε μας, λοιπόν, τώρα ποιος είναι ο στόχος σας: Τα δεκαπέντε χρόνια, τα είκοσι χρόνια, τα εκατόν πενήντα χρόνια; Τι ζητάτε για να εξομοιωθεί και να εξισωθεί σήμερα ο μισθός του 'Ελληνα πολίτη με του Ευρωπαίου; Ποιο είναι το όραμά σας; Ποια είναι αυτή η προοπτική που δίνεται στον 'Ελληνα συνταξιούχο εργαζόμενο, στο μικρομεσαίο, στον αγρότη; Αυτά να μας

πείτε. Σε αυτά δεν μας απαντάει αυτός ο Προϋπολογισμός.

Ωραία, μπήκαμε στην Ο.Ν.Ε. Ο στόχος τώρα δεν έπρεπε να αλλάξει; Το τούνελ της φτώχειας, το τούνελ της στενότητας, το τούνελ της λιτότητας δεν έπρεπε να αλλάξει; Δεν πρέπει κάποτε να δουν άσπρη μέρα και αυτοί οι εργαζόμενοι και αυτοί οι Έλληνες πάμπτωχοι πολίτες;

Πού ο βλέπουμε αυτό εδώ; Βλέπουμε σήμερα ότι το βιοτικό επίπεδο του 'Ελληνα πολίτη είναι γύρω στο 55% του Ευρωπαίου. Για κάθε 100 ευρώ που έχει στην τσέπη του ο Εγγλέζος, ο Γάλλος, όλοι οι Ευρωπαίοι, ο 'Ελληνας θα έχει 55 ευρώ. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ και πιστεύω ότι με αυτήν την Κυβέρνηση θα χρειαστούμε πάνω από είκοσι χρόνια για να ισοφαρίσουμε το βιοτικό επίπεδο και το μέσο όρο των Ευρωπαίων.

Μόνο μία λύση υπάρχει. Ο λαός σήμερα δεν έχει άλλη ελπίδα. Όπως είπε και ο Σαμαράκης «αναζητείται ελπίς». Και η ελπίδα, κύριε Υπουργέ, δεν είναι η αποτυχημένη πολιτική και η λογιστική δική σας. Είναι μία και μόνο, είναι η Νέα Δημοκρατία και ο Κώστας Καραμανλής. Αυτή είναι η ελπίδα που προσδοκά ο ελληνικός λαός.

Κύριε Υπουργέ, επί δύο δεκαετίες δυστυχώς σε αυτήν τη χώρα το μόνο που κάνετε και σας έχει γίνει εθισμός και ο εθισμός είναι το χειρότερο κουσούρι του ανθρώπου, είναι μία φοροληστρική, μία φορομητητική, μία εισπρακτική πολιτική. Αυτό είναι το παρελθόν σας, αυτό είναι το παρόν, αυτό είναι και σε ευρώ το μέλλον σας. Και λέμε για εισπρακτική πολιτική, φοροληστρική αντικειμενικής αξίας, τέλη κυκλοφορίας που τα παιρίνετε εκ των προτέρων, μεταβιβάσης ακινήτων, τιμολόγια των ΔΕΚΟ, φορολογία μισθωτών. Να, ποια είναι η πολιτική σας. Με αυτή την πολιτική την ανάληψη δεν μπορεί να έχουμε ίχνος κράτους κοινωνικής πρόνοιας.

Ας δούμε μερικές δαπάνες, κύριε Υπουργέ. Επαίρεστε για τις κοινωνικές δαπάνες όταν έχετε 20,4 και εγκαλείτε τη Νέα Δημοκρατία για το 1990-1993. Το 1993, κύριε Υπουργέ, η Νέα Δημοκρατία είχε 19,22 επί του Α.Ε.Π. και σε έντεκα χρόνια το 19,22 το πήγατε 20,4 και ξεχνάτε ότι στην Ευρώπη οι χαμηλότερες κοινωνικές δαπάνες είναι 24% με 34% με μέσο όρο 30%. Μιλάτε για κοινωνικό κράτος, μιλάτε για Ευρώπη; Όχι Μοζαβίκη του περασμένου αιώνα, αλλά κάτι χειρότερο έχετε κατανήσει κοινωνικά αυτόν τον τόπο.

Και βέβαια, κύριε Υπουργέ, μόνο ένα νούμερο θα σας πω: Μιλάτε για διάλυση του ασφαλιστικού; Δεν μας είπε ο κύριος Υπουργός τίποτε. Απλώς μας διάβασε ο Υπουργός Εργασίας την ομιλία του καθηγητή Σημίτη στην Εθνική Συνδιάσκεψη των στελεχών του ΠΑΣΟΚ και δεν μας είπε μία αλήθεια.

Το Ι.Κ.Α. που δανείστηκε από την Εθνική Τράπεζα, την Πίστεως και από την Εμπορική προ δεκαπεντέρου 90 δισεκατομμύρια για να πληρώσει το δώρο και τις συντάξεις του Δεκεμβρίου πέρυσι επιχορηγήθηκε με 206,8 δισεκατομμύρια. Πόσα έχετε φέτος; Εκατόν σαράντα τέσσερα δισεκατομμύρια. Δηλαδή από τα 206, 30% κάτω η επιχορήγηση στο Ι.Κ.Α. όπως στο Τ.Ε.Β.Ε. και σε όλα τα ταμεία.

Και βέβαια έρχεσθε εδώ και επαίρεσθε -και το είπε και ο κύριος Υπουργός- για τις συντάξεις του Ο.Γ.Α., αυτών των ταλαιπωρημένων αγροτών. Κάνετε σύγκριση με τις 15.000 - 18.000 δραχμές προπολεμικά; Μιλάτε για την εποχή του Κολοκοτρώνη και δεν λέτε για σήμερα που η Κυβέρνηση σας επαιρεται για την αγροτική σύνταξη στο ύψος των 48.000 δραχμών;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Αναγάγατε την εποχή του 1993 σε εποχή του Κολοκοτρώνη;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Σας εγκαλούμε, λοιπόν, για όλα αυτά, κύριε Υπουργέ. Μιλάτε για 48.000 και για 5.000 φιλοδώρημα από 1.1.2002. Δηλαδή, σε δέκα χρόνια έχετε φτάσει στις 48.000. Όταν τα όρια της φτώχειας είναι 185.000 δραχμές, μιλάτε για τις 48.000 και επαίρεσθε; Αυτό το φιλοδώρημα είναι φιλοδώρημα ντροπής και όχι πραγματική αύξηση στους αγρότες!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε συνάδελφε...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ναι, αλλά κάνετε κατάχρηση!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Μία κουβέντα, κύριε Πρόεδρε, και τελείωσα.

Το θέατρο του παραλόγου σ' αυτήν την Κυβέρνηση και οι θεατρινισμοί είναι πρωτάκουστοι για την κοινωνία.

Πέρσι, κύριε Υπουργέ, δώσατε 78 δισ. ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Γιακουμάτο, σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τι εννοείτε, τελειώνετε; Φθάσατε στα δέκα λεπτά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Είναι επίκαιρο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Πέρσι, κύριοι συνάδελφοι, είχε εγγραφεί στον Προϋπολογισμό το ποσό των 78 δισ. για το επίδομα θέρμανσης. Θεατρινισμοί. Φέτος με περισσότερο κρύο, με αυτές τις καταστάσεις που συμβαίνουν ξεχάσατε το επικοινωνιακό σας τρικ και δεν το έχετε πουσθενά στον Προϋπολογισμό. Πουθενά.

Και τελειώνω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όχι, κύριε Γιακουμάτο, σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: ...λέγοντας ότι η Νέα Δημοκρατία με αίσθημα ευθύνης και χρέους καταψηφίζει αυτόν τον Προϋπολογισμό, γιατί διευρύνει αντί να μειώνει τις κοινωνικές δαπάνες και το μόνο που ζητείται –καλά το είπε στο δήγυμα του ο Αντώνης Σαμαράκης– είναι ελπίς. Αναζητείται ελπίς και η ελπίς είναι μόνη και μία: Μια άλλη κυβέρνηση, μια άλλη πολιτική ηγεσία και αυτή είναι της Νέας Δημοκρατίας και του Κώστα Καραμανλή!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υψηλούργος Οικονομικών): Ελπίς και οις ουδέν, αύτη πάρεστι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τα αρχαία σας πάντα ήταν πάρα πολύ καλά, κύριε Υπουργέ!

Ο κ. Μαντέλης έχει το λόγο.

Ελπίζω να μην ακολουθήσετε το συνάδελφο της Β' Αθήνας, κύριε Μαντέλη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ένας από τους πλέον κρίσιμους στόχους που έχουμε στήμερα είναι η εμβάθυνση των διαφρωτικών αλλαγών, συμπεριλαμβανομένων και των ιδιωτικοποιήσεων, για να ενδυναμώσουμε την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Η Κυβέρνηση με τόλμη ξεπέρασε αντιλήψεις που είχαν εδραιωθεί στα πλαίσια του προηγούμενου παγκόσμιου οικονομικού συστήματος.

Προχώρησε με επιτυχία σε πλειάρια ιδιωτικοποιήσεων, με κύρια χαρακτηριστικά. Δεν χάθηκε καμία θέση εργασίας, απεναντίας σε πολλές περιπτώσεις αυξήθηκαν οι θέσεις εργασίας. Πραγματοποιήθηκαν μόνο εσφόσων υπήρχαν επενδυτικά σχέδια που διασφάλιζαν συνέχεια και ανάπτυξη, γι' αυτό καμία δεν κατάρρευσε. Τα έσοδα χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη των ίδιων των επιχειρήσεων, για την επίλυση προβλημάτων κοινωνικής ασφάλισης του προσωπικού –όπως η περίπτωση του ΤΑΠ-ΟΤΕ– αλλά και για τη μείωση του δημοσίου χρέους με τα γνωστά πολλαπλά οφέλη που έχει αυτό για τον ελληνικό λαό.

Σήμερα πιστεύω ότι πρέπει να ενστήψουμε στα ποιοτικά γνωρίσματα των ιδιωτικοποιήσεων για να προσδώσουμε ανταγωνιστικότητα στις ελληνικές επιχειρήσεις και στην ελληνική οικονομία.

Στην προσπάθεια αυτής της εμβάθυνσης επιτρέψτε μου, εκμεταλλευόμενος το Βήμα της Βουλής, να συνεισφέρω με τέσσερις παραπτηρίσεις.

Πρώτη παραπτηρίση. Είναι καιρός να πάψουμε να δίνουμε έμφαση στις μετοχοποιήσεις και να στραφούμε στην προώθηση στρατηγικών συμμαχιών. Αυτή η πολιτική πρέπει να καθορίζει εφεξής τα βήματά μας. Μιλάμε όλοι για την παγκόσμιο ποίηση. Γνωρίζουμε ότι η παγκόσμια οικονομία είναι ανοιχτή. Οικονομικά σύνορα δεν υπάρχουν. Ανεξάρτητα από τις θελήσεις

μας, οι νόμοι της ελεύθερης αγοράς κυριαρχούν με θεμελιώδη το ρόλο του ανταγωνισμού και την ανεμπόδιστη διακίνηση των κεφαλαίων. Για να κρατηθούν σ' αυτήν την αγορά οι ελληνικές επιχειρήσεις, οι ιδιωτικές και δημόσιες, ιδιωτικοποιημένες ή όχι, πρέπει να ενταχθούν σε παγκόσμια δίκτυα. Να συμμαχήσουν με κάποιους από τους πρωταγωνιστές, για να αντιμετωπίσουν τους άλλους ανταγωνιστές. Να προσφέρουν μερίδιο από την αγορά τους και να πάρουν μερίδιο από την παγκόσμια αγορά. Αν περιμένουν αμυντικά να υπερασπιστούν τη μικρή αγορά των εθνικών συνόρων, είναι βέβαιο ότι θα τη χάσουν. Αν σταθούν επιθετικά στη διεθνή αγορά, μπορούν όχι μόνο να σώσουν την εθνική τους αγορά, αλλά και να συμμετάσχουν στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας που διαμορφώνεται. Όμως ο στρατηγικός σύμμαχος δεν μπορεί να είναι τυχαία επιλογή. Πρέπει να είναι από τους πρωταγωνιστές της αγοράς με τεχνογνωσία, δυνατότητες και διεθνή εμβέλεια.

Για παράδειγμα δεν μπορεί να εγκαταλείπεται προσυμφωνημένη συμμαχία με τον καλύτερο «παίκτη» στην παγκόσμια αγορά των αερομεταφορών, για να αναζητηθούν ανίσχυροι «παίκτες» της ελληνικής ή οποιασδήποτε άλλης εθνικής αγοράς.

Στον πλέον εξελιγμένο τομέα της τεχνολογίας με το σκληρότερο παγκόσμιο ανταγωνισμό, στις τηλεπικοινωνίες, δεν μπορεί παρά να προτιμάται ως θεσμικός συνεταίρος ένας από τους τεχνολογικούς και εμπορικούς πρωταγωνιστές της παγκόσμιας αγοράς των τηλεπικοινωνιών.

Δεύτερη παρατήρηση: Η ιδιωτικοποίηση δεν συνεπάγεται ούτε γραφειοκρατική αλλά ούτε και ανεξέλεγκτη διοίκηση. Αντίθετα απαιτεί διοίκηση όχι μόνο αποτελεσματική αλλά και ανοιχτή στο δημοκρατικό έλεγχο. Ασφαλώς υπάρχουν διοικήσεις που ανταποκρίνονται σε αυτό το ζητούμενο, όπως υπάρχουν και διοικήσεις που δεν ανταποκρίνονται. Όλοι, βέβαια, αξιώνουν μισθούς μεγαλύτερους απ' αυτούς της αγοράς, δεν αξίζουν όμως όλοι αυτούς τους μισθούς.

Από τη ζωή προκύπτει ότι η διαδικασία επιλογής δια μέσου τρίτων συμβούλων είναι τυχαία και το σύστημα ελέγχου με τα συμβόλαια διασχείρισης από μόνο του δεν διασφαλίζει τον επιδιωκόμενο σκοπό. Χρειάζεται να ξεπεράσουμε τη μόδα των λεγόμενων μάναντζερ και να αναζητήσουμε πλέον εξελιγμένα μοντέλα διοίκησης, που να μπορούν να ανταποκρίθουν στους όρους της παγκόσμιας ανταγωνιστικής αγοράς. Πρέπει να αναζητηθούν μοντέλα διοίκησης προσανατολισμένα στον πολίτη και στις ευαισθησίες του, που να διευκολύνουν το δημοκρατικό έλεγχο στις αποφάσεις και τη συμμετοχή εργαζομένων και κοινωνικών φορέων. Αυτή η προσδεμετική τάση με θεσμούς εξασφάλισης του εκδημοκρατισμού στη διοίκηση, που εμφανίζεται ήδη στην Ευρώπη και στην Αμερική, δεν μπορεί παρά να είναι επιθυμητή.

Επ' ευκαιρία δεν μπορώ να εξηγήσω τη στάση της διοίκησης της Ολυμπιακής Αεροπορίας, σχετικά με τον ισολογισμό του έτους 1999. Ο ισολογισμός κάθε ανώνυμης εταιρείας σύμφωνα με το νόμο πρέπει να δημοσιεύεται μέσα σ' ένα εξάμηνο από το τέλος της χρήσης. Η Ολυμπιακή είχε έτοιμο τον ισολογισμό του 1999 για δημοσίευση μέσα στην προθεσμία του νόμου.

Σας καταθέω το τυπωμένο φύλο αυτού του Ισολογισμού με ημερομηνία 27 Ιουλίου 2000, από το οποίο προκύπτει ότι η ζημία του έτους 1999 ήταν 8,9 δισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή το 3% επί του έτιρου της εταιρείας, όταν την ίδια χρονιά οι άλλες ελληνικές αεροπορικές εταιρείες είχαν ζημίες 10% έως 35% επί του έτιρου τους.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Μαντέλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας θυμίζω ότι το ίδιο αποτέλεσμα καταγραφόταν και στον κρατικό Προϋπολογισμό του 2001, που ψηφίσαμε πέρσι. Η διοίκηση όμως της Ολυμπιακής δεν δημοσιεύει τον ισολογισμό αυτό, αλλά με καθυστέρηση ενάμιση χρόνου αποφάσισε προχθές να εμφανίσει έναν άλλον ισολογισμό για το 1999, με ζημίες ύψους 26 δισεκατομμυρίων δραχμών. Και αυτό δεν το έκανε επειδή διαπιστώθηκε λάθος στις εγγραφές, αλλά γιατί δόθηκαν

άλλες λογιστικές ερμηνείες και περιελήφθησαν δαπάνες που έγιναν κατά τον ενάμιση χρόνο της καθυστέρησης.

Σας καταθέτω το πιστοποιητικό του ορκωτού ελεγκτή, όπως το έδωσε η διοίκηση της Ολυμπιακής στο διοικητικό της συμβούλιο, που αναφέρει ρητά ότι 11,5 δισεκατομμύρια που επιβαρύνουν τον ισολογισμό προέρχονται από δαπάνες που έγιναν κατά το χρόνο της καθυστέρησης.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Μαντέλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η Ολυμπιακή είναι σε δυσχερή θέση και όλοι πρέπει να την στηρίξουμε για να μπορέσει να επαναδιαπραγματευτεί το ρόλο της στην παγκόσμια αγορά. Δεν υπάρχει επιχειρησιακός λόγος να την εμφανίζουμε σε ακόμα χειρότερη θέση από αυτή που είναι.

Τρίτη παρατήρηση: Η οργάνωση των ιδιωτικοποιημένων επιχειρήσεων στις οποίες το κράτος συνεχίζει να έχει τον πρώτο λόγο αικολουθεί το διοικητικό μοντέλο, αντί να προσαρμόζεται σε συνθήκες λιτής παραγωγής.

Αντί να έχουμε μείωση των διευθυντικών θέσεων και κατ' ακολουθία απλοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών, παραπτηρέται πολλαπλασιασμός των θέσεων των γενικών διευθυντών, των διευθυντών και των υποδιευθυντών. Όχι μόνο υπάρχει η πυραμίδα της ιεραρχίας, αλλά τείνει να αναστραφεί. Τα στελέχη της επιχείρησης αντί να επιδιώκουν τη βελτίωση της οικονομικής τους θέσης μέσα από την αύξηση της παραγωγικότητάς τους, επιτυγχάνουν τούτο με την αλλαγή της διοικητικής τους θέσης, που συνοδεύεται από επιδόματα μεγαλύτερα των τακτικών τους αποδοχών. Οι υπόλοιποι εργαζόμενοι, που δεν μετέχουν στη διανομή των διευθυντικών θέσεων, δεν βλέπουν να βελτιώνεται η θέση τους με την ιδιωτικοποίηση. Αντίθετα αισθάνονται περισσότερο ανασφαλείς.

Η γραφειοκρατική πυραμιδική οργάνωση είναι παρελθόν. Η σύγχρονη και προσδευτική οργάνωση είναι η δικτυακή. Κυψέλεις εργασίας με συλλογικό έργο, που επικοινωνούν προς όλες τις κατευθύνσεις και με στελέχη εμψυχωτές, που βρίσκονται δίπλα στους εργαζόμενους.

Τέταρτη παρατήρηση: Κάθε ιδιωτικοποίηση γίνεται με πολύ κόπτο και πολλές αντιδράσεις. Ταυτόχρονα και καθημερινά ιδρύονται νέες κρατικές εταιρείες, τις οποίες κατά πάσα πιθανότητα μετά από μερικά χρόνια θα χρειαστεί να ιδιωτικοποιήσουμε με το διοικητικό και ψυχικό κόστος.

Απλούστερο και αποτελεσματικότερο θα ήταν να προτιμούνται εξ αρχής ιδιωτικοποιημένα σχήματα συνεργασίας δημόσου και ιδιωτικού τομέα. Το παράδειγμα του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών στα Σπάτα πρέπει να υιοθετηθεί γενικότερα. Σημαντικό πλεονέκτημα αυτής της πολιτικής είναι ότι εξαρχής οι στρατηγικοί συνεταίροι συμμετέχουν σε επενδυτικά ρίσκα. Εξαρχής μεταφέρουν πολύτιμη τεχνογνωσία, εξαρχής έχουν συμφέρον για την ταχύτερη και συμφερότερη λειτουργία.

Για παράδειγμα, τέτοια διαδικασία πρέπει να προτιμηθεί για το τραμ και τον προαστιακό σιδηροδρόμο. Έχουν από ικανού χρόνου προετοιμαστεί όχι μόνο τεχνικά και οικονομικά αλλά και θεσμικά, προκειμένου αυτά να υλοποιηθούν σε συνεργασία με ιδιώτες στρατηγικών συνεταίρους, που μπορούν να συμμετάσχουν στις επενδύσεις. Η απελευθέρωση πόρων για άλλα έργα, η μεταφορά τεχνογνωσίας σε ελληνικούς φορείς και η επιτάχυνση των διαδικασιών εκτέλεσης και λειτουργίας αυτών των έργων πρέπει να οδηγήσει σε τέτοιες επιλογές.

Στο ΠΑΣΟΚ έχουμε μάθει να συζητούμε με ειλικρίνεια τα πράγματα. Δεν μας εμποδίζουν τα ιδεολογήματα. Ξέρουμε να κοιτάμε το συμφέρον του πολίτη. Έχουμε μάθει να συνθέτουμε, να διορθώνουμε, να βελτιώνουμε, να προσαρμοζόμαστε στις εξελίξεις. Αυτό αποτελεί τη δύναμη μας, γιατί αυτό γίνεται με κριτήριο το συμφέρον του ελληνικού λαού.

Η Νέα Δημοκρατία πιστεύει ότι μπορεί ταμπουρωμένη σε στυλιζαρισμένα συνθήματα να αποφύγει την κρίση του ελληνικού λαού. Ο ελληνικός λαός θα κρίνει και την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού θα την κερδίσει εκείνος που θα έχει την τόλμη να ανοίξει νέους δρόμους, να δώσει προοπτικές και ευκαιρίες

στη νέα γενιά, να δώσει αίσθηση σιγουριάς, να δώσει τη δυνατότητα ότι μπορεί να κυβερνήσει με αντίξεις συνθήκες όπως οι σημερινές. Και αυτό έχει αποδειχθεί ότι το ΠΑΣΟΚ μπορεί να το κάνει με επιτυχία.

Γι' αυτό ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό του 2002, πιστεύοντας ότι αποτελεί δημιουργικό βήμα αυτής της εξέλιξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Γκελεστάθης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική οικονομία εμφανίζεται σήμερα σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εξής κατάσταση: Είναι τελευταία σε παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα και βάσει της επήσιας έκθεσης του παγκοσμίου οικονομικού forum βρίσκεται στην 36η θέση της παγκόσμιας κατάταξης από την 34η θέση που ήταν πέρυσι.

Στον τομέα του δημοσίου χρέους έχει το υψηλότερο ποσοστό, 99,6% του ΑΕΠ μετά την Ιταλία και το Βέλγιο.

Οι εξαγωγές βρίσκονται σε στασιμότητα με μεγάλο ελλειμματικό ισοζυγίο πληρωμών της τάξεως του 6,5% του ΑΕΠ για το 2001.

Έχουμε δραματική μείωση του αγροτικού εισοδήματος με τις χαμηλές τιμές των αγροτικών μας προϊόντων και με αύξηση του κόστους παραγωγής.

Έχει δημιουργηθεί μεγάλη ανισότητα με τις περιφέρειες και πολλές περιφέρειες μας είναι οι φτωχότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δυόμισι εκατομμύρια Έλληνες ζουν κάτω από τα ορία της φτώχειας.

Ένα εκατομμύριο Έλληνες, ίσως και περισσότεροι, έχασαν 35 τρισεκατομμύρια δραχμές στο Χρηματιστήριο και ασφαλώς στην παρούσα ζωή δεν πρόκειται να τα ξαναπάρουν με τις γνωστές επιπτώσεις των πτωχεύσεων και της καταστροφής τους.

Η ανεργία βρίσκεται σε πρωτοφανή βαθμό. Είναι άνεργοι εξακόσιες – επτακόσιες χιλιάδες Έλληνες για οκτώ, επτά, έξι, πέντε, τέσσερα, τρία, δύο, ένα χρόνια και βέβαια δεν πιστεύουν ότι θα βρουν εργασία με τις γνωστές, πέραν των οικονομικών, αλλά και τις κοινωνικές, επιπτώσεις.

Η παιδεία βρίσκεται διαρκώς σε διάλυση. Η πρώτη προσπάθεια εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης έγινε μετά τον Οκτώβριο του 1993, για δύο χρόνια, επακολούθησε μία νέα προσπάθεια εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στη συνέχεια, για άλλα δύο χρόνια δεν πέτυχε και αυτή. Μετά τις εκλογές του Απρίλιου, πέρυσι, ήλθε η νέα προσπάθεια εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης με τις γνωστές επιπτώσεις και εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες που έχουν παιδιά στην ηλικία αυτή βρίσκονται σε πολύ δύσκολη θέση.

Η υγεία είναι σ' ένα επίπεδο απελπιστικό και όποιος επισκέπτεται κρατικά νοσοκομεία έχει άμεση προσωπική αντίληψη και οι τροποποιήσεις του ΕΣΥ συνεχίζονται για 8 ολόκληρα χρόνια. Και μόνο με το φιλότιμο του Ιατρικού και του Νοσηλευτικού προσωπικού λειτουργούν τα νοσοκομεία.

Η Δημόσια Διοίκηση βρίσκεται επίσης σε μια λειτουργία που κάθε άλλο μπορεί να θεωρηθεί ότι εκτελεί την αποστολή της σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο.

Η διαπλοκή και η διαφθορά στα υψηλά επίπεδα βρίσκονται σε ημερήσια διάταξη, όπως πλέον είναι γνωστά σε όλες τις τάξεις του λαού μας.

Σε όλα αυτά τα αδιέξοδα που κατατέλουν τους Έλληνες δεν δίδει λύσεις ο υπό συζήτηση Προϋπολογισμός, γι' αυτούς τους λόγους εμείς καταψηφίζουμε το σύνολό του.

Διεγράφησαν, όμως, με δώδεκα νομοθετικές ρυθμίσεις της Κυβέρνησης 7 τρισεκατομμύρια δραχμές μόνο από τα ελλειμματα των ΔΕΚΟ εκ των οποίων: «Ότας είναι γνωστό, 1 τρισεκατομμύριο δραχμές της Ολυμπιακής Αεροπορίας, 1 τρισεκατομμύριο 200 εκατομμύρια δραχμές της ΕΤΒΑ, 1 τρισεκατομμύριο δραχμές των Αστικών Συγκοινωνιών και ο χορός καλά κρατεί, όπως λέει ο λαός μας. Στον τομέα αυτόν πράγματι η Κυβέρνηση έχει σημειώσει ένα πρωτοφανές ρεκόρ.»

Στον τομέα, όμως, των αποδοχών των Σωμάτων Ασφαλείας, των Αστυνομικών και των Πυροσβεστών, των συνταξιούχων, των δημιούρων υπαλλήλων δεν μπορεί η Κυβέρνηση να ανταποκριθεί τουλάχιστον να τους εξασφαλίσει στοιχειώδεις αποδοχές

για μια ανεκτή συντήρηση των οικογενειών τους. Το θέμα αυτό ιδιαίτερα στα Σύματα Ασφαλείας θα ενίσχυε το ηθικό τους σε μεγάλο βαθμό, για να μπορούν να ανταποκρίνονται ακόμα καλύτερα στα καθήκοντά τους, αφού γνωρίζουμε ότι οι αστυνομικοί και οι πυροσβέστες πολλές φορές με θυσία της ζωής τους και της αρτιμελείας τους εκτελούν το καθήκοντας και γι' αυτό άλλωστε έχουν θρηνήσει τόσα πολλά θύματα.

Κύριε Πρόεδρε, ο υπό συζήτηση Προϋπολογισμός ασφαλώς είναι αντιαναπτυξιακός και επαναλαμβάνει τη γνωστή μέθοδο των λογιστικών τεχνουσμάτων, που δίνει μια εικόνα να παρουσιάζει και ένα πλεόνασμα, ενώ από την άλλη πλευρά το δημόσιο χρέος διαρκώς αυξάνεται.

Έτσι λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, για οκτώ ολόκληρα χρόνια από τις εκλογές του Οκτωβρίου του 1993 μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, η Κυβέρνηση των, εντός εισαγωγικών, «εκσυγχρονιστών» Υπουργών του κ. Σημίτη έχει σημειώσει μια γενική αποτυχία. Και ασφαλώς βέβαια τώρα με τους καινούριους ισχυρισμούς που παρουσιάζουνται και με τη γνωστή τεχνητή και μεθοδική προπαγάνδα που χρησιμοποιείται από την Κυβέρνηση, ιδιαίτερα από τα κρατικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, προσπαθούν να δημιουργήσουν μια ελπίδα στον ελληνικό λαό, αλλά η ελπίδα αυτή δεν φαίνεται πουθενά και κατά συνέπεια έχει διαμορφωθεί ένα κλίμα που οπωδήποτε, οποτεδήποτε γίνουν οι βιολετικές εκλογές, πιστεύουμε ότι ο ελληνικός λαός θα εμπιστευθεί στην πλειοψηφία του την παράταξη μας που με ένα σύγχρονο και επικαιροποιημένο πρόγραμμα που έχουμε, προσαρμοσμένο στην ελληνική σημερινή πραγματικότητα από τα αποτελέσματα της οκταετίας του ΠΑΣΟΚ, θα δώσει τη δυνατότητα με την εφαρμογή του να επανέλθουν τα πράγματα εκεί που πρέπει, η χώρα μας να μπει σε μια διαδρομή προκοπής και να δημιουργηθούν οι συνθήκες διαρκούς βελτίωσης της ζωής των Ελλήνων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, και με την ευκαιρία αυτή εμείς εκφράζουμε την πικρία μας διότι έστω και με τον Προϋπολογισμό αυτό η Κυβέρνηση δεν θέλησε να αντιμετωπίσει τα πράγματα, τα οποία βρίσκονται σε τέτοια οξύτητα και απασχολούν το σύνολο των παραγωγικών τάξεων του λαού μας και γι' αυτό το λόγο χάνεται μια ακόμη ελπίδα με τον Προϋπολογισμό αυτό από το λαό μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Έμπειρος Κοινοβουλευτικός ο κ. Γκελεστάθης, τελείωσε ακριβώς στην ώρα του.

Ο κ. Βαΐνας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΪΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Σύνοδος Κορυφής του Βερολίνου το Μάρτιο του 1999 επιβεβαίωσε την προσήλωση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύχο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η δε συμφωνία που υπεγράφη για τη χώρα μας κατά τη διάρκεια της συνόδου αυτής ήταν μια εθνική επιτυχία. Αποτέλεσμα της συμφωνίας αυτής ήταν να κατανεμθούν για την Ελλάδα, στα πλαίσια της προγραμματικής περιόδου 2000-2006, σημαντικοί πόροι με σύχο την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Σε αυτήν την κρίσιμη καμπή για τη χώρα μας, η οποία διανύει τα πρώτα βήματά της ως μέλος της ΟΝΕ, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί ταυτόχρονα μια μεγάλη πρόκληση, αλλά και ένα ισχυρό εργαλείο για επιτάχυνση των ρυθμών σύγκλισης με τις οικονομίες και το βιοτικό επίπεδο των προηγμένων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, όμως, αποτελεί και μεγάλη ευκαιρία για μια ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, η οποία αποτελεί από κάθε άποψη και το σοβαρότερο αναπτυξιακό πρόβλημα με βαθύτατα πολιτικές προεκτάσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, η πρόσφατη απογραφή επιβεβαίωσε –αν και δεν χρειάζονταν η απογραφή, το γνωρίζαμε– ένα σοβαρό πρόβλημα. Το μισό περίπου του πληθυσμού της χώρας συνωστίζεται στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα. Χωρίς αμφιβολία το πρόβλημα είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης ολόκληρης της μεταπολεμικής περιόδου. Εξίσου, όμως, πρόκειται για μια

δομή, μάλλον τριτοκοσμική, η οποία διακυβεύει τις κατακτήσεις του Ελληνικού λαού γιατί πρόκειται για ένα μοντέλο ακριβό και αναποτελεσματικό.

Έχει ενδιαφέρον να τονίσουμε ένα στοιχείο. Από γεωγραφικής πλευράς η προέλευση των εσόδων του ελληνικού κράτους έχει την ακόλουθη σύνθεση: Αττική 76%, Θεσσαλονίκη 17%, λοιπή χώρα 7%. Οι αριθμοί αυτοί δεν αποτυπώνουν βέβαια την οικονομική δραστηριότητα ανά περιοχή, αποκαλύπτουν, όμως, τη δομή της οικονομίας και αναδεικνύουν το τεράστιο πρόβλημα της υπερσυγκέντρωσης χρήματος και δύναμης σε μια περιοχή. Είναι καθαρό δε ότι το πρόβλημα της χώρας δεν είναι απλά το λεγόμενο πρόβλημα της αστυφιλίας και της ερήμωσης της υπαίθρου, αλλά η υπερσυγκέντρωση πλούτου, δύναμης και πληθυσμού σε έναν ουσιαστικά τόπο.

Οι γενικές αυτές διαπιστώσεις επιβεβαιώνονται δυστυχώς, εάν αναλύσει κάποιος τις τάσεις των μεγεθών των βασικών μεταβλητών που χαρακτηρίζουν την ανάπτυξη, όπως το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, το εισόδημα φυσικών και νομικών προσώπων, την ιδιωτική αποταμίευση και τον πληθυσμό. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το ΑΕΠ παραπρούμε ότι πάνω από το εθνικό μέσο όρο βρίσκονται η Αττική και δώδεκα ακόμη νομοί της χώρας και αυτό οφείλεται στην τουριστική ανάπτυξη ή στη βιομηχανία, όπως η περίπτωση της Βοιωτίας με τη μετεγκατάσταση των βιομηχανιών στα Οινόφυτα. Όσον αφορά το κατά κεφαλήν δηλωθέν εισόδημα κανένας νομός πλην Αττικής και Θεσσαλονίκης, με εξαίρεση τις Κυκλαδες, που στα τελευταία χρόνια εμφανίζουν μια δυναμικότητα τουριστικής ανάπτυξης, δεν ξεπερνά καθ' όλη την τελευταία δεκαετία τον εθνικό μέσο όρο. Ομοίως η ιδιωτική αποταμίευση, η οποία αποτελεί ένα κρίσιμο δείκτη για την οικονομία και την κατανομή του πλούτου, ενσιχύει τα συμπεράσματα που προανέφερα.

Υστέρα από τα παραπάνω, κύριοι συνάδελφοι, διαφαίνεται κατάφωρα ότι η υπόθεση της ισοδύναμης περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας μας είναι εθνική προτεραιότητα, αφού το μοντέλο του πολιτικού και κυρίως του οικονομικού συγκεντρωτισμού δεν μπορεί πια να ανταποκριθεί. Αμήχανο θα παρακολουθεί, να διαμορφώνει τις εξελίξεις η αγορά, και μάλιστα τόσο πιο έντονα όσο πιο απορυθμισμένη είναι η ίδια. Η Αθήνα δεν θα μπορεί να ζήσει εάν δεν μπορέσει να ζήσει η ελληνική περιφέρεια. Η Αθήνα δεν θα μπορεί να ζήσει εάν εξαντλήσει όλα τα εθνικά οικονομικά αποθέματα και απορροφήσει και το παραγωγικό ανθρώπινο κεφαλαίο της περιφέρειας. Για να ζήσει η Αθήνα πρέπει να επιβιώσει και να αναπτυχθεί η ελληνική περιφέρεια, η ελληνική ύπαιθρος. Και για να γίνει αυτό θα πρέπει να υιοθετήσουμε ένα μοντέλο ανάπτυξης με αποκεντρωμένη την οικονομική εξουσία καθώς και την εξουσία της πληροφορίας. Έτσι πρέπει να συνδέσουμε τη στρατηγική μας, δηλαδή, εκτός από την αποκέντρωση των θεσμών και της διοικητικής εξουσίας, και με την ανάγκη της άμεσης αποκέντρωσης της οικονομικής εξουσίας. Ο αγώνας δεν είναι εύκολος διότι υπάρχουν επιμέρους δομημένα και ισχυρά οικονομικά συμφέροντα και δίκτυα αλληλοτροφοδοτούμενα με σχέσεις και με την πολιτική και με την εξουσία της πληροφόρησης και της πληροφορίας.

Σημαντικοί υποστηρικτές σε αυτήν την προσπάθεια μπορούν να είναι τόσο οι εκπρόσωποι θεσμών, όσο και οι εκπρόσωποι των παραγωγικών τάξεων που έχουν ισχυρή τοπική και περιφερειακή αναφορά. Εδώ ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης είναι καθοριστικός, όχι μόνο γιατί μπορεί να υλοποιεί έργα συνδεδέμενα με τις τοπικές αναπτυξιακές ανάγκες και προτεραιότητες, αλλά κυρίως γιατί μπορεί να ανιχνεύει με επιτυχία τις ανάγκες και να προγραμματίζει σε βάθος χρόνου, με γνώμονα πάντοτε τις συνήθειες που διαμορφώνονται στο οικονομικό, παραγωγικό, πολιτιστικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί σε συνεργασία και συντονισμό με την ιδιωτική οικονομία και το Κεντρικό Κράτος να αποτελέσει τον αναζητούμενο επιταχυντή για τη μεγάλη έκρηξη στην εθνική μας οικονομία, της οποίας η διατηρησιμότητα δεν θα εξαρτάται από τις κοινωνικές εισροές, αλλά από την ισοδύναμη περιφερειακή ανάπτυξη με τα πολλά και ισχυρά οικονομικά υποσύνολα. Παράλληλα πρέπει να διευκολύνουμε και να υποστηρίξουμε την αναγκαία διαδικασία ριζικής αναδιάρθρω-

στης των αναπτυξιακών μας πολιτικών, καθώς και του ιδιωτικού τομέα, γιατί και τα δύο παραέμειναν παραδοσιακά σε αντίθεση με τις ανάγκες της νέας οικονομικής εποχής.

Πρέπει επίσης να στραφούμε στη δημιουργία μιας Δημόσιας Διοίκησης αποτελεσματικής και ευελικτηρίας. Δεν πρέπει, όμως, να επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας σε πολιτικές υποκατάστασης του ρόλου της από την αγορά, αφού και αυτές οι πολιτικές είναι απελέσφορες, όχι μόνο γιατί η ελληνική αγορά εμφανίζει σοβαρά δομικά και διαρθρωτικά προβλήματα, αλλά γιατί ισχυρά κράτη, χωρίς ισχυρές και αποτελεσματικές διοικήσεις, πουσθενά στον κόσμο δεν απαντώνται και ποτέ στην ιστορία δεν είχαν διάρκεια.

Επιβάλλεται να κάνουμε πιο ριζοσπαστικές τις πολιτικές μας για τη διοίκηση, με στόχο μια διάδοχη κατάσταση που θα δρά σ' ένα εντελώς νέο περιβάλλον, τόσο ως προς τον τρόπο που η νέα διοίκηση θα αναπτύσσεται και θα ενεργεί, όσο και ως προς τις πολιτικές διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και των κινήτων.

Προς την κατεύθυνση αυτή κατατέίνει και η πολιτική της Κυβέρνησης και είναι γεγονός ότι η Κυβέρνηση έδωσε στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης περιφερειακή διάρθρωση και το μεγαλύτερο μέρος των διατεθειμένων πόρων απευθύνεται προς την περιφέρεια σε ποσοστό 80%.

Ειδικότερα προϋπολογισμός του 2002 υπηρετεί σε μεγάλο βαθμό την επέκταση της περιφερειακής σύγκλισης, μέσω του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, και αυτό διαπιστώνεται από το γεγονός ότι στα Υπουργεία τα οποία σχετίζονται με την περιφερειακή πολιτική και σύγκλιση υπάρχει σημαντική ενίσχυση των προϋπολογισμών τους, αισθητά πάνω από τον πληθωρισμό.

Παράλληλα, όμως, θα πρέπει να φροντίσουμε για την όσο το δυνατόν καλύτερη και πιο αποτελεσματική απορρόφηση των πόρων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και την όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική ενσωμάτωση των επενδύσεων αυτών στην ελληνική οικονομία. Γιατί τούτο έχει πολύ μεγάλη πολιτική και ιδεολογική σημασία. Την ανάπτυξη της χώρας δεν φθάνει να τη διασφαλίζεις μόνο με την έλευση κοινοτικών πόρων, αλλά να έχεις και την κατάλληλη πολιτική, όχι μόνο απορρόφησης, αλλά σωστής επιλογής δράσεων και έργων και ενσωμάτωσης αυτών στην παραγωγική διαδικασία, έτσι ώστε τους πάρους αυτούς να τους μετατρέψεις σε διαρκή παραγωγική και οικονομική δραστηριότητα.

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή μιλήσαμε και για τη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης, πρέπει να ξαναπούμε ότι ο θεσμός αυτός είναι το κλειδί στην περιφερειακή ανάπτυξη, όπως εξάλλου και ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης. Είναι γεγονός βέβαια ότι ένα πλούσιο θεσμικό έργο έχει παραχθεί τα προηγούμενα χρόνια για την αποκέντρωση και την ισχυροποίηση της Αυτοδιοίκησης, ώστε να αξιοποιηθούν οι τοπικές και περιφερειακές αναπτυξιακές δυνάμεις. Ο δρόμος, όμως, είναι ακόμη μακρύς. Γι' αυτό πιστεύω, η Κυβέρνηση προγραμματίζει ένα νέο κύκλο νομοθετικών πρωτοβουλών για τη λειτουργική μεταρρύθμιση της διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την καθιέρωση σύγχρονων και αποτελεσματικών αρχών λειτουργίας, την προσδιορισμό του κύκλου των αρμοδιοτήτων τους και συνεπώς, την ανακατανομή της δημόσιας εξουσίας μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, μεταξύ κρατικών και αποκεντρωμένων οργάνων και των δύο βαθμών αυτοδιοίκησης.

Ο νέος αυτός κύκλος των θεσμικών αλλαγών που θα ολοκληρώσει την αποκεντρωμένη δομή της ελληνικής πολιτείας και θα συγκροτήσει ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό κράτος, πιστεύω ότι θα οδηγήσει σε μια ισχυρή και δημιουργική Ελλάδα του 21ου αιώνα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Βαΐνα.

Ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας κ. Ανωμερίτης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μέχρι τι ώρα θα συνεχίσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Στις 16.30' θα

κλείσουμε. Ούτως ή άλλως ο κύριος Υπουργός ζήτησε αυτοπειροισμό. Είχε είκοσι λεπτά, του βάζω δεκαπέντε, θα μιλήσει δέκα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Δεν έχουμε πρόβλημα να τον ακούσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ (Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 ακολούθει τα βασικά χαρακτηριστικά όλων των προϋπολογισμών του ΠΑΣΟΚ μετά το 1994, οι οποίοι παρά τις δύσκολες συγκυρίες, συνέθεταν τις αρχές της σταθεροποίησης της ανάπτυξης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η επίτευξη εξάλλου των στόχων των τελευταίων προϋπολογισμών, παρά τις δυσλειτουργίες της διεθνούς οικονομικής και πολιτικής σκηνής, προοιωνίζουν θετικές εξελίξεις και για τον Προϋπολογισμό για τον οποίο συζητάμε, με κύριους στόχους την εξασφάλιση των αναγκών πόρων για την ενίσχυση της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, τη στήριξη των εισοδημάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την κοινωνική προστασία για όλους και κυρίως για τους ανέργους, όπως ανέφερε και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, που αποτελεί ένα σημαντικό θέμα των στόχων της Κυβέρνησης. Όλα αυτά συνθέτουν ένα Προϋπολογισμό του οποίου οι βασικοί άξονες δημοσιονομικής πολιτικής οδηγούν σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, χαμηλό πληθωρισμό, δημιουργία πλεονασμάτων, περιορισμό του ελλείμματος της Κεντρικής Κυβέρνησης και αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους.

Ο Προϋπολογισμός του 2002 είναι ο πρώτος Προϋπολογισμός που καταρτίζεται σε ευρώ και πολλές φορές έχουμε κάνει κουβέντα για την ONE και το ευρώ. Νομίζω, όμως, από κει και για όλους τους πολίτες –γιατί έτσι θα καταλάβει κάποιος την είσοδο σε μια νέα εποχή– θα πρέπει να επισημάνουμε ότι πρώτον, σημαίνει χαμηλή επιτόκια.

Φεύγουμε από τη λογική των επιτοκίων του 17% ή του 23% που είχαμε πριν από πέντε, έξι και οκτώ χρόνια και περνάμε στην εποχή των χαμηλών επιποκίων που σημαίνει με τη σειρά ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στη συνέχεια της παραγωγικότητας. Χαμηλά επιπόκια και σταθερότητα των τιμών είναι τα δύο μεγάλα καινούρια χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομικής ζωής και όποιος γνωρίζει τα προβλήματα τα οποία είχαμε και στον αγροτικό τομέα, αλλά και στον επιχειρηματικό τομέα με τα υψηλά επιπόκια και τις πολλές συζητήσεις που κάναμε εδώ για τις δυσλειτουργίες του πιστωτικού συστήματος, ακόμα και με τα πανωτόκια, καταλαβαίνει τι σημαίνει αυτή η εποχή του να δανείζεσαι με 6%. Κανείς δεν πίστευε πριν από λίγα χρόνια, ότι το επιπόκιο των στεγαστικών δανείων ακόμη και στις εμπορικές τράπεζες θα ήταν 2,8% όταν έχει πέσει κάτω από τη μονάδα το επιδοτούμενο επιπόκιο για τα στεγαστικά αγροτικά δάνεια. Αυτό γίνεται ιδιαίτερα σημαντικό, αν σκεφτεί κανείς, ότι αυτά τα στοιχεία έρχονται σαν συναρτήσεις ενός πολύ μεγάλου επενδυτικού προγραμματικού πλαισίου, του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, του 2000-2006, το οποίο θα εκτελεστεί με δημόσιες επενδύσεις με κοινωνική στήριξη, αλλά και ιδιωτικές επενδύσεις, έτσι ώστε να κινηθούμε σε ακόμη υψηλότερα επενδυτικά σχέδια.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η ελληνική ναυτιλία εξακολουθεί να κατέχει στο ξεκίνημα αυτής της χιλιετίας την πρώτη θέση στον κόσμο. Η συμβολή της στην οικονομική ανάπτυξη είναι γνωστή και η προοπτική της, παρά τις διεθνείς συγκυρίες, θετική. Είναι γνωστό ότι ο ελληνογόκτητος στόλος αποτελείται κατά 95% από ποντοπόρα πλοία, δηλαδή αυτό που λέμε χύδην φορτίον και κατά 5% από την επιβατηγό ναυτιλία. Αυτό σημαίνει ότι παρ' ότι τα κοινωνικά θέματα απασχολούν πάρα πολύ τους πολίτες, δηλαδή η ακτοπλοΐα, αντιλαμβάνεται κανείς ότι από πλευράς εθνικής οικονομίας, τόσο για την απασχόληση, όσο και για το ναυτιλιακό συνάλλαγμα αλλά και γενικά για τις θαλάσσιες μεταφορές, αποτελεί κορυφαία επιλογή στήριξης προς βασικές κατευθύνσεις, τις οποίες με θεσμικά πλαισία, αλλά και με πολιτικές αποφάσεις προωθούμε.

Επίσης για το ναυτιλιακό συνάλλαγμα σε σχέση με τα μεγέθη του προϋπολογισμού, το οποίο σημειώνων ότι αποτελεί καθαρή εισροή και είναι αμέσως μετά το τουριστικό συνάλλαγμα, ο χαμηλός πληθωρισμός και ο μηδενικός συναλλαγματικός κίνδυνος, λόγω της ζώνης ευρώ, αναμένεται να ασκήσουν επιφρούρες, ακόμη πιο θετικές. Παρά τη συνεχή του αύξηση τα τελευταία χρόνια θα γίνει ακόμη θετικότερη, γιατί αυτά ήταν τα δύο μεγάλα μειονεκτήματα της εισαγωγής συναλλάγματος του ναυτιλιακού συναλλάγματος, δηλαδή η συναλλαγματική αστάθεια, αλλά και ο υψηλός πληθωρισμός.

Η Κυβέρνηση στα πλαίσια του προγράμματος δράσης του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας έχει θέσει έξι μεγάλες προτεραιότητες. Την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας, την απελευθέρωση της ακτοπλοΐας, την ασφάλεια της ναυπιλοΐας και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, την εθνική λιμενική πολιτική, την ενίσχυση της απασχόλησης, τη ναυτική εκπαίδευση και τη στήριξη των απόμαχων ναυτικών και την ενίσχυση του λιμενικού σώματος. Και χαίρομαι γιατί μόλις πριν από λίγο ήρθε από την τελετή, -γιατί δεν μπορούμε να μηδενίζουμε τα πάντα, δεν μπορούμε να τα παρουσίαζουμε όλα μαύρα- της ένταξης ενός νέου πλοίου των Μινωϊκών Γραμμών, ενός εκπληκτικού πλοίου ταχύτητας τριάντα τριών μιλών που κοσμεί από σήμερα την ελληνική ναυτιλία, όπου εκεί βλέπεις μέσα από ένα ύψος επενδύσεων μόνο από μια εταιρεία -μόνο σε πέντε νεότερη πλοία που έγιναν τώρα και άλλα δύο που θα γίνουν ακόμη- 250 δισεκατομμύρια.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι μέσα στα πλαίσια αυτά και με αυτούς τους στόχους η ελληνική ναυτιλία γίνεται ανταγωνιστικότερη και θα γίνει ακόμη περισσότερο με μεταβολή της φορολογίας πλοίων στα πλαίσια των ισχυρών κανόνων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερον, μειώνεται η φορολογία πληρωμάτων και αξιωματικών με διάταξη νόμου που κατατίθεται αμέσως τώρα.

Τρίτον, προωθούνται όλα τα θέματα και τα μέτρα για την ενίσχυση του θαλάσσιου τουρισμού και ειδικά της σημαίας των πλοίων του θαλάσσιου τουρισμού και φυσικά προωθούνται τομές και λύσεις για όλα τα θέματα που έχουν σχέση με τις επιχειρήσεις, τα λιμάνια και τις υποδομές.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Προϋπολογισμού του 2002, πρώτον, οι δαπάνες είναι αυξημένες για το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας κατά 6,6%. Επίσης οι δαπάνες, δηλαδή στην ουσία η κρατική συμμετοχή στο NAT, που θα ανέλθουν σε 469.000.000 ευρώ αυξημένες κατά 4,4%.

Οι δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων στο YEN είναι αυξημένες κατά 141,4% ευρώ, χωρίς να βάλω μέσα και τα κονδύλια, τα οποία είναι πρόσθετα, της προετοιμασίας για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2002, τα οποία μέχρι το 2004 ανέρχονται σε 152,2 εκατομμύρια ευρώ. Μαζί με τις δαπάνες για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, την υλικοτεχνική του ενίσχυση, την εισδοχή νέων τεχνολογιών και τις λιμενικές υποδομές, το YEN θα είναι από τα Υπουργεία εκείνα που θα συμβάλουν στηματικά στην επιτάχυνση της ανάπτυξης, αλλά ιδιαίτερα στις πολιτικές ανάπτυξης υπαίθριου.

Θα ήθελα να κλείσω τη σύντομη αυτή συνεισφορά μου στη συζήτηση του Προϋπολογισμού με ένα θέμα, για το οποίο μου έδωσε αφορμή η ομιλία του εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Παρ'ότι άκουσα πάρα πολλούς συναδέλφους και χθες, θα ήθελα να κάνω τη γνωστή παρατήρηση που είπα προηγουμένως. Δεν μπορούμε να τα παρουσιάσουμε όλα μαύρα και δεν μπορούμε να στεκόμαστε σε μύθους. Ειδικά για κάποιους μύθους θα μιλήσω άλλη φορά.

Άκουσα προηγουμένως τον αγαπητό φίλο και συνάδελφο κ. Μαντέλη, που μιλούσε για την Ολυμπιακή. Καλά, ξέρει κανείς ότι από τους εβδομήντα έξι ισολογισμούς της SABENA, γιατί τόσα χρόνια είναι, μόνο δύο ήταν κερδοφόροι; Λένε έκλεισε η SABENA. Επί εβδομήντα έξι χρόνια δύο κερδοφόρους ισολογισμούς είχε. Τους άλλους τους στήριζε. Ξέρει κανείς ότι στον τελευταίο χρόνο του Προέδρου Κλίντον οι ενισχύσεις-επιδοτήσεις στην αμερικανική γεωργία ήταν τριπλάσιες από αυτές που δίνουμε εμείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Αυτά τα θέματα μέσα από στερεότυπα τα στηρίζουμε και πρέπει να τα ξεπεράσουμε.

Και δεν πρέπει να κατακεραυνώνουμε την Κυβέρνηση για υστερήσεις της ελληνικής οικονομίας. Ξέρετε εδώ αρχίζει ο κόσμος να ανησυχεί και να γελάει, γιατί λέει καλά, άλλοι τα βλέπουν άσπρα από εδώ και άλλοι τα βλέπουν μαύρα από εκεί. Τι γίνεται; Πολιτική λογική στην ανάλυση αυτή υπάρχει; Και πάρα αφορμή απ' αυτά που είπε ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, όταν ανέφερε όλα τα αρνητικά, τα μαύρα και τις υστερήσεις και σε κάποια στιγμή ανέφερε, κατηγορώντας την Κυβέρνηση και σωστά, γιατί είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα, το θέμα της παραοικονομίας, ότι έχουμε παραοικονομία 35%.

Εγώ, λοιπόν, κατάλαβα ότι με αυτόν τον ισχυρισμό του υπέπεισε σε μία λογική αντίφαση. Δηλαδή αν τα μεγέθη της παραοικονομίας, που θέλουμε να την χτυπήσουμε, που την αρνούμαστε, που θέλουμε και κάνουμε βήματα, αν παραδέχεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι η παραοικονομία είναι 35%, τότε τα μεγέθη τα οποία κάνουν τον εισηγητή να τα βγάζει όλα μαύρα, δεν είναι έτσι. Παραδείγματος χάρη, το κατά κεφαλήν εισόδημα δεν είναι 67%, είναι 90%, αν υπολογίζει και 35% παραοικονομία. Το ΑΕΠ δεν είναι 40,1 τρισεκατομμύρια δραχμές, πρέπει να είναι 54 τρισεκατομμύρια δραχμές. Φυσικά το κατά κεφαλήν εισόδημα δεν είναι 4,1 εκατομμύρια δραχμές, θα πρέπει να είναι 5,4 εκατομμύρια δραχμές.

Τα λέω αυτά, γιατί η εκτίμησή μου είναι -και το λέω ειλικρινά και σαν πολιτικός και σαν άνθρωπος, που είμαι στην κοινωνική και πολιτική ζωή πολλά χρόνια- ότι είναι έξω από την πραγματικότητα, χωρίς να βάζω μέσα στοιχεία της ανάπτυξης, της ποιότητας ζωής που έχουν οι πολίτες αυτού του τόπου, ακόμα και στις πιο υστερημένες περιοχές. Και επομένως δεν μπορούμε με όποια στοιχεία να αποκρύπτουμε αυτό το οποίο αποτελεί το κυριότερο σήμερα στοιχείο της μεγέθυνσης και της προσδόου ενός τόπου, που αν ανατρέξει κανείς με οικονομικά ή αναπτυξιακά στοιχεία πριν από είκοσι ή και τριάντα χρόνια, θα δει ότι είναι εκατό αιώνες μπροστά.

Προβλήματα υπάρχουν, ανησυχίες από όλους υπάρχουν. Μέσα σε ανοιχτές αγορές δεν μπορεί κανείς να μη λαμβάνει υπόψη του το τι συμβαίνει γύρω, όταν η διεθνής τιμή του βαμβακιού είναι 66 δραχμές κι εμείς έχουμε καταφέρει να έχουμε τιμή για όλα τα επόμενα χρόνια, όχι για σήμερα μόνο, τις 306 δραχμές. Είναι θέμα να συνεννοηθούμε ειμέις, για να κρατήσουμε αυτήν την τιμή. Δεν είναι θέματα των άλλων και δεν μπορούμε να μηδενίζουμε συνεχώς όλα αυτά τα θέματα, που έχουν σχέση με την προκοπή και την πρόσδοου του τόπου. Και δεν είμαστε πάντα οι τελευταίοι. Χωρίς και την παραοικονομία, που αν την αθροίσεις, είμαστε πολύ πιο μπροστά, δεν είμαστε οι τελευταίοι.

Εγώ τουλάχιστον σήμερα βρίσκομαι θεσμικά σ' ένα Υπουργείο που είμαστε αιώνες πριν, που είμαστε πρώτοι, όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και στον κόσμο ολόκληρο και δεν μπορούμε εκεί ή στις ιχθυοκαλλιέργειες ή στα ροδάκινα, που είμαστε πρώτοι στον κόσμο πάλι να λέμε συνέχεια ότι είμαστε σε όλα τα τελευταίοι.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2002 με ή χωρίς παραοικονομία, αποτυπώνει τις προοπτικές αλλά και τις θετικές βελτιώσεις της ελληνικής οικονομίας. Αυτό φαίνεται και από τον απολογισμό του 2001. Και αν μη τι άλλο, επιβεβαιώνει την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα μιας οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, μιας πολιτικής η οποία επιτρέπει στην Κυβέρνηση να καλύπτει κενά, να διορθώνει λάθη και με ολόνεα περισσότερους πόρους, γιατί οι πόροι δεν είναι απέλειωτοι -αυτοί είναι οι πόροι που έχουμε- με αυτούς τους πόρους πρέπει να φτιάξουμε ότι είναι να φτιάξουμε. Με αυτούς, λοιπόν, τους πόρους, πρέπει να προχωρήσουμε ιδιαίτερα σε αυτό που αποτελεί το κύριο μέλημα του προϋπολογισμού, δηλαδή η ακόμα μεγαλύτερη ενίσχυση, όχι τόσο των πολιτικών σταθεροποίησης και της ανάπτυξης όσο της κοινωνικής συνοχής. Και αυτό είναι ένα νέο στοιχείο το οποίο εκφράζει αυτός ο προϋπολογισμός. Ευχαριστώ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πλαναγώτης Σγουρίδης): Ο κ.Λοβέρδος έχει το λόγο που είναι και ο τελευταίος ομιλητής για σήμερα.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, σχολιάζουμε

σήμερα και θα ψηφίσουμε την Παρασκευή τον πρώτο Προϋπολογισμό που αποτιμάται σε ευρώ. Κλείνει ένας κύκλος σήμερα που άνοιξε το 1833 με τη δραχμή, που αντικατέστησε το φοίνικα με το τότε βασιλικό διάταγμα της 8ης Φεβρουαρίου.

Κλείνει ένας κύκλος και ανοίγει ένας καινούριος που βρίσκει την Ελλάδα σε θέση δύναμης, σε θέση ισχύος, βρίσκει την Ελλάδα σε μια νέα εποχή που προς την οποία μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα η όλη συζήτηση που έγινε πρόσφατα στο Λάακεν, σχετικά με την αμυντική διάσταση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, εκεί όπου η Ελλάδα απέδειξε ότι όχι μόνο διαθέτει σύγχρονη φωνή, αλλά διαθέτει τη φωνή εκείνη που ξέρει να διαπραγματεύεται χωρίς να πολώνει και ξέρει να πολώνει, όταν υπάρχει ανάγκη εκ των πραγμάτων, δίχως όμως να μένει απέξω, δίχως οι άλλοι να σηκώνουν τείχη ανάμεσα σ' αυτούς και στη χώρα μας.

Θεωρώ ότι αυτοί είναι οι συμβολισμοί της προόδου και το νέο νόμισμα αλλά και η πρόσφατη διαπραγμάτευση στο Λάακεν, αυτοί είναι οι συμβολισμοί μέσα από τους οποίους η σύγχρονη Ελλάδα αποτυπώνεται και είναι μικρόψυχη και πολιτικά άστοχη και λανθασμένη όλη η κριτική που από τα δεξιά τουλάχιστον γίνεται για την πορεία της Ελλάδας στην Ενωμένη Ευρώπη και ειδικότερα για τα όσα συνέβησαν στο Λάακεν.

Θεωρώ ότι μέσα σ' αυτήν τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης που βρίσκει τη χώρα να έχει ρυθμούς ανάπτυξης διπλάσιους από το μέσο κοινοτικό, ρυθμούς ανάπτυξης που όπως χθες ειπώθηκε από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και όπως αύριο με πιο ειδικούς όρους από τον αρμόδιο Υφυπουργό θα αποδειχθεί, δεν οφείλονται κατά κύριο λόγο στην εισροή κοινοτικού χρήματος, αλλά κατά βάση στηρίζονται στις ενχώριες επενδύσεις, κρατικές και ιδιωτικές. Αυτή λοιπόν η πορεία ανάπτυξης η οποία συνεπάγεται για την εισροή κοινοτικού χρήματος που θα είναι ολόενα περισσότερο στο μέτρο που ανεβαίνει η στάθμη της ελληνικής οικονομίας, αυτή είναι η εικόνα της νέας Ελλάδας, της σύγχρονης Ελλάδας.

Προσωπικά χάρομαι που αυτή την πορεία εγκαίρως την είδα, την εκτίμησα σε καιρούς που δεν φαινόταν, στρατεύθηκα γι' αυτή, και τώρα πια και για όσους συμμετέχουν στο ΓΑΣΟΚ και για όσους αντιλαμβανόμαστε την πολιτική, αλλά κυρίως για τον Έλληνα πολίτη πραγματώνεται.

Και λυπάμαι που ο αντιπολιτευτικός λόγος, με αφορμή κατ' αρχάς την εισήγηση του αξιότιμου γενικού εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας κ. Παπαθανασίου, στα συγκριτικά μεγέθη σχετικά με τη χώρα μας δεν κατέγραψε τα καινούρια δεδομένα, δεν κατέγραψε τα καινούρια μέτρα σύγκρισης, δεν κατέγραψε τους νέους στόχους που έχουν να κάνουν με την υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά με περισσή δημιαγωγία κατέγραψε χώρες άλλες, χώρες που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης, στην πορεία προς την ανάπτυξη ή είναι υπανάπτυκτες με τελείως αφερέγγυους δείκτες, αφερέγγυων φορέων διεθνών, μη κυβερνητικών, αλλά και μη εγκύρων, οι οποίοι εν πάσῃ περιπτώσει δεν τιμούν τη χώρα. Και είναι θιλβερό η Αξιωματική Αντιπολίτευση να προσπαθεί να αντιπολιτεύεται στην ύψιστη για το Κοινοβούλιο φάση του Προϋπολογισμού μεταχειριζόμενη τέτοια στοιχεία που δίνουν μία εικόνα της Ελλάδας που δεν υπάρχει, μια εικόνα της Ελλάδας που υπάρχει μόνο στα μυαλά μιας ετοιμελικής αντιπολίτευσης, η οποία δεν βοηθά τη χώρα. Και δεν βοηθάει τη χώρα δίνοντας εσφαλμένη εικόνα, αλλά ακόμη περισσότερο σε σχέση και με το μέλλον δεν την βοηθά όταν σπεύδει να κάνει ερμηνεία είτε ευρωπαϊκών συμβάσεων, είτε καταστάσεων στην Ενωμένη Ευρώπη με την προοπτική της χειρότερης δυνατής έκβασης, προκαταλαμβάνοντας τα πράγματα και δίνοντας και τροφή σε όσους δεν συμφωνούν ως προς τα θέματα αυτά μαζί μας και ο νοών, εν προκειμένω, νοείτω.

Δεν έχω καθόλου χρόνο για να θίξω όσα ζητήματα -ειδικότερα του Προϋπολογισμού, όπως προκύπτουν από τον διοι αλλά και την εισηγητική έκθεση- θα ήθελα. Διαλέγω να θίξω δύο ζητήματα που έχουν να κάνουν με τομείς του Προϋπολογισμού, όπου η έμφαση που δίνει η Κυβέρνηση δηλώνει και καινούριους στόχους.

Πρώτος τομέας είναι αυτός που έχει να κάνει με το αντικείμενο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και

Αποκέντρωσης. Έχουμε για το 2002 μία αύξηση της τάξης του 4,4% σε σχέση με πέρυσι, όπως αυτή αποτιμάται σε ευρώ. Θα είναι περίπου 151.000 ευρώ παραπάνω από ότι πέρυσι, περίπου δηλαδή 31 δισεκατομμύρια δραχμές παραπάνω σε σχέση με πέρυσι για στόχους που έχουν να κάνουν με την πολιτική μας στο πεδίο της μετανάστευσης, με στόχους που έχουν να κάνουν με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων προς τους Ο.Τ.Α., με στόχους που έχουν να κάνουν με το πρόγραμμα «ΠΟΛΙΤΕΙΑ», αλλά και με τις επερχόμενες δημοτικές εκλογές.

Εκτιμώ ότι αυτός ο τομέας της πολιτικής μας είναι ο τομέας στον οποίον πρέπει να δοθεί μεγάλη έμφαση, όχι μόνο για το έργο που έχει να κάνει με την Οδό Βασιλίσσης Σοφίας 15, δηλαδή με την έδρα του Υπουργείου σε ότι αφορά κυρίως τη Δημόσια Διοίκηση, αλλά σε ότι έχει να κάνει με το αντικείμενο της Οδού Βασιλίσσης Σοφίας 15, το οριζόντιο αντικείμενο που εκτείνεται σε όλη τη Δημόσια Διοίκηση της χώρας.

Εκεί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πρέπει να πετύχουμε οπωσδήποτε στον λίγο καιρό που μας μένει μέχρι τη λήξη της θητείας της παρούσης Βουλής, διότι μέσα από αυτήν την επιτυχία -εάν υπάρξει- θα επιτευχθούν δύο περαιτέρω στόχοι.

Ο πρώτος στόχος είναι ότι επιτέλους θα συνδεθεί ο πολίτης, σε ότι αφορά τα καθημερινά του θέματα, με την στρατηγική πορεία της χώρας και η σύνδεση αυτή θα τον κάνει ολόπλευρα σύμμαχο αυτής της νέας εξόχως θετικής κατάστασης που αφορά τα μεγάλα μεγέθη της πατρίδας και κατά δεύτερο λόγο με μία σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση θα μπορέσει η Ελλάδα να κινηθεί ευέλικτα και πετυχημένα στο χώρο της Ενωμένης Ευρώπης, της μετά Ο.Ν.Ε. εποχής.

Εάν αυτός ο κρίσιμος τομέας δεν πάει καλά όπως πρέπει να πάει, είναι απολύτως δεδομένο ότι θα αποσυνδεθεί πάνω από όλα ο πολίτης ψυχικά, αλλά και σε επίπεδο ποιότητας ζωής, από την πορεία των μειζόνων θεμάτων της χώρας και ταυτοχρόνως δεν θα μπορέσουμε να συμβαδίσουμε με τους υπόλοιπους στη μετά Ο.Ν.Ε. εποχή.

Και τέλος, ο δεύτερος τομέας, που ήθελα να θίξω, είναι με την Ολυμπιάδα του 2004, το μείζονα οργανωτικό στόχο του Ελληνικού Κράτους από γενέσεώς του. Ο Προϋπολογισμός στις σελίδες 43 και 69 της εισηγητικής έκθεσης δηλώνει με σαφήνεια την έμφαση που δίνει η Κυβέρνηση σε σχέση με τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Τι μένει, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να κάνουμε πού δεν έχουμε κάνει ακόμη; Να αρχίσουμε να μιλάμε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες πέρα από την οργανωτική και οικονομική τους διάσταση. Να αρχίσουμε να μιλάμε για το εποικοδόμημα που στηρίζεται πάνω στη διοργάνωση αυτών των αγώνων. Να αρχίσουμε να μιλάμε για τις επιδόσεις των Ελλήνων αθλητών. Να αρχίσουμε να μιλάμε για την εναλλακτικότητα στην εμπορευματοποίηση των αγώνων, όπως σήμερα είναι γνωστή. Να αρχίσουμε να μιλάμε για κάτι που θα συνεπάρει τις ψυχές μας. Να αρχίσουμε να μιλάμε όπως πρέπει να μιλάει η Ελλάδα στη δεκαετία που ξεκίνησε το 2000, γιατί εάν η Ελλάδα του 1970 μιλήσε δημοκρατικά κατά την ανάγκη των καιρών, αν η Ελλάδα του 1980 μιλήσε σοσιαλιστικά κατά την ανάγκη και πάλι των καιρών και το 1990 εκσυγχρονιστικά, η ώρα έχει έλθει για να μιλήσει η Ελλάδα αθλητικά. Και δεν το λέω με την έννοια των στενών αθλητικών επιδόσεων. Το λέγω με την έννοια της πορείας προς το 2004. Δεν έχουμε χρόνο να χάσουμε ακόμη.

Η πορεία, η οργανωτική και η οικονομική, είναι αυτή που ο Προϋπολογισμός καταγράφει και είναι καλή πορεία. Επιτέλους είναι καλή πορεία. Πού όμως είμαστε πίσω; Είμαστε πίσω στο λόγο περί του εγχειρήματος, αλλά και στον εναλλακτικό μας λόγο και δεν έχουμε ακόμη άλλο χρόνο να χάσουμε.

Κλείνω με την αποτίμηση του Προϋπολογισμού, που με τα λίγα λόγια που προανέφερα, τον βρίσκω ως απολύτως θετικό και με την επιστήμανση ότι οι αντιπολιτευόμενοι σχηματίσουμε την Κυβέρνηση και τον Προϋπολογισμό της, δεν μπορούν να συνεχίσουν όσο περνάει ο καιρός στα παλιά μοτίβα. Δεν μπορούν να συνεχίσουν στις γενικές καταγγελίες. Δεν μπορεί να συνεχίσουν να αντιπολεύονται, δίχως όμως να συμβάλουν. Και σ' αυτήν την περίπτωση, αν τα πράγματα έτσι εξελίσσονται, τότε η εκτίμησή μου είναι ότι δεν υπάρχει ακόμη και δικαίωμα στη

μείζονα Αντιπολίτευση τουλάχιστον να επικαλείται ως προβληματική τη δική μας επιθετική στάση τον τελευταίο καιρό.

Και τώρα ξεφεύγω για ένα δευτερόλεπτο από τον προηγούμενο λόγο μου, αναφερόμενος στη σκληρή αντιπολιτευτική μας στάση πάνω σε ορισμένα ζητήματα διαφθοράς. Γιατί ούτε τα θεσμικά επιχειρήματα περισσεύουν από την Αξιωματική Αντιπολίτευση ούτε είναι δύσκολο κανείς να θυμάται ότι από το 1999, μείζων αντιπολιτευτικός λόγος που αρθρώθηκε εδώ –τον πρόλαβα κι εγώ ως νέος Βουλευτής- ήταν αυτός που στηριζόταν στη διαφθορά, ήταν αυτός που κάλυπτε ακόμα και θεομηνίες ή προβλήματα όπως το ναυάγιο του «ΣΑΜΙΝΑ», με τα λεγόμενα περί σπαιοκάραβων της διαπλοκής κ.ο.κ. Αυτός λοιπόν, ο λόγος επιστρέφεται από εμάς στην Αξιωματική Αντιπολίτευση. Επιστρέφεται από μία Κοινοβουλευτική Ομάδα και από μία Κυβέρνηση η οποία και θεσμικά προχωράει και συγκεκριμένη είναι, σε μια Αντιπολίτευση που και στο ίδιο μοτίβο μήλησε επί δύο ολόκληρα χρόνια και σε τίποτα δεν μπορεί να συμβάλει ως προς την ανάγκη του συγκεκριμένου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της 30ης Νοεμβρίου 2001 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρούνται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της 30ης Νοεμβρίου 2001 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.42' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Πέμπτη 20 Δεκεμβρίου 2001 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομιθετική εργασία: α) Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: «Έκσυγχρονισμός της οργάνωσης και της λειτουργίας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την συμπληρωματική ημερήσια διάταξη και β) συνέχιση της συζήτησης επί των σχεδίων νόμων:

α) Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2002.

β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2000.

γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2000.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

